

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2000-2001)

FOR BUDSJETTERMINEN 2001

Statsbudsjettet
medregnet folketrygden

Innhold

1	Hovedtrekk i finanspolitikken	7	3.1	Innledning	53
1.1	Den økonomiske politikken	7	3.2	Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge.....	53
1.2	Budsjettpolitikken	8	3.3	Statens forretningsdrift	54
1.3	Større satsingsområder	9	3.4	Renteinntekter og utbytte	55
1.4	Sammendrag av statsbudsjettet.....	11	3.4.1	Renteinntekter	55
1.5	Forslag til vedtak	12	3.4.2	Utbyttepolitikk	55
2	Budsjettets profil	17	3.5	Petroleumsinntekter.....	57
2.1	Hovedprioriteringer i budsjettet.....	17	3.5.1	Statens samlede netto kontant- strøm fra petroleumsvirksomheten	58
2.1.1	Sikre en rettferdig fordeling.....	17	3.5.2	Overføringer til og fra Statens petroleumsfond	59
2.1.2	Mer penger til velferdstjenester i kommunene	17	3.6	Andre inntekter	59
2.1.3	Forbedre og styrke helsevesenet ...	17	3.7	Lånetransaksjoner	59
2.1.4	Styrke innsatsen innen forskning og utdanning	18	4	Budsjettets utgifter	61
2.1.5	Fortsette utbyggingen av eldreomsorgen	19	4.1	Innledning	61
2.1.6	Styrke tilbudet til barn og unge.....	19	4.2	Driftsutgiftene	62
2.1.7	Satse på kultur og miljø	20	4.3	Forretningsdriften	62
2.1.8	Målrette innsatsen innen nærings- og distriktsutvikling	20	4.4	Investeringer	63
2.1.9	Styrke den internasjonale solidariteten	21	4.5	Petroleumsvirksomheten.....	63
2.1.10	Redusere prisene på kjøtt, drivstoff og alkohol.....	21	4.6	Overføringer til andre statsregnskap	64
2.2	Utgifter under de ulike departementene.....	22	4.7	Overføringer til kommune- sektoren	64
2.2.1	Utenriksdepartementet.....	22	4.8	Overføringer til private og utlandet	65
2.2.2	Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	24	4.8.1	Folketrygdens utgifter	65
2.2.3	Kulturdepartementet	25	4.8.2	Overføringer til andre	71
2.2.4	Justis- og politidepartementet	27	4.9	Renter.....	72
2.2.5	Kommunal- og regional- departementet.....	29	4.10	Lånetransaksjoner	72
2.2.6	Sosial- og helsedepartementet.....	31	5	Statsbankene	73
2.2.7	Barne- og familiedepartementet	35	5.1	Statsbankenes utlånsrammer	73
2.2.8	Nærings- og handelsdepartementet	36	5.2	Integrering av tidligere Statens landbruksbanks låneordninger i SND	74
2.2.9	Fiskeridepartementet	37	5.3	Garantiordningen under SND	74
2.2.10	Landbruksdepartementet.....	38	5.4	Statsgaranterte fiskelån	74
2.2.11	Samferdselsdepartementet	39	6	Bestillingsfullmakt, tilsagns- fullmakt og garantifullmakt	75
2.2.12	Miljøverndepartementet.....	40	6.1	Bestillingsfullmakt og tilsagnsfullmakt.....	75
2.2.13	Arbeids- og administrasjons- departementet.....	41	6.2	Statlige garantier.....	77
2.2.14	Finansdepartementet.....	43	7	Statlig økonomistyring	79
2.2.15	Forsvarsdepartementet	44	7.1	Status for økonomistyringen i staten.....	79
2.2.16	Olje- og energidepartementet	45	7.2	Tiltak for å styrke økonomistyringen.....	80
2.2.17	Ymse utgifter og inntekter	46	7.3	Sentralt statsregnskap.....	81
2.3	Utviklingstrekk og prioriteringer på statsbudsjettet i årene 1994-2000	46	7.4	Styring av statlige investeringsprosjekter	81
2.3.1	Utviklingen på utvalgte politikkområder	48			
3	Budsjettets inntekter	53			

8	Gjennomføringen av inneværende års budsjett	82	Samferdselsdepartementet.....	122
8.1	Endring på statsbudsjettet for 2000	82	Miljøverndepartementet	124
8.1.1	Statsbudsjettets balanse.....	82	Arbeids- og administrasjonsdepartementet...	126
8.1.2	Statsbudsjettets inntekter	84	Finansdepartementet	129
8.1.3	Statsbudsjettets utgifter	85	Forsvarsdepartementet.....	130
8.1.4	Statsbudsjettets finansieringsbehov	86	Olje- og energidepartementet	131
8.2	Statsregnskapet medregnet folketrygden for 1. halvår 2000	87	Ymse utgifter	132
8.2.1	Inntekter	87	Statsbankene.....	132
8.2.2	Utgifter	87	Petroleumsvirksomheten	133
8.2.3	Resultat.....	87	Statens forretningsdrift.....	134
	Forslag til vedtak om statsbudsjettet medregnet folketrygden for budsjetterterminen 1. januar til 31. desember 2001	91	Folketrygden.....	135
	Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	94	Statens petroleumsfond	137
	Regjering.....	94	Inntekter under departementene	138
	Stortinget og underliggende institusjoner	94	Inntekter fra petroleumsvirksomheten	150
	Høyesterett	94	Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.	150
	Utenriksdepartementet	95	Skatter og avgifter	150
	Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.....	97	Renter og utbytte m.v.	152
	Kulturdepartementet	102	Folketrygden.....	153
	Justisdepartementet.....	105	Statens petroleumsfond	154
	Kommunal- og regionaldepartementet.....	107	Andre kapitalmidler	154
	Sosial- og helsedepartementet.....	110	Vedlegg	
	Barne- og familiedepartementet.....	115	1 Statsbudsjettet medregnet folketrygden	177
	Nærings- og handelsdepartementet.....	116	2 Bevilgningsregnskapet.....	188
	Fiskeridepartementet	119	3 Antall arbeidstakere/årsverk i staten per 1. mars 2000.....	194
	Landbruksdepartementet.....	120		

Tabelloversikt

Tabell 1.1	Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter eksklusive lånetransaksjoner (mill. kroner)	8	Tabell 3.4	Inntekter fra petroleumsvirksomheten (mill. kroner)	58
Tabell 1.2	Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov (mill. kroner)	9	Tabell 3.5	Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten (mill. kroner)	58
Tabell 2.1	Bevilgninger over statsbudsjettet fordelt på politikkområder i løpende priser (1993, 1997, 2000) og gjennomsnittlig årlig realvekst 1993 - 2000 i pst.	51	Tabell 3.6	Statens petroleumsfond. Inntekter og utgifter 2000-2001 (mill. kroner)	59
Tabell 3.1	Statsbudsjettets inntekter 2001 (mill. kroner)	53	Tabell 3.7	Avdrag 2001 (mill. kroner)	59
Tabell 3.2	Renter, avskrivninger og avsetninger til investeringsformål i 2001 fordelt på de enkelte forvaltningsbedrifter (1 000 kroner)	55	Tabell 4.1	Statsbudsjettets utgifter i år 2001 (mill. kroner)	62
Tabell 3.3	Utbytte fra statlig eide selskaper (mill. kroner)	56	Tabell 4.2	Driftsutgifter i år 2001 (mill. kroner)	62
			Tabell 4.3	Driftsresultat for forretningsdriften 2001 (mill. kroner)	63
			Tabell 4.4	Investeringer 2001 (mill. kroner)	63
			Tabell 4.5	Utgifter til petroleumsvirksomheten (mill. kroner)	63
			Tabell 4.6	Overføringer til andre statsregnskap 2001 (mill. kroner)	64

Tabell 4.7	Nominell utgiftsutvikling i folketrygden under Sosial- og helsedepartementet. Budsjettvirkning av 2001-tiltak er innarbeidet.....	70	regnskap og regnskapsført beløp per 30.6.2000. (mill. kroner)	88	
Tabell 4.8	Realvekst innenfor budsjettmessig sentrale ordninger i folketrygden	70	Tabell 8.8	Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov 2000. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp per 30.6.2000 (mill. kroner)	88
Tabell 4.9	Overføringer til andre i 2001 (post 70-89) eksklusive folketrygden (mill. kroner)	71	Vedleggstabeller		
Tabell 4.10	Utlån og avdrag i år 2001 (mill. kroner)	72	Tabell 1.1	Hovedtallene i statsbudsjettet for perioden 1995-2001 i mill. kroner	177
Tabell 4.11	Lån til statsbankene i år 2001 (mill. kroner)	72	Tabell 1.2	Samlede utgifter etter departement 1995-2001 i mill. kroner	178
Tabell 5.1	Statsbankenes innvilgninger 1999. Innvilgningsrammer for 2000. Forslag til innvilgningsrammer for 2001. Mill. kroner	73	Tabell 1.3	Driftsutgifter (postene 1-29) etter departement 1995-2001 i mill. kroner	179
Tabell 6.1	Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter (1 000 kroner)	75	Tabell 1.4	Nybygg, anlegg m.v. (postene 30-49) etter departement 1995-2001 i mill. kroner	180
Tabell 8.1	Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner 2000 (mill. kroner)	82	Tabell 1.5	Overføringer til andre (postene 50-89) etter departement 1995-2001 i mill. kroner	181
Tabell 8.2	Endringer i statsbudsjettets inntekter fra saldert budsjett 2000 til anslag på regnskap 2000 (mill. kroner)	84	Tabell 1.6	Utlån, gjeldsavdrag m.v. (postene 90-99) etter departement 1995-2001 i mill. kroner	182
Tabell 8.3	Endringer i statsbudsjettets utgifter fra saldert budsjett 2000 til anslag på regnskap 2000 (mill. kroner)	85	Tabell 1.7	Skatter og avgifter i perioden 1995-2001 i mill. kroner	183
Tabell 8.4	Endring i statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov fra saldert budsjett 2000 til anslag på regnskap 2000 (mill. kroner)	86	Tabell 1.8	Samlede inntekter i perioden 1995-2001 Mill. kroner	184
Tabell 8.5	Statsbudsjettets inntekter utenom lånetransaksjoner og overføring fra Statens petroleumsfond 2000. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp per 30.6.2000 (mill. kroner)	87	Tabell 1.9	Saldert budsjett 2000 (Vedtatt budsjett)	185
Tabell 8.6	Statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner og overføringer til Statens petroleumsfond 2000. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp per 30.6.2000 (mill. kroner)	87	Tabell 1.10	Forslag for 2001	186
Tabell 8.7	Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner og overføring til/ fra Statens petroleumsfond 2000. Anslag på		Tabell 1.11	Statsbankenes innvilgninger 1995-1999, rammer for 2000 og forslag til rammer for 2001 i mill. kroner	187
			Tabell 2.1	Hovedoversikt over bevilgingsregnskapet for 1. halvår 2000 i mill. kroner	188
			Tabell 2.2	Bevilgningsregnskapet for 1. halvår 1999 og 2000 i mill. kroner	190
			Tabell 2.3	Statens utgifter pr 30. juni 1999 og 1999 fordelt etter programområde i mill. kroner	193
			Tabell 3.1	Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 2000	196
			Tabell 3.2	Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 2000. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)	203

Figuroversikt

Figur 2.1	Reell, underliggende utgiftsvekst på statsbudsjettet og BNP-vekst for Fastlands-Norge. Regnskap 1994-99. Anslag 2000.	47	Figur 2.2	Gjennomsnittlig årlig realvekst i perioden 1993-2000.....	49
			Figur 2.3	Statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner i 2000, mrd. kroner	50

Oversikt over bokser

Boks 1.1	Artsgruppering av statsbudsjettet 2001. Mill. kroner ..	13	Boks 2.1	Datagrunnlaget for beregningene.	47
			Boks 4.1	Statsbudsjettets inndeling.....	61

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2000-2001)

Den kongelige proposisjon om statsbudsjettet medregnet folketrygden for budsjetterminen 1. januar - 31. desember 2001

Tilråding fra Finansdepartementet av 22. september 2000, godkjent i statsråd samme dag.

1 Hovedtrekk i finanspolitikken

1.1 Den økonomiske politikken

Hovedmålene for Regjeringens økonomiske politikk er arbeid for alle, en rettferdig fordeling, å videreutvikle det norske velferdssamfunnet og å bidra til en bærekraftig utvikling.

Det stilles store krav til **den økonomiske politikken** i årene framover. I en situasjon med lite ledig kapasitet i økonomien må det unngås at en for sterk samlet etterspørsel bidrar til å presse priser og lønninger opp. **Finanspolitikken** har et hovedansvar for at den samlede etterspørselen etter varer og tjenester utvikler seg på en måte som er forenlig med en balansert utvikling i norsk økonomi. På kort sikt er lønnsdannelsen og **det inntektspolitiske samarbeidet** avgjørende for lønns- og prisutviklingen. Dersom lønnsveksten vedvarende ligger over veksten hos våre handelspartnere, vil dette føre til svekket konkurransevne, gradvis nedbygging av den delen av næringslivet som konkurrerer internasjonalt og større avhengighet av oljeinntektene. En **pengepolitikk** rettet inn mot stabilitet i kronekursen synliggjør den nære sammenhengen mellom lønnsvekst og konkurransevne. Samtidig må **strukturpolitikken** bidra til at arbeidskraft, kapi-

tal og naturressurser forvaltes best mulig. Dette er særlig viktig i en situasjon med lite ledig kapasitet i økonomien. Derfor er det viktig med tiltak for å styrke arbeidslinjen i sysselsettings- og trygdepolitikken.

Det knytter seg stor usikkerhet til utviklingen i oljeprisen. Regjeringen legger avgjørende vekt på at kortsiktige svingninger i oljeprisen ikke skal påvirke den økonomiske politikken. For bare halvannet år siden var oljeprisen en tredel av hva den er nå. En kan ikke basere den økonomiske politikken på at den høye oljeprisen skal vare ved. En omfattende bruk av oljeinntekter i tider med høy oljepris ville kreve at velferdstilbudet reduseres når oljeinntektene faller. Regjeringen ønsker ikke at velferdstilbudet skal variere med oljeinntektene og legger derfor vekt på at det offentlige velferdstilbudet gradvis bygges ut, uavhengig av kortsiktige svingninger i oljeprisen.

Siden 1971 er 800 mrd. kroner av oljeinntektene brukt over statsbudsjettet. Regjeringen vil fortsette å bruke av oljeinntektene for å videreutvikle det offentlige velferdstilbudet. I dagens konjunktursituasjon ville imidlertid en kraftig økning i bruk av oljeinntekter forsterke pressproblemene i økonomien, og pris- og kostnadsveksten ville

skyte fart. Det er derfor nødvendig at en betydelig del av oljeinntektene nå avsettes i Statens petroleumsfond, i tråd med retningslinjene for den øko-

nomiske politikken. På denne måten vil en også sikre finansieringen av velferdsordningene i fremtiden.

1.2 Budsjettpolitikken

Tabell 1.1 Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter eksklusive lånetransaksjoner (mill. kroner)

	Saldert budsjett 2000	Anslag på regnskap 2000	Gul bok 2001
1. Statsbudsjettet			
A Statsbudsjettets inntekter i alt	544 787	631 416	681 227
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	105 550	182 702	206 000
A.2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	439 237	448 714	475 227
B Statsbudsjettets utgifter i alt	472 949	489 082	504 205
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	20 430	22 550	17 020
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	452 519	466 532	487 185
Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-13 282	-17 818	-11 958
+ Overført fra Statens petroleumsfond	13 282	17 818	11 958
= Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	0	0	0
2. Statens petroleumsfond			
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1) (overføres til Statens petroleumsfond)	85 120	160 152	188 980
- Tilbakeført til statsbudsjettet	13 282	17 818	11 958
+ Renteinntekter og utbytte i fondet	7 400	10 400	15 200
= Overskudd i Statens petroleumsfond	79 238	152 734	192 222
3. Statsbudsjettet og Statens petroleumsfond samlet			
Overskudd	79 238	152 734	192 222

Kilde: Finansdepartementet

Hovedformålet med budsjettpolitikken er å styre bruken av fellesskapets midler slik at vi får mest mulig velferd. Samtidig må budsjettpolitikken bidra til å stabilisere økonomien. Den må være opprettholdbar over tid, slik at det ikke blir nødvendig med store politikkomlegginger i framtiden som svekker grunnlaget for velferden. Alle statens utgifter må før eller senere dekkes ved tilsvarende inntekter. Dette tilsier at alle utgifter bør telle med samme vekt når man skal prioritere mellom ulike formål, selv om ulike utgiftstyper kan ha ulike virkninger på aktivitetsnivået i økonomien.

De neste tiårene vil petroleumsinntektene etter hvert avta, samtidig som utgiftene til pensjoner og pleie- og omsorgstjenester vil øke betydelig. Oppbygging av kapital i Statens petroleumsfond innebærer at Norge står bedre rustet enn de

fleste andre land til å møte utfordringer knyttet til en aldrende befolkning.

Statsbudsjettet for 2001 er utformet med sikte på at det ikke skal bidra til å øke presset i norsk økonomi. For å motvirke den sterke etterspørselsveksten i privat sektor, foreslår Regjeringen å innføre en konjunkturavgift på 1 ½ pst. av utbetalt lønn og næringsinntekt.

Hovedtrekkene i budsjettoplegget for 2001 er:

- Et nøytralt finanspolitisk opplegg, målt ved endringen i det olje-, rente- og aktivitetskorrigerte budsjettoverskuddet.
- En reell økning i innbetalte skatter og avgifter på knapt 8,9 mrd. kroner. Påløpte skatter og avgifter, inkludert endringer i barnetrygden, øker reelt med drøyt 12 mrd. kroner. Av denne økningen utgjør innføring av konjunkturavgift

9,3 mrd. kroner. Regjeringen foreslår å kompensere offentlig sektor for denne avgiftsøkningen, slik at netto økning i konjunkturavgiften er på 6,8 mrd. kroner. Netto økning i påløpte skatter og avgifter, etter kompensasjon, blir knapt 9,6 mrd. kroner.

- En reell, underliggende vekst i statsbudsjettets utgifter på knapt 2 ½ pst. i 2001 målt i forhold til anslag på regnskap for 2000.
- De samlede inntektene til kommunene foreslås økt reelt med om lag 5 mrd. kroner i forhold til inntektsnivået i 2000 slik det ble anslått i Kommuneøkonomiproposisjonen. Regnet i forhold til anslag på regnskap for 2000 er den reelle veksten i de samlede inntektene vel 4 mrd. kroner eller vel 1 ¾ pst.

Ved beregningen av den underliggende utgiftsveksten er det korrigerert for utgifter til renter, dagpenger og petroleumsvirkomhet. Det er også korrigerert for enkelte regnskapsmessige forhold. Det gjelder bortfallet av forsørgerfradraget som gir grunnlag for økte satser i barnetrygden, reduserte rammeoverføringer til kommuneforvaltningen som motsvares av økt skatteandel for kommuner og fylker og innføring av netto-budsjet-

tering av universiteter. Målt i forhold til saldert budsjett for 2000, anslås den reelle utgiftsveksten til knapt 4 pst.

Forslag til statsbudsjett viser et oljekorrigert underskudd på 12,0 mrd. kroner. Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirkomhet er anslått til 189,0 mrd. kroner, hvorav 12,0 mrd. kroner går til å dekke statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd. De resterende 177,0 mrd. kroner foreslås avsatt i Statens petroleumsfond. Renter og utbytte på fondets kapital anslås til 15,2 mrd. kroner i 2001. Samlet sett forventes statsbudsjettet og Statens petroleumsfond å få et overskudd på 192,2 mrd. kroner i 2001, som er 39,5 mrd. kroner høyere enn i anslag på regnskap for 2000. Statens petroleumsfonds kapital er anslått til om lag 590 mrd. kroner ved utgangen av 2001.

Ved at statsbudsjettet etter tilbakeføring fra Statens petroleumsfond gjøres opp i balanse, vil finansieringsbehovet tilsvare statsbudsjettets netto utlån. Utenom gjeldsavdrag på tidligere låneopptak, utgjør finansieringsbehovet 16,2 mrd. kroner. Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov medregnet gjeldsavdrag forventes å utgjøre 60,6 mrd. kroner.

Tabell 1.2 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov (mill. kroner)

	Saldert budsjett 2000	Anslag på regnskap 2000	Gul bok 2001
4. Lånetransaksjoner			
Utlån, aksjetegning mv.	55 599	57 688	59 423
- Tilbakebetalinger	48 415	57 741	43 211
= Netto finansieringsbehov	7 184	-53	16 212
+ Gjeldsavdrag	2 757	2 757	44 415
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	9 942	2 704	60 627

Kilde: Finansdepartementet

1.3 Større satsingsområder

Regjeringen vil videreutvikle et av verdens beste velferdssamfunn for å sikre grunnlaget for verdiskaping og rettferdig fordeling. I 2001 vil Regjeringens viktigste prioriteringer på statsbudsjettet være:

1. **Sikre en rettferdig fordeling.** Regjeringen foreslår skatte- og avgiftsendringer som har gode fordelingsvirkninger, blant annet forslag om redusert skatt på arbeidsinnsats og forslag om skatt på aksjeutbytte. Arbeidstakernes rettigheter ved sykdom og uførhet videreføres. I tillegg foreslår Regjeringen å øke inntektsgrensen slik at flere kommer inn under ordningen

for fri rettshjelp. Regjeringen vil våren 2001 legge fram en handlingsplan for oppfølging av Utjammingsmeldinga. Renteøkninger har uheldig fordelingsvirkninger. Derfor vil Regjeringen føre en økonomisk politikk som bidrar til å begrense presset i økonomien og som samtidig bidrar til høy sysselsetting.

2. **Mer penger til velferdstjenester i kommunene.** De samlede inntektene til kommunene foreslås økt med om lag 5 mrd. kroner i forhold til inntektsnivået i 2000 slik det ble anslått i Kommuneøkonomiproposisjonen. Dette er 1-1,5 mrd. kroner mer enn det som ble varslet. Regnet i forhold til anslag på regnskap for 2000 er den reelle veksten i de samlede inntektene

- vel 4 mrd. kroner, og i de frie inntektene 1,6 mrd. kroner. Kommunene har da blitt kompensert for kostnadene knyttet til utvidet ferie, ny arbeidstidsavtale for lærerne, den foreslåtte konjunkturavgiften og momsreformen. Effektiviseringsmuligheter knyttet til ny arbeidstidsavtale for lærerne og utvidet ferie, tilsvarende minst 500 mill. kroner i 2001, vil i tillegg gi muligheter for å bedre velferdstilbudet.
3. **Forbedre og styrke helsevesenet.** Regjeringen foreslår om lag 2,6 mrd. kroner i økte bevilgninger til helsevern i 2001, målt i faste priser. De økte bevilgningene er både knyttet til videreføring av tilleggsbevilgninger i 2000 og nye satsinger i 2001. I tillegg kommer den økte innsatsen i kommunene gjennom styrking av de frie inntektene. De samlede bevilgningene til helsevern kan derfor anslås å øke med mer enn 3 mrd. kroner. Bevilgningene til pasientbehandling ved sykehusene økes til 15,7 mrd. kroner. I forhold til det som opprinnelig ble vedtatt for 2000, gir budsjettforslaget en reell vekst på om lag 950 mill. kroner til pasientbehandling ved sykehusene. Det er om lag 250 mill. kroner mer enn økningen som ble vedtatt i forbindelse med St.prp. nr. 47 (1999-2000) «Om sykehusøkonomi og budsjett 2000». 795 mill. kroner foreslås bevilget til kjøp av sykehusutstyr. Sammen med fylkeskommunenes egenandel gir det om lag 1,3 mrd. kroner til nytt sykehusutstyr i 2001. Regjeringen foreslår å bevilge 325 mill. kroner til den nasjonale kreftplanen, bl.a. til mammografiscreening og nye strålemaskiner. Innsatsen innen psykiatrien økes samlet med 365 mill. kroner. Økningen i driftstilskuddet vil være på 419 mill. kroner og investeringsmidler stilles til disposisjon i tråd med kommunenes utbyggingsplaner. Tiltak for å styrke utdanning og rekruttering av helsepersonell vil bli iverksatt. Regjeringen arbeider i tillegg med å reformere driften, finansieringen og organiseringen av sykehusene.
  4. **Styrke innsatsen innen forskning og utdanning.** Regjeringen vil øke kvaliteten i grunnskolen og har derfor økt lærerlønningene og inngått ny arbeidstidsavtale med lærerne. Dette koster om lag 950 mill. kroner i 2001. I tillegg til at økningen i kommunenes frie inntekter gir rom for kommunal satsing på skolen, foreslår Regjeringen en ekstra satsing på IKT i skolen på 100 mill. kroner og å videreføre ordningen med utlån av bøker i videregående opplæring. Samlet foreslår Regjeringen at det bevilges 520 mill. kroner til IKT i skolene og lærerutdanningen samt til utlån av skolebøker. Regjeringen foreslår økt forskningsinnsats innenfor de prioriterte områdene grunnforskning, marin forskning, IKT, medisin og helse, samt forskning i skjæringsfeltet mellom miljø og energi. Regjeringen foreslår dessuten å øke kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping med 3 mrd. kroner til 7 mrd. kroner og foreslår innført en egen tilskuddsordning for å stimulere til økt forskningsinnsats i næringslivet fra 1. juli. Det er satt av 200 mill. kroner til formålet i 2001.
  5. **Fortsette utbyggingen av eldreomsorgen.** Regjeringen foreslår at det gis tilsagn om å bygge 5 800 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger i 2001 i tråd med den vedtatte handlingsplanen. I tillegg foreslår Regjeringen å øke driftsbevilgningene til kommunene med 800 mill. kroner. Den samlede handlingsplanen foreslås utvidet med ytterligere 5000 nye plasser i 2002, til 29 400.
  6. **Styrke tilbudet til barn og unge.** Regjeringen legger opp til at det skal bygges 6000 nye barnehageplasser i 2001. Det statlige driftstilskuddet til barnehager økes i 2001 og legger til rette for lavere foreldrebetaling i barnehagene for barn under 3 år. Regjeringens mål er at alle som ønsker det skal få tilbud om barnehageplass i løpet av 2003. I tillegg foreslår Regjeringen å innføre en «kulturell skolesekk» for skolebarn, utvide tilskuddsordningen til frivillige organisasjoner innen kultur og idrett, øke innsatsen mot barne- og ungdomskriminalitet og målrette innsatsen mot psykiske problemer blant barn og unge. Videre foreslår Regjeringen å øke rammene for etableringslån, slik at antall unge som får slike lån øker fra om lag 8 000 til om lag 10-12 000. Aktivitetsnivået for boligtilskuddet økes med om lag 30 pst. som eksempelvis gir rom for å bygge 750-1 000 flere utleieboliger enn tidligere år. Det foreslås i tillegg å bygge 1 000 nye studentboliger. Innvilgingsrammene til Husbanken økes med 2 mrd. kroner til 13 mrd. kroner. Dette er en økning på 4 mrd. kroner i forhold til 1999.
  7. **Satse på kultur og miljø.** I tillegg til de ovennevnte kulturtiltak for barn og unge foreslår Regjeringen å øke pressestøtten, øke støtten til norsk film og å starte utbyggingen av bredbåndstilknytning til folkebibliotekene. Regjeringen øker bevilgningene til kulturminner og til nye friluftsområder for allmennheten. Regjeringen foreslår videre å øke bevilgningene til klimaforskning, bl.a. til utvikling av miljøvennlige gasskraftverk. Ved utgangen av 2000 skilles det ut 1 mrd. kroner fra Statens

petroleumsfond i et Miljøfond som skal forvalte midler i selskaper som har en god miljøprofil.

8. **Målrette innsatsen innen nærings- og distriktsutvikling.** Regjeringen foreslår å bevilge 100 mill. kroner til et verdiskapingsprogram for norsk matproduksjon, 90 mill. kroner til et nyskappingsprogram for kommersiell utnyttelse av marine ressurser, 70 mill. kroner til økt innsats til havner og farleder og 40 mill. kroner til et e-handelsprogram knyttet til anvendelse av IKT i bedriftene. Regjeringen legger fram en handlingsplan for satsing på bredbånd. Regjeringen foreslår i tillegg å opprette et investeringselskap med kapitalbase på 5 mrd. kroner, der staten skal eie 49 pst. og der formålet er å medvirke til at norske bedrifter kan delta offensivt i strukturendringer og fusjonsprosesser i næringslivet. Regjeringen har lagt fram Nasjonal transportplan som legger opp til økt innsats i transportsektoren i årene framover.
9. **Styrke den internasjonale solidariteten.** Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til bistand med 1,5 mrd. kroner, bl.a. for å bidra til at alle verdens barn får vaksine og til bekjempelse av HIV/AIDS. Regjeringen vil styrke FN's arbeid for bekjempelse av fattigdom. Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til tiltak og samarbeid med Russland og Øst-Europa og til SUS/Baltikum-ordningen. Videre tar Norge ansvar for å lede det fredsskapende arbeidet i Kosovo og holder deltakelsen i internasjonale operasjoner på et høyt nivå også i 2001.
10. **Redusere prisene på kjøtt, drivstoff og alkohol.** I forbindelse med merverdiavgiftsreformen som trer i kraft fra 1. juli 2001, foreslår Regjeringen å innføre en momskompensasjonsordning for kjøttprodukter som tilsvarer en reduksjon i momsen ned til 18 pst. Det foreslås at avgiftene på bensin og diesel reduseres nominelt med 50 øre pr. liter fra 1. januar 2001, og med ytterligere 32 øre pr. liter i forbindelse med merverdiavgiftsreformen fra 1. juli 2001. Inkludert merverdiavgift innebærer dette at det reelle avgiftsnivået på bensin og diesel reduseres med hhv. 1,20 og 1,13 kroner pr. liter fra 1. juli 2001 i forhold til dagens nivå. Avgiften på brennevin reduseres med 17,5 pst.

Regjeringen vil gjennomføre disse tiltakene innenfor rammen av en ansvarlig budsjettpolitikk som ikke bidrar til å øke presset i norsk økonomi. For å motvirke den sterke etterspørselsveksten i privat sektor foreslår Regjeringen bl.a. å innføre

en konjunkturavgift. Regjeringen vil fortsatt bruke statsbudsjettet aktivt for å videreutvikle det offentlige tjenestetilbudet, men en betydelig del av oljeinntektene vil bli avsatt i Statens petroleumsfond for ikke å forsterke pressproblemene i økonomien og for å sikre finansieringen av velferdsordningene i fremtiden. På denne måten vil Regjeringen holde orden i økonomien.

1.4 Sammendrag av statsbudsjettet

Boks 1.1 gir et sammendrag av saldert budsjett for 2000 og Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2001. Tabellen omfatter statsbudsjettets inntekter, utgifter og lånetransaksjoner. Hver del av budsjettet er deretter inndelt i ulike kategorier med utgangspunkt i bevilgningsreglementets postinndeling. Statsbudsjettets inntekter er gruppert i 5 hovedkategorier der skatter og avgifter fra Fastlands-Norge og petroleumsinntekter er de viktigste. Utgiftene er inndelt i 8 ulike kategorier. De største utgiftskategoriene er overføringer til private, overføringer til kommunesektoren og driftsutgiftene.

Enkelte tall vil ikke alltid være direkte sammenlignbare mellom år. Det vil for eksempel være tilfelle når øremerkede bevilgninger til kommuneforvaltningen legges inn i rammetilskuddet eller når bevilgninger som tidligere ble ført som overføringer til kommuneforvaltningen, blir endret til å være overføringer til private eller omvendt. Bevilgningene i boks 1.1 er gruppert etter utgiftsart. Utgifter til enkelte formål kan derfor være bevilget både under driftsutgifter, investeringer og overføringer. For eksempel inkluderer ikke beløpet u-hjelp under overføringer til private, administrasjonsutgifter som er relatert til u-hjelpen. Disse er plassert under driftsutgiftene. På samme måte vil utgifter til formål som veg eller jernbane være fordelt mellom flere utgiftsarter. Det er dermed viktig at de ulike bevilgningene som er fordelt mellom forskjellige utgiftskategorier, sees i sammenheng med bevilgninger til formålet gitt innenfor andre kategorier.

Det ble fra og med 1.1.2000 innført refusjon til statlige etater for utbetalte sykepenger til statlig ansatte, jf. nærmere omtale i avsnitt 2.2. I boks 1.1 er tallene for driftsutgifter i saldert budsjett 2000 redusert som følge av at utgifter til sykepenger dekkes ved refusjon og ikke ved bevilgning fra Stortinget.

1.5 Forslag til vedtak

Forslag til vedtak som presenteres i denne proposisjonen, er i de fleste tilfeller nærmere omtalt i St.prp. nr. 1 for de enkelte fagdepartementene. Bevilgninger som en ikke har funnet det naturlig å omtale i fagdepartementenes proposisjoner, er kort omtalt i denne proposisjonen. Det gjelder blant annet bevilgningene til kap 2309 Tilfeldige utgifter og kap 5309 Tilfeldige inntekter, som omtales under 2.2.17 Ymse utgifter og inntekter. Renter og avskrivninger fra statens forretningsdrift under kapitlene 5491 og 5603 omtales i avsnitt 3.3 Statens forretningsdrift.

Overføringer til og fra Statens petroleumsfond fastlegges slik at netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet i sin helhet overføres til fondet og

at statsbudsjettet gjøres opp i balanse (utenom lånetransaksjoner) etter tilbakeføringen fra fondet. Overføringer fra og til Statens petroleumsfond er omtalt i avsnitt 3.5.2.

Statsbudsjettets finansieringsbehov dekkes gjennom lån som er bevilget på kapittel 5999, jf avsnitt 3.7 Lånetransaksjoner.

For mange utgiftskapitler vises det i forslag til vedtak til et tilhørende inntektskapittel. For en del av disse inntektskapitlene er det ikke foreslått bevilgning i denne proposisjonen. Det kan imidlertid bli regnskapsført inntekter på disse inntektskapitlene selv om det ikke er budsjettert beløp. Det gjelder f.eks. refusjoner for uforutsette utgifter som etatene pådrar seg i løpet av året. Det vil f.eks. gjelde utgifter til fødselspenger, sykepenger, arbeidsmarkedstiltak eller lærlinger.

Boks 1.1 Artsgruppering av statsbudsjettet 2001. Mill. kroner**Inntekter**

Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge (post 50-89)	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Skatt på formue og inntekt	92 961	91 270
Konjunkturavgift	0	7 730
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	117 527	127 100
Merverdiavgift og investeringsavgift	115 100	124 500
Tobakksavgift	7 380	7 775
Avgift på bil, bensin mv.	29 148	30 904
Avgift på alkohol	8 521	8 756
Elektrisitetsavgift	5 500	6 348
Avgift på mineralolje og mineralske produkter	4 997	4 778
Tollinntekter	1 817	2 380
Andre avgifter	7 321	7 702
Sum skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	390 272	419 243

Inntekter av statens forretningsdrift	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Renter av statens kapital	141	152
Avskrivninger	614	698
Fornebu, salg av eiendom mv.	744	2
Tilbakeføring av midler fra GIEK	1 375	326
Avsetning til investeringsformål	1 235	1 050
Sum statens forretningsdrift	4 111	2 228

Renter og aksjeutbytte	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Renter fra statsbankene	9 060	11 805
Renter av kontantbeholdningen og andre fordringer	2 397	5 126
Andre renteinntekter	1 024	1 026
Aksjeutbytte, ekskl. utbytte fra Statoil	3 454	3 848
Sum renter og aksjeutbytte	15 936	21 805

Andre inntekter	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Spilleoverskudd Norsk Tipping AS	1 600	1 648
Rettsgebyr	1 042	1 077
Inntekter under Folketrygden	2 861	3 150
Overføring fra Norges Bank	10 685	10 685
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	3 200	4 285
Ymse inntekter	50	2 055
Andre inntekter under departementene	9 481	9 052
Sum andre inntekter	28 919	31 951

Petroleumsinntekter	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	35 100	97 300
SDØE, driftsresultat	44 400	78 200
SDØE, andre inntekter	23 800	26 500
Aksjeutbytte fra Statoil	2 250	4 000
Sum petroleumsinntekter	105 550	206 000
Statsbudsjettets inntekter (eksklusiv overføring fra oljefondet og lånetransaksjoner)	544 787	681 227

Utgifter		
Driftsutgifter (postene 01-29, unntatt post 24)	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Forsvaret	17 204	18 726
Universitetene ¹	6 624	0
Høgskoler	6 980	7 257
Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av statens veger	5 440	6 018
Politi og påtalemyndigheten	5 723	6 077
Rettsvesen og domstoler	1 073	1 126
Kriminalomsorg	1 427	1 502
Trygdeetaten og trygderetten	3 494	3 922
Skatte,- avgifts- og tolladministrasjon	3 627	4 008
Departementene og Statsministerens kontor	2 532	2 666
Jernbane	2 706	2 868
Arbeidsmarkedsetaten	1 579	1 866
Statens Pensjonskasse mv.	6 637	6 957
Reserveavsetning	4 756	8 835
Andre driftsutgifter	17 538	19 447
Sum driftsutgifter	87 340	91 274
1) Nettobudsjettering fra 2001		
Overskudd av statens forretningsdrift (post 24)	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Sum overskudd av statens forretningsdrift	-228	-291
Investeringer (postene 30-49)	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Forsvaret	7 274	7 754
Riksveganlegg	4 426	4 050
Statsbygg	1 792	893
Bygg utenfor husleieordningen	1 560	734
Jernbaneverket	1 188	1 048
Flyplassanlegg	689	700
Universiteter og høgskoler	683	369
Andre bevilgninger til investeringer	2 169	1 707
Sum investeringer	19 782	17 256

Petroleumsvirksomheten (kap. 2440 og 2442)	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
SDØE, investeringer	19 700	16 200
SDØE, overføring til Statens Petroleumsforsikringsfond	600	600
Andre utgifter	130	220
Sum petroleumsvirksomheten	20 430	17 020
Overføringer til andre statsregnskap (postene 50-59)	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Statens nærings- og distriktsutviklingsfond	1 201	1 177
Tilskudd til Norges forskningsråd	2 456	2 696
Tilskudd til Radiumhospitalet og Rikshospitalet	1 407	1 367
Regional næringsutvikling, div. fond	771	720
Fond innen kultur, media, billedkunst	307	313
Jordbruksavtalen og Reindrifftsavtalen, fond	1 504	1 638
Universitetene ¹	0	6 007
Andre overføringer	1 840	1 182
Sum overføringer til andre statsregnskap	9 486	15 099
1) Nettobudsjettering fra 2001		
Overføringer til kommunesektoren (posten 60-69)	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner	52 065	54 077
Tilskudd til spesialisthelsetjenester	16 610	18 744
Tilskudd til barnehager	4 776	4 995
Tiltak for funksjonshemmede	1 115	1 047
Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	1 711	2 159
Tilskudd til undervisning av språklige minoriteter	1 013	1 211
Tilskudd til skolefritidsordninger	399	399
Grunnskolereformen	581	575
Tiltak for eldre	2 744	3 495
Tilskudd til nye omsorgsboliger og sykehjemsplasser	1 931	2 290
Fastlønsordningen, leger og fysioterapeuter	342	359
Tilskudd til samferdsel	743	0
Miljøvern i kommunene	159	161
Tilskudd til kommunale kulturoppgaver	212	171
Andre tilskudd	4 875	5 181
Sum overføringer til kommunesektoren	89 276	94 864
Overføringer til private (postene 70-89)	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Folketrygden, sykepengeutbetalinger	19 977	25 362
Folketrygden, uførhet og medisinsk rehabilitering	40 875	44 065
Folketrygden, alderspensjoner	63 400	66 606
Folketrygdens øvrige sosiale formål (forsørgertap m.m.)	7 543	6 846
Folketrygdens helsedel	14 885	16 721
Dagpenger og ytelser under yrkesmessig attføring	11 595	12 821
Fødsels- og adopsjonspenger	7 354	8 078

Overføringer til private (postene 70-89)	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Andre pensjoner	1 935	2 004
Barnetrygd	12 474	14 914
Kontantstøtte	2 787	2 821
Jordbruksavtalen	11 507	10 917
Utviklingshjelp	9 360	10 656
Annen internasjonal bistand	278	419
Utdanningsstøtte	6 881	7 971
Betaling for transport- og posttjenester	2 349	2 205
Statens nærings- og distriktutviklingsfond (og fylkeskommunene)	286	275
Film- og pressestøtte	373	436
Kulturformål	1 701	1 729
Arbeidsmarkedstiltak	1 350	1 251
Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede	2 479	2 557
Husbanken, bostøtte og andre tilskudd	2 397	2 395
Private skoler, folkehøyskoler og høyskoler	1 750	1 892
Pristilskudd	145	147
Andre overføringer	8 521	8 732
Sum overføringer til private	232 201	251 819
Renter	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Renter, innenlandsk statsgjeld	14 253	16 470
Renter, utenlandsk statsgjeld	409	695
Sum renter	14 662	17 165
Statsbudsjettets utgifter (eksklusive overføring til oljefondet og lånetransaksjoner)	472 949	504 205

Lånetransaksjoner		
Tilbakebetalinger	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Avdrag fra statsbankene	40 805	41 248
Avdrag på lån fra staten til Oslo Lufthavn AS	225	0
Avdrag, Statnett SF	400	400
Statens banksikringsfond, salg av aksjer	2 754	0
Andre tilbakebetalinger	4 231	1 563
Sum tilbakebetalinger	48 415	43 211
Utlån og avdrag	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
Avdrag, innenlandsk statsgjeld	2 697	43 388
Avdrag og innløsning av grunnkjøpsobligasjoner	56	31
Avdrag, utenlandsk statsgjeld	5	996
Lån til statsbankene	50 339	51 543
Andre lånetransaksjoner	5 260	7 880
Sum utlån og avdrag	58 356	103 838
Netto lånetransaksjoner	9 942	60 627

2 Budsjettets profil

2.1 Hovedprioriteringer i budsjettet

Regjeringen vil videreutvikle det offentlige velferdstilbudet og sikre grunnlaget for verdiskapningen og en mer rettferdig fordeling. Følgende satsingsområder er **Regjeringens viktigste prioriteringer for 2001**:

- Sikre en rettferdig fordeling.
- Mer penger til velferdstjenester i kommunene.
- Forbedre og styrke helsevesenet.
- Styrke innsatsen innen forskning og utdanning.
- Fortsette utbyggingen av eldreomsorgen.
- Styrke tilbudet til barn og unge.
- Satse på kultur og miljø.
- Målrette innsatsen innen nærings- og distriktsutvikling.
- Styrke den internasjonale solidariteten.
- Redusere prisene på kjøtt, drivstoff og alkohol.

I punktene 2.1.1–2.1.10 nedenfor gis en nærmere omtale av satsingsområdene:

2.1.1 Sikre en rettferdig fordeling

Regjeringen foreslår skatte- og avgiftsendringer som har gode fordelingsvirkninger, blant annet forslag om redusert skatt på arbeidsinntekt og forslag om skatt på aksjeutbytte. Arbeidstakernes rettigheter ved sykdom og uførhet videreføres. I tillegg foreslår Regjeringen å øke inntektsgrensen slik at flere kommer inn under ordningen for fri rettshjelp. Regjeringen vil våren 2001 legge fram en handlingsplan for oppfølging av Utjamningsmeldinga.

Renteøkninger har uheldige fordelingsvirkninger. Derfor vil Regjeringen føre en økonomisk politikk som bidrar til å begrense presset i økonomien og som samtidig bidrar til høy sysselsetting.

2.1.2 Mer penger til velferdstjenester i kommunene

Regjeringen vil øke kommunesektorens handlingsrom ved å øke de frie inntektene med 1,6

mrd. kroner reelt i forhold til anslag på regnskap for 2000. De samlede bevilgningene til kommunene og fylkeskommunene foreslås økt med vel 4 mrd. kroner reelt i forhold til anslag på regnskap for 2000 og 5 mrd. kroner i forhold til inntektsnivået i 2000 slik det ble anslått i Kommuneøkonomiproposisjonen. I forbindelse med behandlingen av Kommuneøkonomiproposisjonen for 2000, sluttet Stortinget seg til Regjeringens plan for avvikling eller innlemming av enkelte øremerkede tilskudd i inntektssystemet i perioden 2001-2007. Dette vil gi en mer effektiv ressursbruk i kommunesektoren, bl.a. ved at fylkeskommuner og kommuner kan tilpasse tjenestetilbudet til lokale behov, og ved at gevinsten tilfaller fylkeskommunen/kommunen selv. Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2001 at øremerkede tilskudd som utgjør i underkant av 1,1 mrd. kroner innlemmes i inntektssystemet.

Regjeringen har foreslått tilleggsbevilgninger i 2000 knyttet til utvidet ferie og ny arbeidstidsavtale for lærere. Tilleggsbevilgningene foreslås videreført til 2001. Som følge av ekstra kostnader knyttet til utvidet ferie og ny arbeidstidsavtale for lærere i 2001, innebærer Regjeringens opplegg at kommunesektoren i 2001 kompenseres med om lag 3,4 mrd. kroner. Regjeringen mener effektiviseringspotensialet knyttet til disse tiltakene til sammen utgjør minst en halv milliard kroner. Effektiviseringsgevinsten kommer i tillegg til den realinntektsveksten som følger av budsjettforslaget. Regjeringen vil understreke at den nye arbeidstidsavtalen for lærere gir grunnlag for en bedre utnyttelse av lærerårsverket. Kommunene blir i tillegg kompensert for utgiftene knyttet til forslaget om å innføre konjunkturavgift og merkostnader i forbindelse med merverdiavgiftsreformen.

2.1.3 Forbedre og styrke helsevesenet

Norge var i 1998 det landet i EU-området som hadde de høyeste utgiftene per innbygger til helse- og omsorgstjenester. Fra å ligge i nedre sjikt blant de nordiske land i 1990, har vi nå innhentet og passert de andre nordiske landene. Offentlige utgifter til helse- og omsorgstjenester

beløp seg i 1998 til vel 100 mrd. kroner. Av dette sto somatiske spesialisthelsetjenester for 37 mrd. kroner, pleie- og omsorgssektoren for 37 mrd. kroner og psykisk helsevern for 7,5 mrd. kroner

Det er fortsatt mange uløste oppgaver i helse- og sosialsektoren. Regjeringen vil derfor forbedre og styrke helsevesenet gjennom økte bevilgninger til pasientbehandling ved sykehusene, ved å videreføre bevilgningen til nytt sykehusutstyr, ved å øke innsatsen innen kreftbehandling og ved en videre utbygging av psykiatrien.

Innsatsstyrt finansiering startet opp 1. juli 1997. I løpet av denne tiden har aktiviteten ved landets somatiske sykehus økt, noe som var hovedmålet med innføringen av ordningen. Finansieringsordningen omfatter nå både pasienter som legges inn på sykehus og pasienter som behandles poliklinisk eller dagkirurgisk. Aktivitetsveksten ble om lag 4 prosent i 1999 og forventes å bli om lag 2 prosent både i 2000 og 2001. Det ble tilleggsbevilget nærmere 940 mill. kroner i 2000 i forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 47 (1999-2000). 700 mill. kroner var knyttet til aktivitet i 2000. Dette videreføres i 2001. Bevilgningen til innsatsstyrt finansiering av sykehus øker reelt med om lag 950 mill. kroner fra saldert budsjett. Samlet sett vil den økte kapasitetsbyggingen i sykehusene inkludert poliklinisk behandling, kunne kreve om lag 300 mill. kroner i medfinansiering fra fylkeskommunene. Den foreslåtte styrkingen av fylkeskommunenes frie inntekter gir rom for dette.

Regjeringen foreslår å bevilge 795 mill. kroner til kjøp av nytt sykehusutstyr i 2001. Medregnet fylkeskommunenes egenandel gir dette om lag 1,3 mrd. kroner til nytt sykehusutstyr i 2001. Dette er et ledd i Stortingets femårige plan (1998-2002) for å bedre utstyrssituasjonen ved norske sykehus. Planen har en samlet statlig bevilgningsramme på nær 3,0 mrd. kroner. Medregnet fylkeskommunal medfinansiering legges det opp til ca. 5,3 mrd. kroner til investeringer i medisinsk teknisk utstyr i løpet av planperioden.

Regjeringen øker bevilgningen til Nasjonal kreftplan med 40 mill. kroner. Dette er i tråd med Nasjonal kreftplan (1999-2003). Dette innebærer at de samlede bevilgningene for 2001 til kreftplanen kommer opp i 325 mill. kroner. Kreftplanen har tre sentrale hovedmål: å redusere antall nye krefttilfeller, å øke mulighetene for bedre helbredelse ved tidlig diagnose og å øke behandlingsskapasiteten, herunder til lindrende behandling. I planperioden skal innsatsen mot tobakk og tiltak for et riktigere kosthold og mosjon økes for på sikt å redusere veksten i antall krefttilfeller. Mam-

mografiscreening er planlagt utvidet til et landsdekkende tilbud til kvinner i alderen 50-69 år. Innen 2003 skal masseundersøkelser og utbygging av tiltak for påvisning av arvelig kreft gi et bedre system for tidlig diagnose og redusert dødelighet av kreft. Den nasjonale strålebehandlingsskapasiteten skal bygges opp til en tilstrekkelig kapasitet på landsbasis. Innen 2003 skal utdanningskapasiteten ha økt slik at Norge utdanner nok helsepersonell til å utvikle landsdekkende mammografiscreening og til driften av økt antall strålemaskiner.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til psykiatrien med 365 mill. kroner i 2001. Psykiatriplanen innebærer at det skal investeres for om lag 6,3 mrd. kroner i løpet av planperioden (1999-2006), og at driftsutgiftene gradvis økes til et nivå som ligger reelt 4,6 mrd. kroner over utgiftsnivået i 1998. Regjeringen ser det som viktig at feltet psykisk helse gis høy prioritet. Dette gjelder ikke minst tiltak for barn og unge. Regjeringen følger derfor opp satsingen på psykisk helse ved at det i budsjettforslaget for 2001 settes av 365 mill. kroner mer til opptrappingsplan for psykisk helse enn i saldert budsjett for 2000.

Behovet for bevilgninger til investeringstilskudd til fylkeskommunene i psykiatriplanen vil bli lavere i 2001 enn tidligere forutsatt, og en stor del av bevilgningen for 2000 vil bli overført til 2001. Dette skyldes at det tar lengre tid å ferdigstille prosjekter enn tidligere anslått, og at investeringstilskudd først utbetales ved ferdigstilling. For å få et bedre samsvar mellom bevilgning og antatt behov for utbetaling til investeringsformål i 2001, omdisponeres det midler fra investeringer til drift slik at driftsbevilgningen totalt sett trappes opp med 419 mill. kroner. Opplegget for 2001 medfører en noe sterkere opptrapping av driftstilskudd enn de foregående år. Til sammenlikning var økningen i driftsmidler i 1999 og 2000 henholdsvis 262 og 365 mill. kroner. For at investeringene i opptrappingsplanen skal kunne gjennomføres som forutsatt, må det kunne gis klarsignal om videre utbygging i fylkeskommunene utover det som vil være bevilgningsbehovet det enkelte år. Det arbeides med et opplegg for tilsagnsstyring av investeringsdelen i psykiatriplanen. Regjeringen vil komme tilbake til dette i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001.

2.1.4 Styrke innsatsen innen forskning og utdanning

Regjeringen går inn for å styrke innsatsen på de prioriterte forskningsområdene grunnforskning,

marin forskning, IKT, medisin og helse og forskning i skjæringsfeltet mellom miljø og energi. Satsingen på grunnforskningen vil bl.a. gi rom for opprettelse av nye doktorgradsstipendiatstillinger, postdoktorstillinger og kjøp av nytt vitenskapelig utstyr.

Regjeringen foreslår å øke kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping med 3 mrd. kroner fra 1. januar 2001. Dette gir en samlet kapital i fondet på 7 mrd. kroner. Avkastningen fra fondet i 2001 vil være 203,5 mill. kroner. Dette er en økning på 113,5 mill. kroner fra 2000. I 2002 vil avkastningen bli om lag 410 mill. kroner. Avkastningen fra fondet vil særlig styrke langsiktig, grunnleggende forskning.

Regjeringen ønsker å stimulere til større grad av samarbeid og kontakt mellom næringsliv og forskning. Regjeringen foreslår derfor at det etableres en tilskuddsordning med en ramme på 200 mill. kroner som skal stimulere til økt forskningsinnsats i næringslivet.

Med utgangspunkt i data fra Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU), som angir hvilken andel av bevilgningene på statsbudsjettet som nyttes til FoU, kan man beregne et anslag over statsbudsjettets samlede FoU-utgifter. Korrigert for bruttobudsjettering angir forslaget til statsbudsjett for 2001 et samlet anslag for bevilgning til forskning på om lag 10,4 mrd. kroner. Det tilsvarer en økning på om lag 500 mill. kroner sammenliknet med saldert budsjett for 2000, dvs. en vekst på om lag 5 pst. Korrigert for reduksjonen som følge av ferdigstilling av det nye Rikshospitalet og Realfagsbygget ved NTNU, er veksten om lag 700 mill. kroner, dvs. om lag 7 pst.

UNINETT tilbyr nettjenester som binder det norske forskningsmiljøet sammen med det internasjonale akademiske miljøet. Regjeringen foreslår å bevilge 10 mill. kroner til å bygge ut et nytt bredbånd forskningsnett. I tillegg vil Regjeringen legge fram en egen handlingsplan for satsing på bredbånd.

Den nye arbeidstidsavtalen med lærerne (2 lønnstrinn per 1. august 2000) vil øke lønnskostnadene med om lag 950 mill. kroner i 2001. Regjeringen foreslår videre at kommunesektoren blir kompensert for det ekstra lønnstrinnet som blir gitt lærerne med virkning fra 1. januar 2001, knyttet til at lærerne ikke reduserer undervisningstiden som følge av den tariffestede utvidelsen av ferien. Dette utgjør 474 mill. kroner. I tillegg til at økningen i kommunenes frie inntekter gir rom for kommunal satsing på skolen, foreslår Regjeringen å bevilge 100 mill. kroner som en ekstra satsing på informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)

i skolen. Dette omfatter kompetanseutvikling for lærere i grunnskolen og i videregående opplæring, utprøving og forsøk med bredbånd i noen fylker og ulike former for organisering av drift og nettverk. I tillegg skal midlene gå til utvikling av elektroniske læremidler for grunnskolens ungdomstrinn og videregående opplæring. Regjeringen vil dessuten videreutvikle ordningen med utlån av bøker i videregående opplæring og foreslår å bevilge 100 mill. kroner til dette også i 2001.

2.1.5 Fortsette utbyggingen av eldreomsorgen

Utbyggingen av eldreomsorgen er et viktig satsingsområde for Regjeringen. Stortingets handlingsplan skal følges opp. I løpet av perioden 1998-2001 vil det kunne gis tilsagn om bygging av 24 400 sykehjemsplasser/omsorgsboliger og kommunenes pleie- og omsorgstjenester vil bli styrket med over 12 000 nye årsverk. For å styrke tjenestetilbudet foreslår Regjeringen at de øremerkede midlene til drift økes med ytterligere om lag 800 mill. kroner i 2001. Rammene for tilsagn om tilskudd til investeringer i sykehjem og omsorgsboliger på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett, foreslås fastsatt slik at det kan gis tilsagn om bygging av 5 800 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger i 2001. Samlet er det foreslått satt av om lag 5,5 mrd. kroner til gjennomføring av eldreplanen i 2001. For å møte behovet for flere plasser med heldøgns pleie og omsorg, foreslår Regjeringen nå å utvide handlingsplanen med ytterligere 5 000 plasser i 2002, fra 24 400 til 29 400.

2.1.6 Styrke tilbudet til barn og unge

Regjeringen vil prioritere utbygging av barnehager. Regjeringen har som hovedmål å sikre at alle som ønsker det skal få tilbud om barnehageplass til en rimelig pris. Derfor ønsker Regjeringen en rask utbyggingstakt, og har som målsetting at det skal bygges 6 000 nye barnehageplasser for dem under 3 år i 2001.

Det er et mål at staten skal dekke en større andel av kostnadene ved drift av barnehager slik at nivået på foreldrebetalingen kan reduseres. I 2001 økes statstilskuddet for barn under 3 år med reelt 2 pst. ut over full priskompensasjon som gjelder alle barnegrupper.

Kvalitetsutvikling i barnehagene står sentralt i Regjeringens barnehagepolitikk. Dette arbeidet vil være særlig viktig i forbindelse med den siste utbyggingen og tilpasningen av barnehagene mot

full behovsdekning. Regjeringen foreslår at det bevilges 5,6 mill. kroner i 2001 til satsing på kvalitet i barnehagene.

Regjeringen ser det som en viktig oppgave å styrke barn og unges oppvekst- og læringsmiljø. Regjeringen foreslår derfor å bevilge 15 mill. kroner til å følge opp handlingsplanen mot barne- og ungdomskriminalitet. Regjeringen foreslår også å styrke tilskuddsordningene til frivillige organisasjoner innenfor kultur og idrett med 30 mill. kroner. Videre foreslår Regjeringen at det bevilges 15 mill. kroner over Kulturdepartementets budsjett til kulturtilbud for skolebarn – prosjektet «kulturell skolesekk». Tiltaket skal utvikles i samarbeid med kommunene og skoleverket.

Videre foreslår Regjeringen å øke rammene for etableringslån, slik at antall unge som får slike lån øker fra om lag 8 000 til om lag 10-12 000. Aktivitetsnivået for boligtilskuddet økes med om lag 30 pst. som eksempelvis gir rom for å bygge 750-1 000 flere utleieboliger enn tidligere år. Det foreslås i tillegg å bygge 1 000 nye studentboliger. Innvilgningsrammene til Husbanken økes med 2 mrd. kroner til 13 mrd. kroner. Dette er en økning på 4 mrd. kroner i forhold til 1999.

2.1.7 Satse på kultur og miljø

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til kulturformål med om lag 175 mill. kroner og bevilgningen til miljøformål med om lag 82 mill. kroner i 2001. I tillegg til kulturtiltakene nevnt under 2.1.6 foreslår Regjeringen å øke pressestøtten og å starte utbyggingen av bredbåndstilknytning til folkebibliotekene. Regjeringen legger også opp til økte bevilgninger til norsk film og omfattende fornyelse og omorganisering av filmsektoren. Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til kulturminner med 20 mill. kroner og sikring av nye friluftsområder for allmennhetens tilgang foreslås økt med 12 mill. kroner. Regjeringen foreslår videre å øke bevilgningene til klimaforskning, bl.a. til utvikling av miljøvennlige gasskraftverk. Ved utgangen av 2000 skilles det ut 1 mrd. kroner fra Statens petroleumsfond i et Miljøfond som skal plassere midler av petroleumsformuen i selskaper som har en god miljøprofil.

2.1.8 Målrette innsatsen innen nærings- og distriktsutvikling

Regjeringen forsterker den nærings- og distriktspolitiske satsingen, blant annet ved at det fremmes forslag om:

- etablering av et nyskappingsprogram for kommersiell utnyttelse av marine ressurser hvor det bevilges 90 mill. kroner.
- å bruke 40 mill. kroner til et e-handelsprogram knyttet til anvendelse av IKT i bedriftene.
- å sette av 100 mill. kroner til et verdiskapingsprogram for norsk matproduksjon for å legge til rette for økt verdiskaping i jordbruk og foredlingsindustri.
- at bevilgningene til havnetjenesten og fyrjetjenesten økes nominelt med til sammen 70 mill. kroner i 2001 i forhold til saldert budsjett 2000.
- å øke bevilgningen under Kommunal- og regionaldepartementet til tilrettelegging for næringsutvikling og etablererstipend med til sammen 21 mill. kroner.
- at det settes av 2,45 mrd. kroner til statlig aksjekapital i et nytt investeringselskap. Selskapet skal bygges opp med en samlet kapitalbase på 5 mrd. kroner, hvorav staten skal skyte inn 49 pst. og private investorer 51 pst. Formålet med investeringselskapet er å kanalisere kapital til norske bedrifter slik at de kan delta offensivt i strukturendringer og fusjonsprosesser.
- å øke utviklingstilskuddet for å styrke programmer for nyskaping og kompetanseutvikling under Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, samt å øke tilskuddet til risikoavsetningsfondet for GIEKs SUS/Baltikumordning.
- å bevilge 165 mill. kroner i aksjekapital til IT-Fornebu og 134 mill. kroner i kompensasjon til næringslivet i 14 kommuner som fikk økt arbeidsgiveravgift samt 280 mill. kroner i lån og innskuddskapital til SIVA. Økt arbeidsgiveravgift var en følge av at EFTA-domstolen stadfestet ESAs vedtak om at differensiert arbeidsgiveravgift må regnes som statsstøtte i henhold til EØS-avtalens art. 61
- å øke bevilgningen med 60 mill. kroner til bredbåndsrelaterte formål. Det er satt av 10 mill. kroner til styrking av forskningsnett med høy overføringskapasitet (UNINETT), 15 mill. kroner til bredbåndssatsing i helsesektoren, 15 mill. kroner til bredbånd til folkebibliotekene samt 20 mill. kroner til bredbåndstiltak under Nærings- og handelsdepartementet. Det vises for øvrig til Regjeringens handlingsplan for bredbånd.

2.1.9 Styrke den internasjonale solidariteten

Offisiell utviklingshjelp (ODA-godkjent bistand)

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til norsk bistand i 2001 med 1 523 mill. kroner. Dette tilsvarer en økning av bistandsrammen med 14,1 pst. i forhold til saldert budsjett 2000. De samlede bevilgninger til norsk bistand utgjør etter dette 12 345,5 mill. kroner, dvs. 0,89 pst. av BNI. Regjeringen fastholder målet om en opptrapping av bistanden til 1 pst. av BNI.

Det overordnede målet om å bidra til redusert fattigdom ligger til grunn for Regjeringens politikk. Ut fra dette legger Regjeringen spesielt vekt på følgende satsingsområder for norsk bistand i 2001-budsjettet:

– Vaksineprogram for barn

Regjeringen foreslår at Norge går aktivt inn i den Globale vaksinealliansen for å sikre barns helse. Alliansen bistår de fattigste landene med støtte til innkjøp av vaksiner, utvikling og gjennomføring av vaksineprogrammer og forskning på vaksiner mot sykdommer som AIDS, malaria og tuberkulose. GAVI er et samarbeid mellom internasjonale organisasjoner og institusjoner som WHO, UNICEF og Verdensbanken, enkeltland, frivillige organisasjoner og privat sektor, inkludert farmasøytisk industri.

– HIV/AIDS-bekjempelse

HIV/AIDS-epidemien representerer mer enn et helseproblem. Epidemien er i økende grad blitt et globalt utviklingsproblem, og noen steder en utviklingskatastrofe som Norge som giver må forholde seg til med fornyet styrke. Regjeringen foreslår derfor en betydelig økning i den norske støtten til bekjempelse av AIDS.

– Forsterket innsats for fred og forsoning

Fred er den mest sentrale forutsetning for utvikling. Ressurskonflikter, manglende utvikling og økende økonomiske forskjeller fører svært ofte til ødeleggende væpnede konflikter. Regjeringen vil bidra til å styrke det internasjonale samfunns og særlig FN's evne til konfliktforebygging, konfliktløsning og forsoning, samt videreføre det omfattende fredsarbeid som Norge allerede er involvert i. Regjeringen vil legge økt vekt på institusjonsbygging etter krig og konflikter.

I tillegg legger Regjeringen opp til en opptrapping av den multilaterale bistanden, økt satsing på

verdiskaping gjennom næringsutvikling i Sør, styrking av det regionale samarbeidet og fortsatt prioritering av gjeldslettearbeidet.

Bistand til Sentral- og Øst-Europa

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Sentral- og Øst-Europa med om lag 140 mill. kroner. Norge har viktige nasjonale interesser å ivareta overfor Russland, særlig knyttet til forvaltning og utnyttelse av ressurser, næringslivssamarbeid og når det gjelder stabilitet i nordområdene. Vi har også en betydelig egeninteresse av å bistå Russland i demokratiske reformer, miljøvern og bærekraftig utvikling. Som søkerland til EU er de baltiske landene og landene i Sentral-Europa også våre kommende partnere i EØS. EU/EØS-utvidelsen vil styrke stabiliteten og velferden i Sentral-Europa, og utvide det indre marked. Siden en slik utvikling også er i norsk interesse, er Regjeringen av den oppfatning at Norge bør støtte opp om prosessen. For øvrig foreslår Regjeringen en betydelig innsats knyttet til vaksinerings tiltak i Østersjøregionen.

Norsk deltakelse i internasjonale operasjoner

Regjeringen foreslår at Norge opprettholder deltakelsen i internasjonale operasjoner på et høyt nivå også i 2001. Det foreslås derfor avsatt i overkant av 1,9 mrd. kroner til dette formålet. Forsvarets største bidrag i internasjonale fredsoperasjoner vil også i 2001 være deltakelsen i den NATO-ledede fredsstyrken i Kosovo (KFOR), inkludert ledelsesansvaret for KFOR (5)-hovedkvarteret i 6 mnd. i 2001.

2.1.10 Redusere prisene på kjøtt, drivstoff og alkohol

I forbindelse med merverdiavgiftsreformen som trer i kraft fra 1. juli 2001, foreslår Regjeringen å innføre en momskompensasjonsordning for kjøttprodukter som tilsvarer en reduksjon i momsen ned til 18 pst. Det foreslås at avgiftene på bensin og diesel reduseres nominelt med 50 øre pr. liter fra 1. januar 2001, og med ytterligere 32 øre pr. liter i forbindelse med merverdiavgiftsreformen fra 1. juli 2001. Inkludert merverdiavgift innebærer dette at det reelle avgiftsnivået på bensin og diesel reduseres med hhv. 1,20 og 1,13 kroner pr. liter fra 1. juli 2001 i forhold til dagens nivå. Avgiften på brennevin reduseres med 17,5 pst.

2.2 Utgifter under de ulike departementene

I omtalen av utgiftene under hvert departement er det tatt inn en tabell som viser utgiftsrammer i saldert budsjett 2000 og forslag til statsbudsjett for 2001. En må imidlertid vise varsomhet når en sammenlikner budsjettene for to år. Tabellene viser utgiftene i det enkelte departement. En overføring av oppgaver med tilsvarende overføring av bevilgninger mellom departementene vil dermed framstå som en endring i bevilgningsrammene uten at dette er uttrykk for reell omprioritering mellom forskjellige formål.

Siden tabellene viser saldert budsjett for 2000, vil for eksempel ikke tilleggsbevilgninger i 1. halvår være inkludert i tallene. I den grad tilleggsbevilgninger i 1. halvår er videreført i 2001-budsjettet, vil tabellen dermed vise en økt bevilgning fra 2000 til 2001 som ikke er reell. Det vil for eksempel gjelde virkningen av inntektsoppgjørene våren 2000 som ikke var fordelt på departe-

ment i saldert budsjett, men der helårsvirkningen av inntektsoppgjørene er innarbeidet i 2001-budsjettet.

Det ble fra og med 1.1.2000 innført refusjon til statlige etater for utbetalte sykepenger til statlig ansatte. Driftsbevilgningen i saldert budsjett 2000 var basert på bruttobevilgning inklusive utgifter til sykepenger. Driftsutgiftene for 2001 er imidlertid eksklusive utgifter til sykepenger som vil bli dekket gjennom refusjon. Finansdepartementet fikk i forbindelse med salderingen av 2000-budsjettet fullmakt til å redusere driftsutgiftene under departementene som følge av at det ble innført direkte refusjon av statlige etaters utgifter til sykepenger for statlige ansatte. De reduserte driftsrammene for departementene lå derfor ikke inne i det salderte budsjettet for 2000, men er innarbeidet i forslaget til statsbudsjett for 2001. Innføring av sykepengererefusjon vil dermed i oversiktstabellene framstå som en reduksjon i departementenes rammer som ikke er reell.

2.2.1 Utenriksdepartementet

	mill. kroner		
	Saldert bud- sjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 02 Utenriksforvaltning</i>			
02.00 Administrasjon av utenriksstjenesten	1 225,1	1 300,3	6,1
02.10 Utenriksformål	829,6	1 114,2	34,3
Sum før lånetransaksjoner	2 054,7	2 414,4	17,5
Lånetransaksjoner	0,4	0,4	
Sum Utenriksforvaltning	2 055,0	2 414,8	17,5
<i>Programområde 03 Internasjonal bistand</i>			
03.00 Administrasjon av utviklingshjelpen	528,1	563,8	6,8
03.10 Prioriterte land og regioner	2 292,5	2 187,0	-4,6
03.20 Utvidet samarbeid	1 945,4	2 174,7	9,9
03.30 Bistand via internasjonale organisasjoner	3 251,4	4 117,6	26,6
03.40 Nødhjelp, menneskerettigheter, fred og demokratibyggning	2 617,7	3 133,6	19,7
Sum ODA-bistand før lånetransaksjoner	10 635,0	12 176,8	14,4
Lånetransaksjoner	187,5	168,8	-10,0
Sum ODA-bistand	10 822,5	12 345,5	14,1
03.50 Øvrig bistand	278,2	418,7	50,5
Sum Internasjonal bistand	11 100,7	12 764,2	15,0
Sum Utenriksdepartementet	13 155,7	15 179,0	15,4

Programområde 02 Utenriksforvaltning

Til utenriksforvaltning foreslås for 2001 bevilget 2 414,8 mill. kroner. Dette er en økning på 360 mill. kroner i forhold til 2000, som bl.a. skyldes

økninger i utbetalingene til låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen.

Regjeringen vil føre en aktiv Europa-politikk gjennom nært samarbeid med Den europeiske union, såvel som gjennom andre europeiske sam-

arbeidsordninger. Forholdet til Russland og nærområdene vil inngå som en integrert del av Europa-politikken. Regjeringen vil legge stor vekt på NATO- og OSSE-samarbeidet. På globalt nivå vil Regjeringen styrke arbeidet i forhold til FN, arbeidet med nedrustning, menneskerettigheter, en bærekraftig ressursforvaltning, styrking av det multilaterale handelssystem samt presse- og kulturtiltak.

Programområde 03 Internasjonal bistand

Til internasjonal bistand foreslås for 2001 bevilget 12 764,2 mill. kroner, fordelt med 12 345,5 mill. kroner til offisiell utviklingshjelp (ODA-bistand) og 418,7 mill. kroner til bistand i ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak.

– Offisiell utviklingshjelp (ODA-bistand)

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til norsk bistand i 2001 med 1 523 mill. kroner. Dette innebærer en økning på 14,1 pst. i forhold til saldert budsjett 2000. De samlede bevilgningene til norsk bistand utgjør etter dette 12 345,5 mill. kroner, dvs. 0,89 pst. av BNI. Regjeringen fastholder målet om en opptrapping av bistanden til 1 pst. av BNI.

Norsk bistand er primært rettet inn mot å bekjempe fattigdommen mange mennesker lever i. Det overordnede målet er å bidra til at innen 2015 skal bare halvparten så mange som i dag leve i ekstrem fattigdom. Dette målet skal nås ved samarbeid med andre giverland, et effektivt fungerende multilateralt system og et nært samarbeid med norske organisasjoner.

Regjeringen foreslår en betydelig opptrapping av den multilaterale andelen av utviklingshjelpen, ved å øke multilateral bistand med om lag 880 mill. kroner. Den multilaterale bistanden vil dermed utgjøre anslagsvis 32 pst. av det totale bistandsbudsjettet. Regjeringen foreslår et betydelig bidrag til en bred satsing for at alle verdens barn skal få vaksine, med 200 mill. kroner til den globale vaksinealliansen GAVI. HIV/AIDS er den andre store satsingen som primært rettes mot barn og unge, med forslag om en økning på 65 mill. kroner av den multilaterale bevilgningen ørmerket til HIV/AIDS. Også for øvrige multilaterale og bilaterale bevilgninger foreslås en betydelig styrking for en ytterligere mobilisering mot HIV/AIDS i våre samarbeidsland. Satsing på

grunnutdanning foreslås opprettholdt på samme høye nivå som i inneværende år. Samlet gir dette en profil som prioriterer barn og unge og reduserer deres sårbarhet.

Regjeringen foreslår dessuten en betydelig styrket innsats for å slette de fattigste landenes gjeld, med en økning på 100 mill. kroner til et samlet forslag på 350 mill. kroner. Bevilgningene til forskning og høyere utdanning foreslås trappet opp med 40 mill. kroner. Miljø-satsingen foreslås opprettholdt på samme høye nivå som i 2000-budsjettet, med muligheter for ytterligere økning gjennom regionalbevilgninger og multilaterale fond.

Regionalt samarbeid foreslås styrket gjennom 160 mill. kroner i frigjorte midler som er tilført næringslivsordningene. I tillegg foreslås 45 mill. kroner til ny regionbevilgning til Midtøsten.

Regjeringen foreslår å styrke innsatsen til humanitær bistand. Til kortsiktig humanitær bistand foreslår Regjeringen at det blir frigjort 75 mill. kroner, bl.a. ved overføring av langsiktige programmer til andre deler av bistandsbudsjettet. Bevilgningen til naturkatastrofer foreslås økt med 60 mill. kroner.

– Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak (programkat. 03.50)

Det foreslås bevilget 418,7 mill. kroner i 2001 til bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak. I tillegg til bevilgningsforslaget foreslås 250 mill. kroner i tilsagnsfullmakt under kap. 197, post 70 Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og Samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa. De viktigste innsatsområdene vil være styrking av demokratiske styreformers gjennom tiltak for frie valg og respekt for grunnleggende menneskerettigheter samt tiltak for forbedring av miljøsituasjonen.

Regjeringen vil også gi et bidrag til EUs utvidelsesprosess gjennom en handlingsplan i forhold til søkerlandene til EU.

Regjeringen vektlegger videre tiltak som kan bidra til levedyktig næringsvirksomhet gjennom kompetansebygging og teknologioverføring, og til å utvikle samarbeidet innenfor utdanning og forskning på helse- og sosialsektoren og på kulturområdet. Geografisk foreslås hovedtyngden av det prosjektrettede samarbeidet konsentrert om Nordvest-Russland og Baltikum.

2.2.2 Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

	mill. kroner		
	Saldert bud- sjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 07 Kirke-, utdannings- og forskningsformål</i>			
07.10 Administrasjon	414,5	518,0	25,0
07.20 Grunnskolen	2 117,3	2 250,1	6,3
07.30 Videregående opplæring	1 146,2	1 132,5	-1,2
07.40 Andre tiltak i utdanningen	2 029,6	2 148,1	5,8
07.50 Voksenopplæring	1 197,8	1 372,3	14,6
07.60 Høgre utdanning	15 409,7	14 613,0	-5,2
07.70 Forskning	1 892,8	1 538,9	-18,7
07.80 Utdanningsfinansiering	6 766,3	7 811,5	15,4
07.90 Den norske kirke	893,8	881,2	-1,4
Sum før lånetransaksjoner	31 868,0	32 265,6	1,2
Lånetransaksjoner	6 786,2	11 069,2	63,1
Sum Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	38 654,2	43 334,8	12,1

Det er foretatt en del tekniske endringer i budsjettet slik at budsjett-tallene for 2000 og 2001 ikke er helt sammenliknbare. Dette gjelder bl.a. opprettelsen av Læringssenteret, som innebærer flytting av midler fra kategori 07.20, 07.30 og 07.40 til 07.10, samt overføring av bevilgningene til EUs rammeprogram, de regionale forskningsinstitutter og Teknologirådet fra kategori 07.70 på Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett til Nærings- og handelsdepartementet. Det innføres også nettobudsjettering ved universitetene, noe som reduserer utgiftssiden i budsjettet tilsvarende de tidligere inntektsbevilgningene til universitetene. Justert for disse endringene er økningen før lånetransaksjoner 6,4 pst.

Regjeringens forslag til bevilgning til kirke-, utdannings- og forskningsformål utgjør 43 334,8 mill. kroner. Dette er en økning på 12,1 pst. i forhold til saldert budsjett for 2000 inkludert en økning i kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping på 3 mrd. kroner.

Regjeringen foreslår 100 mill. kroner som en ekstra satsing på informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) i skolen. De prioriterte områdene er kompetanseutvikling, forsøk med bredbånd og nettverk samt utvikling av elektroniske læremidler.

Regjeringen foreslår å bevilge 100 mill. kroner til videreføring av ordningen med utlån av lærebøker i videregående opplæring.

Regjeringen og hovedsammenslutningene/Norsk lærerlag har gått sammen om en intensjonserklæring om et målrettet samarbeid over en 3-års periode som skal gi nye og mer fleksible arbeidstidsordninger. Som følge av dette er det inngått ny arbeidstidsavtale for lærere. Den nye arbeidstidsavtalen (2 ekstra lønnstrinn per 1. august 2000) vil øke lønnskostnadene med om lag 950 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt tilsvarende. I tillegg blir kommunene kompensert for det ekstra lønnstrinnet som blir gitt lærerne med virkning fra 1. januar 2001 knyttet til at lærerne ikke reduserer undervisningstiden som følge av den tariffestede utvidelsen av ferien. Dette utgjør 474 mill. kroner.

Som et ledd i å gi kommunene større lokalt handlingsrom, foreslår Regjeringen å innlemme det øremerkede tilskuddet til leirskoleopplæring i inntektssystemet.

Regjeringen ser det som en viktig oppgave å styrke elevenes oppvekst- og læringsmiljø. Det foreslås å bevilge 15 mill. kroner til å følge opp handlingsplanen mot barne- og ungdomskriminalitet (St.meld. nr. 17 (1999-2000)). Bevilgningen fordeles mellom Barne- og familiedepartementet, Justisdepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

Budsjettforslaget inneholder forslag om noen mindre innstramminger under kapitlet for private skoler. Videre foreslås det å redusere tilskuddet til lærebedrifter, blant annet å avvikle det ekstra tilskuddet til formidling av lærlinger. Regjeringen foreslår også å redusere tilskuddet til språklige minoriteter i videregående opplæring med 10 mill. kroner. Tilskuddsordningen for privateide skole- og kirkebygg foreslås avviklet.

Regjeringen foreslår å opprette 387 nye studie-plasser for å videreføre den økte opptakskapasiteten, hovedsakelig innenfor IKT-utdanninger og helsefag. Det er i tillegg prioritert å opprette 16 studie-plasser til økt opptak i psykologi, 135 studie-plasser til økt opptak i sykepleierutdanning, 30 studie-plasser til økt opptak i allmennlærerutdanningen og 60 studie-plasser til økt opptak innenfor IKT-utdanninger.

Høgre utdanning må dimensjoneres slik at en på en best mulig måte tar hensyn til både studentenes ønsker og samfunnets behov for tilgang på arbeidskraft. Årskullene som er aktuelle for studier, går i dag ned. Alle som søker, får et studietilbud. Inklusive de nye studieplassene nevnt over, innebærer budsjettforslaget en netto reduksjon på om lag 2 200 studieplasser ved universiteter, vitenskapelige høgskoler og statlige høgskoler. I tillegg er tilskuddet til private høgskoler reelt redusert med om lag 10 mill. kroner. Regjeringen vil videreføre 20 mill. kroner til særskilte omstillingstiltak.

For å realisere 1 000 nye studentboliger i 2001, foreslår Regjeringen å øke bevilgningen til dette formålet med om lag 44 mill. kroner. Dette gir en ramme for nye tilsagn på om lag 245 mill. kroner.

Som en del av Regjeringens satsing på forskning, foreslås det å øke kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping med 3 mrd. kroner fra 1. januar 2001. Dette gir en samlet kapital i fondet på 7 mrd. kroner. Avkastningen fra fondet i 2001 vil være 203,5 mill. kroner, noe som er en økning på 113,5 mill. kroner fra 2000. I 2002 vil avkastningen bli ca. 410 mill. kroner. Avkastningen fra fondet vil særlig styrke langsiktig, grunnleggende forskning.

Satsingen på grunnforskning vil i tillegg bl.a. gi rom for opprettelse av 100 nye doktorgradsstipendiatstillinger, 40 postdoktorstillinger og 25 mill. kroner i økte bevilgninger til vitenskapelig utstyr. For å bedre rekrutteringen av kvinner til faste vitenskapelige stillinger, vil Regjeringen øremerke de nye postdoktorstillingene til kvinner.

Budsjettforslaget innebærer også en opprettelse av 20 nye professorater øremerket kvinner.

UNINETT tilbyr nett-tjenester som binder det norske forskningsmiljøet sammen med det internasjonale akademiske miljøet. Regjeringen foreslår å bevilge 10 mill. kroner til å bygge ut et nytt bredbånd forskningsnett.

Regjeringen foreslår å styrke kompetanseutviklingsprogrammet for videreutvikling av markedet for etter- og videreutdanning med 50 mill. kroner, slik at bevilgningen i 2001 blir på 100 mill. kroner. Dessuten foreslås å videreføre andre tiltak knyttet til Kompetansereformen med totalt 50 mill. kroner. Satsingsområdene omfatter prosjekter for å utvikle fleksible undervisningsmodeller og prosjekt til dokumentasjon av realkompetanse. En vil også øke innsatsen for voksne med lese- og skrivevansker.

Budsjettforslaget inneholder forslag om noen endringer under Statens lånekasse for utdanning, blant annet en viss innstramming i regelverket for gebyrstipend.

I budsjettforslaget for Den norske kirke er prestedtjenesten særlig prioritert. Forslaget for neste år gir rom for 35 nye prestedstillinger. Det foreslås ellers at Opplysningsvesenets fond tar over finansieringsansvaret for de kommunale presteboligene. Statstilskuddet til de kirkelige fellesrådene foreslås videreført i 2001 med 85 mill. kroner. Dette har sammenheng med at overgangsperioden med ny kirkelovgivning nå må regnes som avsluttet. Regjeringen ønsker å støtte forsøk der menighetsråd ønsker å gjennomføre valg til nytt menighetsråd til samme tid og på samme sted som kommende stortingsvalg.

2.2.3 Kulturdepartementet

	mill. kroner		
	Saldert budsjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 08 Kulturformål</i>			
08.10 Administrasjon	89,0	145,8	63,8
08.20 Kulturformål	2 914,5	2 955,6	1,4
08.30 Film- og medieformål	514,2	596,4	16,0
Sum Kulturformål	3 517,7	3 697,8	5,1
<i>Programområde 05 Sivil beredskap</i>			
05.20 Sivil beredskap	2,5	-	-
Sum Kulturdepartementet	3 520,2	3 697,8	5,0 ¹

1) Korrigert for rammeoverføring fra JD til KD på 51,7 mill. kroner i forbindelse med at KD overtar ansvaret for lotteriforvaltningen fra 1. januar 2001 er økningen på 3,6 pst.

I en tid med raske endringer og store omstillinger vil kunst og kultur få en stadig viktigere plass i samfunnet. Kulturen tjener både til å skape identitet og visshet om vår historie – og til å gi oss en robust plattform i en ny tid.

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2001 en klar kulturpolitisk profil med følgende statlige satsinger:

- mer kunst og kultur til barn og unge – innføring av «den kulturelle skolesekk»
- satsing på bibliotekene som møteplass – øremerkede bevilgninger til bredbåndstilknytning
- satsing på norsk film – en omfattende fornyelse og omorganisering av hele sektoren – og økte bevilgninger
- en understrekning av avisenes betydning – pressestøtten økes.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til kulturformål med 177,6 mill. kroner. Dette tilsvarer en økning på 5,0 pst. i forhold til saldert budsjett 2000.

Kulturdepartementet vil i samarbeid med institusjoner og fagorgan på kulturfeltet legge til rette for at skolebarn lettere skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og få et aktivt og positivt forhold til kulturytringer av alle slag. Det er derfor lagt inn 15,0 mill. kroner til prosjektet «kulturell skolesekk», som forutsettes utviklet i nært samarbeid med kommunene og skoleverket.

Som ledd i Regjeringens Handlingsplan for bredbåndsutbygging i Norge, er det foreslått satt av 15,0 mill. kroner til bredbåndstilknytning i folkebibliotekene. Dette vil bl.a. styrke folkebibliotekenes funksjon som ressursentre for lokaladministrasjonen og det lokale næringsliv, og bidra til å sikre at en størst mulig del av befolkningen har tilgang til moderne datatjenester.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til tilskuddsordningen for frivillige organisasjoner innenfor kulturfeltet med 30,0 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2000. Beløpet fordeles mellom Barne- og familiedepartementet og Kulturdepartementet. På Kulturdepartementets budsjett foreslås det å øke bevilgningen til frivillige organisasjoners lokale lag og virke på musikk- og

amatørteaterområdet med 11,5 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2000. Midlene kanaliseres gjennom Norsk musikkråd og Norsk amatørteaterråd.

Regjeringen foreslår å legge inn investeringsmidler til allerede igangsatte prosjekter ved Rogaland Teater, Kunsternes Hus og Nes Verk, samt til nye tiltak ved Det Norske Teatret, Den Norske Opera, Norsk Folkemuseum, Jærmuseet og Vestlandske Kunsthøgskolemuseet. Regjeringen foreslår også å sette i gang bygging av underjordisk magasin ved Nasjonalbiblioteket i Oslo. I tillegg er det lagt inn investeringsmidler til fylkestusenårsstedene i Oppland, Hedmark, Vestfold, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.

Regjeringen foreslår å øke driftstilskuddene til en del institusjoner, bl.a. Nasjonalgalleriet, Det Norske Teatret, Maihaugen, Rogaland Teater, Agder Teater, Tromsø Symfoniorkester, Nordenfjeldske Kunsthøgskolemuseet, Jugendstilsentret i Ålesund og Den Norske Opera. Videre er ensemblestøtteordningen under Norsk kulturråd foreslått økt. Det er også foreslått en styrking av Norsk Scenekunstbruk. Det er lagt inn midler til satsinger innenfor feltet arkitektur og design under Norsk Form, Norsk Arkitekturmuseum, Kunsthøgskolemuseet i Oslo og Utsmykkingsfondet for offentlige bygg.

For å kunne innpasse kulturbudsjettet er det foretatt visse innsparinger, jf. bevilgningsforslaget til Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og lokale og regionale kulturbygg.

Regjeringen foreslår å øke støtten til filmproduksjon med 58,9 mill. kroner eller om lag 45 pst. Økningen er ment å føre bevilgningen tilbake til realnivået fra 1999 samt bidra til å dekke tilsagn gitt i 2000, jf. tilsagnsfullmakten som ble knyttet til bevilgningen til filmproduksjon i forbindelse med saldert budsjett 2000. Driftsstøtten til Norsk Film AS videreføres på et noe lavere nivå i 2001. Produksjonstilskuddet til aviser foreslås økt med 15,8 mill. kroner eller 9,6 pst. Kringkastingsavgiften foreslås økt med 75 kroner fra 1 640 kroner til 1 715 kroner for å sikre NRK en forsvarlig økonomisk ramme, samt å dekke utgifter i forbindelse med innføring av digital teknologi.

2.2.4 Justis- og politidepartementet

	mill. kroner		
	Saldert bud- sjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 05 Sivilt beredskap</i>			
05.10 Sivilt beredskap under Justisdepartementet	287,1	0,0	-100,0
Sum Sivilt beredskap	287,1	0,0	-100,0 ¹
<i>Programområde 06 Justissektoren</i>			
06.10 Administrasjon	250,6	210,5	-16,0 ²
06.20 Rettsvesen	1 118,7	1 152,8	3,0
06.30 Kriminalomsorg	1 552,3	1 548,9	-0,2
06.40 Politi og påtalemyndighet	6 128,3	6 294,6	2,7
06.50 Sivile vernepliktige, sivilt beredskap og redningstjenesten	340,9	635,8	86,5 ¹
06.60 Andre virksomheter	476,3	298,4	-37,3 ²
06.70 Erstatninger, tilskudd mv.	536,8	532,0	-0,9
06.80 Svalbardbudsjettet	59,5	61,2	2,9
06.90 Klagenemnd for utlendingssaker	29,9	0,0	-100,0 ³
Sum Justissektoren	10 493,3	10 734,3	2,3

1) Som følge av nedleggelsen av programområde 05 Sivilt beredskap fra 2001 er Justisdepartementets andel av bevilgningen under programområde 05 overført til programområde 06, i hovedsak under kategori 06.50 Sivile vernepliktige, sivilt beredskap og redningstjenesten, jf. styrkingen under denne kategorien.

2) Bevilgningene under kategori 06.10 Administrasjon og kategori 06.60 Andre virksomheter er redusert som følge av omorganiseringsprosessen i justissektoren, jf. at midler er overført fra disse kategoriene til andre departementer eller til andre kategorier innenfor justissektoren.

3) Bevilgningen under kategori 06.90 Klagenemnd i utlendingssaker er overført til Kommunal- og regionaldepartementet, jf. at ansvaret for utlendingssaker er overført dit.

For programområde 06 Justissektoren foreslår Regjeringen en bevilgning på 10,7 mrd. kroner i 2001. Dette er en økning på 2,3 pst. i forhold til saldert budsjett for 2000. Hovedtyngden av bevilgningen går til straffesakskjeden, dvs. til politiet, påtalemyndigheten, domstolene og kriminalomsorgen. I overkant av 91 pst. av den samlede bevilgningen går til å dekke driftsutgifter.

Justisdepartementet har utformet en ny målstruktur. Hovedmålene i 2001 er:

- Redusert kriminalitet.
- God og effektiv konfliktløsning og forebygging.
- Sikre rettssikkerhet for individer og grupper.
- Et godt og tilgjengelig regelverk.
- Redusert sårbarhet i samfunnet.
- Helhetlig forvaltning av norske interesser i polarområdene.
- En åpen og kvalitetsbevisst justisforvaltning.

Hovedinnsatsområdene i 2001 vil være knyttet opp mot redusert kriminalitet, effektivisering av justissektoren og redusert sårbarhet i samfunnet.

Det er fortsatt en prioritert oppgave å få til en raskere saksbehandling i hele straffesakskjeden, og å styrke det kriminalitetsforebyggende

arbeidet, særlig blant barn og ungdom. Regjeringen foreslår i den sammenheng å bevilge 15 mill. kroner til å følge opp handlingsplanen mot barne- og ungdomskriminalitet (St.meld. nr. 17 (1999-2000)). Bevilgningen fordeles mellom Barne- og familiedepartementet, Justisdepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. For å redusere tilbakefall er det en hovedutfordring å videreutvikle programvirksomheten og det individuelt tilpassede soningsopplegget. Straffegjennomføringen bør tilrettelegges slik at lovbrysterne skal kunne gjøre en egeninnsats for selv å motvirke et kriminelt handlingsmønster.

Bekjempelse av vold er fortsatt et høyt prioritert område for å sikre individets og grupperes grunnleggende behov og rett til trygghet. Det er samtidig viktig å styrke kriminalitets- og voldsofrenes stilling.

I lys av merverdiavgiftsreformen og som et ledd i arbeidet med å styrke rettssikkerheten til befolkningen, foreslås det å heve inntekstgrensen for fri rettshjelp, slik at flere kan benytte seg av dette tilbudet. Det foreslås også en betydelig heving av advokatsalærsatsen i løpet av 2001.

Foruten at en rekke virksomheter og områder overføres fra Justisdepartementet til andre departementer fra 1.1.2001, vil regionaliseringen av kriminalomsorgen og opprettelsen av Politidirektoratet fra 1.1.2001, utgjøre betydelige strukturendringer internt i justissektoren. Hensikten er å få et enklere og mer effektivt departement, en bedre styring av justissektoren og å sikre en god utnyttelse av sektorens samlede ressurser. Justisdepartementet arbeider med stortingsmeldinger både om domstolene og politiet. Det arbeides også med lovforslag vedrørende den sentrale domstolsadministrasjonen. Avhengig av konklusjonene i meldingene og den videre behandlingen, vil dette kunne medføre ytterligere, betydelige endringer av organisatorisk art både i justissektoren og i departementet.

Justisdepartementet har et samordningsansvar for den sivile beredskapen. Dette innebærer ansvar for å utarbeide overordnede retningslinjer, tilrettelegge rammebetingelser og å treffe prinsipielle avgjørelser på beredskapssektoren. Departementene har ansvar for beredskapsplanleggingen innenfor sine fagområder. Hovedmålet for den sivile beredskapen er redusert sårbarhet i samfunnet.

Sårbarhetsutvalgets innstilling ble avgitt i juli 2000 og skal nå sendes på høring. Oppfølgingen av utvalgets innstilling, herunder organisering, ansvarsfordeling og samordning av landets framtidige sikkerhets- og beredskapsarbeid, vil bl.a. bli vurdert i forbindelse med Regjeringens arbeid for fornyelse av offentlig sektor og vil bli forelagt Stortinget i egnet form.

Regjeringen har kommet til at dagens budsjettordning med tildeling over programområde 05 Sivilt beredskap er u hensiktsmessig, dels fordi bare deler av de faktiske utgiftene til den sivile beredskap bevilges over dette programområdet, og dels fordi ordningen bidrar til å skape uklar ansvarsfordeling mellom berørte departementer. Regjeringen foreslår derfor å nedlegge programområde 05 Sivilt beredskap fra og med 2001, og overføre midlene til eksisterende programområder under de enkelte fagdepartementer i tråd med fordelingen i 2000-budsjettet. De berørte fagdepartementer er: Justisdepartementet, Kulturdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Sosial- og helsedepartementet.

2.2.5 Kommunal- og regionaldepartementet

	mill. kroner		
	Saldert bud- sjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 13 Innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging</i>			
13.10 Administrasjon m.m. (inklusive valgavgifter)	183,1	307,9	68,1
13.20 Innvandring	2 706,1	3 569,9	31,9
13.21 Nasjonale minoriteter	2,5	2,6	4,0
13.30 Arbeidsmiljø	477,0	501,6	5,2
13.40 Samiske formål	103,1	110,3	7,0
13.50 Regional- og distriktpolitikk	1 852,5	1 911,5	3,2
13.70 Overføringer gjennom inntektssystemet til kommuner og fylkeskommuner	52 065,0	54 077,0	3,9
Sum før lånetransaksjoner	57 389,3	60 480,8	5,4
Lånetransaksjoner til regional- og distriktpolitikk	350,0	445,0	27,1
Sum Innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging	57 739,3	60 925,8	5,5
<i>Programområde 14 Bolig, bomiljø og bygningssaker</i>			
14.10 Bolig og bomiljø	4 595,5	4 962,9	8,0
14.20 Forvaltning av bygningstiltak	25,7	27,6	7,3
Sum før lånetransaksjoner	4 621,2	4 990,5	8,0
Lånetransaksjoner	10 573,0	12 574,0	18,9
Sum Bolig, bomiljø og bygningssaker	15 194,2	17 564,5	15,6
Sum Programområde 13 og 14	72 933,5	78 490,2	7,6
<i>Programområde 33 Arbeidsliv</i>			
33.20 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	280,0	280,0	0,0
Sum Arbeidsliv	280,0	280,0	0,0
Sum Kommunal- og regionaldepartementet	73 213,5	78 770,2	7,6

Kommuneoppbygget for 2001 innebærer en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på vel 4 mrd. kroner eller vel 1 ¾ pst. i forhold til anslag på regnskap for 2000 og en vekst på 5 mrd. kroner i forhold til inntektsnivået i 2000 slik det ble anslått i Kommuneøkonomiproposisjonen. Det legges videre opp til en vekst i kommunesektorens frie inntekter på om lag 1,6 mrd. kroner i forhold til anslag på regnskap for 2000. Kommunesektoren blir i 2001 kompensert med om lag 3,4 mrd. kroner som følge av ekstra kostnader knyttet til utvidet ferie og arbeidstidsavtalen for lærere. Konjunkturavgiften på 1,5 pst. som foreslås lagt på utbetalt lønn og næringsinntekt blir også kompensert. Regjeringen mener at effektiviseringspotensialet knyttet til disse tiltakene til sammen vil utgjøre minst en halv milliard kroner. Dette kommer i tillegg til den realveksten som følger av budsjettoppbygget.

Ved behandling av kommuneøkonomiproposisjonen for 2001 (St.prp. nr. 62 (1999-2000)) gikk et flertall på Stortinget inn for å øke skattenes andel av de samlede inntektene til 46 pst. i 2001. Denne

opptrappingen av skatteandelen medfører en reell vekst i sektorens skatteinntekter på om lag 5,6 mrd. kroner.

Med en gitt inntektsramme gir økt skatteandel og derav økte skatteinntekter en tilsvarende reduksjon i rammeoverføringene. Det legges i 2001 opp til en reell nedgang i rammeoverføringene på om lag 4,0 mrd. kroner. Rammeoverføringene fordeles gjennom inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner (programkategori 13.70). For år 2001 utgjør rammeoverføringene 54,1 mrd. kroner fordelt med 35,5 mrd. kroner på kommunene og 18,6 mrd. kroner på fylkeskommunene.

Bevilgningen på programkategori 13.20 Innvandring foreslås økt fra 2 706 mill. kroner i saldert budsjett for 2000 til 3 569,9 mill. kroner i 2001, det vil si en økning på 31,9 pst. Økningen skyldes hovedsakelig økte utgifter til drift av statlige mottak for asylsøkere og flyktninger, utbetaling av integreringstilskudd for flyktninger som blir bosatt i kommunene og etablering av Utlendingsnemnda. Utlendingsnemnda skal

behandle alle klager over vedtak etter utlendingsloven, der Utlendingsdirektoratet er førsteinstans. Formålet er å styrke utlendingers rettssikkerhet og tilliten til utlendingsforvaltningen.

Rask og god bosetting er et viktig mål for Regjeringen. For å bedre bosettingskommunenes rammebetingelser og dermed bidra til raskere bosetting, foreslår Regjeringen å heve tilskuddsatsen for integrering fra 300 000 kroner til 365 000 kroner over de fem tilskuddsberettigede årene. Samtidig foreslår Regjeringen at det innføres en bosettingsordning basert på at kommunene tar et større kollektivt ansvar for å sikre at antall kommuneplasser er i samsvar med behovet. Regjeringen vil komme tilbake til ordningen i en stortingsmelding i løpet av høsten. Det legges til grunn at den vesentlige økningen i tilskuddet og den nye bosettingsordningen bidrar til at kommunene stiller tilstrekkelig antall bosettingsplasser til disposisjon. Dersom bedringen i kommunenes økonomiske rammer og den nye bosettingsordningen ikke fører til at det blir et tilstrekkelig antall bosettingsplasser, må Regjeringen vurdere andre ordninger som sikrer at vi får bosatt det antallet og de enkeltpersoner som til enhver tid er nødvendig.

Innenfor området arbeidsmiljø- og sikkerhetspolitikk legger Regjeringen til grunn at alle skal ha trygge og gode arbeidsforhold. Sikkerheten for mennesker, miljø og materielle verdier skal være forsvarlig, og det skal være demokrati i arbeidslivet. Utdringene i arbeidslivet knytter seg til at altfor mange blir skadd eller syke pga. arbeidet, selv om vi har en høy arbeidsmiljø- og sikkerhetsstandard. Samtidig øker sykefravær og uførepensjonering knyttet til psykiske lidelser og utstøting. Det er fortsatt nødvendig å opprettholde en høy bevissthetsgrad både hos virksomhetene og allmennheten i forhold til aktiviteter som har et stort ulykkespotensial, som petroleumsvirksomheten, transport av farlig gods og brann i tunneler.

Regjeringen vil bidra til at arbeidet med helse, miljø og sikkerhet prioriteres også i framtiden, for å opprettholde og videreutvikle det gode arbeidsmiljø- og sikkerhetsnivået vi har i Norge.

Bevilgningen på programkategori 13.40 Samiske formål foreslås økt fra 103,12 mill. kroner i saldert budsjett for 2000 til 110,3 mill. kroner i 2001, det vil si en økning på 7 pst. Økningen skal bl. a. knyttes til planlegging og oppstart av et kompetansesenter for urfolks rettigheter samt en økning av bevilgningen til Sametinget.

På området regional- og distriktspolitikk foreslås for 2001 en bevilgning på 2 356,5 mill. kr,

inkludert 270 mill. kroner i lån til SIVA, 10 mill. kroner i innskuddskapital i SIVA, 165 mill. kroner i aksjekapital til IT-Fornebu og 134 mill. kroner i kompensasjon til næringslivet i 14 kommuner som fikk økt arbeidsgiveravgift etter at EFTA-domstolen stadfestet ESAs vedtak om at differensiert arbeidsgiveravgift må regnes som statsstøtte i henhold til EØS-avtalens art. 61. Dette gir en bevilgningsøkning inklusive lånetransaksjoner på 7 pst. i forhold til saldert budsjett 2000. Hovedmålet for Regjeringens regional- og distriktspolitikk er å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret og å sikre likeverdige levekår i alle deler av landet. Ungdom og kvinner er høyt prioriterte målgrupper. I 2001 foreslås det at følgende innsatsområder prioriteres:

- Utvikling av robuste regioner
- Utvikling av et konkurransedyktig regionalt næringsliv
- Bred innsats for fornyelse av offentlig sektor.

Boligpolitikken er et sentralt politikkområde når det gjelder fordeling, bedre levekår, velferd og bærekraftig utvikling. Boligmarkedet i pressområdene er i ubalanse. For unge og vanskeligstilte er det blitt vanskeligere å etablere seg i eierbolig eller midlertidig utleiebolig. For at alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø, også i pressområdene, kreves en solidarisk boligpolitikk. Det er i dag for store forskjeller mellom det store flertall som allerede bor godt og de som er boligsøkende eller bor utilfredsstillende og dyrt.

Regjeringen har derfor prioritert å øke innsatsen for dem som har problemer med å etablere seg på boligmarkedet, for eksempel bostedsløse, funksjonshemmede, flyktninger og ungdom. Dette gjøres ved at boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, foreslås økt med over 30 pst., ved at lånerammen i Husbanken øker fra 11 mrd. kroner til 13 mrd. kroner, ved at bostøtteordningen bedres slik at høyere boutgifter enn før omfattes av ordningen og ved at innsatsen overfor de bostedsløse prioriteres. Det foreslås at den økte lånerammen skal sørge for at Husbanken skal kunne påvirke boligbyggingen i pressområdene mer aktivt, i tillegg til å følge opp de behovsprøvde låneordningene som kjøpslån og etableringslån.

Regjeringen foreslår å videreføre den sterke satsingen på bygging av omsorgsboliger og sykehjem, jf. Handlingsplan for eldre. Videre skal det legges vekt på å fremme økt tilgjengelighet i boligmassen. Statens tilskudd til byfornyelse vil bli sidestilt med tilskudd til øvrig utbedring av boliger. Bostøtteregelverket foreslås harmonisert

ved at særordningene vedrørende ekstra støtte for lys og varme og den såkalte overgangsordningen fjernes. Dette er særordninger som ikke kommer

alle bostøttemottakere til gode og som dermed bidrar til ulikheter.

2.2.6 Sosial- og helsedepartementet

	mill. kroner		
	Saldert bud- sjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 09 Sosiale formål</i>			
09.00 Administrasjon	254,9	263,7	3,4
09.10 Forebygging av rusmiddelmissbruk, rehabilitering mv.	409,2	360,4	-11,9
09.60 Kontantytelser	1 648,0	1 685,0	2,2
09.70 Eldre og funksjonshemmede	4 194,4	4 951,5	18,1
Sum Sosiale formål	6 506,5	7 260,6	11,6
<i>Programområde 10 Helsevern</i>			
10.00 Helsetilsyn m.m.	568,7	619,0	8,8
10.10 Kommunehelsetjeneste og folkehelsearbeid	792,0	740,8	-6,5
10.30 Somatiske spesialisttjenester	19 101,3	21 176,7	10,9
10.40 Psykisk helsevern	1 771,1	2 062,9	16,5
10.50 Legemidler	165,5	182,0	10,0
10.90 Helse og sosial beredskap	11,7	12,0	2,7
Sum Helsevern	22 410,3	24 793,4	10,6
<i>Programområde 29 Sosiale formål, folketrygden</i>			
29.10 Administrasjon	3 704,2	4 075,8	10,0
29.50 Stønad under sykdom	19 977,0	25 362,0	27,0
29.60 Uførhet og medisinsk rehabilitering m.m.	40 875,0	44 065,3	7,8
29.70 Alderdom	63 400,0	66 606,0	5,1
29.80 Forsørgertap mv.	7 500,0	6 845,8	-8,7
29.90 Diverse utgifter	43,0	0	-100,0
Sum Sosiale formål, folketrygden	135 499,2	146 954,9	8,5
<i>Programområde 30 Helsevern, folketrygden</i>			
30.10 Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv.	2 363,8	2 572,9	8,8
30.50 Legehjelp, medisiner mv.	12 473,0	14 076,0	12,9
30.90 Andre helsetiltak	390,0	431,0	10,5
Sum Helsevern, folketrygden	15 226,8	17 079,9	12,2
Sum Sosial- og helsedepartementet	179 642,8	196 088,7	9,2

Sosial- og helsedepartementets budsjettforslag for 2001 er på vel 196 mrd. kroner. Dette tilsvarer om lag 14 pst. av anslått bruttonasjonalprodukt for 2001. Folketrygdens utgifter utgjør om lag 84 pst. av Sosial- og helsedepartementets budsjettforslag.

Budsjettforslaget innebærer en vekst på om lag 9,2 pst. i løpende priser, eller om lag 16,4 mrd. kroner sammenliknet med saldert budsjett for 2000. Utgiftene til folketrygden øker med om lag 13,3 mrd. kroner. Om lag 4,8 mrd. kroner av denne veksten skyldes økt grunnbeløp i folketrygden fra 1. mai 2000.

Budsjettforslaget innebærer en prioritering av helsetjenester og eldreomsorg.

Programområde 09 Sosiale formål omfatter hovedsakelig øremerkede tilskudd til omsorgstjenester til eldre og funksjonshemmede, tiltak for rusmiddelmissbrukere og kontantytelser som krigspensjon og AFP.

Regjeringen vil følge opp Stortingets behandling av Utjamningsmeldinga – om inntekt og levekår i Norge (Innst. S. nr. 222 (1999-2000)) ved å legge fram en handlingsplan våren 2001.

Gjennomføring av Stortingets vedtatte handlingsplan for eldreomsorgen er et viktig satsings-

område for Regjeringen. I løpet av perioden 1998-2001 legger handlingsplanen opp til en utbygging av 24 400 sykehjemsplasser/omsorgsboliger og en styrking av kommunenes pleie- og omsorgstjenester med over 12 000 nye årsverk. For å styrke tjenestetilbudet foreslår Regjeringen at de øremerkede midlene til drift økes med ytterligere om lag 800 mill. kroner. Rammene for tilsagn om tilskudd til investeringer i sykehjem og omsorgsboliger på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett foreslås fastsatt slik at det kan gis tilsagn om bygging av 5 800 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger i 2001. Samlet er det foreslått satt av om lag 5,5 mrd. kroner til gjennomføringen av eldreplanen i 2001. For å møte behovet for flere plasser med heldøgns pleie og omsorg, foreslår Regjeringen nå å utvide handlingsplanen med ytterligere 5 000 plasser i 2002, fra 24 400 til 29 400.

Programområde 10 Helsevern omfatter i hovedsak utgifter til statssykehusene og andre statlige institusjoner, ulike øremerkede tilskudd til fylkeskommunale sykehus samt andre tilskuddsordninger til helseformål, psykiatri og forebyggende arbeid.

Regjeringen foreslår å bevilge 325 mill. kroner til Nasjonal kreftplan i 2001. Dette innebærer en økning på 40 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2000. Kreftplanen har tre sentrale hovedmål: å redusere antall nye krefttilfeller, øke mulighetene for bedre helbredelse ved tidlig diagnose og øke behandlingsskapiteten, herunder lindrende behandling. Regjeringen foreslår å bevilge 795 mill. kroner til kjøp av nytt sykehusutstyr. Dette er et ledd i Stortingets femårige plan (1998-2002). Planen har en samlet statlig bevilgningsramme på nær 3,0 mrd. kroner. Medregnet fylkeskommunal medfinansiering legges det opp til ca. 5,3 mrd. kroner til investeringer i medisinsk-teknisk utstyr i løpet av planperioden.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til psykiatrien i 2001 med 365 mill. kroner sammenliknet med saldert budsjett for 2000. Stortinget sluttet seg i juni 1998 til en forpliktende opptrappingsplan over 8 år for styrking av tilbudet til mennesker med psykiske lidelser og det forebyggende arbeidet på dette området. Planen innebærer at det skal investeres for om lag 6,3 mrd. kroner i løpet av planperioden, og at driftsutgiftene gradvis økes til et nivå som ligger reelt 4,6 mrd. kroner over utgiftsnivået i 1998. Regjeringen ser det som viktig at feltet psykisk helse gis høy prioritet.

Behovet for bevilgninger til investeringstilskudd til fylkeskommunene vil bli lavere i 2001

enn tidligere forutsatt i psykiatriplanen, og en del av bevilgningen for 2000 vil bli overført til 2001. Grunnen er at det tar lengre tid å ferdigstille prosjekter enn tidligere anslått. Investeringsstilskudd utbetales først ved ferdigstillelse. For å få et bedre samsvar mellom bevilgning og antatt behov for utbetaling til investeringsformål i 2001, omdisponeres det midler fra investeringer til drift.

Opplegget for 2001 medfører en noe sterkere opptrapping av driftstilskudd enn de foregående år, samtidig som investeringstilskuddet tilpasses det faktiske investeringsforløpet. Det foreslås å øke driftstilskuddene med til sammen 419 mill. kroner. Til sammenlikning var økningen i driftsmidler i 1999 og 2000 henholdsvis 262 og 365 mill. kroner.

For at investeringene i opptrappingsplanen skal kunne gjennomføres som forutsatt, må det kunne gis klarsignal om videre utbygging i fylkeskommunene utover det som vil være bevilgningsbehovet det enkelte år. Det arbeides med et opplegg for tilsagnsstyring av investeringsdelen i psykiatriplanen. Regjeringen vil komme tilbake til dette i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001.

Bevilgningen til innsatsstyrt finansiering av somatiske sykehus er foreslått økt reelt med om lag 900 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2000. Aktivitetsveksten ble om lag 4 pst. i 1999, forventes å bli om lag 2 pst. både i 2000 og 2001.

Programområde 29 Sosiale formål omfatter folketrygdens utgifter til sykepenger, medisinsk rehabilitering mv., alders- og uførepensjoner og stønad til etterlatte og enslige forsørgere. I tillegg kommer ulike stønader i forbindelse med uførhet og funksjonshemming, og ved gravferd og utgifter til trygdeadministrasjonen.

Ved behandlingen av St.prp. nr. 61 (1999-2000) ble det vedtatt en rekke tiltak innenfor gjeldende regelverk for å begrense veksten i nytilgangen til uføreordningen. Blant tiltakene er skjerpet kvalitetssikring i uføresaker og innskjerping av kravet om at attføring skal være forsøkt før uførepensjon tilstås.

For 2001 foreslås en utvidelse av tiltakene i St. prp. nr. 61 (1999-2000) ved økt bruk av unntaksbestemmelsen for tidsbegrensning av rehabiliteringspenger.

Den sterke og bekymringsfulle økningen i sykefraværet og den store tilgangen av nye uførepensjonister på slutten av 1990-tallet var bakgrunnen for at det ble nedsatt et offentlig utvalg for å utrede årsakene til økningen i sykefraværet og nytilgangen av uførepensjonister, og foreslå tiltak for å redusere sykefraværet og begrense uføretil-

gangen. Sykefraværet og antall uføre har fortsatt å øke.

Utvalget ble nedsatt 9. april 1999 og avga sin innstilling 15. september 2000. Utvalget har vært bredt sammensatt, med deltakelse fra arbeidslivets organisasjoner, brukerorganisasjonene, berørte departement, Rikstrygdeverket og uavhengige fagpersoner, og har vært ledet av fylkesrådmann Matz Sandman. Utvalget har lagt fram en enstemmig innstilling, bortsett fra et forslag om redusert sykelønn i arbeidsgiverperioden.

Utvalget legger til grunn at det høye og stigende sykefraværet, og tilsvarende den høye tilgangen til uførepensjoner, er et problem både for den enkelte, bedriftene og samfunnet. Sterkere tilknytning til arbeidslivet er derfor et hovedelement i utvalgets innstilling.

Hovedprinsipper i innstillingen når det gjelder tiltak for å redusere sykefraværet, er sterkere ansvarliggjøring av arbeidsgiver, arbeidstaker og offentlige etater. Utvalgets flertall har fremmet en helhetlig og økonomisk balansert tiltakspakke for å redusere sykefraværet og få et bedre oppfølgingssystem for sykemeldte. Utvalget foreslår at det legges følgende prinsipper til grunn for en slik tiltakspakke: Det primære fokus i det sykefraværsforebyggende arbeid må være arbeidsplassen. Tiltak må settes i verk i samarbeid mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Tiltakene skal forsterke arbeidstakernes tilknytning til arbeidslivet. Det åpnes for økonomiske incentiver for å stimulere til nærvær og tilrettelegging av arbeidsplassen. Tiltakene skal være kostnadsnøytrale for partene i forhold til dagens situasjon.

Hovedelementene i den tiltakspakken er følgende:

- Arbeidsgiver får et medfinansieringsansvar på 20 pst. av sykepengeutbetalingene f.o.m. 17. sykedag.
- Arbeidstakerne bidrar med en egenandel på 20 pst. redusert sykelønn i arbeidsgiverperioden (1. – 16. dag).
- Arbeidstakerne kompenseres gjennom lavere trygdeavgift, anslått til om lag 0,5 pst.
- Gjeldende skjermingsordning for arbeidsgivere som har ansatt arbeidstakere med kronisk sykdom og risiko for stort sykefravær, utvides til å omfatte perioden som arbeidsgiveren har et økonomisk delansvar for. Kronisk syke arbeidstakere som går inn under skjermingsordningen og som har hyppige fravær i «egenandelsperioden», skjermes ved at «egenandelen» begrenses oppad til i alt 12 fraværst dager per kalenderår. Forsikringsordningen for små bedrifter utvides.

- Oppfølgingen av sykmeldte baseres på funksjonsvurdering, dialog mellom arbeidstaker og arbeidsgiver og tiltak på arbeidsplassen, med bistand fra trygdeetat. Ved fravær utover 8 uker skal arbeidsgiver og arbeidstaker i samarbeid lage en oppfølgingsplan,
- Dagens egenmeldingsordning utvides til 8 kalenderdager pr. fraværstilfelle, med et øvre tak på 24 dager pr. år. Arbeidstakeren skal gi en utvidet egenmelding med vurdering av egen funksjon i forhold til arbeid. Det vil kunne frigjøre 70 – 100 legeårsverk til bedre oppfølging av sykmeldte.
- Behovet for yrkesrettet attføringstiltak utenfor bedriften skal avklares så raskt som mulig, og senest innen 6 måneder. I de tilfelle det er aktuelt skal saken snarest mulig oversendes til Aetat.
- Trygdeetaten får ansvar og virkemidler for å bistå arbeidsgiverne så lenge det arbeides med tiltak for at sykmeldte arbeidstakere skal kunne gjenoppta arbeidet i bedriften (bedriftsintern attføring). Arbeidslivstjenesten i Aetat overføres til trygdeetaten

Utvalget foreslår en betydelig utvidelse av trygdeetatens ordning med kjøp av helsetjenester for sykmeldte, herunder til kjøp av tverrfaglige utredninger for personer med sammensatte lidelser og rehabiliteringstjenester.

Et mindretall bestående av bl.a. representantene fra LO, YS, AF, FFO og SAFO går imot forslaget om en «egenandel» på 20 pst. redusert sykelønn i arbeidsgiverperioden.

Utvalget finner ikke grunnlag for å redusere tilgangen til uførepensjon gjennom lavere ytelser eller innstramminger i de medisinske vilkår. Derimot skal det stilles strenge krav til at yrkesrettet attføring skal være forsøkt. Utvalget foreslår ikke noen generell endring i inngangsvilkåret om 50 prosent nedsatt inntektsevne. Videre foreslås:

- Det skal rettes større fokus på funksjon og den enkeltes mulighet til å utnytte sin arbeidsevne. Uførepensjon bør ikke uten videre ses som en varig inntektskilde, men som en fleksibel ytelse.
- Utvalget foreslår at det innføres en tidsbegrenset uførestønad kombinert med en varig uførepensjonsordning.
- Varig uførepensjon skal som hovedregel forbeholdes personer som er 100 prosent arbeidsuføre og ikke har utsikt til økt arbeidsevne.
- Personer med framtidig usikker arbeidsevne skal innvilges en tidsbegrenset uførestønad dersom ytterligere behandling eller attføring

ikke forventes å gi resultater på kort sikt. Ytelsen skal ikke tilstås for mer enn fire år om gangen. Vedtaket om tidsbegrenset uførestønad skal følges opp med en oppfølgingsplan.

- Ved innføring av en tidsbegrenset uførestønad foreslår utvalget en revurdering av pensjonen til personer som har mottatt uførepensjon i mindre enn fem år, i første omgang begrenses revurderingen til uførepensjonister under 50 år med en uføregrad lavere enn 100 prosent. Etter at det er høstet erfaringer, bør revurderingen også gjelde personer under 40 år med 100 prosent uførepensjon.
- For å stimulere til å kombinere arbeid og trygd, foreslår utvalget å innføre en ordning for gradvis avkorting av tidsbegrenset uførestønad eller uførepensjon ved endret arbeidsinntekt. Dagens ordning med friinntekt lik folketrygdens grunnbeløp har vist seg å ha uheldige terskelvirkninger som ikke stimulerer til økt arbeidsinnsats.

Sandman-utvalgets innstilling vil bli sendt på høring.

Programområde 30 Helsevern omfatter bl.a. folketrygdens refusjoner til ulike helsetjenester (legehjelp, syketransport) og utgifter til legemidler på blå resept.

Det er også under folketrygdens ytelser på dette området en betydelig underliggende vekst.

Sosial- og helsedepartementets budsjettforslag innebærer en betydelig styrking av det offentlige tjenestetilbudet innen helse- og omsorgssektoren. For å skaffe budsjettmessig rom for en slik satsing, har det vært nødvendig å foreta økning av enkelte egenandeler.

Økningene i egenandelene må også ses i sammenheng med forslaget om utvidete skjermingsordninger tilsvarende om lag 40 mill. kroner. Egenbetaling for opptreningsinstitusjoner redu-

sert med gjennomsnittlig ca. 30 kroner per døgn til 190 kroner. Det forutsettes samtidig en harmonisering av egenandelene ved at det settes en fast, lik egenandel for alle pasientgrupper. Tiltaket er beregnet å koste om lag 20 mill. kroner. Det foretas en utvidelse av diagnoselisten som gir grunnlag for fritak for fysioterapi. Det igangsettes forsøk i 2-3 fylker med utvidelse av det fylkeskommunale tannhelsetilbudet, og losjigodtgjørelsen øker med 55 kroner per døgn.

Egenandelene for legehjelp, psykologhjelp og fysioterapi foreslås økt med 4,5 pst. fra 1. juli 2001. Maksimal egenandel for legemidler på blåresept foreslås økt fra 340 til 360 kroner. Egenandelstaket foreslås økt fra 1 370 kroner for 2000 til 1 450 kroner for 2001. Økningene er samlet anslått å gi en innsparing for folketrygden på om lag 150 mill. kroner. Det foreslås innført egenandel også for bruk av Granheim og Glittreklubben lik egenbetalingen for opptreningsinstitusjoner.

Det foreslås å innføre en engangsavgift per bruker ved utlån av standard datautstyr på 2000 kroner. Datamaskiner er blitt så alminnelige at tiden nå er inne til å vurdere disse på linje med hvite- og brunevarer. Det gis ikke stønad til hjelpemidler i hjemmet som vanligvis også brukes av mennesker uten funksjonshemninger. Tiltaket er beregnet å gi en netto mindretgift på 16 mill. kroner i 2001.

Maksimal betaling for korttidsopphold på sykehjem mv. er foreslått hevet fra 108 kroner til 118 kroner for døgnopphold og fra 54 kroner til 59 kroner for dagopphold. Videre foreslås å øke egenbetalingen for praktisk bistand (hjemmehjelp) for brukere med inntekt under 2 G (dvs. to ganger folketrygdens grunnbeløp) fra maksimalt 50 til 150 kroner per måned. Økningene er samlet anslått å gi kommunene en merinntekt på 74 mill. kroner, som er foreslått trukket ut av kommunenes rammetilskudd.

2.2.7 Barne- og familiedepartementet

	mill. kroner		
	Saldert budsjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 11 Familie- og forbrukerpolitikk</i>			
11.00 Administrasjon	76,7	78,4	2,3
11.10 Tiltak for familie og likestilling	15 481,1	17 834,0	15,2
11.20 Tiltak for barn og ungdom	5 134,0	5 389,3	5,0
11.30 Forbrukerpolitikk	108,2	112,0	3,5
Sum Familie- og forbrukerpolitikk	20 800,0	23 413,7	12,6
<i>Programområde 28 Fødselspenger</i>			
28.50 Stønad ved fødsel og adopsjon	7 354,4	8 077,7	9,8
Sum Barne- og familiedepartementet	28 154,4	31 491,5	11,9

Regjeringens forslag under Barne- og familiedepartementet omfatter programområde 11 Familie- og forbrukerpolitikk og programområde 28 Fødselspenger. For 2001 foreslås en bevilgning under disse to programområdene på 31,5 mrd. kroner, hvorav 23,4 mrd. kroner under programområde 11 og 8,1 mrd. kroner under programområde 28. Totalt sett innebærer dette en økning av departementets budsjett i forhold til vedtatt budsjett for 2000 på 11,9 pst. Økningen skyldes først og fremst innlemmingen av forsørgerfradraget i barnetrygden.

Barne- og familiedepartementet har som hovedmål å legge til rette for gode oppvekst- og levekår for barn og ungdom, en trygg økonomi og trygge sosiale forhold for barnefamilier samt full likestilling mellom kvinner og menn. Regjeringen vil styrke forbrukernes rettigheter, interesser og sikkerhet, samt videreutvikle en kvalitetsbevisst, effektiv og åpen barne-, familie- og forbrukerforvaltning.

Ved starten av et nytt årtusen er det viktig for Regjeringen at de barne- og familiepolitiske tiltak vi har, tar utgangspunkt i de samlivsmønstre og den virkelighet som barn, ungdom og foreldre lever i. Dette krever omstilling og nytenkning når det gjelder de tiltak og rammebetingelser vi har i familiepolitikken.

Regjeringen vil prioritere utbygging av barnehager. Regjeringen har som hovedmål å sikre at alle som ønsker det skal få tilbud om barnehageplass til en rimelig pris. Derfor ønsker Regjeringen en rask utbyggingstakt, og har som målsetting at det skal bygges 6 000 nye barnehageplasser for dem under 3 år i 2001.

Det er et mål at staten skal dekke en større andel av kostnadene ved drift av barnehager slik at nivået på foreldrebetalingen kan reduseres.

I 2001 økes statstilskuddet for barn under 3 år med reelt 2 pst. ut over full priskompensasjon som gjelder alle barnegrupper.

Kvalitetsutvikling i barnehagene står sentralt i Regjeringens barnehagepolitikk. Dette arbeidet vil være særlig viktig i forbindelse med den siste utbyggingen og tilpasningen av barnehagene mot full behovsdekning. Regjeringen foreslår at det bevilges 5,6 mill. kroner i 2001 til satsing på kvalitet i barnehagene.

Våren 2001 vil Regjeringen legge fram en melding for Stortinget med en oppsummering og vurdering av evalueringen som er gjennomført av kontantstøtten.

Regjeringen foreslår at forsørgerfradraget i skatt innlemmes i barnetrygden. Barnetrygden og forsørgerfradraget i skatt er begge ordninger som skal bidra til å dekke merutgifter ved å forsørge barn. Endringen representerer således en forenkling.

Regjeringen vil legge fram nye og mer rettfærdige regler for barnebidrag.

Regjeringen mener at det å sikre barn og unge gode oppvekst- og levekår er det viktigste virkemiddelet for å forebygge og bekjempe barne- og ungdomskriminalitet.

Regjeringen foreslår å bevilge 15 mill. kroner i 2001 til å følge opp handlingsplanen mot barne- og ungdomskriminalitet (St.meld. nr. 17 (1999-2000)). Bevilgningen fordeles mellom Barne- og familiedepartementet, Justisdepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

Regjeringen vil fortsatt ha et sterkt fokus på barnevernet. Barnevernet skal ha høy kompetanse og kvalitet og være en aktiv deltaker for å sikre barns omsorg, gode oppvekstvilkår og hjelp når de trenger det.

Regjeringen har et sterkt engasjement for å bedre lesbiske og homofiles livssituasjon i Norge, og ser det som sitt mål å øke den samfunnsmessige aksepten overfor denne gruppen.

Det lokale frivillige barne- og ungdomsarbeidet er grunnmuren i organisasjonene. Det er et viktig mål for Regjeringen å støtte opp om dette arbeidet, og stimulere til likeverdig deltakelse for

jenter og gutter fra alle samfunnslag, medbestemmelse og demokratibyggning. Regjeringen vil fortsette satsingen på det lokalt, frivillig barne- og ungdomsarbeid gjennom – FRIFOND, og foreslår at bevilgningen til dette økes med 6,1 mill. kroner i 2001. Den samlede styrkingen av tilskuddsordningene til frivillige organisasjoner innenfor kultur og idrett er på 30 mill. kroner.

2.2.8 Nærings- og handelsdepartementet

	mill. kroner		
	Saldert budsjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 17 Nærings- og handelsformål</i>			
17.00 Administrasjon	152,0	166,8	9,7
17.10 Infrastruktur og kompetanseoverføring	354,8	469,8	32,2
17.20 Forskning og utvikling	1 263,1	2 058,9	63,1
17.30 Geologi og mineralressursforvaltning	140,1	145,3	3,7
17.40 Sjøfartsforvaltning	537,0	538,1	0,2
17.50 Aksjeselskaper	177,0	51,0	-71,2
17.60 Næringsutvikling og -finansiering	1 292,0	599,2	-53,6
17.70 Eksportfremme og internasjonalisering	331,0	271,7	-17,9
17.80 Beredskap	11,5	16,9	47,5
Sum før Lånetransaksjoner	4 258,4	4 317,8	1,4
Lånetransaksjoner	32 945,0	33 179,2	0,7
Sum Nærings- og handelsformål	37 203,4	37 497,0	0,8
Sum Nærings- og handelsdepartementet	37 214,9	37 497,0	0,8 ¹

1) Korrigert for at EUs rammeprogram for forskning er overført fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (500 mill. kroner), er endringen i Nærings- og handelsdepartementets budsjett -0,6 pst.

Regjeringen prioriterer virkemidler som legger grunnlaget for økt verdiskaping gjennom forskning, nyskaping og omstilling. Dette gjelder særlig innsats for å sikre kompetanse, kapitaltilgang og bedre vilkår for næringslivet både på hjemme- og utemarkedet. Som følge av økende globalisering av økonomien og teknologiske nyvinninger, blir det stadig viktigere å legge til rette for at norsk næringsliv oppgraderes kompetansemessig og blir tilstrekkelig omstillingsdyktig til å takle sterkere internasjonal konkurranse på alle markeder, samt utvikle sterke næringsmiljøer basert på kompetanse og utviklingsevne.

Innenfor Regjeringens budsjettopplegg for 2001 er det på Nærings- og handelsdepartementets programområde foreslått omdisponeringer og betydelige økte bevilgninger for å styrke tiltak og virkemidler som bidrar til å fremme nyskaping av næringsvirksomhet. Hovedsatsingen skjer innen forskning ved at det foreslås satt av 200 mill. kroner til en ny tilskuddsordning for å

stimulere til økt forskningsinnsats i næringslivet (oppfølging av Hervik-utvalget) og økte bevilgninger til næringsrettet forskning (bl.a. til IT-, marin- og bioteknologiforskning) og utbygging av IT/bredbånd som ledd i oppfølgingen av forutsatt opptrappingsplan for forskning. Det foreslås å øke bevilgningen for å stimulere til økt bruk av høyhastighetskommunikasjon med 20,5 mill. kroner.

Videre følges handlingsplanen for små bedrifter opp gjennom bevilgninger og prosjekter under flere programkategorier, med spesiell fokus på å gjennomføre regelverksendringer og andre forenklingstiltak for å lette innrapportering for bedriftene. Samlet er det satt av ca. 15 mill. kroner særskilt til tiltak under handlingsplanen. I tillegg foreslås bevilgninger på Finansdepartementets budsjett til videreføring av prosjekt for forenkling og samordnet elektronisk innrapportering av data fra næringslivet til Skattedirektoratet, Statistisk sentralbyrå og Brønnøysundregistrene (SLN-prosjektet). Brønnøysundregistrene overføres fra

Justisdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet fra 2001.

Det foreslås 2,45 mrd. kroner som statlig aksjekapital i et nytt investeringsselskap. Selskapet skal bygges opp med en samlet kapitalbase på 5 mrd. kroner, hvorav staten skal skyte inn 49 pst. og private investorer 51 pst. Formålet med investeringsselskapet er å kanalisere kapital til norske bedrifter slik at de kan delta offensivt i strukturendringer og fusjonsprosesser.

Under Statens nærings- og distriktsutviklingsfond foreslås å øke utviklingstilskuddet med 17 mill. kroner for å styrke programmer for nyskaping og kompetanseutvikling. Prosjektutviklingstilskuddet foreslås økt med 10 mill. kroner.

Under Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) er det ført opp 200 mill. kroner i aksjekapital til utskilt datterselskap for forretningsdelen, GIEK Kredittforsikring AS. Videre foreslås tilskudd til risikoavsetningsfondet for GIEKs SUS/

Baltikum-ordning utvidet fra 35 til 45 mill. kroner, bl.a. for at GIEK skal kunne garantere ved bygging/eksport av fiskefartøyer til Nordvest-Russland.

Det er ikke avsatt midler til videreføring av den kontraktsregulerte verftsstøtten på Nærings- og handelsdepartementets programområde, fordi den ifølge foreliggende EU-forordning skal avvikles per 31. desember 2000. Saken er imidlertid ikke endelig avklart i EU, og i påvente av dette er midler (687,5 mill. kroner, tilsvarende bevilgningen for 2000), avsatt på ymseposten i statsbudsjettet for 2001. Dersom EU vedtar avvikling fra 1. januar 2001 og innfører nye støtteordninger, vil Regjeringen vurdere spørsmålet om å innføre slike ordninger for norsk verfts nærings.

For øvrige ordninger er det mindre endringer. Det vises til fagproposisjonen for Nærings- og handelsdepartementet.

2.2.9 Fiskeridepartementet

	mill. kroner		
	Saldert budsjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 16 Fiskeri-, havbruks- og kystforvaltning</i>			
16.10 Administrasjon	61,7	70,8	14,6
16.20 Forskning og utvikling	658,5	680,7	3,4
16.30 Fiskeri- og havbruksforvaltning	434,7	352,2	-19
16.60 Kystforvaltning	954,3	1 044,9	9,5
Sum Fiskeri-, havbruks- og kystforvaltning	2 109,2	2 148,4	1,9
<i>Programområde 33 Arbeidsliv, folketrygden</i>			
33.40 Arbeidsliv	48,0	45,0	-6,3
Sum Arbeidsliv, folketrygden	48,0	45,0	-6,3
Sum Fiskeridepartementet	2 157,9	2 193,4	1,6
Sum Fiskeridepartementet korrigert for fiskeriatvalen	2 047,9	2 193,4	7,1 ¹

1) En evt. fiskeriatvtale for 2001 vil bli fremmet i tilleggsproposisjon.

Fiskeridepartementets budsjettforslag for 2001 har en utgiftsramme på 2 148,4 mill. kroner under programområde 16. I tråd med vanlig praksis blir en eventuell fiskeriatvtale for 2001 fremmet som en egen proposisjon. I forhold til saldert budsjett for 2000 innebærer forslaget en nominell økning på utgiftssiden på 39,2 mill. kroner eller 1,9 pst. Utenom fiskeriatvalen for 2000 er rammen 149,2 mill. kroner eller 7,1 pst. høyere enn i saldert budsjett 2000.

Regjeringen vil styrke forskningsinnsatsen innenfor marin sektor. I statsbudsjettet for 2001 foreslås det en styrking av marin FoU, bl.a. ved at tilskuddet til Norges forskningsråd foreslås økt

reelt med om lag 20 mill. kroner, og bevilgningene til Havforskningsinstituttet foreslås økt reelt med 15 mill. kroner. Siden anbudsrunden for bygging av nytt forskningsfartøy viste at kostnadsrammen vil bli vesentlig høyere enn tidligere antatt, foreslår Regjeringen at bygging av forskningsfartøyet utsettes. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med kostnadsramme og framdriftsplan i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001. Bevilgningen til Ernæringsinstituttet over kap. 1023 post 01 er i budsjettforslaget gitt en reell økning på 6,5 mill. kroner for å styrke arbeidet med overvåking og dokumentasjon av potensielt skadelige stoffer i havmiljø og sjømat.

Innen fiskeri- og havbruksforvaltningen økes Fiskeridirektoratets driftsbudsjett reelt med 9,7 mill. kroner for å dekke økte kostnader på 6,6 mill. kroner til veterinær grensekontroll og 3,1 mill. kroner til økning av antall prøver i forbindelse med EØS-overvåkingsprogrammet for medisinerer og uønskede stoffer i akvakulturprodukter.

Under kap. 2415 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak er det opprettet en ny post 74 Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor. Posten skal dekke tiltak som bygger opp under de øvrige satsingsområdene i budsjettet, og hvor eksisterende

virkemiddelapparat ikke fullt ut dekker de utfordringer fiskeri- og havbruksnæringen står overfor. Det foreslås bevilget 30 mill. kroner på posten i 2001.

På kystforvaltningsområdet foreslås det at havnebevilgningene økes nominelt med 49,5 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2000, til 256,5 mill. kroner. Det foreslås også en nominell økning på til sammen 20,7 mill. kroner på kap. 1065 Fyrstjenesten for å styrke satsingen på sikkerhet til sjøs, bl.a. ved bedre merking av hurtigbåtleder.

2.2.10 Landbruksdepartementet

	mill. kroner		
	Saldert budsjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 15 Landbruk og mat</i>			
15.00 Landbruksadministrasjon ¹	386,0	117,6	-69,5
15.10 Matvarekvalitet, dyrehelse og plantehelse	612,6	643,3	5,0
15.20 Forskning og utvikling	258,5	266,4	3,0
15.30 Næringsutvikling, miljø og arealforvaltning	13 727,8	13 537,5	-1,4
Sum før lånetransaksjoner	14 984,9	14 564,8	-2,8
Lånetransaksjoner	380,0	400,0	5,3
Sum Landbruk og mat	15 364,9	14 964,8	-2,6
Sum Landbruksdepartementet	15 364,9	14 964,8	-2,6

1) Fylkesmannsembetene er fom. 2001 budsjettert på kap. 1510 under Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

I Regjeringens budsjettforslag for Landbruksdepartementet for 2001 er det lagt vekt på å sikre forbrukerne trygge matvarer og tiltak for å sikre et mer forbrukerrettet landbruk. Budsjettforslaget følger opp retningslinjene som er trukket opp for mat- og landbrukspolitikken ved Stortingets behandling av St.meld. nr. 19 (1999-2000). Forslaget er om lag 400 mill. kroner lavere enn saldert budsjett 2000. Nedgangen skyldes i hovedsak jordbruksoppkjøret 2000 og overføring av Fylkesmannens landbruksavdeling til Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Som ledd i Regjeringens merverdiavgiftsreform foreslås innført en ordning med merverdiavgiftskompensasjon for kjøttprodukter. Det er budsjettert med 250 mill. kroner til ordningen i 2001.

Regjeringen foreslår 643 mill. kroner til tiltak for å sikre forbrukerne trygge matvarer av god kvalitet. Dette skal skje gjennom en systematisk kvalitetskontroll i alle ledd i matkjeden fra jord og fjord til bord. Regjeringen vil særlig øke tiltak knyttet til forbrukerperspektivet, trappe opp til

synsarbeidet knyttet til bruk og forekomst av genmodifisering i mat og fôrvarer og øke innsatsen for dyrevern og veterinær beredskap mot alvorlige, smittsomme sykdommer.

Regjeringen mener det bør legges til rette for å øke verdiskapingen i jord- og skogbruk og i foredlingsindustrien. Det er derfor satt av 100 mill. kroner til et verdiskapingsprogram for norsk matproduksjon, og bevilgningen til Verdiskapingsprogrammet for bruk og foredling av trevirke er økt med 6 mill. kroner til 25 mill. kroner. Samtidig legges det opp til at grunneierne må ta et større ansvar for investeringene i egen skog.

Regjeringen foreslår å styrke satsingen på økologisk landbruk med 17,5 mill. kroner.

Regjeringen vil prioritere arbeidet med samsfunnsplanlegging og arealforvaltning, og et tilstrekkelig jordvern for å sikre ressursgrunnlaget for landbruksproduksjon.

Regjeringen vil styrke arbeidet for å få til en bedre balanse mellom reintall og ressursgrunnlaget for reindriften.

Regjeringen vil prioritere forskning og utviklingstiltak. Forskningsinnsatsen baseres bl.a. på Langtidsplan for landbruksforskning og vil særlig bli rettet mot forbrukerholdninger, matvarekvalitet og matvaretrygghet, samt kunnskapsutvikling knyttet til verdiskaping i jord- og skogbruk.

Landbruksdepartementet vil aktivt følge opp Regjeringens program for fornying av offentlig sektor. Landbruksdepartementet har opprettet Statens landbruksforvaltning og vil bl.a. endre organiseringen av jordskiftearbeidet.

Regjeringen vil i jordbruksoppgjøret 2001 videreføre hovedprinsippene i årets jordbruksopp-

gjør, bl.a. ved å prioritere landbrukets rolle i distriktspolitikken, bruk der jordbruket gir et viktig bidrag til sysselsetting og inntekt, samt tiltak som kan bidra til betydelige kostnadsreduksjoner og omstillinger i hele matvarekjeden.

Forhandlinger i WTO, avtaler med EU og andre internasjonale prosesser påvirker rammevilkårene for den nasjonale mat- og landbrukspolitikken. Regjeringen vil arbeide aktivt for å påvirke disse prosessene. Regjeringens mål for landbruksforhandlingene i WTO er å sikre handlefrihet for utforming av en aktiv norsk landbrukspolitikk.

2.2.11 Samferdselsdepartementet

	mill. kroner		
	Saldert bud- sjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 21 Innenlands transport</i>			
21.10 Administrasjon m.m.	235,8	205,2	-13,0
21.20 Luftfartsformål	1 176,0	1 182,6	0,6
21.30 Vegformål	10 093,4	9 957,4	-1,3
21.40 Særskilte transporttiltak	725,2	272,6	-62,4 ²
21.50 Jernbaneformål	4 913,2	4 903,7	-0,2
21.60 Samferdselsberedskap	53,3	16,0	-70,1 ³
Sum Innenlands transport	17 196,9	16 537,5	-3,8
<i>Programområde 22 Post og telekommunikasjoner</i>			
22.10 Post og telekommunikasjoner	892,4	701,3	-21,4 ⁴
Sum Post og telekommunikasjoner	892,4	701,3	-21,4
Sum Samferdselsdepartementet	18 089,3	17 238,8	-4,7 ¹

1) Når det tas hensyn til tekniske budsjettendringer på 835 mill. kroner, er samlet budsjettforslag for Samferdselsdepartementet om lag nominelt uendret fra saldert budsjett 2000. 715 mill. kroner av nedgangen skyldes at tidligere øremerkede ordninger på samferdselsbudsjettet er innlemmet i rammetilskuddet til fylkeskommunene/kommunene, jf. St.prp. nr. 62/Innst. S. nr. 252 (1999-2000). 120 mill. kroner av nedgangen skyldes en teknisk omlegging av ordningen for refusjon av sykkelønn.

2) Jf. note 1. Ordningen med kompensasjon for autodieselavgift for tilskuddsberettiget bussdrift med ruteløyve er innlemmet i rammetilskuddet til fylkeskommunene/kommunene fra og med 2001.

3) Nedgangen er ikke reell. Samferdselsdepartementet forhandler med Telenor AS om godtgjørelse for spesielle samfunnsplagte oppgaver (SSO) vedrørende Totalforsvaret. Endelig resultat vil bli lagt fram i Tillegg til St.prp. nr. 1.

4) Nedgangen skyldes at bevilgningen til statlig kjøp av posttjenester ble redusert med 190 mill. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000 og at bevilgningen i 2001 videreføres nominelt uendret i forhold til Revidert nasjonalbudsjett 2000.

Samferdselsdepartementets budsjettforslag for 2001 er på 17,2 mrd. kroner. Dette er om lag 850 mill. kroner eller 4,7 pst. lavere enn saldert budsjett 2000. Av dette skyldes at 715 mill. kroner av tidligere øremerkede ordninger på samferdselsbudsjettet er innlemmet i det generelle rammetilskuddet til fylkeskommunene. Når det også tas hensyn til andre tekniske endringer, er budsjettforslaget for 2001 om lag på samme nivå som saldert budsjett 2000. Sammenliknet med nivået

etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2000 er det en viss økning.

Saldert budsjett 2000 og budsjettforslaget for 2001 representerer et lavere aktivitetsnivå i sektoren enn tidligere år, bl.a. på grunn av ferdigstillelsen av Oslo lufthavn Gardermoen og Gardermobanen. Aktivitetsnivået i samferdselssektoren må vurderes i sammenheng med det samlede aktivitetsnivået i norsk økonomi. Innenfor et stramt økonomisk opplegg er drift og vedlikehold priori-

tert. Dette er nødvendig for å begrense forringelsen av eksisterende infrastruktur.

Justert for budsjettekniske endringer er forslaget til vegbevilgning om lag 2 pst. høyere enn saldert budsjett 2000. Det er lagt vekt på rasjonell anleggsdrift og tiltak knyttet til trafikkikkerhet. Satsingen på rassikring og økt vegstandard i distriktene vil bli videreført. Budsjettforslaget for Jernbaneformål er om lag det samme som saldert budsjett 2000. Tiltak som bidrar til økt kapasitet og sikkerhet vil bli prioritert. Budsjettet til Statens jernbanetilsyn innebærer en økning i forhold til saldert budsjett 2000.

Innenfor bevilgningen til Luftfartsformål er det lagt inn en økning i kjøp av bedriftsøkonomisk ulønnsomme flyruter pga. helårsvirkningen av nye anbud på kortbanenettet fra 1.4.2000, mens tilskudd til regionale flyplasser går betydelig ned.

Det henger sammen med at staten har gjort opp sin gjeld til de tidligere eierne. Havarikommisjonen for sivil luftfart er styrket fordi kommisjonen også skal ha ansvar for å granske hendelser og ulykker i jernbanesektoren. Luftfartsverkets investeringer er foreslått økt noe. Nedgangen i budsjettforslaget til Særskilte transporttiltak skyldes at den tidligere ordningen med øremerket avgiftskompensasjon for autodieselavgift for tilskuddsberettiget bussdrift er innlemmet i rammetilskuddet til fylkeskommunene.

Budsjettforslaget for Post og telekommunikasjoner er betydelig lavere enn saldert budsjett 2000. Det har sammenheng med at bevilgningen til kjøp av posttjenester ble redusert med 190 mill. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000. Budsjettforslaget er nominelt på samme nivå som gjeldende budsjett 2000.

2.2.12 Miljøverndepartementet

	mill. kroner		
	Saldert bud- sjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programkategori 12 Miljøvern og regional planlegging</i>			
12.10 Fellesoppgaver, forskning og administrasjon	664,8	473,5	-28,76
12.20 Biomangfold, friluftsliv og kulturminner	627,1	769,2	22,65
12.30 Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet	730,3	754,7	3,34
12.50 Regional planlegging, areal- og kartpolitikk (inkl. 2465)	407,4	358,9	-11,90
12.60 Internasjonalt samarbeid, klima, nord og polarområdene	185,8	186,2	0,23
Sum før lånetransaksjoner	2 615,3	2 542,5	-2,78 ¹
Lånetransaksjoner	150,0	61,0	-59,33
Sum Miljøvern og regional planlegging	2 765,3	2 603,5	-5,85
Sum Miljøverndepartementet	2 765,3	2 603,5	-5,85

1) Korrigert for tekniske endringer (og eksklusive lånetransaksjoner) er rammen økt med 3,1 pst.

Fra og med 2001 samles alle driftsutgifter til fylkesmennenes virksomhet på Arbeids- og administrasjonsdepartementets budsjett. Dette er en teknisk endring som ikke endrer aktivitetsnivået på miljøområdet regionalt. Det er samtidig foretatt en omlegging av budsjetteringsrutinene for Statens Miljøfond, noe som forklarer den øvrige reduksjonen som framkommer i tabellen ovenfor. Korrigert for de tekniske endringene, økes Miljøverndepartementets budsjetttramme reelt med 81,9 mill. kroner. Økningen omfatter i hovedsak bevilgninger til Regjeringens hovedsatsinger på områdene kulturminner, friluftsliv, biologisk mangfold og klimaforskning. I tillegg er det avsatt ekstra midler til miljøgifter og opprydding av forurensete fjorder og havner. I budsjettforslaget for 2001 er for øvrig all miljøovervåking samlet i pro-

gramkategori 12.10, og midlene til kalking og lokale fiskeformål er overført fra kategori 12.10 til 12.20.

Regjeringen starter en langvarig og omfattende opptrapping av kulturminnearbeidet for å sikre viktige kulturminner og kulturmiljøer et forsvarlig vedlikeholds- og istandsettingsnivå. Satsingen omfatter hele kulturminnefeltet, og det foreslås betydelig økte midler til vern og sikring av bl.a. fredede bygninger i privat eie, stavkirkene, Bryggen i Bergen, fartøyene mv.

Rovdyrbestandene har økt de senere årene i tråd med vedtatte nasjonale målsettinger. Det er en sentral oppgave for Regjeringen å bidra til å redusere konfliktnivået i forhold til utmarksnæringene samt å sikre en lokal forankring av rovdyrpolitikken. Statsbudsjettet for 2001 innebærer finan-

siering av nye tiltak for å styrke og effektivisere rovdyrforvaltningen. Dette er i første rekke tiltak knyttet til endret organisering av arbeidet med skadedokumentasjon, etablering av statlig jegerkorps, samt sterkere satsing på andre forebyggende tiltak for å redusere rovdyrskader på bufe og tamrein.

Statsbudsjettet innebærer en ytterligere styrking av arbeidet med å sikre de ville laksebestandene. Regjeringen foreslår en sterkere satsing på tiltak som bl.a. skal redusere forekomsten av lakselus og hindre rømming fra oppdrettsanlegg.

Regjeringen vil i 2001 fortsette arbeidet med å øke allmennhetens tilgang til friluftsområder og

forbedre tilgjengeligheten til kyst- og strandsonen på Sørlandet og i Oslofjorden. I denne sammenheng økes bevilgningene til sikring av nye friluftsområder betydelig.

På klimaområdet vil Regjeringen øke bevilgningen til forskning. Dette gjelder både midler til utvikling av miljøvennlige gasskraftverk og arktisk klimaforskning.

Regjeringen vil øke innsatsen for overvåking av radioaktivitet gjennom etablering av et terrestrisk program og intensivering av den marine overvåkingen. Det foreslås også mer penger til opprydding av fjorder og havner som er forurenset av tidligere tiders utslipp av miljøgifter.

2.2.13 Arbeids- og administrasjonsdepartementet

	mill. kroner		
	Saldert budsjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner</i>			
00.20 Slottsforvaltningen	124,5	66,0	-47,0
Sum Slottsforvaltningen	124,5	66,0	-47,0
<i>Programområde 01 Fellesadministrasjon</i>			
01.00 Administrasjon mv.	314,6	369,3	17,4
01.10 Fylkesmannsembetene	334,3	762,7	128,1 ¹
01.20 Forvaltningspolitikk og statlige fellestjenester	415,3	421,3	1,4
01.30 Partistøtte	230,9	230,9	0
01.40 Pensjoner m.m.	8 431,6	8 781,0	4,1
01.50 Konkurrans- og prispolitikk	210,8	213,7	1,4
01.60 Statsbygg	6 504,2	1 760,3	-72,9 ²
Sum Fellesadministrasjon	16 441,6	12 539,2	-23,7
<i>Programområde 19 Arbeidsmarked</i>			
19.00 Arbeidsmarked	5 650,2	5 883,9	4,1
Sum Arbeidsmarked	5 650,2	5 883,9	4,1
<i>Programområde 33 Folketrygden</i>			
33.30 Arbeidsliv	11 267,0	12 496,0	10,9
Sum Arbeidsliv	11 267,0	12 496,0	10,9
Sum Arbeids- og administrasjonsdepartementet	33 483,4	30 985,1	-7,5

1) Økningen skyldes i hovedsak samling av Landbruksdepartementets og Miljøverndepartementets budsjettmidler til fylkesmannsembetenes virksomhet under Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

2) Reduksjonen skyldes bortfall av engangsbevilgning til etablering av Entra Eiendom AS og avslutning av flere store byggeprosjekter.

Programkategori 00.20 Slottsforvaltningen er knyttet til forvaltning, drift, vedlikehold, ettersyn og prosjekter i forbindelse med Slottet, Bygdø Kongsgård og Oscarshall samt tilhørende parker.

Under *Programområde 01 Fellesadministrasjon* dekker bevilgningsforslaget samtlige av departementets politikkområder, og den administrative samordningen og koordineringen av disse. Kap. 1507 Datatilsynet, som fra 1.1.2001 er overført fra

Justisdepartementet, er lagt under denne kategorien. I tillegg ligger det her midler knyttet til avtafestede ordninger mellom partene i arbeidslivet. Arbeids- og administrasjonsdepartementets kap. 1500 inneholder dessuten midler til FoU, maktutredning, Regjeringens arbeid med fornyelse i staten og samordning av IT i statsforvaltningen. Budsjettrammen for 2001 er økt med om lag 410 mill. kroner som følge av sammenslåing av tre budsjett-

kapitler som dekker fylkesmannsembetenes virksomhet til ett budsjettkapittel under Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Landbruksdepartementets og Miljøverndepartementets bevilgninger er redusert tilsvarende.

Av departementsområdets samlede utgiftsside er om lag 75 pst. (i underkant av 13,5 mrd. kroner) knyttet opp mot regelstyrte, lovpålagte og/eller avtalefestede overføringer til pensjonsutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak, og andre tilskuddsordninger. Videre knytter 9 pst. seg til statlig bygg- og anleggsvirksomhet, mens de resterende 16 pst. (i underkant av 3 mrd. kroner) er rene driftsutgifter. Departementets driftsutgifter utgjør i underkant av 0,2 mrd. kroner.

Bevilgningsforslaget knyttet til Statsbyggs virksomhet er redusert ift. budsjettet for 2000. Om lag 2,7 mrd. av reduksjonen skyldes bortfall av engangsbevilgning til etablering av Entra Eiendom AS (tidl. Statens utleiebygg AS). Videre er det lagt opp til vesentlige reduksjoner i bevilgningene til ulike bygge- og utviklingsprosjekter som følge av at flere større prosjekter nå er under avslutning. De samlede inntektene under programkategori 01.60 er vesentlig redusert sammenliknet med saldert budsjett for 2000. Dette skyldes hovedsakelig en engangsbevilgning for 2000 til endring av Statsbyggs balanse i forbindelse med utskilling av eiendommer til Statens utleiebygg AS (nå Entra Eiendom AS).

Med virkning fra 1.1.2001 omdannes Statens Pensjonskasse (SPK) fra ordinært forvaltningsorgan til forvaltningsbedrift. En omdanning av SPK til forvaltningsbedrift vil ivareta behovet for overordnet styring og kontroll med SPK. Samtidig ivaretas hensynet til nødvendig effektivitet, handlefrihet og omstillingsevne for SPK. Herunder ligger muligheten til en mer fleksibel driftsorganisasjon som lettere kan tilpasses til økningen i antall pensjonister i årene framover. Omleggingen til forvaltningsbedrift innebærer at SPKs driftsbudsjett nettobudsjetteres. SPKs utgifter til drift, renter og avskrivninger vil bli dekket ved at det fastsettes betaling for de ulike ytelser, eksempelvis oppstart, endringer og stopp av pensjoner. Omleggingen påvirker ikke budsjettbalansen.

Programområde 19 Arbeidsmarked

Arbeidsmarkedet i 2001 forventes å være stramt, med fortsatt vekst i etterspørselen etter arbeidskraft. Parallelt med etterspørselsvekst og etablering av nye arbeidsplasser karakteriseres arbeids-

markedet ved at arbeidsplasser nedlegges. På denne bakgrunn står arbeidsmarkedspolitikken overfor følgende hovedutfordringer:

- Motvirke knapphet på arbeidskraft ved at flere kan delta i arbeidslivet, herunder personer med lengre ledighetsperioder, bl.a. innvandrere og yrkeshemmede, og at sysselsatte kan bli lenger i arbeidslivet.
- Bidra til at ledige stillinger kan besettes raskt.
- Bidra til at arbeidskraft som blir ledig i virksomheter som trapper ned, raskt kan bli tilgjengelig for andre deler arbeidsmarkedet.

For å møte disse utfordringene vil Arbeidsmarkedsetaten (Aetat) bidra med informasjon slik at ledige stillinger raskt kan bli besatt av personer med nødvendige kvalifikasjoner, samt videreutvikle informasjonstilbudet i tråd med brukernes behov. I tillegg vil Aetats formidlings- og rekrutteringsbistand videreføres på et høyt nivå. Aetat vil også utnytte adgangen til å tilby arbeidsmarkedstjenester mot betaling for å bedre sysselsettingsmulighetene for alle grupper arbeidssøkere, og særlig for prioriterte målgrupper som langtidsledige og yrkeshemmede arbeidssøkere.

De ordinære arbeidsmarkedstiltakene vil i første rekke bli satt inn overfor ungdom og langtidsledige som har behov for kvalifisering og arbeidstrening for å komme i arbeid. Tiltak vil også bli satt inn for å mobilisere arbeidskraftressursene blant innvandrere, bl.a. gjennom tidligere og mer systematisk innsats for kvalifisering av nylig bosatte innvandrere i kommunene. Budsjettforslaget under kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak tilsvare et gjennomsnittlig tiltaksnivå på om lag 9 000 plasser i 2001. I 1. halvår 2001 vil det bli planlagt 10 000 plasser. Tiltaksnivået for 2. halvår vil bli vurdert i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001.

Den sterke prioriteringen av tiltak for yrkeshemmede videreføres ved at budsjettforslaget under kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede gir rom for til sammen om lag 20 450 plasser i 2001. Et hovedmål med denne innsatsen er å bistå yrkeshemmede arbeidssøkere slik at de blir i stand til å ta ordinært arbeid etter at attføring er gjennomført. Aetat vil fortsatt styrke innsatsen overfor personer med sammensatte lidelser og stort bistandsbehov, herunder personer med psykiske lidelser. I tillegg er kravet til attføring skjerpet, slik at flere prøves før uførepensjon tilstås.

Programkategori 33.30 Arbeidsliv

Dagpengeordningen skal sikre arbeidstakere kompensasjon for bortfall av arbeidsinntekt på grunn av arbeidsledighet, og samtidig motivere til arbeid og tiltaksdeltakelse. Ordningen skal støtte opp under den aktive arbeidsmarkedspolitikken ved bl.a. å kreve at den arbeidsledige er «reell arbeidssøker» samtidig som den bidrar til inntektssikring for en begrenset periode.

Ytelser til yrkesrettet attføring kan gis den som på grunn av sykdom, skade eller lyte har fått sin evne til å utføre inntektsgivende arbeid varig

innskrenket, eller har fått sine muligheter til å velge yrke eller arbeidsplass vesentlig nedsatt.

Ytelser til yrkesrettet attføring består av attføringspenger og attføringsstønad. Attføringspenger er en ytelse til livsopphold som ytes til personer som fyller vilkårene for å få attføring. Det utbetales attføringspenger til yrkeshemmede under yrkesrettet attføring enten ved at de er på tiltak, i ventetid før attføringstiltak kommer i gang eller i ventetid mellom ulike tiltak. Attføringsstønad er ytelser til dekning av bestemte utgifter som knytter seg til et godkjent attføringstiltak. Hensikten er å dekke de merutgifter som attføringstilsket medfører for den yrkeshemmede.

2.2.14 Finansdepartementet

	mill. kroner		
	Saldert budsjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner</i>			
00.10 Det kongelige hus	26,5	27,5	3,8
00.30 Regjering	116,0	155,3	33,9 ¹
00.40 Stortinget og underliggende institusjoner	783,7	819,1	4,5
Sum Konstitusjonelle institusjoner	926,2	1 001,9	8,2
<i>Programområde 23 Finansadministrasjon</i>			
23.10 Finansadministrasjon	292,2	318,7	9,1
23.20 Skatte- og avgiftsadministrasjon	3 873,0	4 173,1	7,7
23.30 Offisiell statistikk	446,9	459,5	2,8
23.40 Andre formål	1 104,0	1 290,6	16,9 ²
Sum Finansadministrasjon	5 716,1	6 241,9	9,2
<i>Programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.</i>			
24.10 Statsgjeld, renter og avdrag	14 677,9	17 177,0	17,0 ³
24.20 Statlige fordringer, renter og avdrag mv.	7,0	2,0	-71,4
Sum før lånetransaksjoner	14 684,9	17 179,0	17,0
Lånetransaksjoner	2 782,4	44 439,2	1 497,2 ⁴
Sum Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag, mv.	17 467,3	61 618,2	252,8
Sum Finansdepartementet	24 109,6	68 862,0	185,6

1) Økningen kommer i hovedsak som følge av overføring av Regjeringsadvokaten fra Justisdepartementets budsjettområde.

2) Økningen kommer som følge av overføring av Statens innkrevingsentral fra Justisdepartementets budsjettområde og økt merverdiavgiftskompensasjon til kommuner og fylkeskommuner.

3) Økningen kommer i hovedsak som følge av økte renteutgifter på den innenlandske statsgjelden.

4) Økningen kommer som følge av økte avdrag på den innenlandske statsgjelden.

Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner omfatter Kongehuset, Regjeringen, Statsministerens kontor, Regjeringsadvokaten og Stortinget og underliggende institusjoner. Økningen på 75,7 mill. kroner, dvs. 8,2 pst. fra saldert budsjett 2000, skyldes i hovedsak overføring av Regjeringsadvokaten fra Justisdepartementets budsjettområde.

Programområde 23 Finansadministrasjon er økt med 525,8 mill. kroner, dvs. 9,2 pst. fra saldert budsjett 2000. En del av økningen skyldes overføring av ansvaret for Statens innkrevingsentral fra Justisdepartementet til Finansdepartementet og økt merverdiavgiftskompensasjon til kommunene. Videre er det en økning i bevilgningene til videreføring av store IT-prosjekter for forvalt-

ningssystemer i Skatteetaten og gjennomføring av regelverksendringer på skatte- og avgiftssiden. Prioriterte oppgaver i 2001 under Finansdepartementet vil omfatte:

- regelverkstilpasninger som følge av endringer i skattelovgivningen.
- utviklingsarbeid på IT-området i skatteforvaltningen, herunder system for likning av næringsdrivende, utvikling av nytt skatteregnskap, modernisering av merverdiavgiftsforvaltningen og oppstart av arbeid med å utvikle et aksjonærregister.
- videre arbeid med oppgradering av GAB-registret (grunneiendom, adresser og bygninger) og utvidelse av adressebegrepet i GAB-registe-

ret og Folkeregisteret ifm. Folke- og boligtellingsen, og gjennomføring av denne i 2001.

- oppfølging av etatsansvar overfor Statens innkrevingssentral.
- gjennomføring av merverdiavgiftsreform og arbeid med Regjeringens langtidsprogram.
- tiltak for å forbedre økonomistyringen i staten.

Under programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv. anslås utgiftene å øke med ca. 44,15 mrd. kroner fra saldert budsjett 2000. Økningen skyldes i all hovedsak høyere avdrag på statsgjelden og noe økte renteutgifter. Sammensetningen av statsgjelden medfører at det er betydelige variasjoner i de årlige avdragene.

2.2.15 Forsvarsdepartementet

	mill. kroner		
	Saldert budsjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 04 Militært forsvar</i>			
04.00 Militært forsvar mv.	25 348,3	27 223,9	7,4
Sum før lånetransaksjoner	25 348,3	27 223,9	7,4
Lånetransaksjoner	1,0	1,0	0
Sum Militært forsvar	25 349,3	27 224,9	7,4

Regjeringen foreslår en samlet bevilgning til Forsvaret på 27 225 mill. kroner. Det foreslås avsatt 1 922 mill. kroner til Forsvarets deltakelse i internasjonale operasjoner i 2001, hvorav 1 850 mill. kroner er foreslått tilleggsfinansiert. Den ordinære forsvarsrammen som er på 25 375 mill. kroner (dvs. uten tillegget for internasjonale operasjoner), øker reelt med 1,2 pst., hovedsakelig pga. et øremerket tilskudd til anskaffelse av nye fregatter.

Prioriteringene for 2001-budsjettet følger i hovedsak de mål og retningslinjer som Stortinget har sluttet seg til ved behandlingen av St.meld. nr. 22 (1997–1998), som gjelder virksomheten i perioden 1999–2002. Sett i forhold til Forsvarets oppgaver og organisasjon i dag, har den reelle ressurstilgangen til Forsvaret gjort det nødvendig å vurdere mål og virkemidler svært nøye for å skape samsvar mellom budsjettnivå, virksomhet og investeringsprogrammer. Regjeringen tar sikte på å legge fram en langtidsproposisjon tidlig i 2001, hvor den vil redegjøre for de strukturendringer som må gjennomføres. Forsvaret vil satse på utviklingen av et helhetlig styringssystem for særlig å effektivisere fredsorganisasjonen.

Det er avsatt 17 389 mill. kroner til drift i 2001. Avdelinger som skal tjenestegjøre i internasjonale operasjoner, grensevaktavdelinger og HM Kongens Garde vil ha høyest prioritet på utstyr og trening. Deretter vil kampfartøyer, kampfly og 6. divisjon bli prioritert. Kystvaktens virksomhet til havs skal prioriteres, men den gjeldende ressurs-situasjonen betyr at øvrig sjømilitært nærvær i våre havområder vil måtte reduseres. Rednings-tjenestens virksomhet foreslås videreført på samme nivå som for 2000.

Det er avsatt 7 914 mill. kroner til investeringer i 2001. De viktigste investeringene vil være fregatter og tilhørende prosjekter, IT-infrastruktur og prosjekter som anses nødvendig for deltakelse i internasjonale operasjoner. Eiendom, bygg og anleggsinvesteringer konsentreres til områder som i liten grad antas å bli berørt av framtidig omstilling.

Forsvarets største bidrag i internasjonale fredsoperasjoner vil også for 2001 være deltakelsen i den NATO-ledede fredsstyrken i Kosovo (KFOR), med en bataljonsstridsgruppe. Støttefunksjonene i bataljonsstridsgruppen vil reduseres. Norge vil også ha ledelsesansvaret for KFOR (5)-hovedkvarteret i 6 måneder i 2001. Det plan-

legges for at Forsvaret vil dekke ledelse, administrasjon og en rekke støttefunksjoner i hovedkvarteret. For øvrig videreføres i store trekk vårt FN-

engasjement. Vårt bidrag til SFOR trekkes ut av Bosnia i løpet av 2000.

2.2.16 Olje- og energidepartementet

	mill. kroner		
	Saldert budsjett 2000	Forslag 2001	Endring i pst.
<i>Programområde 05 Sivilt beredskap</i>			
05.00 Sivilt beredskap under Olje- og energidepartementet	25,4	0,0	-100,0
Sum Sivilt beredskap	25,4	0,0	-100,0
<i>Programområde 18 Olje- og energiformål</i>			
18.00 Administrasjon	124,4	152,2	22,3
18.10 Petroleumsforvaltning	282,0	306,5	8,7
18.20 Energi- og vassdragsforvaltning	619,0	610,9	-1,3
18.30 Forskningsformål	196,4	202,7	3,2
18.70 Petroleumsvirksomheten	20 500,0	17 070,0	-16,7
Sum Olje- og energiformål	21 721,8	18 342,3	-15,6
Sum Olje- og energidepartementet	21 747,3	18 342,3	-15,7 ¹

1) Korrigert for petroleumsvirksomheten er rammen økt med 2 pst.

Utgiftene til *Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) i petroleumsvirksomheten* budsjetteres til om lag 16,9 mrd. kroner, en reduksjon på om lag 3,4 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett 2000. SDØEs andel av investeringene på sokkelen er redusert og forventes å bli 16,2 mrd. kroner for 2001. Statens andel av fjerningsutgiftene er anslått til 150 mill. kroner.

Det foreslås totalt bevilget om lag 610,9 mill. kroner under *energi- og vassdragsforvaltning*, en reduksjon på om lag 8,1 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2000. Det foreslås bevilget totalt 287,2 mill. kroner til tiltak som har som formål å fremme mer effektiv bruk av energi og økt produksjon og bruk av ny fornybar energi. Dette er en reduksjon på 52,8 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2000. Bevilgningsreduksjonen foreslås kompensert ved å øke tilsagnsfullmakten med 50 mill. kroner til 150 mill. kroner. Aktivitetsnivået vil dermed være om lag det samme som planlagt for 2000.

Det er et mål at en større del av naturgassen skal brukes innenlands. Regjeringen ønsker i første omgang å støtte et større pilotprosjekt for bygging av gassrør som kan bidra til at gass blir gjort tilgjengelig for nye brukergrupper. Det er i den forbindelse avsatt 20 mill. kroner til dette formålet i budsjettet for 2001.

Arbeidet med omlegging av energibruk og energiproduksjon fortsetter. Det vil blant annet bli etablert et nytt organ som skal bidra til å styrke

omleggingsarbeidet. I den sammenheng vil det fremmes forslag til lovendring som gjør det mulig å samle midlene til omleggingsarbeidet i et nytt energifond som skal forvaltes av det nye organet. Det nye organet skal overta arbeidet som i dag utføres av NVE og nettselskapene.

Det foreslås bevilget totalt 202,7 mill. kroner til *forskning og utvikling*, en økning på 6,3 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2000. Satsingen på forskning i skjæringsfeltet energi og miljø som er beskrevet i St.meld. nr. 39 Forskning ved et tidsskille, er prioritert i 2001. Det foreslås derfor økt satsing på utvikling av renseteknologi for gasskraftverk. Regjeringen legger opp til å øke bevilgningen til videreutvikling av renseteknologi for gasskraftverk med i alt 20 mill. kroner over Miljøverndepartementets og Olje- og energidepartementets budsjetter.

Under *petroleumsforvaltning* foreslås det bevilget totalt 306,5 mill. kroner, en økning på om lag 24,5 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2000. Økningen skyldes først og fremst utgifter under Oljedirektoratet som dekkes ved økte inntekter.

Det foreslås bevilget 152,2 mill. kroner til administrasjon, en økning på om lag 27,8 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2000. Økningen har først og fremst sammenheng med at bevilgninger til oljeforsyningsberedskap er flyttet fra programområde 05 Sivilt beredskap til programområde 18 under administrasjon fra og med 2001.

2.2.17 Ymse utgifter og inntekter

Under programområde 26 Ymse utgifter foreslås bevilget 8,8 mrd. kroner. Bevilgningen er i sin helhet ført under kapittel 2309 Tilfeldige utgifter. Bevilgningen står som motpost til tilleggsbevilgninger og overskridelser, bl.a. til lønnsoppgjør for statsansatte, regulering av pensjoner i folketrygden, jordbruksavtalen og uforutsette utgifter.

Det er ikke avsatt midler på Nærings- og handelsdepartementets budsjett til videreføring av den kontraktsregulerte verftsstøtten på Nærings- og handelsdepartementets programområde, fordi den ifølge foreliggende EU-forordning skal avvikes per 31. desember 2000. Saken er imidlertid ikke endelig avklart i EU, og i påvente av dette er midler (687,5 mill. kroner, tilsvarende bevilgningen for 2000), avsatt på ymseposten i statsbudsjettet for 2001.

Regjeringen foreslår at det innføres en konjunkturavgift på 1 ½ pst. av utbetalt lønn og næringsinntekt i 2001. Avgiften vil innebære økte lønnskostnader for statlig forvaltning. Økningen er anslått til samlet å utgjøre 555 mill. kroner. Anslaget er basert på samlet lønnsbevilgning over statsbudsjettet. Økte lønnskostnader for Rikshospitalet, Radiumhospitalet og universiteter er imidlertid inkludert ut fra brutto lønnskostnader selv om disse bare mottar et netto tilskudd for å dekke driftsunderskuddet over statsbudsjettet. Det er avsatt reserver under kapittel 2309 Tilfeldige utgifter for å kompensere statlige etater for merkostnadene. Regjeringen ber i denne proposisjonen om fullmakt til å fordele denne kompensasjonen på departementer mot en tilsvarende reduksjon av kapittel 2309, jf. forslag XI til vedtak under Finansdepartementet.

Regjeringen fremmer en egen odelingsproposisjon om Merverdiavgiftsreformen 2001. Basert på beregninger som Finansdepartementet har fått gjennomført, er merkostnadene for offentlig forvaltning som følge av reformen, anslått til å være i størrelsesorden 700 mill. kroner på årsbasis. Statsforvaltningen er anslått å få om lag 420 mill. kroner i økte kostnader, mens kostnadene i kommuneforvaltningen kan øke med om lag 280 mill. kroner. Som følge av at merverdiavgiftsreformen først trer i kraft fra 1. juli 2001, er behov for kompensasjon i 2001-budsjettet halvparten av disse beløpene. Regjeringen har foreslått at kommuner og fylkeskommuner får økte rammetilskudd på til sammen 140 mill. kroner som kompensasjon for

merverdiavgiftsreformen i 2001. Det er avsatt reserver på kapittel 2309 Tilfeldige utgifter for å kompensere statlige etater for økte driftsutgifter som følge av reformen. Regjeringen vil komme tilbake med forslag til fordeling av den anslåtte kompensasjonen på 210 mill. kroner på departementer etter at reformen er behandlet i Stortinget og senest våren 2001.

Kapittel 5309 Tilfeldige inntekter foreslås bevilget med 2 055 mill. kroner, som er 2,0 mrd. kroner høyere enn bevilget beløp for 2000. På kapitlet inntektsføres vanligvis mindre, uforutsette inntekter som ikke inngår på andre inntektsposter i statsbudsjettet. Regjeringen har i forslaget til statsbudsjettet 2001 innarbeidet inntekter ved tildeling av enkelte konsesjoner. Det gjelder konsesjoner for oppdrett av laks og ørret, konsesjoner for frekvenser til 2. generasjons mobilkommunikasjon og konsesjon for landsdekkende reklamefjernsyn. I tillegg ble det i juni i år fremmet forslag for Stortinget om å omgjøre Oslo Børs til et aksjeselskap. Det er i denne sammenheng lagt til grunn at verdiene i Oslo Børs overføres til statskassen. Samlet sett er det lagt til grunn at inntekter ved tildeling av konsesjoner og i forbindelse med omdannelsen av Oslo Børs vil være i størrelsesorden 2,0 mrd. kroner.

2.3 Utviklingstrekk og prioriteringer på statsbudsjettet i årene 1994-2000

Endringer i nivået på og sammensetningen av statsbudsjettets utgifter må både sees i sammenheng med den aktuelle situasjonen i norsk økonomi og mer langsiktige utviklingstrekk og samfunnsmessige forhold.

Figur 2.1 viser statsbudsjettets reelle, underliggende utgiftsvekst og veksten i BNP for Fastlands-Norge i årene 1994 til 2000. Med unntak av 1999 har veksten i bruttonasjonalproduktet for Fastlands-Norge vært sterk i hele denne perioden. Som det går fram av figuren var utgiftsveksten i årene 1994-98 lavere enn veksten i bruttonasjonalproduktet for Fastlands-Norge. Dette har motvirket press i den innenlandske økonomien. I 1999 var den reelle, underliggende utgiftsveksten sterkere enn veksten i BNP for Fastlands-Norge, som økte merkbart dette året. I 2000 anslås veksten i disse to størrelsene om lag lik.

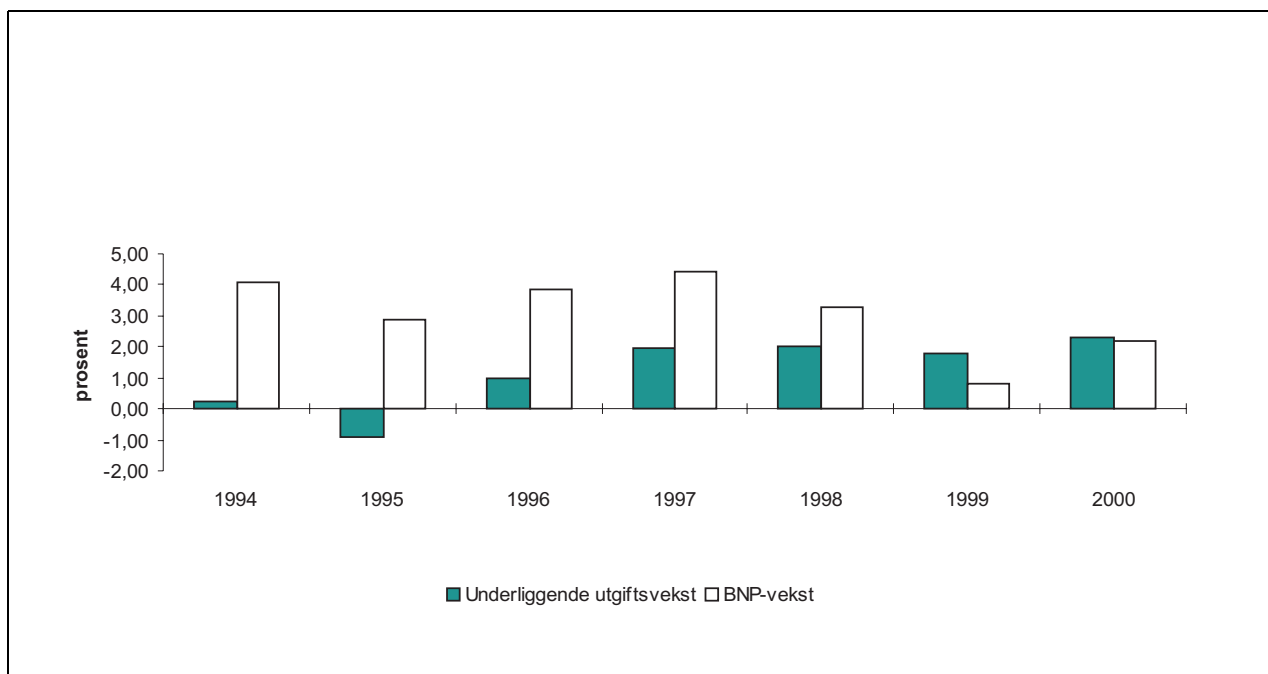
Boks 2.1 Datagrunnlaget for beregningene

Grunnlagsdataene i dette avsnittet er hentet fra offisielle regnskaper og budsjetter. En svakhet ved disse kildene er at de ikke er korrigert for de regnskapsmessige konsekvensene av omorganiseringer av statlig forretningsdrift, funksjonsendringer mellom departementene og omlegginger i budsjetteringspraksis. Videre kan det i enkelte tilfeller, på grunn av store overførte beløp mellom budsjettårene, merinntektsfullmakter o.l., være misvisende å sammenligne budsjettet i et år med regnskapstall for foregående år. På bakgrunn av disse svakhetene er det gjort en del korreksjoner i data-materialet. Dette medfører at det for enkelte områder ikke vil være samsvar mellom de tallene som er brukt her og de som finnes i andre offisielle dokumenter.

Alle beløp er oppgitt i løpende priser. For 1993 og 1997 er det brukt regnskapstall, mens 2000-tallene er budsjettets stilling inkludert tilleggsbevilgninger gitt i 1. halvår. Realveksten i perioden er beregnet ut fra prisutviklingen for statens kjøp av varer og tjenester.

En vesentlig begrensning ved denne analysen er at den fokuserer på ressursbruken, ikke på resultatet av politikken. Måloppfyllelse og målstyring er det viktigste ved gjennomføringen av de ulike tiltakene. På enkelte områder kan det skje store forbedringer uten økt ressursbruk, mens det på andre områder kan være motsatt.

For 2000 er alle statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomhet fordelt på politikkområder. For en del bevilgninger har det vært nødvendig å foreta en skjønsmessig gruppering.

Figur 2.1 Reell, underliggende utgiftsvekst på statsbudsjettet og BNP-vekst for Fastlands-Norge. Regnskap 1994-99. Anslag 2000.

Kilde: Finansdepartementet, Statistisk sentralbyrå

2.3.1 Utviklingen på utvalgte politikkområder

I dette avsnittet vurderes utviklingen i statsbudsjettets utgifter i perioden 1993-2000. Forslag til statsbudsjett for 2001 er beskrevet i de foregående avsnitt i dette kapitlet.

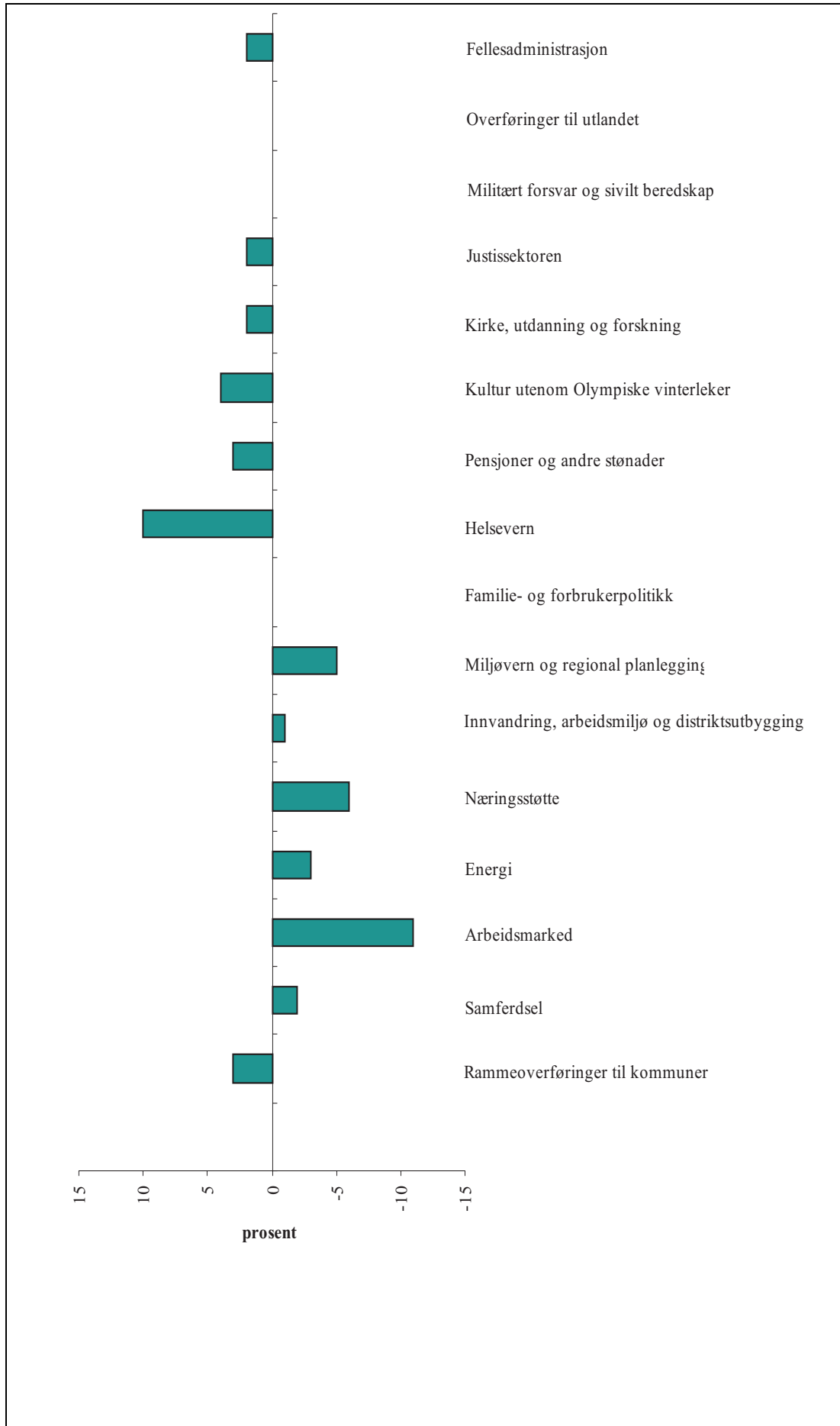
Figur 2.2 viser samlet realvekst fra 1993 til 2000 i den statlige ressursinnsatsen på utvalgte politikkområder, mens figur 2.3 viser de samme områdenes beløpsmessige betydning i 2000. Figur 2.2 viser at det har vært til dels kraftig vekst på enkelte områder siden 1993. Sterkest har veksten vært innenfor helsevern, pensjoner, justissektoren og kirke-, utdannings- og forskningsområdet. I tillegg har det vært en sterk vekst innenfor kulturområdet når utgifter i 1993 til Olympiske vinterleker 1994 holdes utenfor. Når fellesadministrasjonen viser vekst etter 1993 kan dette i stor grad forklares med bygging av nytt rikshospital, der Statsbygg er byggherre, og investeringer i forbindelse med Fornebu. Den markerte veksten i disse prio-

riterte områdene i løpet av perioden 1993-2000 har vært mulig gjennom blant annet omdisponeringer på budsjettet innenfor totalt sett forholdsvis stramme budsjettoplegg. De største reduksjonene er på områdene miljøpolitikk, innvandring, arbeidsmiljø og distriktpolitikk, næringstøtte, energiformål (utenom petroleumsvirksomhet), arbeidsmarked og samferdsel.

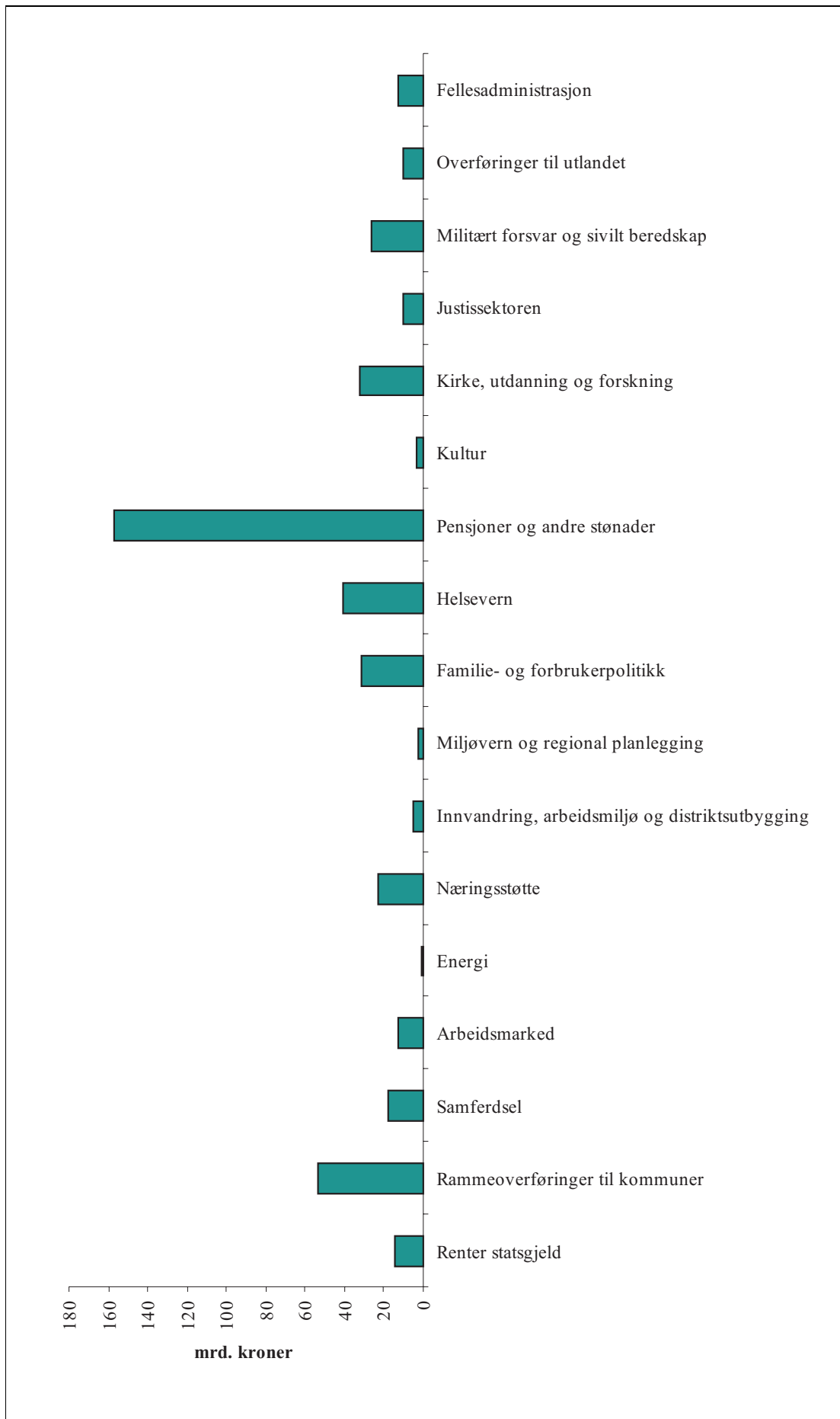
Større reduksjoner på enkelte områder har sammenheng med avslutningen av større tiltak, bl.a. tidsbegrensede prosjekter. Nedgangen i forsvarsutgifter fra 1997 til 2000 forklares dels av utgifter på 0,7 mrd. kroner i 1997 til relokalisering av Forsvarets anlegg på Gardermoen. Nedgangen i utgifter til miljøtiltak fra 1997 til 2000 må bl.a. ses på bakgrunn av en midlertidig økning i vrakpanten i 1996, som dels ble utgiftsført i 1997, og reduserte tilskudd til kommunale renseanlegg. Nedgangen i utgifter til arbeidsmarkedstiltak og dagpenger skyldes at arbeidsledigheten har gått ned.

Utviklingen innen de enkelte områdene er omtalt nærmere nedenfor.

Figur 2.2 Gjennomsnittlig årlig realvekst i perioden 1993-2000

Figur 2.3 Statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner i 2000, mrd. kroner

Tabell 2.1 Bevilgninger over statsbudsjettet fordelt på politikkområder i løpende priser (1993, 1997, 2000) og gjennomsnittlig årlig realvekst 1993 - 2000 i pst.

Område	1993	1997	2000	Gjennomsnittlig årlig realvekst		
	Mrd. kr	Mrd. kr	Mrd. kr	1993-1997	1997-2000	1993-2000
Fellesadministrasjon	8,7	10,8	12,7	3	2	2
<i>Statsbygg</i>	1,7	3,0	3,6	12	4	8
<i>Annen fellesadministrasjon</i>	6,9	7,9	9,0	0	1	0
Overføringer til utlandet	7,7	9,7	9,9	3	-4	0
Militært forsvar og sivilt beredskap	23,1	25,8	26,5	1	-2	0
Justissektoren	7,2	9,0	10,6	2	2	2
Kirke, utdanning og forskning	22,5	29,0	32,0	4	0	2
Kultur	4,0	2,8	3,3	-11	1	-6
<i>Kultur utenom Olympiske vinterleker</i>	2,1	2,8	3,3	4	1	3
Pensjoner og tiltak for eldre og funksjonshemmede	100,0	121,3	157,4	2	5	3
Helsevern	16,1	25,5	40,7	9	12	10
<i>Innsatsstyrt finansiering</i>	0,4	3,5	11,9	70	44	58
<i>Helsevern utenom innsatsstyrt finansiering</i>	15,7	22,0	28,8	5	5	5
Familie- og forbrukerpolitikk	24,0	26,4	31,3	-1	1	0
Miljøvern og regional planlegging	2,9	2,8	2,6	-4	-6	-5
Innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging	3,9	3,2	4,7	-8	9	-1
<i>Innvandring og flyktninger</i>	2,2	1,6	3,0	-10	17	1
<i>Arbeidsmiljø og distriktsutbygging</i>	1,6	1,5	1,7	-5	-1	-3
Næringsstøtte	26,0	22,4	22,9	-7	-4	-6
Energi ¹	1,0	1,1	1,0	1	-8	-3
Arbeidsmarked	22,1	14,3	12,6	-13	-8	-11
Samferdsel	16,1	17,5	17,9	-1	-3	-2
Rammeoverføringer til kommuner	34,7	48,6	53,6	5	-1	3
Renter på statsgjeld	19,5	18,4	14,7	-	-	-

1) Utenom petroleumsvirksomhet

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 2.1 inneholder tallgrunnlaget for figurene 2.2 og 2.3 og gir også tall for gjennomsnittlig realvekst for periodene 1993 - 97 og 1997 - 2000. Et viktig utgiftsområde som det ikke har vært mulig å henføre til enkeltområder er rammetilskuddene til kommuner og fylkeskommuner. Dette medfører at enkelte større satsinger ikke er tatt med i tabellen. Det gjelder blant annet grunnskolereformen, som i hovedsak ble finansiert ved at kommunene er tilført ekstra midler gjennom rammetilskuddet.

Fellesadministrasjon består i stor grad av utgifter under Administrasjondepartementet, Finansdepartementet og Utenriksdepartementet. Underliggende etater som Skattedirektoratet, Statistisk sentralbyrå og NORADs driftsutgifter er inkludert. Bevilgningen til Statsbygg utgjør vel 25 pst. av bevilgningene under dette formålet. Hovedfor-

klaringen på den sterke økningen under Statsbygg fra 1993 til 1997 er byggingen av nytt Rikshospital.

Overføringer til utlandet går reelt ned med gjennomsnittlig om lag 4 pst. per år fra 1997 til 2000. Nedgangen gjelder blant annet reduserte bevilgninger til Øst-Europa. I tillegg har utgiftene til flyktninger i Norge, som finansieres innenfor bistandsrammen, økt. Disse flyktningeutgiftene er inkludert i området innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging og inngår ikke i overføringer til utlandet i tabell 2.1.

Forsvarsutgifter og utgifter i forbindelse med sivilt beredskap reduseres reelt med om lag 2 pst. per år fra 1997 til 2000. Denne reduksjonen skyldes bl. a. ekstraordinære utgifter i 1997 i forbindelse med relokalisering av anleggene på Gardermoen.

Utgiftene til kulturformål er kraftig redusert siden 1993. Dette har imidlertid sammenheng med at det i 1993 ble utgiftsført 1,9 mrd. kroner i forbindelse med De olympiske vinterlekene på Lillehammer i februar 1994. Utenom bevilgningene i forbindelse med De olympiske vinterlekene har det gjennomsnittlig vært en reell økning på 3 pst. per år i perioden 1993 - 2000.

Pensjoner og tiltak for eldre og funksjonshemmede viser en spesielt sterk vekst fra 1997 til 2000. Dette må blant annet ses på bakgrunn av økte bevilgninger til omsorgstjenester for eldre. I tillegg ble satsen for særtillegget økt våren 1998 i forbindelse med trygdeoppjøret, slik at minstepensjonen for enslige økte med 1 000 kroner per måned. Det har i tillegg vært en sterk vekst i utbetalte sykepenger og uførepensjoner i de senere år.

Utgifter til helsevern øker gjennomsnittlig med 10 pst. per år fra 1993 til 2000. Veksten skyldes i stor grad økte bevilgninger i forbindelse med innføring av innsatsstyrt finansiering av sykehus. En har her ikke tatt hensyn til at en stor del av bevilgningen til innsatsstyrt finansiering fra og med 1997 ble motsvart av reduserte rammetilskudd til fylkeskommunene. Utgifter til helsevern utenom bevilgninger til innsatsstyrt finansiering øker gjennomsnittlig med 5 pst. per år i hele perioden, bl.a. som følge av økte refusjoner for poliklinisk behandling og økte utgifter til dekning av medisiner på blå resept mv.

Familie- og forbrukerpolitikk har i perioden 1993 -97 vært preget av økt satsing på barnehager. Realverdien av barnetrygden har blitt noe redusert gjennom denne perioden. I tillegg ble det i 1993 brukt 494 mill. kroner på et utviklingsprogram for barnevernet, som fra og med 1994 er innarbeidet i rammetilskuddene til kommuneforvaltningen. Når det samlede området viser en reell nedgang fra 1993 til 1997, må dette imidlertid i stor grad tilskrives at merverdiavgiftskompensasjonen for matvarer ble avvirket og at pristilskuddet til regulering av forbrukerprisene er sterkt redusert. Dette området øker fra 1997 til 2000, i stor grad på grunn av økte bevilgninger til boligtiltak og innføring av kontantstøtte. De økte bevilgningene til boligtiltak er en følge av økt til-

skudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser, som er en del av omsorgsreformen for eldre.

Utgiftene til miljøvern og regional planlegging har blitt redusert fra 1993 til 2000. Dette kan i stor grad tilskrives reduserte tilskudd til kommunale avløpstiltak. Når reduksjonen blir på gjennomsnittlig hele 6 pst. fra 1997 til 2000, må dette imidlertid også ses på bakgrunn av ekstraordinært høye regnskapsførte utgifter til vrakpant på biler i 1997. Dette er en følge av at satsen for vrakpant ble økt ekstraordinært i 1996. I tillegg til høyere utbetalinger per bil, ble det også vraket vesentlig flere biler enn normalt. En del av utbetalt pant for biler som ble vraket i 1996, ble først regnskapsført i statsregnskapet for 1997.

Bevilgningen til innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging vil variere som følge av tilgangen av asylsøkere og flyktninger varierer. I perioden 1993-97 gikk antall asylsøkere ned. Tilgangen av flyktninger har fra og med 1998 økt, spesielt pga. krisen i Kosovo.

Nedgangen i næringsstøtten på gjennomsnittlig 4 pst. per år fra 1997 til 2000 må dels ses i sammenheng med en større bevilgning i 1997 for å avskrive aksjekapitalen til Kongsberg Våpenfabrikk AS.

Bevilgningene til olje- og energiformål var høye i 1997 på bakgrunn av at det ble utbetalt 291 mill. kroner til refusjon av dokumentavgift i forbindelse med omorganisering av kraftverk.

Et bedret arbeidsmarked har gjort det mulig å redusere omfanget av arbeidsmarkedstiltak i hele perioden. I tillegg gir lavere ledighet automatisk reduserte utgifter til dagpenger for arbeidsledige.

Samferdselbevilgningene reduseres reelt med om lag 3 pst. per år fra 1997 til 2000. Bakgrunnen for denne sterke nedgangen er bl.a. reduserte investeringer i flyplassanlegg og reduserte tilskudd til omstrukturering av Posten Norge AB og Norges statsbaner. I tillegg ble det i 1997 bevilget refusjon av merverdiavgift til NSB Gardermobanen AS. Investeringene i ny hovedflyplass på Gardermoen og ny jernbaneforbindelse til flyplassen skjedde i regi av egne aksjeselskaper og er dermed ikke inkludert i denne oversikten.

3 Budsjettets inntekter

3.1 Innledning

Kapittel 3 inneholder en samlet oversikt over statsbudsjettets inntekter. Skatte- og avgiftsopplegget i budsjettforslaget blir nærmere omtalt i St. meld. nr. 1 (2000-2001) Nasjonalbudsjettet 2001, St.prp. nr. 1 (2000-2001) Skatte-, avgifts- og tollvedtak og Ot.prp. nr. 1 (2000-2001) Skatteopplegget 2001. Lovendringer. De ulike fagproposisjonene inneholder en mer detaljert oversikt over departementenes inntekter.

De samlede inntektsbevilgningene på statsbudsjettet for 2001 er anslått til 797,0 mrd. kroner. Dette er en brutto budsjettstørrelse som inkluderer lånetransaksjoner og overføringene fra Statens petroleumsfond. Statsbudsjettets inntekter, eksklusiv lånetransaksjonene og overføring fra Statens petroleumsfond, er anslått til 681,2 mrd. kroner. Tilbakebetalinger på statens utlån og lån staten må oppta for å dekke finansieringsbehovet, representerer endringer i sammensetningen av statens netto formue. Slike endringer vil framgå av kapitalregnskapet.

Tabell 3.1 Statsbudsjettets inntekter 2001 (mill. kroner)

Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	419 243
Inntekter fra statlig forretningsdrift	2 228
Renter og aksjeutbytte	21 805
Petroleumsinntekter	206 000
Andre inntekter	31 951
Statsbudsjettets inntekter	681 227
Tilbakebetalinger	43 211
Overføring fra statens petroleumsfond	11 958
Statslånemidler	60 627
Sum, brutto inntektsbevilgninger	797 023

Kilde: Finansdepartementet

3.2 Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge

I den nåværende konjunktursituasjonen vil det etter Regjeringens syn være uansvarlig å legge fram et budsjett som forsterker presset i norsk økonomi. Regjeringen ser på denne bakgrunn et

behov for å dempe presset i privat sektor, bl.a. gjennom innføring av konjunkturavgift for å gi rom for økte bevilgninger på prioriterte områder.

Samlet innebærer forslaget til skatte- og avgiftsopplegg for 2001 en økning i påløpte skatter og avgifter med drøyt 12 mrd. kroner. Innbetalte skatter og avgifter i 2001 anslås å øke med knapt 8,9 mrd. kroner som følge av forslaget til skatte- og avgiftsopplegg. Utover forslaget til skatte- og avgiftsopplegg foreslås inntektene på statsbudsjettet økt med om lag 2 mrd. kroner, som følge av auksjonsinntekter fra tildelinger av konsesjoner for fiskeoppdrett, bruk av frekvenser for mobilkommunikasjon og reklamefjernsyn.

Hovedtrekkene i Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg er følgende:

- Innføring av en konjunkturavgift på 1 ½ pst. av utbetalt lønn og på grunnlaget for trygdeavgift for næringsinntekt.
- Innføring av skatt på mottakers hånd for aksjeutbytte. Det foreslås også visse innstramminger i delingsmodellen.
- Lettelser i beskatningen av lønnsinntekter ved å øke øvre grense i minstepfradraget.
- Det foreslås å oppheve søskengraderingen i barnetrygden. Forsørgerfradraget i skatt foreslås fjernet og innlemmet i barnetrygden.
- Det foreslås økt likningsverdi på fast eiendom.
- Regjeringen følger opp Stortingets vedtak om å frita næringsaktiva for formuesskatten.
- Reduksjon i drivstoffavgifter.
- Økt el-avgift på 1,5 øre/kWh, kombinert med økt grunnavgift på fyringsolje. Det foreslås også innført el-avgift på 1 øre/kWh på industrien og veksthusnæringen.
- Det foreslås en merverdiavgiftsreform som innebærer generell avgiftsplikt på omsetning av tjenester, med visse unntak. Reformen iverksettes 1. juli. Merinntektene foreslås bl.a. brukt til lettelser i særavgifter på grensehandelsut-satte varer, som bensin, diesel og alkohol, samt momskompensasjonsordning for kjøtt.

Anslagene for skatter og avgifter for 2001 tar utgangspunkt i reviderte tall for 2000. Reviderte anslag for 2000 er basert på en gjennomgang av statistikken for innbetalte skatter og avgifter hittil

i 2000, samt på de vekstforutsetninger for bl.a. sysselsetting, etterspørsel, lønninger og priser som er lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2001. I tillegg er det tatt hensyn til virkningene av forslaget til skatte- og avgiftsopplegg, jf. nærmere omtale nedenfor. Anslagene for skatteinntektene til staten er også påvirket av opplegget for kommuneøkonomien i 2001, som innebærer at skattørene for kommuner og fylkeskommuner skal økes slik at kommunesektorens skatteinntekter skal utgjøre 46 pst. av samlede inntekter for kommuner og fylkeskommuner. Opptrappingen av den kommunale skatteandelen gjennom økte skattører motsvares av tilsvarende lavere inntekter til staten fra fellesskatten. De kommunale skattørene for personlige skattytere foreslås økt med 1 prosentenhet til 12,2 pst. og de fylkeskommunale skattørene for personlige skattytere foreslås økt med 0,45 prosentenheter til 6,90 pst.

Samlede skatter og avgifter til statskassen fra Fastlands-Norge anslås å utgjøre 419,2 mrd. kroner i 2001, en økning på 19,9 mrd. kroner eller 5,0 pst. fra anslag på regnskap for 2000. Økningen tar hensyn til forutsatt lønns- og prisvekst fra 2000 til 2001, økte innbetalte skatter og avgifter som følge av skatte- og avgiftsopplegget, samt reduserte inntekter fra fellesskatten som følge av en opptrapping av skattørene for kommuner og fylkeskommuner.

Innføringen av konjunkturavgift på 1½ pst. av utbetalt lønn og næringsinntekt anslås å innbringe 7,7 mrd. kroner. Offentlig forvaltning gis en kompensasjon for konjunkturavgiften. Øvrige skatter på inntekt og formue er anslått til 91,3 mrd. kroner i statsbudsjettet for 2001, en reduksjon på 1,3 pst. fra anslag på regnskap for 2000. Trygdeavgift og arbeidsgiveravgift til folketrygden i 2000 er samlet anslått til 127,1 mrd. kroner, og anslås å øke med 5,1 pst. fra 2000.

Merverdi- og investeringsavgiften er anslått å utgjøre 124,5 mrd. kroner i 2001, som tilsvarer en økning på 4,0 pst. fra året før. Øvrige særavgifter medregnet tollinntekter er samlet anslått til 68,6 mrd. kroner i 2001, som tilsvarer en økning på 3,6 pst. fra året før.

3.3 Statens forretningsdrift

Det samlede *avskrivningsbeløpet* for de statlige forvaltningsbedriftene føres under kapittel 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift. Avskrivningsgrunnlaget er bokført kapital pr. 31. desember året før budsjettåret. Det benyttes et lineært avskrivningssystem der avskrivningstiden for ulike avskrivningsobjekter (maskiner og utstyr, bygninger og anlegg, transportmidler mv.) varierer med forventet levetid. Avskrivningene utgiftsføres under hver enkelt forvaltningsbedrift. Avskrivningen må dermed også inntektsføres på statsbudsjettet for å få samsvar med kontantprinsippet. Avskrivningene i 2001 beløper seg til om lag 698 mill. kroner.

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene tas samlet til inntekt under kapittel 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift. Grunnlaget for renteberegning er den delen av bedriftenes investeringer som ikke i det enkelte år finansieres ved kontantoverskudd fra driften. Dette regnes som lån fra statskassen. Rentesaften for lån til forvaltningsbedriftene skal være lik gjennomsnittlig rente på 5-års statsobligasjoner i en 12-månedersperiode fram til 30. september året før budsjettåret. Lånet regnes for å være gitt for en 5-års periode, og må deretter eventuelt fornyes. Renten på statens kapital forventes å utgjøre om lag 152 mill. kroner i 2001.

Avsetning til investeringsformål tas til inntekt under hver enkelt forvaltningsbedrift. Avsetningen utgjør den delen av kontantoverskuddet fra driften som benyttes til å finansiere investeringer i bedriften. Avsetning til investeringsformål utgiftsføres på driftsbudsjettet under hver enkelt forvaltningsbedrift før driftsresultatet fastsettes, og må derfor også inntektsføres samtidig på statsbudsjettet inntektsside.

I tabell 3.2 nedenfor er renteinntekter, avskrivninger og tilskudd til investeringsformål på statsbudsjettet under forvaltningsbedriftene splittet opp.

Tabell 3.2 Renter, avskrivninger og avsetninger til investeringsformål i 2001 fordelt på de enkelte forvaltningsbedrifter (1 000 kroner)

	Avskrivninger	Renter	Til investeringsformål
Statsbygg	286 979	110 690	710 000
Luftfartsverket.....	360 000	35 100	340 000
Statens kartverk.....	16 631	3 311	
Statens Pensjonskasse.....	29 843	2 015	
Rikshospitalets apotek.....	60	3	
Radiumhospitalets apotek.....	117	25	
NVE-Anlegg ¹	3 970	1 240	
Samlet forretningsdrift.....	697 600	152 384	1 050 000

1) Inntektsført på kapittel 5490 NVE anlegg

Kilde: Finansdepartementet

Beregning av rente for mellomværende med statskassen

Forvaltningsbedriftens mellomværende med statskassen kan betraktes som en bruks- og kassakredittkonto for håndtering av kortsiktige likviditetssvingninger. For samtlige bedrifter under statens forretningsdrift skal det beregnes renter av mellomværende med statskassen. Renten som settes for forvaltningsbedriftene bør reflektere det norske rentenivået. Renten til forvaltningsbedriftene ble derfor knyttet opp mot renten på statssertifikater etter en nærmere bestemt beregningsregel med virkning fra 1. januar 2000. Omleggingen vil ha begrenset effekt for forvaltningsbedriftene.

Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift, post 81 Renter av mellomregnskapet, budsjetteres ikke.

3.4 Renteinntekter og utbytte

3.4.1 Renteinntekter

Statens renteinntekter, bortsett fra renteinntekter fra kapitalinnskudd i statlig forretningsdrift og petroleumsvirksomhet, består i hovedsak av renter fra statsbankene, renter av statens kontantbe-

holdning og renter av lån til statsforetak og statsaksjeselskaper. Renteinntektene fra statsbankene og kontantbeholdningen anslås til 16,9 mrd. kroner i 2001, det vil si en økning i forhold til anslag på regnskap for 2000 på 2,7 mrd. kroner.

Renteinntektene fra statsbankene (Husbanken, Lånekassen for utdanning og SND (inkl. tidligere Landbruksbanken)) anslås til 11,8 mrd. kroner i 2001. Dette er en oppgang på 1,7 mrd. kroner i forhold til anslag på regnskap for 2000 på 10,1 mrd. kroner. Statens renteinntekter fra statsbankene er knyttet til rentene på statssertifikater og -obligasjoner. Økningen skyldes i hovedsak at renter på statssertifikater forutsettes å bli noe høyere i 2001 i forhold til inneværende år.

3.4.2 Utbyttepolitikk

Statens samlede inntekter fra utbytte anslås til 7 848 mill. kroner. Dette er en økning i forhold til saldert budsjett 2000 på 2 433 mill. kroner. Økningen skyldes i stor grad en forbedring av resultatet i Statoil. Tabell 3.3 viser budsjetteringen av utbytte fra de enkelte selskapene. Det vises for øvrig til nærmere omtale av utbytteforslagene i de enkelte departementers budsjettproposisjoner.

Tabell 3.3 Utbytte fra statlig eide selskaper (mill. kroner)

Kap	Post	Selskap	Saldert budsjett 2000	Gul bok 2001
5616	81	Kommunalbanken AS	19,0	16,6
5618	80	Posten Norge BA.....	86,0	131,0
5620	83	SND, grunnfinansierings- og lavrisikordningen	30,0	30,0
5620	84	SND, egenkapitalordningen	30,0	30,0
5622	81	Postbanken AS, utdeling ved fusjon	300,0	-
5623	80	SAS Norge ASA.....	50,0	50,0
5630	80	Norsk Eiendomsinformasjon as.....	6,4	19,0
5631	80/81	A/S Vinmonopolet - statens overskuddsandel og utbytte	38,3	42,2
5640	80	Telenor AS ¹	500,0	-
5651	80	Selskaper under Landbruksdepartementet ²	32,2	21,5
5652	80	Statskog SF	8,5	8,5
5656	80	Selskaper under Nærings- og handelsdepartementet ³ ..	796,0	1 377,0
5670	81	Entra Eiendom AS.....	0,0	40,0
5680	80	Statnett SF	211,0	250,0
5680	81	Statkraft SF.....	600,0	562,5
5685	80	Statoil a.s.....	2 250,0	4 000,0
5691	80	Statens Bankinvesteringsfond.....	695,0	1 217,3
5692	80	Den nordiske investeringsbank	52,0	52,0
Inntektsramme for utbytte.....			5 704,4	7 847,6

1) I 2001 ligger utbytte fra Telenor under 5656/80 Selskaper under Nærings- og handelsdepartementet.

2) Statkorn holding, Veterinærmedisinsk oppdragssenter og Statens skogplanteskoler.

3) I 2001: Norsk Hydro, Kongsberg Gruppen, Olivin og Telenor.

Kilde: Finansdepartementet

Ved fusjonen av DnB og Postbanken som trådte i kraft 1. desember 1999, mottok staten aksjer i DnB. Disse aksjene er overført til Statens Bankinvesteringsfond. Staten mottok et kontantbeløp på 300 mill. kroner i forbindelse med fusjonen. Dette beløpet ble i saldert budsjett 2000 inntektsført på kap. 5622 Aksjer i Postbanken AS, post 81 Utdeling ved fusjon mellom Postbanken og DnB.

Kommunalbanken ble omdannet til et statlig aksjeselskap 1. november 1999. I januar 2000 solgte staten 20 pst. av aksjene i selskapet til KLP. På bakgrunn av at Kommunalbanken ikke er et heleid statlig aksjeselskap, kan ikke staten fastsette utbyttet. Regjeringen mener at staten som majoritetseier likevel bør signalisere hva en mener vil være riktig utbyttepolitikk for selskapet, samt hvilket avkastningskrav som stilles til den innskutte kapitalen i Kommunalbanken.

Regjeringen mener at avkastningskravet for Kommunalbanken bør settes til 3 prosentpoeng over risikofri rente på 3-års statsobligasjoner etter skatt (nominelt) av verdijustert egenkapital fra regnskapsåret 2001. Utbyttet bør settes til 5 pst.

av verdijustert egenkapital begrenset oppad til 75 pst. av årsresultatet etter skatt fra regnskapsåret 2001 (dvs. budsjettåret 2002). Utbyttepolitikken og avkastningskravet bør i tråd med de generelle retningslinjer som er gjengitt nedenfor ligge fast over en periode på 3-5 år. Oppnådd avkastning bør måles ved hjelp av eksterne verdivurderinger som innhentes med jevne mellomrom. Det vises til nærmere omtale i fagproposisjonen for Kommunal- og regionaldepartementet.

Generelt

Omfanget av det statlige eierskapet i næringslivet stiller krav til oppfølgingen fra eiersiden. En sentral del av eieroppfølgingen er utbyttepolitikk og avkastningskrav. Regjeringen vil legge de prinsipper som omtales i det følgende til grunn for statens eieroppfølging på disse områdene.

I St.meld. nr. 40 (1997-98) Om eierskap i næringslivet omtales viktige faktorer for styring av statlige selskaper, herunder krav til avkastning og utbyttepolitikk. De statlige selskapene skal, så langt det er mulig, kunne drive sin virksomhet

etter tilsvarende linjer som de private selskapene de konkurrerer med.

Med statlige selskaper forstås i denne sammenheng selskaper som helt eller delvis er eid av staten, herunder ordinære aksjeselskaper, statsaksjeselskaper, statsforetak og særlovselskaper. Eierinteresser forvaltet av fond holdes utenfor. Det kan gjøres helt eller delvis unntak for enkelte selskaper, dersom dette kan begrunnes særskilt.

Avkastningskrav

Staten har som eier investert store beløp i de statlige selskapene i form av historisk innskutt kapital og tilbakeholdt overskudd. Denne kapitalen kunne staten alternativt brukt til andre formål. Kapitalen har derfor en kostnad som tilsvarer kapitalens alternative verdi. Staten bør på denne bakgrunn stille krav til avkastning i de statlige selskapene.

Avkastningskravet defineres som den forventede avkastningen eieren kunne ha oppnådd ved en alternativ plassering med tilsvarende risiko. Kravet bør stilles i forhold til selskapets avkastning etter skatt på egenkapitalen. Som hovedregel bør avkastningskravet konkretiseres gjennom en tallfesting, eventuelt ved et intervall. En praktisk tilnærming for beregning av avkastningskravet vil være å benytte den såkalte kapitalverdimodellen. Ved bruk av denne modellen må beregning av krav til avkastning ta utgangspunkt i anslåtte/faktiske markedsverdier for selskapene.

Kravet til avkastning bør normalt ligge fast over en periode på 3-5 år før det revideres. Avkastningskravet bør imidlertid justeres før dette dersom det skjer vesentlige endringer i de faktorene som påvirker kravet.

Det er viktig å synliggjøre statens kostnad ved å ha verdier bundet i form av egenkapital for selskapet og for politiske beslutningstakere. Fagdepartementet bør derfor formidle eiers krav til avkastning til selskapet og regelmessig omtale dette i dokumenter til Stortinget.

For børsnoterte selskaper måles oppnådd avkastning ved hjelp av markedsverdier. For ikke-børsnoterte selskaper må oppnådd avkastning måles ved eksterne verdianslag som innhentes med jevne mellomrom. For alle selskaper beregnes i tillegg regnskapsmessig avkastning.

Verdivurderinger foretas først og fremst for å få et anslag på markedsverdien og verdiutviklingen i selskapet, men har verdi utover dette. Eksempelvis er det viktig å få avdekket eksterne faktorer som påvirker lønnsomheten. Dette er av betydning ved vurdering av styrets og ledelsens innsats i selskapet.

Dersom oppnådd avkastning ikke er tilfredsstillende bør departementet ta dette opp med styret slik at nødvendige tiltak blir gjennomført.

Utbyttepolitikk

Det utformes en konkret utbyttepolitikk for det enkelte selskap. Utbyttepolitikken bør ligge fast over en periode på 3-5 år. Vesentlige endringer i selskapets rammebetingelser kan imidlertid gi grunnlag for å endre utbyttepolitikken i perioden. Utbyttet kan beregnes som en andel av selskapets årsoverskudd, en andel av selskapets egenkapital eller som en kombinasjon av disse modellene.

Utbytteneivået fastsettes etter en konkret vurdering av selskapets situasjon. Det bør bl.a. tas hensyn til selskapets lønnsomme investeringsmuligheter og til utbytteneivået i konkurrerende selskaper. Utbytteneivået bør ikke kobles til et eventuelt mål for selskapets egenkapital da dette kan skape uheldige insentiver for ledelsen. Dette utelukker ikke at staten som eier kan sette rammer for størrelsen på selskapets egenkapitalandel.

Det er en sammenheng mellom utbyttepolitikk og avkastningskrav. For selskaper hvor det kan være vanskelig eller lite hensiktsmessig med aktiv eieroppfølging, kan utbyttepolitikken ha betydning som en konkretisering av avkastningskravet og som et bidrag til at avkastningskravet oppnås.

3.5 Petroleumsinntekter

Inntektene fra Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten SDØE, omfatter i hovedsak driftsresultat, kalkulatoriske avskrivninger og renter. Videre omfatter inntektene fra petroleumsvirksomheten skatt og avgift på utvinning, inkludert CO₂-avgift, samt aksjeutbytte fra Statoil.

Tabell 3.4 Inntekter fra petroleumsvirksomheten (mill. kroner)

	Anslag på regnskap 2000	Gul bok 2001
Driftsresultat SDØE	98 900	78 200
Avskrivninger og renter under SDØE.....	23 700	26 500
Skatt og avgift på utvinning, inkl. CO ₂ -avgift.....	58 400	97 300
Aksjeutbytte fra Statoil.....	1 702	4 000
Sum inntekter fra petroleumsvirksomheten.....	182 702	206 000

Kilde: Finansdepartementet

Driftsresultatet for SDØE er anslått til 78 200 mill. kroner for 2001. Dette er en reduksjon på 20 700 mill. kroner i forhold til anslag på regnskap for 2000. Den viktigste årsaken til reduksjonen er lavere antatt oljepris. Det legges til grunn en gjennomsnittlig oljepris på 235 kroner per fat i 2000 og 180 kroner per fat i 2001.

De kalkulatoriske størrelsene avskrivninger og renter inngår som utgifter i beregningen av SDØEs driftsresultat, samtidig som de føres som inntekter på egne poster. På denne måten skiller man ut den delen av driftsinntektene som dekker nedskrivning av investeringer og finansieringskostnadene ved investeringene.

Betalte skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten, inkludert CO₂-avgift, er anslått til 97 300 mill. kroner i 2001. Dette er 38 900 mill. kroner høyere enn anslag på regnskap for 2000.

Påløpte skatter og avgifter anslås til 96 800 mill. kroner i 2000 og 84 400 mill. kroner i 2001. Reduksjonen på 12 400 mill. kroner fra 2000 til 2001 skyldes først og fremst reduserte prisforutsetning. Den store forskjellen mellom betalte skatter og påløpte skatter har sammenheng med reglene om innbetaling av terminskatt. Disse gjør

at det er et etterslep i betalte skatter i forhold til påløpte skatter.

Inntektene fra avgiften på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomheten er anslått til 3 100 mill. kroner i 2001. Dette tilsvarer anslag på regnskap for 2000.

Aksjeutbytte fra Statoil er økt med 2 298 mill. kroner i forhold til betalt utbytte i 2000. Anslaget er basert på en politikk der selskapet betaler et utbytte på 50 pst. av overskuddet etter skatt. Økningen kommer som følge av at det forventes et vesentlig høyere overskudd fra Statoil i regnskapsåret 2000 sammenliknet med foregående år. Utbyttet for regnskapsåret 2000 kommer til utbetaling i 2001.

3.5.1 Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten

Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er summen av inntekter fra petroleumsvirksomheten fratrukket utgiftene. Tabellen under viser hvordan netto kontantstrøm framkommer. En nærmere omtale av inntektene og utgiftene til petroleumsvirksomheten er gitt i avsnitt 3.5 og 4.5.

Tabell 3.5 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten (mill. kroner)

	Saldert budsjett 2000	Anslag på regnskap 2000	Gul bok 2001
Inntekter SDØE	68 200	122 600	104 700
Utgifter SDØE.....	-20 320	-22 500	-16 870
Skatt og avgift på utvinning inkl CO ₂ -avgift	35 100	58 400	97 300
Aksjeutbytte fra Statoil.....	2 250	1 702	4 000
Andre inntekter og utgifter.....	-110	-50	-150
Netto kontantstrøm	85 120	160 152	188 980

Kilde: Finansdepartementet

3.5.2 Overføringer til og fra Statens petroleumsfond

Loven om Statens petroleumsfond slår fast at fondet skal underbygge de langsiktige hensyn ved anvendelse av petroleumsinntektene. Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet skal i sin helhet overføres til fondet fra statsbudsjettets utgiftsside på kapittel 2800. Sammen med avkastningen på fondets kapital utgjør denne overføringen fondets inntekter. Den delen av fondets inntekter som forutsettes anvendt over statsbudsjettet til å dekke opp det oljekorrigerte underskuddet, overføres deretter fra fondet til statsbudsjettets inntektsside. Det blir dermed avsatt midler i fondet dersom overførin-

gen fra fondet til statsbudsjettet er lavere enn netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten. Det er akkumulert kapital i fondet fra og med 1995. Anslagene på overføringer til og fra Statens petroleumsfond vil bli endret i løpet av budsjettåret basert på oppdaterte anslag på kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten og statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd. Tilbakeføringen fra fondet vil bli endelig fastsatt ut fra anslag på statsregnskapet i forbindelse med nysalderingen av budsjettet i desember 2001. Fondets forskrifter sier at statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i sin helhet skal overføres til fondet. Denne overføringen fastlegges dermed først endelig ut fra de regnskapsførte netto petroleumsinntekter.

Tabell 3.6 Statens petroleumsfond. Inntekter og utgifter 2000-2001 (mill. kroner)

	Saldert budsjett 2000	Anslag på regnskap 2000	Gul bok 2001
Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet.....	85 120	160 152	188 980
–Overført til statskassen	13 282	17 818	11 958
+Renter og utbytte	7 400	10 400	15 200
=Overskudd i Statens petroleumsfond	79 238	152 734	192 222
+Netto verdipapir/valutakursgevinst (realiserte og urealiserte)		11 500	11 800
=Kapitaløkning i løpet av året		164 234	204 022
Kapital i fondet pr 31.12. (målt til markedsverdi).....		385 127	589 149

Kilde: Finansdepartementet

3.6 Andre inntekter

Inntektsbevilgninger som kommer inn under andre inntekter er salg av materiell, leieinntekter, oppdragsinntekter, salg av eiendommer, overføringer fra andre statsregnskap og inntekter under folketrygden, jf. boks 1.1. Av større inntektsbevilgninger som er gruppert under andre inntekter, kan nevnes:

- Overføring fra Norges Bank
- Spilleoverskudd Norsk Tipping AS
- Rettsgebyr
- Inntekter under folketrygden.

Andre inntekter inkluderer også bevilgningen for kap 5309 Ymse inntekter. Under post 29 foreslås det bevilget 2,1 mrd. kroner, jf. omtale i avsnitt 2.2.17 Ymse utgifter og inntekter.

3.7 Låntransaksjoner

Postene fra 90 til 99 på statsbudsjettets inntektside inneholder avdrag på lån fra staten, salg av statens aksjer og obligasjoner samt opptak av lån. Postene beskriver endringer i sammensetningen av statens formue som framkommer i statens kapitalregnskap. Først og fremst dreier det seg om avdrag og tilbakebetalinger fra statsbanker og statsbedrifter. Tilbakebetalingene anslås å utgjøre 43,2 mrd. kroner i 2001.

Tabell 3.7 Avdrag 2001 (mill. kroner)

Avdrag, Husbanken	5 710
Avdrag, Statens lånekasse for utdanning	4 768
Avdrag, Statens nærings- og distriktsutviklingsfond	30 770
Avdrag, Statkraft SF	425
Avdrag, Statnett SF	400
Andre tilbakebetalinger	1 138
Sum	43 211

Statsbudsjettet gjøres opp i balanse før lånetransaksjoner. Brutto finansieringsbehov bestemmes derfor av differansen mellom utlån og tilba-

kebetalinger og bevilges over kap 5999 Statslånemidler post 90. Brutto finansieringsbehov anslås nå til 60,6 mrd. kroner i 2001.

4 Budsjettets utgifter

4.1 Innledning

Kapittel 4 inneholder en oversikt over statsbudsjettets utgifter, gruppert etter utgiftsart. I kapittel 2 er Regjeringens politiske prioriteringer i budsjettet beskrevet nærmere. Kapittel 2.2 inneholder en redegjørelse om utgiftene under de enkelte departementene. Fagproposisjonene gir mer utfyllende og detaljerte framstillinger. Beskrivelsen av utgiftene i dette kapitlet følger i grove trekk budsjettets artsinndeling, jf. boks 4.1, med unntak av at:

- driftsresultat i statlig forretningsdrift er utskilt fra de øvrige driftsutgiftene

- overføringene er delt opp i fire typer overføringer
- petroleumsutgiftene er skilt ut fra de øvrige utgiftsartene og danner en egen kategori.

De samlede forslag til utgiftsbevilgninger på statsbudsjettet for 2001 utgjør 797,0 mrd. kroner. Da er lånetransaksjoner og overføringer til Statens petroleumsfond inkludert. Statsbudsjettets utgifter, eksklusiv lånetransaksjonene og overføringen til petroleumsfondet, er foreslått til 504,2 mrd. kroner.

Boks 4.1 Statsbudsjettets inndeling

Statsbudsjettet blir inndelt i kapitler som igjen er inndelt i poster. Stortingets bevilgningsvedtak er knyttet til beløpet under den enkelte post. Kapitlene nummereres fortløpende i ulike nummerserier for de ulike departementene, mens nummereringen av postene følger et fastlagt mønster hvor postnummeret brukes som kode for hva slags type utgift eller inntekt det er tale om. Bevilgningsreglementet krever at de ulike utgiftene og inntektene skal inndeles i fire avdelinger. Dette skjer ved å inndele postnummerseriene i følgende avdelinger:

Utgifter

1. Statens egne driftsutgifter: Postene 1-29
2. Nybygg og anlegg mv.: Postene 30-49
3. Overføringer til andre: Postene 50-89
4. Utlån, statsgjeld mv.: Postene 90-99

Inntekter

1. Salg av varer og tjenester: Postene 1-29
2. Inntekter i samband med nybygg, anlegg mv.: Postene 30-49
3. Overføringer fra andre: Postene 50-89
4. Tilbakebetalinger mv.: Postene 90-99

Tabell 4.1 Statsbudsjettets utgifter i år 2001 (mill. kroner)

Statens egne driftsutgifter	91 274
Statlig forretningsdrift (driftsresultat)	-291
Investeringer	17 256
Petroleumsvirksomheten	17 020
Overføringer til andre statsregnskap	15 099
Overføringer til kommunesektoren	94 864
Overføringer til private	251 819
Renteutgifter	17 165
Statsbudsjettets utgifter	504 205
Avdrag, utlån, aksjeinnskudd mv.	103 838
Overføring til Statens petroleumsfond	188 980
Sum, brutto utgiftbevilgninger	797 023

Kilde: Finansdepartementet

4.2 Driftsutgiftene

Driftsutgiftene er budsjettert over postene 1-29, unntatt post 24 Driftsresultat. Driftsutgiftene omfatter lønn til statsansatte og kjøp av varer og tjenester til statlige virksomheter. I forslaget til statsbudsjett for 2001 utgjør driftsutgiftene 91,3 mrd. kroner.

Det blir ikke bevilget driftsutgifter og driftsinntekter for statsaksjeselskap, statsforetak og statlige virksomheter som er omgjort til stiftelser da disse ikke er inkludert i statsbudsjettet. Føring av utgifter og inntekter innenfor statens forretningsdrift er underlagt egne bestemmelser, jf. avsnitt 4.3.

Tabell 4.2 gir en oversikt over de største utgiftsområdene innenfor statens driftsutgifter. De spesifiserte utgiftsgruppene summerer seg til 71,8 mrd. kroner eller 79 prosent av driftsutgiftene. Tabellen viser at store statsetater som Forsvaret, universiteter og høyskoler, samferdselsetatene, politi- og rettsvesen og forvaltningen av skatte- og trygdesystemet representerer de største driftsutgiftene.

Reserveavsetningen under kap 2309 Tilfeldige utgifter post 1 Driftsutgifter foreslås bevilget med 8,8 mrd. kroner. Denne bevilgningen skal benyttes til å dekke utgifter til trygdeoppgjør, lønnsoppgjør for statstjenestemenn og til å dekke andre tilleggsbevilgninger i løpet av det kommende budsjettåret. Ved regnskapsavslutningen vil således bare en liten del av det bevilgede beløp på denne posten bli regnskapsført som driftsutgifter.

Tabell 4.2 Driftsutgifter i år 2001 (mill. kroner)

Forsvaret	18 726
Høgskoler	7 257
Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av statens veger	6 018
Politi- og påtalemyndigheten	6 077
Rettsvesen og domstoler	1 126
Kriminalomsorg	1 502
Trygdeetaten og trygderetten	3 922
Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon	4 008
Departementene og Statsministerens kontor	2 666
Jernbane	2 868
Arbeidsmarkedsetaten	1 866
Statens Pensjonskasse mv.	6 957
Reserveavsetning	8 835
Andre driftsutgifter	19 447
Sum driftsutgifter	91 274

Kilde: Finansdepartementet

Den største andelen av beløpet under Statens Pensjonskasse er utgifter til pensjoner til statsansatte som dekkes etter lov om Statens Pensjonskasse. Den resterende del av beløpet omfatter driftsbevilgninger til Statens Pensjonskasse, utgifter til tjenstepensjon gitt som gavepensjon av statskassen, arbeidsgiveravgift til folketrygden og utgifter under ventelønnsordningen.

4.3 Forretningsdriften

Driftsresultatet til statens forretningsdrift består av de ulike forvaltningsbedriftenes driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, avskrivninger, renter og eventuelle fondsavsetninger. Driftsresultatet skal ifølge bevilgningsreglementet føres opp i statsbudsjettets utgiftsdel under post 24. Denne bestemmelsen omfatter forvaltningsbedriftene under kapitlene 2445 til 2490. I tillegg er kapittel 1320, post 24 Statens vegvesens produksjon nettobudsjettert.

Statsaksjeselskap, statsforetak eller andre statsbedrifter som er organisert som egne rettssubjekter, tas ikke med på statsbudsjettet med brutto inntekter og utgifter. Tabell 4.3 gir en oversikt over de budsjetterte driftsresultatene i statens forretningsdrift og kapittel 1320 Statens vegvesens produksjon. Brutto driftsinntekter tas inn i budsjettet med minus foran siden det føres på budsjettets utgiftsside. Et negativt tall betyr dermed at det er et netto driftsoverskudd. Unntaket

fra bruttoprinsippet gjelder bare driftsbudsjettet. For investeringsutgifter, tilskudd mv. følges det vanlige bruttoprinsippet for føringer i statsbudsjettet også for forretningsdriften, og beløpene inngår i oversiktene over de ulike utgiftsartene. Selv om alle investeringer i forretningsdriften blir utgiftsført brutto, blir renter beregnet som om statens nettoinvestering skulle være et «lån» fra statskassen, og det foretas avskrivninger på grunnlag av bokført kapital. Avskrivninger og renter blir ført som underposter under post 24, og det samlede avskrivnings- og rentebeløp for alle forretninger tas til inntekt på statsbudsjettets inntektsside (det vises til avsnitt 3.3).

Tabell 4.3 Driftsresultat for forretningsdriften 2001 (mill. kroner)

Luftfartsverket	-134
Statsbygg	-40
Statens kartverk	-4
Statens vegvesens produksjon	-110
Statens Pensjonskasse	-9
NVE Anlegg	5
Sum driftsresultat av forretningsdriften	-291

Kilde: Finansdepartementet

4.4 Investeringer

Utgiftene til investeringer er ført under postene 30-49 og omfatter nybygg og anlegg, vedlikehold, ombygginger og utstyrsanskaffelser som er så betydelige at de har karakter av investering. Investeringene blir, i tråd med kontantprinsippet, ført som utgift det året aktiviteten foregår. Investeringer innenfor forretningsdriften vil også framkomme i statens balansekonto som fast kapital,

Tabell 4.5 Utgifter til petroleumsvirksomheten (mill. kroner)

	Anslag på regnskap 2000	Gul bok 2001
SDØE - Investeringer	21 900	16 200
SDØE - Overføringer til Statens petroleumsforsikringsfond.....	592	600
Fjerningsutgifter under SDØE.....	10	70
Andre utgifter	48	150
Sum utgifter til petroleumsvirksomheten	22 550	17 020

Kilde: Finansdepartementet

SDØEs andel av investeringene på sokkelen forventes for 2001 å bli 16 200 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 5 700 mill. kroner i forhold til anslag på regnskap 2000. De største investeringsprosjektene (vedtatt utbygd) i 2001 er Gullfaks med satellitter, Troll olje, Heidrun, Oseberg Unit og Åsgard.

mens investeringer i konsumkapital aktiveres ikke.

Størstedelen av statens investeringer foretas innenfor Forsvaret og i samferdselssektoren. I tillegg utgjør de statlige byggebevilgningene, samlet under Statsbygg, en stor del av investeringsomfanget. Utgifter til vedlikehold, utstyrsanskaffelser og ombygginger er fordelt på de ulike etatenes utgiftskapitler. Nedenstående tabell viser de dominerende statlige investeringsformålene. De spesifiserte formålene utgjør 90 pst. av investeringsomfanget. Investeringer i petroleumsvirksomheten er fratrukket og omtales spesielt under avsnitt 4.5.

Tabell 4.4 Investeringer 2001 (mill. kroner)

Forsvaret	7 754
Riksveganlegg	4 050
Statsbygg	893
Bygg utenfor husleieordningen	734
Jernbaneverket	1 048
Flyplassanlegg	700
Universiteter og høyskoler	369
Andre bevilgninger til investeringer	1 707
Sum investeringer	17 256

Kilde: Finansdepartementet

4.5 Petroleumsvirksomheten

Utgiftene til petroleumsvirksomheten består av SDØEs andel av investeringene på norsk kontinentalsokkel, overføringer til Statens petroleumsforsikringsfond og utgifter knyttet til disponering av innretninger på norsk kontinentalsokkel. For 2001 budsjetteres det med følgende utgifter:

Overføringene til Statens petroleumsforsikringsfond anslås til 600 mill. kroner for 2001. Dette er om lag på samme nivå som anslag på regnskap 2000. Overføringene gjenspeiler hva SDØE alternativt måtte ha betalt i forsikringspremie.

4.6 Overføringer til andre statsregnskap

Tabell 4.6 Overføringer til andre statsregnskap 2001 (mill. kroner)

Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND)	1 177
Tilskudd til Radiumhospitalet og Rikshospitalet	1 367
Regional utvikling, diverse fond	720
Tilskudd til Norges forskningsråd	2 696
Fond innen kultur, media, billedkunst	313
Jordbruksavtalen og Reindriftsavtalen, fond	1 638
Universitetene	6 007
Andre overføringer	1 182
Sum overføringer til andre statsregnskap	15 099

Kilde: Finansdepartementet

Utgiftspostene fra 50 til 59 gjelder overføringer til andre statsregnskap. Disse overføringspostene brukes blant annet til overføringer til statlige fond eller avsetningskonti i Norges Bank. Når Stortinget har vedtatt en bevilgning, overfører det respektive departement midlene til et slikt fond, og utbetaling fra fondene skjer dels i det året tilsgjengelig blir gitt og dels i påfølgende år. Viktige eksempler er overføringer til fond under SND som skal dekke framtidige tap på lån og garantier.

Postene brukes også til overføringer til statlige institusjoner hvor brutto drifts- og investeringsutgifter holdes utenom statsbudsjettet, men som gis en netto bevilgning. Slike institusjoner er underlagt departemental instruksjonsmyndighet og kan ikke defineres som selvstendige rettssubjekter. Norges forskningsråd er den største av denne typen statsinstitusjoner. Forskningsrådet får sin basisbevilgning fra ulike departementer. I tillegg mottar forskningsrådet program- og prosjektbevilgninger fra alle departementene. Det ble innført nettobudsjettering for Radiumhospitalet og Rikshospitalet fra statsbudsjettet 1999. Det foreslås at universitetene innfører nettobudsjettering fra 2001. Bevilgningene føres derfor på 50-post slik det framgår av tabell 4.6.

Den dominerende bevilgningen på 50-post er overføring til Statens petroleumfond. Denne overføringen er ikke med i tabell 4.6, men er nærmere omtalt i avsnitt 3.5.2. Overføringen til Statens petroleumforsikringsfond er behandlet under petroleumsvirksomheten i avsnitt 4.5.

4.7 Overføringer til kommunesektoren

Kommunesektorens virksomhet styres først og fremst ved de rammene for kommunenes og fylkeskommunenes inntekter som Stortinget fastlegger. Kommunesektorens inntekter består av skatteinntekter, overføringer fra staten og gebyrer, som er betaling for enkelte kommunale tjenester. Rammene for kommunesektorens virksomhet bestemmes derfor i hovedsak ved omfanget av overføringene over statsbudsjettet, og maksimalsatser for de kommunale og fylkeskommunale skattørene. For 2001 anslås kommunesektorens samlede inntekter til 225 mrd. kroner, hvorav skatteinntektene utgjør vel 103 mrd. kroner og overføringer vel 90 mrd. kroner. I tillegg mottar kommunesektoren knapt 4,5 mrd. kroner i tilskudd for å dekke utgifter til flyktninger, asylsøkere og kompensasjon for merverdiavgift. Oversikt over de viktigste overføringene til kommunesektoren er vist i boks 1.1. Det vises videre til avsnitt 3.3 i St.meld. nr. 1 Nasjonalbudsjettet 2001 og til Kommunal- og regionaldepartementets fagproposisjon for en mer detaljert redegjørelse.

Overføringene til kommunesektoren over statsbudsjettet føres opp på budsjettets utgiftsside på postnumrene 60-69. Overføringene består dels av ubundne rammetilskudd og dels av øremerkede tilskudd. I budsjettforslaget for 2001 utgjør de ubundne overføringene om lag 60 pst. av de samlede overføringene.

Rammetilskuddene over statsbudsjettet var i saldert budsjett for 2000 på til sammen 52 065 mill. kroner, fordelt med 34 888 mill. kroner til kommunene og 17 177 mill. kroner til fylkeskommunene. For 2001 foreslås det bevilget 35 491 mill. kroner i rammetilskudd til kommunene og 18 586 mill. kroner til fylkeskommunene, dvs. totalt 54 077 mill. kroner. Rammetilskuddet i 2001 er påvirket av at skatteandelen av samlede inntekter er økt til 46 pst. i 2001.

Øremerkede tilskudd

I budsjettforslaget for 2001 er det foreslått øremerkede tilskudd til kommunesektoren på 80 ulike budsjettposter. Totalt fordeles 40,8 mrd. kroner gjennom disse tilskuddene som inkluderer utgifter til flyktninger, asylsøkere og kompensasjon for merverdiavgift. De største øremerkede bevilgningene gjelder sykehus, barnehager, funksjonshemmede, driftstilskudd til den kommunale omsorgstjenesten, investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser og flyktnin-

ger. Det er også mange relativt små øremerkede tilskuddsordninger. 63 pst. av de øremerkede postene er på under 100 mill. kroner, og bevilgningene på disse utgjør 4,6 pst. av det totale beløp som bevilges til øremerkede tilskudd.

De øremerkede tilskuddsordningene er forskjellige med hensyn til i hvilken grad kriteriene for fordeling av tilskuddsmidlene kan forventes å påvirke prioriteringene i de kommuner og fylkeskommuner som mottar tilskuddene. En del tilskuddsordninger er utformet som et tilskudd per produsert enhet av en viss tjeneste. Andre fordeles på ulike kommuner og fylkeskommuner etter objektive kriterier som kommunene selv på kort sikt i liten grad kan påvirke. Noen ordninger kan sees på som betaling fra staten for kommunale og fylkeskommunale tjenester som kun utføres i enkelte kommuner eller fylkeskommuner. Med noen unntak er de øremerkede ordningene ikke ment å skulle fullfinansiere den aktiviteten de er beregnet for.

Frie inntekter

Begrepet «kommunesektorens frie inntekter» omfatter sektorens skatteinntekter og de overføringene fra staten som ikke er øremerkede, dvs rammetilskuddene. Rammetilskuddene til kommunene og fylkeskommunene består av innbyggertilskuddet med inntekts- og utgiftsutjevning, Nord-Norge-tilskuddet, regionaltilskuddet (kun til kommuner), skjønnstilskuddet, forsøk med rammefinansiering av øremerkede tilskudd (kun til kommuner) og et hovedstadstillegg. Disse overføringene regnes som en del av de «frie inntektene» fordi staten ikke stiller som betingelse for tildeling at midlene skal benyttes til bestemte formål. Den enkelte kommune og fylkeskommune kan derfor innenfor rammen av sine frie inntekter selv prioritere ressursinnsatsen mellom ulike formål, forutsatt at tjenestetilbudet oppfyller minimumskrav fastsatt i lov og forskrifter.

For 2001 anslås kommunesektorens frie inntekter til 156,9 mrd. kroner. Av dette anslås skatteinntektene å utgjøre om lag 103,3 mrd. kroner. Nivået på skatteinntektene avhenger av skattegrunnlaget og av nivået på de kommunale og fylkeskommunale skattørene. For en nærmere omtale av forslagene til kommunale og fylkeskommunale skattører for 2001, vises det til kap. 2 i St.prp. nr. 1 (2000-2001) Skatte- og avgiftsvedtak.

4.8 Overføringer til private og utlandet

4.8.1 Folketrygdens utgifter

Folketrygdens utgifter er fordelt på fire programområder. Foreslått bevilgning under programområde 28 Fødsels- og adopsjonspenger er 8 077,7 mill. kroner. Programområde 29 Sosiale formål omfatter hovedsakelig kontantytelser under sykdom, uførhet og alderdom og til enslige forsørgerere og etterlatte. Bevilgningen er foreslått satt til 146 954,9 mill. kroner. Programområde 30 Helsevern dekker utgifter til bl.a. legehjelp, medisiner og syketransport. Bevilgningen er foreslått satt til 17 079,9 mill. kroner. Ytelser under yrkesrettet attføring og arbeidsledighet føres under programområde 33 Arbeidsliv, og bevilgningen for 2001 er foreslått satt til 12 821,0 mill. kroner. De foreslåtte bevilgningene under folketrygden er på til sammen 184 933,5 mill. kroner.

Sykepenger

Sykepengeutgiftene antas å øke nominelt med nærmere 5,4 mrd. kroner, eller om lag 27 pst., i forhold til saldert budsjett 2000. Etter flere års nedgang i sykefraværet i begynnelsen av 90-årene, har sykefraværet vist sterk økning hvert år siden 1994. Tallet på sykepengedager betalt av trygden utgjorde i 1999 11,7 dager per sysselsatt. (Uten utvidelsen av arbeidsgiverperioden fra 14 til 16 kalenderdager 1. april 1998, ville tallet ha vært 12,2.) Antallet erstattede sykepengedager per sysselsatt i 1999 er høyt historisk sett, og klart over 1988, da en hadde det tidligere maksimum på 10,2 dager per sysselsatt.

Fraværsvæksten fra 1999 til 2000 anslås til 12 pst. per sysselsatt ekskl. statsansatte, og innebærer en enda sterkere vekst enn i siste halvdel av 1990-årene. For 2001 er det lagt til grunn en vekst i fraværstilbøyeligheten på 10 pst., og folketrygden vil i gjennomsnitt dekke 13,8 dager per sysselsatte lønnstaker inkl. statsansatte.

Langtidsfraværet (utover 8 uker) økte jevnt i perioden 1995-1999. De langtidssykmeldte utgjorde i 1999 45,5 pst. av tilfellene mot 43,5 pst. av tilfellene året før. Andelen sykepengemottakere som går ut hele sykepengeperioden (52 uker), har stort sett vært stabil siden 1995, og i 1999 gikk 4,3 pst. av alle sykmeldte ut hele sykmeldingsperioden. Rundt 6 pst. av de sysselsatte står for nærmere 80 pst. av det samlede fraværet som folketrygden dekker i 1998. Vel 40 pst. av økningen i erstattede sykepengedager kan føres tilbake til

personer som har hatt mer enn ett sykmeldingstilfelle i løpet av de siste 6 månedene.

Regjeringen vil understreke arbeidsgivernes ansvar for sykdomsforebyggende tiltak og legger til grunn at samarbeidet mellom partene i arbeidslivet videreføres. Den særskilte innsatsen mot ensidig gjentakelsesarbeid ble avsluttet i 1999. Det samme ble Sykefraværprosjektene i staten. Begge disse tiltakene evalueres. Det ble i 1999 opprettet et 4-årig prosjekt som omfatter et sekretariat for en idébank for sykefraværarbeid, forankret hos partene i arbeidslivet.

Den sterke økningen i sykefraværet og tilgangen på nye uførepensjonister skaper både velferdsmessige problemer og problemer med den budsjettmessige handlefriheten. På denne bakgrunnen ble det i 1999 satt ned et offentlig utvalg under ledelse av fylkesrådmann Matz Sandman for å utrede årsakene til økningen i sykefraværet og nytilgang til uførepensjon, kartlegge ordningenes sosialpolitiske og samfunnsøkonomiske rolle, og foreslå tiltak som kan redusere sykefraværet og begrense uføretilgangen. Utvalget avgav sin innstilling 15. september 2000. Det vises til omtale av innstillingen i avsnitt 2.3 ovenfor.

Medisinsk rehabilitering

Rehabiliteringspenger ytes etter utløpet av stønadstiden for sykepenges fra folketrygden. Rehabiliteringspenger gis bare mens personen er i aktiv behandling med utsikt til bedring av arbeidsevnen. 1. juli 1993 ble reglene endret slik at rehabiliteringspenger i hovedregelen bare ytes i 52 uker. Fra dette tidspunktet ble også de medisinske vilkår for tilståelse av rehabiliteringspenger skjerpet. Dette førte til ekstra stor avgang fra medisinsk rehabilitering til andre trygdeordninger. Fra 1992 til 1995 gikk utgiftene til rehabilitering ned med over 40 pst., men siden har utgiftene økt. Fra 1997 til 1999 har det vært en økning på 33 pst. målt i løpende kroner. Utviklingen må sees i sammenheng med økningen i antall langtidssykmeldte som har brukt opp sykepengere rettighetene. En stor andel av disse vil ha rett til rehabiliteringspenger. Fra 1998 til 1999 økte utgiftene til rehabiliteringspenger med 12 pst. i løpende kroner, og antall stønadsmottakere forventes å stige betydelig både i 2000 og 2001. Det legges til grunn en reell vekst på henholdsvis 12 og 10 pst. i 2000 og 2001. Dette skyldes bl.a. at en venter økt rekruttering til rehabiliteringspengeordningen som følge av tiltakene på uføreområdet som ble vedtatt i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 61 (1999-2000) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på

statsbudsjettet 2000. Et av tiltakene var en innskjerping av kravet om at attføring eller rehabilitering skal være forsøkt før uførepensjon kan tilstås.

I perioden 1995 til 1999 økte utgiftene til hjelpemidler til bedring av funksjonsevnen med 58 pst. nominelt. Fra sommeren 1995 har alle fylker en hjelpemiddelsentral i full drift slik at effekten av at det opprettes nye sentraler vil avta, selv om ulikheter i brukermønster, geografi, driftsmåter og samhandling med førstelinjen fører til noe variasjon i utgiftsnivået mellom fylkene. I 1988 ble om lag 25 000 brukere betjent. Dette tallet var i 1998 steget til nesten 137 000 og i 1999 til over 144 000. Økt antall eldre i befolkningen og det at eldre bor lengre i sine hjem, har også bidratt til denne etterspørselsøkningen. Det ytes flere hjelpemidler per bruker og det har også vært en viss vridning mot dyrere og mer avanserte produkter. Det er antallet yngre brukere som har økt mest de siste par årene, særlig gjelder dette aldersgruppen 10-19 år. Dette har sammenheng med folketrygdens overtakelse av ansvar for skolehjelpemidler. Overgang fra institusjon til åpen omsorg er også med på å øke folketrygdens utgifter til tekniske hjelpemidler. Etter en nedgang i utgiftene til bil fra 1995 til 1997, økte utgiftene med 86 pst. nominelt fra 1997 til 1999. Dette henger hovedsakelig sammen med at effekten av at innbyttetiden som ble utvidet fra 6 til 8 år fra 1995, nå er falt bort, mens utvidelsen av innbyttetiden fra 8 til 9 år fra 1. januar 1999 ikke har gitt merkbart budsjettmessig effekt før i 2000.

Uførehet

Det var en sterk vekst i antallet uførepensjonister gjennom hele 1980-tallet. Fra 1. juli 1991 ble de medisinske vilkårene for å motta uførepensjon skjerpet, noe som trolig bidro til redusert tilstrømming i 1992 og 1993. Begrensningen i stønadstid for rehabiliteringspenger som ble innført 1. juli 1993, førte til økt tilstrømming i 1994 og 1995. Antallet nye uførepensjonister har økt fra 1993 til 1998, med unntak av en liten nedgang i 1996. I 1999 var nytilgangen om lag den samme som i 1998. Det var ved utgangen av 1999 over 269 000 uførepensjonister.

Som nevnt ovenfor, hadde Sandmanutvalget som en av sine hovedoppgaver å utrede årsaksforholdene for utviklingen i uføreantallet. Den økte tilgangen til og med 1995 kan bl.a. skyldes tidsbegrensningen på rehabiliteringspenger. Men det har også vært en sterk vekst i nytilgangen fra 1996 til 1998. Mens antallet uførepensjonister i 1996 var om lag 25 000, ble det knapt 33 300 nye uførepensjonister i 1998. I 1999 var antallet nye uførepensjonister

sjonister om lag 33 500. Økningen i antall nye uføre henger i noen grad sammen med det økende sykefraværet og befolkningens alderssammensetning. I de siste årene har det videre vært fokusert sterkt på redusert saksbehandlingstid i trygdeetaten og trygderetten. Dette kan ha medvirket til at nye uførepensjonister er kommet tidligere inn i ordningen.

Den vedvarende økningen i uførepensjonering etter 1996 antas imidlertid også i noen grad å være påvirket av sysselsettingen på 1990-tallet. Forklaringer på at uførepensjoneringen har gått opp samtidig som sysselsettingen har vært høy, kan bl.a. være at flere personer med helseproblemer har fått plass på arbeidsmarkedet og at de etter en tid går over på sykepenges og til slutt søker uførepensjon. Høyere sysselsetting blant kvinner kan føre til at flere blir vurdert som yrkesaktive når de søker om uførepensjon og dermed lettere kunne bli tilstått uførepensjon enn om de hadde vært vurdert i forhold til arbeid i hjemmet. Høy aktivitet og høyt arbeidstempo i arbeidslivet kan medføre økt press på arbeidstakerne, noe som kan føre til helseproblemer.

Det er store variasjoner mellom fylkene i antall uførepensjonister og i tilgangen av nye uførepensjonister. Resultater fra Rikstrygdeverkets prosjekt «Geografiske variasjoner i tilgang til uførepensjon 1980-1997» viser at i fylker med høy uføretilgang er det noe lavere utdanningsnivå og høyere dødelighet enn gjennomsnittet. For menn betyr et høyt gjennomsnittlig ledighetsnivå i kommunen også høy uføretilgang. For kvinner er det ingen slik sammenheng.

Diagnosegruppene sykdommer i muskel- og skjelettsystemet og bindevevet samt mentale lidelser er klart den største årsaken til uførhet for begge kjønn. Kvinneandelen blant uførepensjonistene var 57 pst. ved utgangen av 1999.

Med utgangspunkt i dagens prognoser, regner en med at det vil være en brutto nytilgang på om lag 33 300 uførepensjonister i 2000 og 34 000 i 2001. På denne bakgrunn anslås antall uførepensjonister å komme opp i om lag 292 600 i løpet av 2001.

Ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2000 ble det vedtatt en rekke tiltak innenfor gjeldende regelverk for å begrense veksten i nytilgangen til uføreordningen. Blant tiltakene er skjerpet kvalitetssikring i uføresaker og innskjerping av kravet om at attføring skal være forsøkt med mindre åpenbare grunner tilsier at attføring ikke er hensiktsmessig. Det legges også opp til at en i større grad skal forsøke å reaktivisere perso-

ner som allerede er tilstått uførepensjon med sikte på tilbakeføring i arbeid.

Rikstrygdeverket og Arbeidsdirektoratet har utarbeidet samordnede mål og prioriteringer på attførings- og rehabiliteringsområdet som skal legges til grunn for etatens konkrete mål og prioriteringer for 2001.

I tillegg til tiltakene på uføreområdet som ble vedtatt i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000 vil Regjeringen i 2001 utvide unntaksbestemmelsene for tidsbegrensning på rehabiliteringspenger slik at personer som har en utsikt til bedring får lengre tid til avklaring av sin helsetilstand. Regjeringen foreslår også at Trygderettens praksis med at saker bare kan omgjøres til saksøkers gunst blir opphevet.

Alderdøm

Utgiftene til alderspensjon har steget jevnt de siste årene. Dette skyldes først og fremst større gjennomsnittlig utbetaling som følge av at nye pensjonister har større opptjening i tilleggspensjonssystemet enn eldre pensjonister. Andelen alderspensjonister med tilleggspensjon antas å bli 88,7 pst. ved utgangen av 2001. I løpet av 2000 forventes en liten nedgang i antallet alderspensjonister. Den økte opptjeningen av tilleggspensjon fører isolert sett til at det blir færre minstepensjonister.

Folketrygdens minstepensjon økte med 1 000 kroner per måned fra 1. mai 1998. Særtillegget økte da til 79,33 pst. av grunnbeløpet. Som umiddelbar virkning økte antallet minstepensjonister, men disse hadde fått en høyere inntekt enn tidligere.

Fra 1. mai 2000 utgjør minstepensjonen 88 032 kroner for enslige, 75 756 kroner for minstepensjonist gift eller samboende med minstepensjonist og 73 140 kroner for minstepensjonist gift med tilleggspensjonist.

Stortingsbehandlingen av Velferdsmeldingen St.meld. nr. 35 (1994-95) Innst. S. nr. 180 (1995-96) initierte flere utredninger, som nå er ferdige og har vært på høring. Utredningene ble omtalt i Nasjonalbudsjettet 2000, og vil bli nærmere fulgt opp i Regjeringens langtidsprogram for 2002 til 2005, som skal legges fram tidlig i 2001:

- Moland-utvalget avgå i 1998 sin innstilling NOU 1998: 10 Fondering av folketrygden. Utvalget skisserer alternativer med et statlig pensjonsfond, ytelsesbaserte private pensjonsfond eller private pensjonsfond med investeringsvalg.

- Førtidspensjoneringsutvalget har i innstilling NOU 1998: 19 Fleksibel pensjonering sett på hvordan endringer i førtidspensjonsordningene og annet relevant regelverk kan bidra til å øke den enkeltes motivasjon og mulighet til å fortsette i arbeid.
- En interdepartemental arbeidsgruppe ledet av Sosial- og helsedepartementet har sett nærmere på fordeler og ulemper med innføring av en fleksibel pensjonsordning for personer mellom 64 og 70 år uten at belastningen i folketrygden øker. Gruppen har også gått gjennom på fordelingsmessige og økonomiske konsekvenser ved å endre bestårsregelen, deling av pensjonsrettigheter ved skilsmisse og fleksibel pensjonsalder. Rapporten er også benyttet som underlag for NOU 1998: 19 Fleksibel pensjonering.

Enslige forsørgere

Fra 1. januar 1998 ble stønadsordningene for enslige forsørgere endret. Hensikten med omleggingen var å stimulere enslige forsørgere til å ta utdanning og komme i inntektsgivende arbeid etter en omstillingstid og å bedre økonomien deres i omstillingsperioden. Den ordinære stønadstiden er nå tre år, med mulighet for to års forlengelse under nødvendig utdanning. Som hovedregel gis det ikke overgangsstønad etter at det yngste barnet er åtte år. Stønadsnivået ble samtidig økt betraktelig. Fra 1. juli 1999 opphørte overgangsstønad til enslige forsørgere i stabile samboerforhold, dersom forholdet har vart i mer enn 12 av de siste 18 månedene.

Virkninger av regelendringene vil bli nærmere evaluert.

Fram til 1995 økte antallet enslige forsørgere med ytelser fra folketrygden, for deretter å avta hvert år fram til og med 1999. Etter hvert som tidsbegrensningen for overgangsstønad får virkning, antas antallet enslige forsørgere å gå ytterligere ned. Regelendringen av 1. juli 1999 bidrar ytterligere til at antall mottakere av overgangsstønad går ned. Andelen enslige forsørgere under utdanning eller i arbeid har økt fra 1993 til 1998. Fra 1998 til 1999 har andelen vært om lag den samme. Overgangsregler for omlegging av ytelsene til enslige forsørgere utløper 1. januar 2001. Rikstrygdeverket forventer at det blir om lag 18 000 færre som har krav på overgangsstønad.

Finansiering av helsetjenester

Folketrygdens bidrag til finansiering av helsetjenester, bl.a. lege- og psykologhjelp, syketransport og medisiner på blå resept, er budsjettetert under programområde 30 Helsevern. Programområdet har over lang tid vært preget av betydelig utgiftsvekst, og den underliggende veksten er fortsatt sterk. I budsjettet for 2001 er det oppført 17 079 mill. kroner, mot 15 227 mill. kroner i saldert budsjett for 2000.

Sosial- og helsedepartementet har igangsatt en gjennomgang av egenandelsordningen med sikte på å komme fram til en bedre skjerming av grupper som har de største utgiftene til egenbetaling. Som et første skritt i retning av å forbedre skjermingsordningene for de som har de største utgiftene til egenbetaling, foreslås egenbetalingen for opphold på opptreningsinstitusjoner redusert med ca. 30 kroner pr. døgn. Tiltaket er beregnet å koste om lag 20 mill. kroner.

Regjeringen foreslår at det såkalte referanseprissystemet for legemidler blir avviklet. Referanseprissystemet ble innført i 1993 og senere utvidet i 1998 for å oppnå innsparinger for folketrygden. Referanseprissystemet innebærer at legemidlene inndeles i grupper, der legemidlene i hver gruppe er tilnærmet identiske. Dersom legen forskriver et preparat som koster mer enn prisen på det billigste preparatet innen hver gruppe, må pasienten betale mellomlegget.

Senter for økonomiske analyser (ECON) ble engasjert av Sosial- og helsedepartementet for å foreta en evaluering av ordningen. På bakgrunn av de erfaringene en har med håndteringen av referanseprissystemet og ECONs evaluering, foreslås systemet avviklet fra 1. januar 2001. Avviklingen er beregnet å koste om lag 20 mill. kroner. Siden apotekene vil få mindre arbeid ved at systemet avvikles, foreslås merutgiften dekket inn ved at apotekenes maksimale avansesatser blir satt ned tilsvarende i 2001.

Fødsels- og adopsjonspenger

Det forventes om lag 59 000 fødsler neste år, en nedgang på om lag 1 000 fra i år. Det er lagt til grunn en viss økning i sysselsettingen, som medfører en økning i antall fødselspengetilfeller på 0,45 pst. fra 2000 til 2001. Innføring av selvstendig opptjeningsrett for fedre fra 1. juli 2000 innebærer merutgifter på 90 mill. kroner i 2001. Utgiftene til fødsels- og adopsjonspenger er på dette grunnlaget beregnet til 8 078 mill. kroner i 2001, en økning på 9,8 pst. i forhold til saldert budsjett for

2000. Dette skyldes i tillegg til sysselsettingsveksten økning i fødselspengegrunnlaget som følge av lønnsveksten. Bevilgningen til fødselspenger for 2000 ble økt med 356 mill. kroner i forbindelse med Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2000.

Dagpenger

I 1999 mottok i gjennomsnitt 57 500 personer dagpenger, en nedgang på om lag 5 pst. fra 1998. I 1. halvår 2000 var antall dagpengemottakere 63 700. Dagpengebevilgningen for 2000 er 6 600 mill. kroner. For 2001 foreslås det en dagpengebevilgning på 6 519 mill. kroner.

Ytelser til yrkesrettet attføring

Antall mottakere av attføringspenger økte fra 30 000 personer i 1998 til 31 300 i 1999, dvs. en økning på drøye 4 pst. I 1. halvår 2000 var det i gjennomsnitt 33 700 personer som mottok attføringspenger. Dette er en økning på knappe 10 pst. i forhold til 1. halvår 1999. Økningen må sees i sammenheng med at flere prøves på attføring før uførepensjon kan innvilges.

Samlet bevilgning for 2001 under kap. 2543 Ytelser til yrkesrettet attføring foreslås satt til 5 977 mill. kroner.

Nye beregningsregler for rehabiliteringspenger og attføringspenger: utsatt iverksettelse

Stortinget vedtok i juni i år nye beregningsregler for rehabiliteringspenger og attføringspenger, jf. Ot.prp. nr. 48 (1998-99) og Innst. O. nr. 65 (1999-2000). Lovforslaget ble opprinnelig fremmet med sikte på iverksettelse fra 1. januar 2000, mens dette siden ble forskjøvet til kommende årsskifte (jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000) Folketrygden).

Med hjemmel i det nye regelverket fastsatte Arbeids- og administrasjonsdepartementet den 27. juli 2000 nye forskrifter om ytelser under yrkesrettet attføring med ikrafttreden som angitt. Samtidig ble forskrifter vedrørende overgangsregler mv. varslet.

Mens omleggingen på sikt vil være om lag provenynøytral, ville iverksettelse som forutsatt per 1. januar 2001 av de beskrevne endringene og de nødvendige overgangsregler for rehabiliterings- og attføringspenger, innebære et netto provenytap på om lag 500 mill. kroner kommende år. Når det

tas hensyn til utgiftsveksten under folketrygdens ordninger, vil iverksettelse av en omlegging med slike budsjettkonsekvenser allerede fra kommende årsskifte ikke være forsvarlig. Regjeringen vil derfor foreslå at iverksettelse utsettes.

Regjeringen anser likevel de nye beregningsreglene som et riktig og viktig grunnlag for økt attføring tilbake til arbeidslivet, og legger fortsatt til grunn at beregningsreglene iverksettes så snart dette kan innpasses budsjettmessig.

Utgiftsutviklingen i folketrygden under sosiale formål og helsevern

Sosial- og helsedepartementets del av folketrygdens utgifter omfatter programområde 29 Sosiale formål og programområde 30 Helsevern. Utgiftene under disse programområdene utgjør både en stor andel av statsbudsjettet medregnet folketrygden, samt at store deler av den automatiske veksten i budsjettet fra år til år kommer under disse programområdene. I tabell 4.7 og tabell 4.8 framstilles budsjettveksten de senere år. I tabellene benyttes hovedgrupper hvor en kan forutsette forholdsvis ensartede utgiftsforløp for de budsjettformål som inngår i hver gruppe.¹

Tabell 4.7 viser regnskap for 1997-1999 og utgiftsprognoser for 2000 og 2001 under programområde 29 (unntatt underholdsbidrag) og programområde 30. Kolonnen for 2001 viser samlet bevilgningsforslag under hovedgruppene.

Tabell 4.8 viser prosentvis årlig realvekst innenfor budsjettmessig sentrale ordninger i folketrygden. Det gjelder den største ordningen, alderspensjon som i øyeblikket ikke har nevneverdig realvekst, og de ordningene som for tiden viser stor realvekst. Det er de store sykdomsrelaterte kontantytelser til livsopphold (sykepenger, rehabiliteringspenger, uførepensjon) og naturalieytelsene medisiner og tekniske hjelpemidler.

¹ Sykepenger gjelder kap. 2650. Rehabiliteringspenger gjelder kap. 2663, 70-72, uførepensjon gjelder kap. 2660, 70-72 og kap. 2662, alderspensjon kap. 2670, familiestønader kap. 2680, 70 -72 og kap. 2683, 70. Medisiner og tekniske hjelpemidler gjelder kap. 2751 og øvrige poster på kap. 2663. Andre helseformål gjelder programområde 30 unntatt kap. 2751, mens øvrige kontantstønader gjelder de resterende stønadsordningene under programområde 29 (bl.a. grunn- og hjelpestønad, men unntatt bidragsforskudd kap. 2685). Det er ikke korrigerert for enkelte mindre endringer i perioden.

Tabell 4.7 Nominell utgiftsutvikling i folketrygden under Sosial- og helsedepartementet. Budsjettvirkning av 2001-tiltak er innarbeidet

	mill. kroner				
Stønadsutgifter ¹ :	1997	1998	1999	2000	2001
Sykepenges	14 788	16 600	18 825	22 042	25 362
Rehabiliteringspenges	2 948	3 353	3 616	4 168	4 711
Uførepensjon	22 841	25 746	28 177	30 628	32 565
Alderspensjon	53 333	58 530	62 307	65 400	66 606
Familiestønades	4 556	5 218	4 937	4 901	4 095
Øvrige kontantstønades	3 294	3 360	3 622	3 832	3 914
Medisiner og tekniske hjelpemidler	7 962	9 111	9 629	10 527	11 388
Andre helseformål	6 844	7 409	8 170	8 974	9 673
Sum	116 566	129 327	139 283	150 472	158 314

1) Under Sosial- og helsedepartementets budsjett, unntatt forskuttering av underholdsbidrag. For regnskap 2001 vil G-reguleringen komme i tillegg under rehabiliteringspenges, uførepensjon, alderspensjon og familiestønades.

Kilde: Finansdepartementet

Realveksten framkommer ved at sykepenges er korrigerert for lønnsveksten, mens kontantytelsene ellers er korrigerert for utviklingen i folketrygdens grunnbeløp. Dette innebærer at økte ytelses som følge av at grunnbeløpet reguleres utover konsumprisindeksen ikke kommer med som realvekst.

Tabellen illustrerer dermed f.eks. endringen i sykepengeutgiftene som følge av økende sysselsetting og/eller økende fraværstilbøyelighet. For uførepensjon illustreres økende utgifter som følge av at flere blir uførepensjonert og at den gjennomsnittlige poengopptjeningen er blitt høyere.

For naturalieytelses er konsumprisindeksen benyttet.

Tabell 4.8 Realvekst innenfor budsjettmessig sentrale ordninger i folketrygden

	mill. faste 2001-kroner ¹				
	1997	1998	1999	2000	2001
<i>Sykepenges</i>	17 862	18 880	20 410	22 924	25 362
- realvekst/mill. kroner	1 811	1 018	1 530	2 514	2 438
- realvekst/prosent	11,3	5,7	8,1	12,3	10,6
<i>Rehabiliteringspenges</i>	3 446	3 706	3 824	4 229	4 711
- realvekst/mill. kroner	382	260	118	406	482
- realvekst/prosent	12,5	7,6	3,2	10,6	11,4
<i>Uførepensjon</i>	26 697	28 457	29 796	31 080	32 565
- realvekst/mill. kroner	851	1 760	1 339	1 284	1 485
- realvekst/prosent	3,3	6,6	4,7	4,3	4,8
<i>Alderspensjon</i>	62 336	64 694	65 887	66 364	66 606
- realvekst/mill. kroner	1 079	2 358	1 193	478	242
- realvekst/prosent	1,8	3,8	1,8	0,7	0,4
<i>Medisiner og tekniske hjelpemidler</i>	8 817	9 867	10 194	10 817	11 696 ²
- mill. kroner	584	1 050	327	623	879
- realvekst/prosent	7,1	11,9	3,3	6,1	8,1

1) For de G-regulerte ytelsene er alle realvekstbeløp omregnet til någjeldende G (kr. 49 090). For sykepenges (1. rad) er indeksen for «årslønnsvekst i alt» benyttet, med alle beløp i anslått 2001-nivå. For siste rad er konsumprisindeksen benyttet, med alle beløp i anslått gjennomsnittsnivå for KPI i 2001.

2) Beløpet er korrigerert for interne flyttinger mv. for å sikre sammenlignbarhet med foregående år.

Kilde: Finansdepartementet

Hovedtrekkene i tabellene er:

- Det er fortsatt sterk realvekst i sykepengeutgiftene. Fraværet per arbeidstaker har økt med opp mot 10 pst. i flere år. Det er ut fra sykepengestatistikken for 2000 og 2001 nå lagt til grunn en årlig vekst i sykefraværet på hhv. 12 og 10 pst. Arbeidsgiverperioden ble utvidet fra 14 til 16 kalenderdager fra 1. april 1998. Uten denne utvidelsen ville vekstratene for årene 1997-98 og 1998-99 begge vært høyere, til sammen om lag 4 prosentpoeng.
- Rehabiliteringsutgiftene følger om lag samme vekstmønster som sykepengeutgiftene.
- Utgiftene til uførepensjon øker også sterkt, særlig fra 1998. Mens antallet nye uførepensjonister i 1995 var om lag 25 000, forventes det en nytilgang på vel 33 000 i 2000 og om lag 34 000 i 2001. Antallet uførepensjonister var 236 000 ved utgangen av 1995 og forventes å bli om lag 292 600 ved utgangen av 2001
- Minstepensjonsøkningen fra 1. mai 1998 medfører en ekstra vekst i utgiftene til uførepensjon på vel 1 ½ pst. samlet sett for årene 1998 og 1999.
- Utgiftene til alderspensjon viser en moderat vekst. Det er fortsatt reell vekst i tilleggspensjonene på grunn av økt pensjonsopptjening, mens antallet pensjonister er relativt stabilt. Det var om lag 625 000 alderspensjonister i 1995 og forventes å bli omlag 622 800 i 2001, dvs. en nedgang etter at det har vært en mindre økning de senere årene. Fra om lag 2010 vil antallet alderspensjonister begynne å tilta kraftig. Økt minstepensjon fra 1. mai 1998 medfører en samlet utgiftsvekst i 1998 og 1999 på om lag 3 pst. for alderspensjon.
- Utgiftene til familiestønader har vært avtakkende de senere årene. Omleggingen av finansieringsordningen for enslige forsørgere med høyere overgangsstonad, men kortere varighet, medførte en sterk vekst i utgiftene i 1998, men bidrar etter hvert til en betydelig utgiftsreduksjon.
- Det er ellers en sterk vekst i utgiftene til medisiner og tekniske hjelpemidler, til tross for at det er innført omfattende innsparingstiltak bl.a. når det gjelder blåreseptmedikamenter. Endringen i egenbetalingsreglene for 1999 ble f.eks. antatt å redusere utgiftene med nesten 500 mill. kroner. Om lag halvdelen av egenbetalingsøkningen fanges imidlertid opp av utgiftstaket som skjermer storforbrukere av helsetjenester.
- Fra 1. januar 2001 vil folketrygdloven bli gitt allmenn anvendelse på norsk kontinentalsokkel.

Under Sosial- og helsedepartementets del av folketrygden forventes dette å gi merutgifter på knapt 90 mill. kroner i 2001.

4.8.2 Overføringer til andre

Utgiftspostene fra 70-89 bortsett fra utgifter til folketrygden, omfatter overføringer til private, f. eks. husholdninger, organisasjoner, private bedrifter mv. Postene omfatter også overføringer til statlige og kommunale foretak som er organisert som selvstendige rettssubjekter, samt overføringer til utlandet, f. eks. tilskudd til internasjonale organisasjoner og bistandsmidler. Denne typen overføringer beløper seg i det foreslåtte budsjettet for 2001 til 71,3 mrd. kroner. Dette utgjør 14 pst. av statsbudsjettets utgifter og bevilges over 342 ulike poster. Overføringene inkluderer et bredt spekter av ordninger som er forskjellige med tanke på målgrupper, formål og bevilgningsstørrelse. Tabell 4.11 viser de store overføringsområdene.

Overføringer som er forhandlingsbasert (jordbruksavtalen, takster for leger, psykologer og fysioterapeuter) er budsjettert som om gjeldende avtaler videreføres. Bevilgningene vil på vanlig måte bli korrigert når forhandlingene er sluttført.

Tabell 4.9 Overføringer til andre i 2001 (post 70-89) eksklusive folketrygden (mill. kroner)

Pensjoner	2 004
Barnetrygd	14 914
Kontantstøtte	2 821
Jordbruksavtalen	10 917
Utviklingshjelp	10 656
Annen internasjonal bistand	419
Utdanningsstøtte	7 971
Betaling for transport- og posttjenester	2 205
Statens nærings- og distriktutviklingsfond (og fylkeskommunene)	275
Film- og pressestøtte	436
Kulturformål	1 729
Sysselsettingstiltak	1 251
Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede	2 557
Husbanken, bostøtte og andre tilskudd	2 395
Private skoler, folkehøgskoler og høgskoler	1 892
Pristilskudd	147
Andre overføringer	8 732
Sum overføringer til private	71 321

Kilde: Finansdepartementet

4.9 Renter

Statens renteutgifter består av renter på innenlandsk og utenlandsk statsgjeld samt andre renteutgifter. Statens renteutgifter på statsgjelden (kap. 1650) anslås til 17,2 mrd. kroner i 2001. Dette fordeler seg med 16,5 mrd. kroner til renter på innenlandsk gjeld og 695 mill. kroner på utenlandsgjelden. De samlede renteutgiftene anslås økt med 1,7 mrd. kroner fra anslag på regnskap for 2000 til 2001.

4.10 Låntransaksjoner

Postene fra 90 til 99 på statsbudsjettets utgiftsside inneholder bevilgninger som endrer sammensetningen av statens formuesportefølje i kapitalregnskapet. De største postene er avdrag på statsgjeld og utlån til statsbankene. Samlet utlån og avdrag er i 2001 budsjettert med 103,8 mrd. kroner.

Avdrag på statsgjeld i 2001 er budsjettert med 44,4 mrd. kroner. Avdrag på statsgjeld og andre låntransaksjoner vil bli finansiert ved opptak av

nye lån og eventuelt ved trekk på kontantbeholdningen.

Tabell 4.10 Utlån og avdrag i år 2001 (mill. kroner)

Avdrag innenlandsk statsgjeld	43 388
Avdrag og innløsning grunnkjøpsobligasjoner	31
Avdrag utenlandsk statsgjeld	996
Lån til statsbankene	51 543
Andre låntransaksjoner	7 880
Sum utlån og avdrag	103 838

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 4.11 Lån til statsbankene i år 2001 (mill. kroner)

Husbanken	12 574
Statens lånekasse for utdanning	8 069
Statens nærings- og distriktsutviklingsfond	30 900
Sum utlån	51 543

Kilde: Finansdepartementet

5 Statsbankene

Omtalen av statsbankene i dette kapitlet omfatter Husbanken, Lånekassen for utdanning og Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND). Landbruksbanken ble integrert i SND fra 1.1.2000, og Kommunalbanken ble omdannet til aksjeselskap 1.11.99. Utlånsvirksomheten til Husbanken og SND styres i 2000 av innvilgningsrammer, dvs. rammer for hvor mye som kan innvilges av nye lån. Innvilgningsrammene til SNDs risikolåneordninger bestemmes av størrelsen på tapsfond. Til forskjell fra de øvrige statsbankene har ikke Lånekassen for utdanning noen eksplisitt ramme knyttet til utlånene. Nye innvilgninger av lån i Lånekassen følger av bl.a. studenttall, kostnadsnorm og stipendandel.

Alle statsbankene finansierer sine utlån ved å låne fra staten. Bevilgningene til statsbankene er

ført under kapitler på de respektive fagdepartementenes budsjetter. Det vises til bevilgningsforslag i proposisjonene til Kommunal- og regionaldepartementet, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, Landbruksdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet.

5.1 Statsbankenes utlånsrammer

For 2001 legges det til grunn en total innvilgningsramme for statsbankene på 22 782 mill. kroner. Tabellen nedenfor viser faktiske innvilgninger av lån i 1999, rammene for 2000, samt forslag til innvilgningsrammer for 2001 for statsbanker med utlånsramme.

Tabell 5.1 Statsbankenes innvilgninger 1999. Innvilgningsrammer for 2000. Forslag til innvilgningsrammer for 2001. Mill. kroner

Statsbank	1999	2000	2001
Lånekassen for utdanning.....	6 645	6 924	7 142
Husbanken	9 000	11 000	13 000
Landbruksbanken (Lån til landbruksformål)	377		
SND	2 221	2 580	2 640
- Grunnfinansieringsordningen (fiskeriformål).....	800	800	800
- Lavrisikordningen.....	800	800	800
- Lån til landbruksformål.....		400	400
Risikolåneordningene.....			
- Distriktsrettede	461	400	400
- Landsdekkende	160	180	240
Sum.....	18 243	20 504	22 782

Kilde: Finansdepartementet

Som det framgår av tabellen foreslås det i 2001 en samlet innvilgningsramme på 22 782 mill. kroner. Dette innebærer en økning på 2 278 mill. kroner fra 2000, eller om lag 11 pst. Økningen skyldes i hovedsak økt innvilgningsramme for Husbanken og endrede anslag for innvilgninger av lån i Lånekassen for utdanning.

Innvilgningsrammen for Husbanken foreslås økt med 2 mrd. kroner til 13 mrd. kroner i 2001. Dette er en økning på 4 mrd. kroner i forhold til 1999, dvs. nærmere 45 pst. Økningen må sees i

sammenheng med utfordringer ved boligetabletting for unge og vanskeligstilte, jf. bruken av etableringslån, og at det er viktig å følge opp den økte etterspørselen etter oppføringslån på utbyggersiden. Det vises til nærmere omtale i fagproposisjonen til Kommunal- og regionaldepartementet.

Regjeringen legger til grunn at SND får en innvilgningsramme på 800 mill. kroner til grunnfinansieringslån knyttet til fiskeriformål og 800 mill. kroner til lavrisikolån i 2001. Dette innebærer en videreføring av rammene fra inneværende år. Det

legges videre til grunn en innvilgningsramme på 400 mill. kroner i 2001 for SND, Lån til landbruksformål (tidligere Landbruksbanken), dvs. en videreføring av rammen i 2000. Innvilgningsrammene for SNDs risikolåneordninger fastsettes ved bevilgning til tapsfond. Tapsfondprosenten angir tapsfondets størrelse som andel av innvilgningsrammene, og gir uttrykk for hvilket risikonivå SND i gjennomsnitt skal legge til grunn. Tapsprosenten foreslås satt til 25 pst. i år 2001, som er en videreføring av tapsprosenten fra 2000. Regjeringen foreslår en bevilgning på 100 mill. kroner til tapsfond for den distriktsrettede risikolåneordningen, og en tapsfondsbevilgning på 60 mill. kroner for den landsdekkende risikolåneordningen. Dette gir en innvilgningsramme på 400 mill. kroner for den distriktsrettede ordningen og på 240 mill. kroner for den landsdekkende ordningen i 2001.

5.2 Integrering av tidligere Statens landbruksbanks låneordninger i SND

Statens landbruksbank (SLB) og SND ble vedtatt slått sammen ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 89 (1998-99). Næringskomiteens flertall pekte i sin begrunnelse på at «det er viktig at landbruksnæringen sees i sammenheng med øvrig næringsliv. Levende bygdesamfunn avhenger av en helhetlig utvikling, der landbruk og annet næringsliv i sum gir tilstrekkelig levegrunnlag.»

Saken ble behandlet av Stortinget på grunnlag av St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 3, (1999-2000), jf. Budsjett-innst. S. nr. 8 (1999-2000), og de to organisasjonene ble slått sammen fra 1.1.2000. Stortinget

sluttet seg til at to viktige forutsetninger for sammenslåingen skulle være at SLBs kunder skulle «komme ut om lag likt før og etter integreringen» og at driften skulle effektiviseres.

SLBs låneordning er i 2000 videreført som den tidligere ble drevet av Landbruksbanken. I statsbudsjettet for 2000 varslet Regjeringen Bondevik at man tok sikte på å harmonisere låne- og rentesystemene fram mot statsbudsjettet for 2001. Regjeringen tar sikte på at forslag om integrering av låneordningene kan fremmes i tilleggsproposisjon til St.prp. nr. 1 for 2001.

5.3 Garantiordningen under SND

Regjeringen legger til grunn at den landsdekkende garantiordningen under SND avvikles fra 2001. Det vises til nærmere omtale i fagproposisjonen for Nærings- og handelsdepartementet.

5.4 Statsgaranterte fiskelån

Det vises til St.prp. nr. 61 (1999-2000) Omprioritering og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2000, der Regjeringen varsler at en i statsbudsjettet for 2001 vil foreslå at ordningen med statsgaranterte fiskelån opphører fra og med 2001. Finanskomiteens flertall tok dette til orientering, jf. Innst. S. nr. 220 (1999-2000).

En avvikling av ordningen fra og med 1.1.2001 medfører inntektsføring av tapsfondet på 29,2 mill. kroner i budsjettet for 2001. Forslaget om avvikling er nærmere omtalt i Finansdepartementets fagproposisjon for 2001.

6 Bestillingsfullmakt, tilsagnsfullmakt og garantifullmakt

6.1 Bestillingsfullmakt og tilsagnsfullmakt

I sammenheng med budsjettforslaget for 2001 er det foreslått innhentet bestillings- og tilsagnsfullmakter for i alt 33 513 mill. kroner mot 39 389 mill. kroner i 2000.

Forslagene til bestillingsfullmakter utgjør i alt 26 686 mill. kroner mot 32 625 mill. kroner i 2000. Under Forsvarsdepartementet er det foreslått

bestillingsfullmakter på 25 693 mill. kroner mot 31 673 mill. kroner i 2000.

Det fremmes forslag om tilsagnsfullmakter på i alt 6 827 mill. kroner mot 6 764 mill. kroner i 2000. Utover fullmaktene i tabell 6.1 eksisterer det enkelte tilsagnsfullmakter uten en beløpsramme, f.eks. en fullmakt som hjemler at Statens lånekasse for utdanning kan gi tilsagn om støtte for vårhalvåret 2002 etter de samme satser som for høsthalvåret 2001.

Tabell 6.1 Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter (1 000 kroner)

Kap.	Betegnelse	Bestillingsfullmakter	Tilsagnsfullmakter
150	Bistand til prioriterte land og regioner:		
	Bistand til Afrika.....	180 000	
	Bistand til Asia.....	60 000	
	Bistand til Mellom-Amerika	30 000	
154	Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid, Tilskudd til institusjonsutvikling i utviklingsland		80 000
155	Miljø og naturressursforvaltning, Tilskudd til miljø- og naturressursforvaltning.....		450 000
157	Næringsutvikling og økonomisk utvikling:		
	Tilskudd til næringsutviklingstiltak		100 000
	Finansieringsordning for utviklingstiltak		1 500 000
161	Generelle bidrag – FN-organisasjoner, Tilskudd til FN-organisasjoner..	25 000	
191	Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak, Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak	25 000	
192	Fred, forsoning og demokrati, Tilskudd til ODA-godkjente land på Balkan og andre ODA-godkjente OSSE-land	20 000	
197	Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak, Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa.....		250 000
202	Læringscenteret, Produksjonsstøtte		20 000
206	Samisk utdanningsadministrasjon, Produksjonsstøtte		3 000
228	Kvalitetsutvikling i grunnskolen, Spesielle driftsutgifter.....		100 000
270	Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter, Tilskudd til bygging av studentboliger		196 000
285	Norges forskningsråd, Forskningsformål		37 500
320	Allmenne kulturformål, Nasjonale kulturbygg		73 200
322	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, Utsmykking av offentlige bygg.....		8 300

Tabell fortsetter

Kap.	Betegnelse	Bestillings- fullmakter	Tilsagns- fullmakter
334	Film- og medieformål, Filmproduksjon m.m.		1 800
440	Politi- og lensmannsetaten, Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold ..	70 000	
475	Bobehandling.....		75 000
581	Bolig- og bomiljøtiltak:		
	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet		42 750
	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger		160 250
586	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser, Oppstartingsstilskudd		1 209 000
670	Tiltak for eldre, Tilskudd til omsorgstjenester		1 000
673	Tiltak for funksjonshemmede, Tiltak for døvblinde		7 000
710	Statens institutt for folkehelse:		
	Driftsutgifter	4 000	
	Formidlingsvirksomhet.....	70 000	
900	Nærings- og handelsdepartementet, Spesielle driftsutgifter		2 500
910	Statens veiledningskontor for oppfinnere, Utviklingsarbeider og stipend		750
920	Norges forskningsråd, Tilskudd.....		132 500
923	Forsknings- og utviklingskontrakter, Tilskudd.....		140 000
1050	Diverse fiskeriformål, Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak		3 000
1064	Havnetjenesten, Tilskudd til fiskerihavneanlegg.....		7 000
1148	Naturskade – erstatninger og sikring:		
	Tilskudd til sikringstiltak m.m.....		2 000
	Naturskade, erstatninger.....		10 000
1320	Statens vegvesen, Statens vegvesens produksjon	100 000	
1350	Jernbaneverket, bestilling av materiell	200 000	
1380	Post- og teletilsynet, bestilling av materiell	4 000	
1427	Direktoratet for naturforvaltning:		
	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder		11 222
	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner		78 513
	Statlige erverv, barskogvern.....		173 844
	Statlige erverv, nasjonalparker		8 447
	Tilskudd til naturinformasjonssentra.....		2 000
1429	Riksantikvaren:		
	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer		6 500
	Brannsikring og beredskapstiltak		2 000
1441	Statens forurensningstilsyn:		
	Opprydningstiltak	1 800	
	Tilskudd til kommunale avløpstiltak		78 546
1442	Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet, Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk og Lokal Agenda 21		7 506
1443	Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning, Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	3 000	
1470	Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning, Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola.....		270 000
1591	Arbeidsmarkedstiltak, Formidlingstiltak.....		357 376
1592	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede, Formidlingstiltak ..		900 061

Tabell fortsetter

Kap.	Betegnelse	Bestillings- fullmakter	Tilsagns- fullmakter
1610/			
1618	Oppfølging av statens krav i konkursbo		20 354
1700	Forsvarsdepartementet, Forskning og utvikling		5 000
1710	Fellesinstitusjoner og statsforetak under Forsvarsdepartementet, Driftsutgifter	30 000	
1731	Hæren, Driftsutgifter	1 791 000	
1732	Sjøforsvaret, Driftsutgifter	350 000	
1733	Luftforsvaret, Driftsutgifter	1 364 000	
1734	Heimevernet, Driftsutgifter	25 000	
1760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg, Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	22 045 000	
1790	Kystvakten, Driftsutgifter	39 000	
1791	Redningshelikoptertjenesten, Driftsutgifter	49 000	
1800	Olje- og energidepartementet, Spesielle driftsutgifter		2 500
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat, Tilskudd til sikringstiltak		2 500
1825	Omlegging av energibruk og energiproduksjon, Tilskudd		150 000
1830	Energiforskning, Norges forskningsråd		33 000
2420	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Prosjektutviklingstilskudd, fond		35 000
2422	Statens miljøfond, Statens miljøfond, lån		69 900
2450	Luftfartsverket: Flyplassanlegg, rullende materiell	100 000	
	Flynavigasjonsanlegg	100 000	

Kilde: Finansdepartementet

6.2 Statlige garantier

For år 2001 bes det om fullmakt til å gi nye garantier innenfor følgende totale garantirammer under disse ordningene¹:

Utenriksdepartementet

Import fra U-land ..... 50 mill. kroner

Sosial- og helsedepartementet

Opprettelse av apotek ..... 400 mill. kroner

Nærings- og handelsdepartementet

Svensk-norsk Industrifond ..... 80 mill. SEK

GIEK - samfunnsdelen, inkl. gammel alminnelig ordning..	30 000 mill. kroner
– SUS/Baltikum	3 000 mill. kroner
– eksport/investering i U-land	1 500 mill. kroner
<i>Samferdselsdepartementet</i>	
Ferger i riksvegsamband	1 150 mill. kroner
<i>Finansdepartementet</i>	
Den nordiske investeringsbank	
– prosjektinvesteringslån	341 mill. euro
– miljølån	19,5 mill. euro
– grunnkapital til Den nordiske investeringsbank	716 mill. euro

¹ Oversikten omfatter bare de såkalte reelle garantiordningene, dvs. der staten garanterer for at A oppfyller sine kontraktsmessige forpliktelser overfor B. Ordninger som i realiteten er dekning av forsikringstilfeller eller betingede tilsagn om tilskudd, er holdt utenfor.

Det legges opp til at enkelte garantiordninger ikke videreføres i 2001, jf. omtale i departementenes fagproposisjoner.

Det vises for øvrig til spesifisert oversikt over statens garantiansvar og utbetalinger i 1999 i St.meld. nr. 3 (1999-2000) Statsrekneskapen medrekna folketrygda for 1999, vedlegg 4.

Økonomireglementet for staten med tilhørende funksjonelle krav fastsetter normalvilkår for statlige garantier. Normalvilkårene er basert på tidligere generelle behandlinger i Stortinget av garantisaker, senest på grunnlag av Dokument nr. 3:6 (1995-96) Riksrevisjonens undersøkelse om forvaltningen av statlige garantiordninger, jf. Innst. S. nr. 218 (1995-96). Stortinget har imidler-

tid akseptert unntak fra normalvilkårene for flere av de eksisterende ordningene, fordi de ellers ville blitt uinteressante for låntakerne og derved heller ikke kunne tjene som virkemidler for å nå vitale mål. Dette gjelder særlig de bistandspregede ordningene. Det forutsettes at eksisterende garantiordninger som blir fornyet for 2001, kan fortsette med de tidligere godtatte unntakene fra normalvilkårene. De nærmere vilkårene for de enkelte garantiordningene er for øvrig omtalt i departementenes fagproposisjoner.

7 Statlig økonomistyring

7.1 Status for økonomistyringen i staten

I Gul bok er det årlig orientert om økonomiregelverket for staten som trådte i kraft tidlig i 1997. Økonomiregelverket består av økonomireglementet for staten, fastsatt ved kongelig resolusjon 26. januar 1996, og utdypende bestemmelser i form av funksjonelle krav til økonomiforvaltningen i staten, fastsatt av Finansdepartementet 24. oktober 1996.

Finansdepartementet varslet i Gul bok 2000 at en ville hente inn erfaringer fra departementene, underliggende virksomheter og regnskapscentralene om tilpasningen til økonomiregelverket. Formålet med erfaringsinnhenting er å styrke informasjonsgrunnlaget om henholdsvis status for statlige virksomheters arbeid innen økonomistyring, virksomhetenes erfaringer med tilpasningen til økonomiregelverket og erfaringer med det eksisterende tjenestetilbudet. Informasjonen skal danne grunnlag for å vurdere eventuelle justeringer av selve økonomiregelverket, endringer i det statlige tjenestetilbudet og av organiseringen av tjenestetilbudet på konsernnivå i staten. Tjenestetilbudet omfatter økonomitjenester fra de to regnskapscentralene (Skattedirektoratet/skattefogdkontorene og Statens forvaltningstjeneste), rammeavtaler for økonomisystemer og kurstilbud fra Statskonsult.

Erfaringsinnhenting skjer på bakgrunn av at det er over tre år siden økonomiregelverket trådte i kraft og på bakgrunn av tilbakemeldinger til Finansdepartementet om regelverket i perioden etter at det ble fastsatt. Videre er bakgrunnen Riksrevisjonens brev av 3. september 1999 til Statsministerens kontor og Finansdepartementet om til dels betydelig svikt i rutiner for regnskapsføring og økonomiforvaltning i departementene og i underliggende virksomheter (jf. nærmere omtale i pkt. 7.2).

Finansdepartementet ønsker å styrke brukerorienteringen av departementets arbeid innen statlig økonomistyring. Økt vekt på brukertilpasning i forhold til både økonomiregelverket og det statlige tjenestetilbudet forventes å bidra til økt kvalitet og effektivitet innen statlig økonomisty-

ring og økonomiforvaltning. Informasjon om statlige virksomheters arbeid innen økonomistyring er i denne sammenheng sentralt.

Blant områder som er viktige i erfaringsgjennomgangen, er henholdsvis etatsstyring mellom departementene og statlige virksomheter, intern styring i virksomhetene, tilskuddsforvaltning, de to regnskapscentralenes tjenestetilbud, organiseringen av det statlige tjenestetilbudet samt kompetansebehov.

Arbeidet med erfaringsinnhenting er organisert som et prosjekt under Finansdepartementets ledelse og med deltakelse fra andre aktører innen statlig økonomistyring. De mest sentrale samarbeidspartnere er Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Statskonsult, Statens forvaltningstjeneste og Skattedirektoratet. Det er etablert henholdsvis en styringsgruppe og en referansegruppe for blant annet dette prosjektet, der representanter fra de nevnte departementene og virksomhetene inngår sammen med representanter fra andre departementer. Riksrevisjonen vil også bli invitert til å følge arbeidet på en hensiktsmessig måte.

Den viktigste enkeltkilden til informasjon under prosjektet er en bred spørreundersøkelse som Statistisk sentralbyrå gjennomfører på vegne av Finansdepartementet. Spørreskjema ble sendt ut i andre halvdel av mai i år til samlet om lag 900 respondenter i departementer, underliggende virksomheter og regnskapsførende driftsenheter innen virksomheter. Det er lagt vekt på at utvalget av virksomheter og regnskapsførende enheter blir balansert blant annet ut fra departementstilknytning, størrelse og fase i tilpassningsarbeidet til økonomiregelverket.

Spørreundersøkelsen vil primært gi grunnlag for en beskrivelse av status for statsforvaltningen i forhold til økonomistyring og tilpasningen til kravene i økonomiregelverket. Temaene i undersøkelsen er således konsentrert om faktainformasjon og i noen grad vurderinger av situasjonen i egen virksomhet. I tillegg er det åpnet for kommentarer både til selve økonomiregelverket og til tjenestetilbudet som er etablert.

Samlet har om lag 75 pst. av de spurte svart på undersøkelsen. Arbeidet med å sammenstille

informasjonen og å analysere resultatene pågår nå. Det legges opp til å presentere resultater fra erfaringsinnhentingen i løpet av høsten 2000 i rapporter om noen utvalgte emner, i tillegg til en hovedrapport med en helhetlig tilstandsbeskrivelse. Erfaringsinnhentingen er et sentralt informasjonsgrunnlag i arbeidet med å vurdere justeringer både av selve økonomiregelverket og av det statlige tjenestetilbudet, jf. omtale i pkt. 7.2 nedenfor.

Når resultatene fra spørreundersøkelsen foreligger, vil det bli vurdert å supplere undersøkelsen med enkelte kvalitative undersøkelser i form av f.eks. intervjuundersøkelser.

Finansdepartementet kommer tilbake til de konkrete resultatene fra erfaringsinnhentingen og departementets oppfølging av disse.

Ved utgangen av 1999 var alle virksomhetene som hadde valgt å benytte en regnskapsentral for tilgang til moderne økonomisystemløsninger, koblet opp og satt i produksjon. Dette arbeidet ble slutført i henhold til den planen for gjennomføring som regnskapsentralene hadde lagt.

Enkelte virksomheter har fått innvilget forlenget tilpasningsperiode til kravene i økonomiregelverket på grunnlag av søknad til Finansdepartementet. De virksomhetene som har fått innvilget forlenget tilpasningsperiode, har økonomisystemer og/eller fagsystemer som det er nødvendig å gjøre omfattende endringer i. Frist for endelig slutføring av tilpasningene ligger 2 til 3 år fram i tid, og det er en viss usikkerhet knyttet til slutføringen av dette arbeidet. Disse virksomhetene er pålagt å rapportere to ganger per år til Finansdepartementet om blant annet framdriften i arbeidet. Dette gjelder Arbeidsmarkedsetaten, Forsvaret, Garantiinstituttet for eksportkreditt, Rikstrygdeverket og Skattedirektoratet. Ingen av disse virksomhetene har til nå rapportert om forsinkelser i framdriften.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet har ferdigstilt en funksjonell kravspesifikasjon for lønns- og personalsystemer til statsforvaltningen. På grunnlag av denne kravspesifikasjonen har Statens forvaltningstjeneste innhentet tilbud med sikte på å inngå rammeavtale med en eller flere leverandører av lønns- og personalsystemer. Dette arbeidet er nå inne i en slutfase hvor det blant annet gjennomføres testing av om de tilbudte systemene oppfyller statens krav.

7.2 Tiltak for å styrke økonomistyringen

Finansdepartementet har iverksatt flere utviklingstiltak innen fagområdet statlig økonomistyring. I tillegg planlegges ytterligere tiltak. Bakgrunnen for utviklingstiltakene er blant annet Riksrevisjonens brev av 3. september 1999 etter antegnelse til statsregnskapet for 1998 om til dels betydelig svikt i rutiner for regnskapsføring og økonomiforvaltning i departementene og i underliggende virksomheter. Finansdepartementet legger i denne forbindelse vekt på å videreutvikle og styrke felles tiltak i staten som legger til rette for departementenes og underliggende virksomheters oppfølging av kravene i økonomiregelverket. De fleste utviklingstiltakene er organisert som egne prosjekter i departementet.

Finansdepartementet har i svarbrev til Riksrevisjonen av 3. desember 1999 omtalt kortsiktige og mer langsiktige tiltak for å bedre den statlige økonomistyringen og bedre kompetansen på statlig regnskapsføring. På kort sikt er de viktigste felles tilretteleggingstiltakene som er omtalt i brevet et kursopplegg for ledere i staten, initiativ til nettverksgrupper og utarbeidelse av en veiledning i statlig regnskapsarbeid. Status for arbeidet med disse tiltakene er følgende:

- Finansdepartementet er i ferd med å slutføre det faglige opplegget for lederkurs i departementene og underliggende virksomheter. Hovedfokus vil bli lagt på ledernes ansvar og hvordan følge opp og sikre kvaliteten på regnskapsfunksjonen. Opplegget utarbeides i samarbeid med Statskonsult og Skattedirektoratet. Det enkelte departement vil stå ansvarlig for å gjennomføre lederkursene innen egen sektor. Finansdepartementet er nå i kontakt med det enkelte departement for å avklare den nærmere tidsplanen for slik gjennomføring. Det ventes at lederkursene kan være slutført innen våren 2001.
- Innenfor området nettverksgrupper har Finansdepartementet valgt å prioritere et faglig opplegg for regnskapsmedarbeidere i statlige virksomheter (inkl. departementene). Disse vil bli tilbudt et seminar over 2 dager, arrangert i ulike regioner av landet. Seminarene vil inneholde både noe grunnleggende regnskapsteori og arbeid med praktiske eksempler, og det tas sikte på at de kan holdes i løpet av høsten 2000. Formålet med seminarene er at de skal tjene som læringsarenaer for medarbeiderne og gi anledning til gjensidig erfaringsutveksling mel-

lom deltakerne. Skattedirektoratet har på oppdrag fra Finansdepartementet påtatt seg å utarbeide det faglige opplegget for seminarerne og å stå for den praktiske gjennomføringen sammen med skattefogdkontorene. Opplegget er tilrettelagt for i alt om lag 600 deltakere.

- Finansdepartementet har startet arbeidet med et oppdatert veiledningsmateriale i statlig regnskapsføring. Veiledningen skal kunne brukes i opplæring og undervisning, i tillegg til ved regnskapsarbeidet i den enkelte virksomhet.

Finansdepartementet vil i løpet av høsten 2000 iverksette et eget prosjekt med gjennomgang av økonomiregelverket. Gjennomgangen av bestemmelsene skjer på bakgrunn av resultatene fra erfaringsinnhentingen omtalt i pkt. 7.1. Siktemålet er både å forenkle deler av regelverkets bestemmelser og å videreutvikle andre deler av regelverket. Et hovedformål med dette arbeidet er å øke brukertilpasningen av økonomiregelverket. Det legges opp til at arbeidet skal skje i nær kontakt med andre departementer og brukere av regelverket. Riksrevisjonen vil bli invitert til å delta som observatør.

De omtalte tiltakene finansieres i 2000 hovedsakelig ved bevilgninger som er stilt til disposisjon over kap. 1600 Finansdepartementet, post 21 Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag. For 2001 foreslås det opprettet et kap. 1630 «Tiltak for å styrke den statlige økonomiforvaltning» til dette formålet.

7.3 Sentralt statsregnskap

Ny systemløsning for føringen av det sentrale statsregnskapet ble tatt i bruk høsten 1999. Regnskapet for 1999 ble avsluttet ved hjelp av det nye systemet. Rapporteringen til det sentrale statsregnskapet skal gjøres ved at regnskapsrapportene sendes inn elektronisk til Finansdepartementet. Ved inngangen til 2000 var det sentrale systemet klargjort for å motta rapporter elektronisk, men det gjensto arbeid hos de som skulle rapportere. Gjennom 2000 har elektronisk innrapportering gradvis blitt tatt i bruk. Ved kommende årsskifte antas det at om lag 300 av samlet ca. 500 regnskapsrapporter vil komme inn elektronisk.

7.4 Styling av statlige investeringsprosjekter

I Gul bok for 2000, avsnitt 7.4, er det omtalt tiltak for å forbedre stylingen med store statlige inves-

teringer. Det første tiltaket som skulle iverksettes, var innføring av krav om ekstern kvalitetssikring av alle investeringer med kostnadsanslag over 500 mill. kroner med virkning fra 1.1.2000. Opplegget skulle baseres på et rammeavtaleverk med et begrenset antall høyt kvalifiserte, eksterne kvalitetssikrere. I St.prp. nr. 61 (1999-2000) ble det orientert om at arbeidet med inngåelse av rammeavtaler var blitt forsinket. Fagdepartementene var derfor gitt anledning til i mellomtiden å få utført kvalitetssikring gjennom direkte kjøp av enkeltoppdrag i konsulentmarkedet, dersom det av hensyn til rasjonell framdrift ville bli problematisk å vente til rammeavtalene var på plass. Kvalitetssikring skulle således bli gjennomført for det samme antall prosjekter som var forutsatt høsten 1999.

Finansdepartementet undertegnet 22. juni 2000 likelydende rammeavtaler med følgende 4 kontraktparter: TerraMar Prosjektledelse AS, HolteProsjekt Consulting AS, Dovre International AS og Metier Scandinavia AS i samarbeid med PTL Løken AS og NTNU, Institutt for bygg- og anleggsteknikk. Avtalene har en varighet ut 2001 med to opsjoner for Finansdepartementet på hver ett års forlengelse.

Det er hittil foretatt avrop på rammeavtalen for 5 prosjekter, 2 under Samferdselsdepartementet og 3 under Forsvarsdepartementet. I tillegg er det i medhold av den forannevnte fullmakt til fagdepartementene kjøpt ett kvalitetssikringsoppdrag under Forsvarsdepartementet. Per 1. september 2000 er ingen av oppdragene fullført. Av hensyn til den videre framdrift har en som en overgangsordning for 2001 tillatt at prosjekter kan fremmes også uten gjennomført kvalitetssikring. Det er i disse tilfellene gjort spesielt oppmerksom på forholdet under de respektive kapitler i fagproposisjonene og tatt eksplisitt forbehold om at det kan bli aktuelt å komme tilbake overfor Stortinget med endringer i prosjektenes resultatmål, herunder kostnadsrammen. Dette vil skje i stortingsproposisjonen med omprioriteringer i budsjettet for 2001 som fremmes samtidig med Revidert nasjonalbudsjett 2001, dersom kvalitetssikringsrapportene gir grunnlag for dette.

Finansdepartementet følger løpende kvalitets-sikringsarbeidet. Når det foreligger tilstrekkelige erfaringsdata, vil en vurdere om det er behov for ytterligere omlegginger i statens styringssystemer. Finansdepartementet har også igangsatt arbeidet med å innføre et felles kontoplanoppsett for statlige investeringsprosjekter, som bebudet i Gul bok for 2000 og i St.prp. nr. 61 (1999-2000).

8 Gjennomføringen av inneværende års budsjett

8.1 Endring på statsbudsjettet for 2000

8.1.1 Statsbudsjettets balanse

De samlede inntektene i statsbudsjettet for 2000, saldert høsten 1999, utgjør 544,8 mrd. kroner. Utgiftene er på i alt 472,9 mrd. kroner. Overføring til og fra Statens petroleumsfond og lånetransaksjoner er ikke inkludert i disse beløpene. Saldert budsjett for 2000 viste et oljekorrigert underskudd på 13,3 mrd. kroner.

Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra oljevirkksomhet på i alt 85,1 mrd. kroner ble i sin helhet foreslått overført til Statens petroleumsfond.

Etter at 13,3 mrd. kroner ble tilbakeført til statsbudsjettet for å dekke det oljekorrigerte underskuddet, ble det foreslått at det netto settes av 71,8 mrd. kroner i petroleumsfondet. Inkludert 7,4 mrd. kroner i renter og utbytte ble petroleumsfondets overskudd anslått til 79,2 mrd. kroner.

Anslag på regnskap for 2000 viser nå et oljekorrigert underskudd på 17,8 mrd. kroner, som er 4,5 mrd. kroner høyere enn da budsjettet ble saldert. Samtidig anslås statsbudsjettets netto kontantstrøm fra oljevirkksomhet å bli 75,0 mrd. kroner høyere enn forutsatt i saldert budsjett. Inklusive renter og utbytte forventes nå overskuddet i Statens petroleumsfond å bli 152,7 mrd. kroner i 2000.

Tabell 8.1 Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner 2000 (mill. kroner)

	Saldert budsjett Blå bok	Endring fra saldert budsjett	Anslag på regnskap
<i>1. Statsbudsjettets stilling</i>			
A Statsbudsjettets inntekter i alt	544 787	86 628	631 416
A.1 Inntekter fra petroleumsvirkksomhet	105 550	77 152	182 702
A.2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	439 237	9 476	448 714
B Statsbudsjettets utgifter i alt	472 949	16 132	489 082
B.1 Utgifter til petroleumsvirkksomhet	20 430	2 120	22 550
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirkksomhet	452 519	14 012	466 532
Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-13 282	-4 536	-17 818
+ Overført fra Statens petroleumsfond	13 282	4 536	17 818
= Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	0	0	0
<i>2. Statens petroleumsfond</i>			
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirkksomhet (A.1-B.1) (overføres til Statens petroleumsfond)	85 120	75 032	160 152
- Overført til statsbudsjettet	13 282	4 536	17 818
+ Renteinntekter og utbytte i fondet	7 400	3 000	10 400
= Overskudd i Statens petroleumsfond	79 238	73 496	152 734
<i>3. Statsbudsjettet og Statens petroleumsfond samlet</i>			
Overskudd	79 238	73 496	152 764
<i>4. Statsbudsjettets finansieringsbehov, brutto</i>			
	9 942	-7 237	2 704

Kilde: Finansdepartementet

Statsbudsjettet gjøres opp i balanse etter tilbakeføring fra Statens petroleumsfond. Statsbudsjettet vil derfor kun ha et finansieringsbehov for å dekke nye netto utlån og gjeldsavdrag på tidligere opptatte lån. Brutto finansieringsbehov ble i saldert budsjett anslått til 9,9 mrd. kroner. Økte tilbakebetalinger forutsettes nå å redusere statsbudsjettets finansieringsbehov med 9,3 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett, jf. tabell 8.4. Bruttofinansieringsbehovet anslås nå til 2,7 mrd. kroner.

Folketrygden

I det salderte budsjettet er folketrygdens finansieringsbehov ført opp med 49,3 mrd. kroner. Tilleggsbevilgninger som er vedtatt tidligere i år, øker utgiftene under folketrygden netto med 4,4 mrd. kroner. Inntekter under folketrygden er ikke økt vesentlig i 1. halvår. For 2. halvår legges det til grunn at det vil bli fremmet forslag om økte bevilgninger under folketrygden på om lag 1,6 mrd. kroner. Folketrygdens inntekter fra trygdeavgiften og arbeidsgiveravgiften anslås å bli 3,4 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Folketrygdens finansieringsbehov anslås derfor nå til 51,9 mrd. kroner.

Statens petroleumsfond

Av redegjørelsen foran framgår det at nettoinntektene fra petroleumsvirksomhet anslås å bli 75,0 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Statsbudsjettets netto kontantstrøm skal etter lov om Statens petroleumsfond i sin helhet bli overført til dette fondet. Anslaget for netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet ble i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000 økt med

53,0 mrd. kroner, i hovedsak som følge av at en la til grunn høyere anslag for oljepriser enn i saldert budsjett. Oppdaterte anslag medfører at overføringen til Statens petroleumsfond på kap. 2800 må økes med ytterligere 22,0 mrd. kroner. Forslaget om økt overføring til petroleumsfondet vil bli fremmet i nysalderingsproposisjonen.

I henhold til retningslinjene for petroleumsfondet, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 10 (1995-96), skal det ved framleggelsen av Gul bok for det kommende år vurderes om det er nødvendig å fremme egen proposisjon med forslag til endringer i kap. 5800 Overføring fra fondet, eller om dette kan vente til nysalderingen. Kap. 5800 skal økes hver gang det vedtas svekkelser av budsjettbalansen f.eks. gjennom tilleggsbevilgninger som ikke dekkes av avsetningen for tilleggsbevilgninger under kap. 2309. Samlet overføring fra fondet er i saldert budsjett fastsatt til 13,3 mrd. kroner. Redegjørelsen i dette kapitlet viser at det oljekorrigerte underskuddet for 2000 nå anslås til 17,8 mrd. kroner eller 4,5 mrd. kroner høyere enn i bevilget beløp. Det er da bl.a. lagt til grunn at salg av DnB-aksjer fra Statens banksikringsfond først gjennomføres i 2001. Det er i anslag på regnskap for 2000 lagt til grunn et anslag på tilleggsbevilgninger som vil bli fremmet i 2. halvår på 3,5 mrd. kroner som ikke dekkes ved reduserte avsetninger for ymse utgifter. Det er imidlertid fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til behovet for tilleggsbevilgninger i 2. halvår og dermed også anslaget for det oljekorrigerte underskuddet i 2000. Finansdepartementet vil komme tilbake med oppdaterte anslag for og eventuelle forslag om endrede overføringer fra fondet til statskassen i nysalderingsproposisjonen for 2000.

8.1.2 Statsbudsjettets inntekter

Tabell 8.2 Endringer i statsbudsjettets inntekter fra saldert budsjett 2000 til anslag på regnskap 2000 (mill. kroner)

	Saldert budsjett Blå bok	Endring fra saldert budsjett	Anslag på regnskap
<i>Inntekter utenom petroleumsinntekter</i>	439 237	9 476	448 714
Skatter og avgifter	390 272	9 115	399 387
Renter og utbytte	16 127	2 157	18 284
Andre inntekter	32 838	-1 796	31 042
<i>Petroleumsinntekter</i>	105 550	77 152	182 702
Skatter og avgifter	35 100	23 300	58 400
Inntekter fra Statlig petroleumsvirksomhet (SDØE)	68 200	54 400	122 600
Aksjeutbytte fra Statoil	2 250	-548	1 702
= Inntekter før lånetransaksjoner	544 787	86 628	631 416
+ Tilbakebetaling av utlån	48 415	9 327	57741
+ Overført fra Statens petroleumsfond	13 282	4 536	17 818
= Totale inntekter	606 484	100 491	706 975

Kilde: Finansdepartementet

I tabell 8.2 er det gitt en oversikt over inntektene i saldert budsjett og anslag på regnskap for 2000, mens det i tabell 8.3 er gitt en tilsvarende oversikt over budsjettets utgifter. I anslag på regnskap for 2000 er det bl.a. innarbeidet vedtatte tilleggsbevilgninger i 1. halvår. Utover de endringer Stortinget allerede har vedtatt, er det også innarbeidet forventede tilleggsbevilgninger 2. halvår. I tillegg er det utarbeidet nye anslag for skatte- og avgiftsinntekter, renteinntekter og renteutgifter og inntekter fra petroleumsvirksomhet.

Inntekter utenom petroleumsinntekter

Inntekter utenom petroleumsinntekter anslås nå å bli 9,5 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett.

Skatter og avgifter

Anslagene for skatter og avgifter fra Fastlands-Norge er satt opp med 9,1 mrd. kroner siden saldert budsjett. Direkte skatter og trygdeavgift er økt med 2,9 mrd. kroner som følge av økt anslått arbeidsgiveravgift til folketrygden. Merverdi- og investeringsavgiften er oppjustert med 4,6 mrd. kroner, mens øvrige særavgifter og toll samlet sett er satt opp med 1,6 mrd. kroner.

De reviderte tallene for 2000 er basert på en gjennomgang av statistikken for innbetalte skatter

og avgifter hittil i år samt nye vekstanslag for bl.a. sysselsetting, etterspørsel, lønninger og priser fra 1999 til 2000.

Statens renteinntekter og utbytte i 2000

Bevilgningene for utbytte er i 1. halvår samlet sett økt med 2,2 mrd. kroner. Statens renteinntekter utenom renter fra statlig petroleumsvirksomhet er for 2000 anslått til 14,6 mrd. kroner. Dette er en økning på 1,9 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett for 2000. Oppjusteringen gjelder i stor grad statens renteinntekter fra statsbankene og på foliokonti i Norges Bank. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2000 ble disse inntektsanslagene økt med 0,9 mrd. kroner.

Andre inntekter

I saldert budsjett 2000 ble det forutsatt at Statens Banksikringsfond skal foreta et nedslag av aksjer i Den norske Bank i løpet av 2000. Det er nå forutsatt at nedslaget først skjer i 2001. Isolert sett reduserer dette statsbudsjettets inntekter med 3,2 mrd. kroner i 2000. Bevilgningsendringer i 1. halvår innebærer en oppjustering av andre inntekter med 1,4 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett.

Petroleumsinntekter

Inntektene fra Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) omfatter i hovedsak driftsresultat, avskrivninger og renter. Inntektene fra SDØE anslås til 122,6 mrd. kroner i 2000. Dette er en økning i forhold til saldert budsjett på 54,4 mrd. kroner.

Videre omfatter inntektene fra petroleumsvirksomheten skatt og avgift på utvinning, inkludert CO₂-avgift, samt aksjeutbytte fra Statoil. Betalte skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten, inkludert CO₂-avgift, anslås å bli 58,4 mrd. kroner i 2000. Anslaget er 23,3 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett.

8.1.3 Statsbudsjettets utgifter

Tabell 8.3 Endringer i statsbudsjettets utgifter fra saldert budsjett 2000 til anslag på regnskap 2000 (mill. kroner)

	Saldert budsjett Blå bok	Endring fra saldert budsjett	Anslag på regnskap
<i>Utgifter utenom petroleumsutgifter</i>	452 519	14 012	466 532
Driftsutgifter	90 424	3 093	93 517
Nybygg, anlegg mv.	12 496	-667	11 828
Renter	14 662	840	15 502
Overføringer	331 023	14 586	345 609
Ymse utgifter	3 915	-3 840	75
<i>Utgifter til petroleumsvirksomhet</i>	20 430	2 120	22 550
Investeringer	19 700	2 200	21 900
Andre utgifter	730	-80	650
= Utgifter før lånetransaksjoner	472 949	16 132	489 082
+ Lånetransaksjoner	4 740	2 264	7 004
+ Overført til Statens petroleumsfond	85 120	75 032	160 152
= Totale utgifter	562 809	93 428	656 238

Kilde: Finansdepartementet

Utgifter utenom petroleumsutgifter

Utgifter utenom lånetransaksjoner og utgifter til petroleumsvirksomhet forventes å øke med 14,0 mrd. kroner fra saldert budsjett til regnskap for 2000. Bevilgninger på 6,7 mrd. kroner for å dekke en gjeldsnedskrivelse for Gardermobanen AS er da inkludert. Flere forhold bidrar til å forklare økningen i utgifter etter saldert budsjett. Regjeringen foreslo i St.prp. nr. 61 (1999-2000) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2000 å dekke inn tilleggsbevilgningene for 1. halvår. Økte utgifter ble imidlertid dels dekket gjennom økte inntekter. Kompensasjon til kommuneforvaltningen for å dekke avsetning av ekstra feriepenger i forbindelse med utvidelse av ferien med to feriedager fra 2001, på 1,1 mrd. kroner, har Regjeringen tidligere varslet at de ikke vil foreslå dekket inn. Regjeringen har videre fremmet forslag om kompensasjon til kommuneforvaltningen for å dekke ekstrakostnader i forbindelse med læreroppjøret. I tillegg legges det til

grunn at det vil bli foreslått ytterligere tilleggsbevilgninger som netto utgjør 2,0 mrd. kroner i 2. halvår. Av dette utgjør 1,6 mrd. kroner merutgift til overslagsbevilgninger under folketrygden.

Avsetningen for tilfeldige utgifter ble ikke redusert som en del av inndekningen av utgiftsøkninger 1. halvår. Reserven er imidlertid forutsatt brukt til å dekke vårens inntektsoppgjør. Det gjenstår derfor nå ikke igjen reserver for tilleggsbevilgninger i 2. halvår.

Driftsutgifter, utgifter til nybygg og anlegg og overføringer

Driftsutgifter anslås nå å bli 3,1 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett. Av dette utgjør lønnsoppjøret for statsansatte og statsbudsjettets bidrag til Statens pensjonskasse 1,2 mrd. kroner. Om lag 1,3 mrd. kroner av økte driftsutgifter gjelder Forsvarets internasjonale operasjoner. Overføringer til private og kommuneforvaltningen er økt med 7,9 mrd. kroner siden saldert budsjett når en ikke inkluderer tilskuddet til gjeldsnedskri-

velse for Gardermobanen. Av dette utgjør trygde-drøftingene og legeoppkjøret til sammen om lag 3,4 mrd. kroner. Utover dette er det foreslått 1,5 mrd. kroner i økte bevilgninger til kommuneforvaltningen i forbindelse med utvidelse av ferien i 2001 og for å bedre lærernes arbeidssituasjon.

Renteutgifter

Anslaget for renteutgifter på statens gjeld er økt med 0,8 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett.

Tilfeldige utgifter

I saldert budsjett var det avsatt 3,9 mrd. kroner under kapittel 2309 Tilfeldige utgifter. Reserven var da redusert med 841 mill. kroner som en motpost for at reduserte driftsutgifter som følge av innføring av refusjon av sykepengeutbetalinger for statsansatte ikke var innarbeidet i departementenes driftsrammer. Finansdepartementet har fått fullmakt til å fordele disse utgiftsreduksjonene på departementene. Dette er nå gjort med en tilsvarende økning av reserven for tilleggsbevilgninger på kapittel 2309. Det gjenstod etter dette 4,7 mrd. kroner som reserve for å dekke tilleggsbevilgninger i inneværende år.

Lønns- og trygdeoppkjørene er nå gjennomført og fordelt på driftsutgifter og overføringer til private. Bevilgningene til inntektsoppkjøp utgjør samlet 4,7 mrd. kroner. Det er da tatt hensyn til at lønnsoppkjøret for statsansatte nå anslås å bli 0,2 mrd. kroner lavere enn bevilget beløp.

Kap. 2309 skal også dekke overskridelsestillatelser som Finansdepartementet har fullmakt til å gi. Det bør derfor stå igjen 75 mill. kroner etter at bevilgningen er satt ned ved nysalderingen av 2000-budsjettet. Dette beløpet anses tilstrekkelig til å dekke gitte overskridelser og beløp som direkte regnskapsføres på posten. Det gjenstår da ikke reserver for ytterligere tilleggsbevilgninger i 2. halvår.

Utgifter til petroleumsvirksomhet

Utgiftene til petroleumsvirksomhet består av Statens direkte økonomiske engasjements andel av investeringene på sokkelen, overføringer til Statens petroleumsforsikringsfond og utgifter knyttet til disponering av innretninger på sokkelen.

Utgiftene til petroleumsvirksomheten anslås til 22,6 mrd. kroner i 2000. Dette er 2,1 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett 2000. Økningen gjelder økte investeringsutgifter.

8.1.4 Statsbudsjettets finansieringsbehov

Tabell 8.4 Endring i statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov fra saldert budsjett 2000 til anslag på regnskap 2000 (mill. kroner)

	Saldert budsjett Blå bok	Endring fra saldert budsjett	Anslag på regnskap
Utlån, aksjetegning mv.	55 599	2 089	57 688
- Tilbakebetalinger	48 415	9 327	57 741
= Netto finansieringsbehov	7 184	-7 237	-53
+ Gjeldsfradrag	2 757	0	2 757
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	9 942	-7 237	2 704

Kilde: Finansdepartementet

Netto finansieringsbehov

Anslaget for utlån, aksjetegning mv. er økt med 2,1 mrd. kroner siden saldert budsjett. Utvidelse av fondskapitalen i Fondet for forskning og nyskaping utgjør 1,0 mrd. kroner av de økte utlånene. I tillegg er det bevilget 670 mill. kroner som lån til NSB BA.

Tilbakebetalinger av lån forventes nå å bli økt med om lag 9,3 mrd. kroner. Tilbakebetalinger fra NSB Gardermobanen AS utgjør da 7,6 mrd. kro-

ner mens tilbakebetalinger fra Husbanken er økt med 1,0 mrd. kroner.

Statsbudsjettet anslås på denne bakgrunn nå til ikke å ha et netto finansieringsbehov mot anslått 7,2 mrd. kroner i saldert budsjett.

Brutto finansieringsbehov

Forventet nedbetaling av statsgjeld i 2000 anslås nå til 2,8 mrd. kroner. Anslaget er som i saldert budsjett.

Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov i 2000 anslås nå til 2,7 mrd. kroner.

8.2 Statsregnskapet medregnet folketrygden for 1. halvår 2000

mrd. kroner. Overføringen fra Statens petroleumsfond er da ikke inkludert. De største inntektspostene framgår av tabell 8.5.

8.2.1 Inntekter

De totale inntekter utenom lånetransaksjoner utgjør i perioden 1. januar - 30. juni 2000 306,9

Tabell 8.5 Statsbudsjettets inntekter utenom lånetransaksjoner og overføring fra Statens petroleumsfond 2000. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp per 30.6.2000 (mill. kroner)

	Anslag på regnskap	Regnskap per 30.6.2000	Regnskap i pst. av bevilgning
<i>Inntekter utenom petroleumsinntekter</i>	448 714	232 912	51,9
Skatter og avgifter	399 387	203 294	50,9
Renter og utbytte	18 284	8 306	45,4
Andre inntekter	31 042	21 312	68,7
<i>Petroleumsinntekter</i>	182 702	73 993	40,5
Skatter og avgifter	58 400	16 180	27,7
Inntekter fra Statlig petroleumsvirksomhet (SDØE)	122 600	56 111	45,8
Aksjeutbytte fra Statoil	1 702	1 702	100,0
= Inntekter før lånetransaksjoner	631 416	306 905	48,6

Kilde: Finansdepartementet

8.2.2 Utgifter

Statsregnskapet medregnet folketrygden viser at det per 30. juni 2000 er regnskapsført utgifter på

242,8 mrd. kroner utenom lånetransaksjoner og overføring til Statens petroleumsfond. Tabell 8.6 viser hvordan beløpet fordeler seg på utgiftsarter.

Tabell 8.6 Statsbudsjettets utgifter utenom lånetransaksjoner og overføringer til Statens petroleumsfond 2000. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp per 30.6.2000 (mill. kroner)

	Anslag på regnskap	Regnskap per 30.6.2000	Regnskap i pst. av bevilgning
<i>Utgifter utenom petroleumsutgifter</i>	466 532	232 322	49,8
Driftsutgifter	93 517	44 042	47,1
Nybygg, anlegg mv.	11 828	5 019	42,4
Renteutgifter	15 502	8 450	54,5
Overføringer	345 609	174 796	50,6
Ymse utgifter	75	15	19,6
<i>Utgifter til petroleumsvirksomhet</i>	22 550	10 509	46,6
Investeringer	21 900	10 501	47,9
Andre utgifter	650	7	1,2
= Utgifter før lånetransaksjoner	489 082	242 830	49,7

Kilde: Finansdepartementet

8.2.3 Resultat

Tabell 8.7 viser hovedtallene i statsbudsjettets inntekter og utgifter ekskl. lånetransaksjoner per 30.6.2000.

Tabell 8.7 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner og overføring til/ fra Statens petroleumsfond 2000. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp per 30.6.2000. (mill. kroner)

	Anslag på regn- skap	Regnskap per 30.6.2000	Regnskap i pst. av bevilgning
<i>A Statsbudsjettets inntekter i alt</i>	631 416	306 905	48,6
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	182 702	73 993	40,5
A.2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	448 714	232 912	51,9
<i>B Statsbudsjettets utgifter i alt</i>	489 082	242 830	49,7
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	22 550	10 509	46,6
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	466 532	232 322	49,8
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1)	160 152	63 485	39,6
Statsbudsjettets oljekorrigererte overskudd (A.2-B.2)	-17 818	590	-3,3

Kilde: Finansdepartementet

Utenom oljevirkosomheten viser regnskapet for 1. halvår 2000 et overskudd før lånetransaksjoner på 0,6 mrd. kroner.

Brutto finansieringsbehov for å finansiere utlån og gjeldsavdrag var 5,5 mrd. kroner i 1. halvår.

Tabell 8.8 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov 2000. Anslag på regnskap og regnskapsført beløp per 30.6.2000 (mill. kroner)

	Anslag på regnskap	Regnskap per 30.6.2000	Regnskap i pst. av bevilgning
Utlån, aksjetegning mv.	57 688	25 663	44,5
- Tilbakebetalinger	57 741	21 534	37,3
= Netto finansieringsbehov	-53	4 129	-
+ Gjeldsavdrag	2 757	1 367	49,6
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	2 704	5 496	203,2

Kilde: Finansdepartementet

For nærmere detaljer vedrørende statsregnskapet for 1. halvår 2000 vises til tabellene i vedlegg 2.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2001.

Vi HARALD, Norges Konge

---

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2001 i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag
til vedtak om statsbudsjettet medregnet folketrygden for
budsjetterminen 1. januar til 31. desember 2001

I

Oversikt over statsbudsjettet medregnet folketrygden for budsjetterminen 2001 i 1000 kroner

Utgifter					
	Samlede utgifter	Drifts- utgifter	Nybygg, anlegg m.v.	Overfør- inger til andre	Utlån, gjelds- avdrag m.v.
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	93 495	65 677	27 818	-	-
Regjering	155 300	155 300	-	-	-
Stortinget og underliggende institusjoner.....	819 100	740 000	52 000	27 100	-
Høyesterett	45 994	45 994	-	-	-
Utenriksdepartementet.....	15 179 000	2 773 135	20 215	12 216 540	169 110
Kirke-, utdannings- og forsknings- departementet	27 454 365	10 427 789	392 005	13 634 363	3 000 208
Kulturdepartementet	3 697 823	964 277	40 708	2 692 838	-
Justisdepartementet.....	10 688 346	9 773 237	302 206	612 903	-
Kommunal- og regionaldepartementet.....	64 463 770	2 265 192	12 650	62 010 928	175 000
Sosial- og helsedepartementet.....	32 053 930	1 909 660	28 530	30 115 740	-
Barne- og familiedepartementet	23 413 748	306 566	-	23 107 182	-
Nærings- og handelsdepartementet.....	6 248 000	888 750	13 916	2 866 134	2 479 200
Fiskeridepartementet	2 081 400	1 420 750	275 100	385 550	-
Landbruksdepartementet.....	14 558 300	909 826	14 652	13 633 822	-
Samferdselsdepartementet.....	16 672 759	9 141 140	5 130 300	2 401 319	-
Miljøverndepartementet.....	2 529 539	1 227 489	128 530	1 173 520	-
Arbeids- og administrasjonsdepartementet.....	17 570 800	10 290 459	1 119 608	4 660 733	1 500 000
Finansdepartementet	67 860 100	4 961 400	173 300	18 286 200	44 439 200
Forsvarsdepartementet.....	27 224 948	18 866 581	7 754 186	603 181	1 000
Olje- og energidepartementet	1 263 100	816 150	6 500	440 450	-
Ymse utgifter	8 834 790	8 834 790	-	-	-
Statsbankene.....	61 446 403	458 207	4 000	9 110 196	51 874 000
Petroleumsvirksomheten	17 070 000	70 000	16 200 000	800 000	-
Statens forretningsdrift.....	1 684 454	-181 446	1 620 900	45 000	200 000
Folketrygden	184 933 536	3 921 500	138 700	180 873 336	-
Statens petroleumsfond	188 980 000	-	-	188 980 000	-
Sum utgifter	797 023 000	91 052 423	33 455 824	568 677 035	103 837 718
			Statsbudsjet- tet Folke- trygden ikke medregnet	Folke- trygden	Statsbud- sjettet medregnet Folke- trygden
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger m.v. og overføringer fra Statens Petroleumsfond)			550 959 282	130 268 000	681 227 282
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld m.v.)			508 251 746	184 933 536	693 185 282
Driftsutgifter			87 130 923	3 921 500	91 052 423
Nybygg anlegg m.v.			33 317 124	138 700	33 455 824
Overføringer til andre			198 823 699	180 873 336	379 697 035
Overføringer til Statens petroleumsfond			188 980 000	-	188 980 000
3. Overskudd før lånetransaksjoner før overføring fra Statens petroleumsfond (1-2)			42 707 536	-54 665 536	-11 958 000
4. Overføring fra Statens petroleumsfond			11 958 000	-	11 958 000
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)			54 665 536	-54 665 536	-

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Inntekter

	Samlede inntekter	Drifts-inntekter	Inntekter i samband med nybygg, anlegg m.v.	Skatter, avgifter og andre overføringer	Tilbakebetalinger m.v.
Skatt på formue og inntekt.....	99 000 000	-	-	99 000 000	-
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift.....	127 100 000	-	-	127 100 000	-
Tollinntekter.....	2 380 000	-	-	2 380 000	-
Merverdiavgift og trygdeavgift.....	124 500 000	-	-	124 500 000	-
Avgifter på alkohol.....	8 755 700	-	-	8 755 700	-
Avgifter på tobakk.....	7 775 000	-	-	7 775 000	-
Avgifter på motorvogner	30 904 000	-	-	30 904 000	-
Andre avgifter.....	18 828 250	-	-	18 828 250	-
Sum skatter og avgifter	419 242 950	-	-	419 242 950	-
Renter av statens forretningsdrift	151 144	-	-	151 144	-
Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.	2 077 340	2 200	1 747 600	327 540	-
Sum inntekter av statens forretningsdrift	2 228 484	2 200	1 747 600	478 684	-
Renter fra statsbankene	11 859 925	-	-	11 859 925	-
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer.....	6 037 100	-	-	6 037 100	-
Utbytte ekskl. Statoil	3 907 538	-	-	3 907 538	-
Renteinntekter og utbytte (eksl. st. forr. og Statoil)	21 804 563	-	-	21 804 563	-
Inntekter under departementene	16 981 358	11 650 661	560 319	4 770 378	-
Overføring fra Norges Bank.....	10 685 127	-	-	10 685 127	-
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	4 284 800	-	-	4 284 800	-
Sum andre inntekter	31 951 285	11 650 661	560 319	19 740 305	-
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	104 700 000	78 200 000	18 200 000	8 300 000	-
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	97 300 000	-	-	97 300 000	-
Aksjeutbytte fra Statoil	4 000 000	-	-	4 000 000	-
Sum petroleumsinntekter	206 000 000	78 200 000	18 200 000	109 600 000	-
Tilbakebetalinger	43 210 718	-	-	-	43 210 718
Statens petroleumsfond	11 958 000	-	-	11 958 000	-
Sum inntekter.....	736 396 000	89 852 861	20 507 919	582 824 502	43 210 718
			Statsbudsjettet Folketrygden ikke medregnet	Folketrygden	Statsbudsjettet medregnet Folketrygden
Låntransaksjoner:					
6. Utlån gjeldsavdrag, aksjetegning m.v i alt			103 837 718	-	103 837 718
Utlån til statsbanken			51 874 000	-	51 874 000
Gjeldsavdrag.....			44 415 200	-	44 415 200
Andre utlån, aksjetegning m.v.....			7 548 518	-	7 548 518
7. Tilbakebetalinger m. v.....			43 210 718	-	43 210 718
8. Utlån m.v. (netto) (6 - 7)			60 627 000	-	60 627 000
9. Samlet finansieringsbehov av kontantbeholdning og lånemidler (8 - 5)			5 961 464	54 665 536	60 627 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
Utgifter:		
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen		
1	Det kongelige hus:	
1	Apanasjer	27 500 000
11	Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 3011):	<u>27 500 000</u>
1	Driftsutgifter	38 177 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>27 818 000</u>
	Sum Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	<u>93 495 000</u>
Regjering		
20	Statsministerens kontor (jf. kap. 3020):	
1	Driftsutgifter	45 800 000
21	Statsrådet (jf. kap. 3021):	<u>45 800 000</u>
1	Driftsutgifter	78 000 000
24	Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3024):	<u>78 000 000</u>
1	Driftsutgifter	27 200 000
21	Spesielle driftsutgifter	4 300 000
	Sum Regjering	<u>31 500 000</u> <u>155 300 000</u>
Stortinget og underliggende institusjoner		
41	Stortinget (jf. kap. 3041):	
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	453 500 000
21	Spesielle driftsutgifter	3 000 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	52 000 000
70	Tilskudd til partigruppene	<u>27 100 000</u>
42	Forsvarets ombudsmannsnemnd:	<u>535 600 000</u>
1	Driftsutgifter	3 400 000
43	Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 3043):	<u>3 400 000</u>
1	Driftsutgifter	24 300 000
44	Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste:	<u>24 300 000</u>
1	Driftsutgifter	3 200 000
51	Riksrevisjonen (jf. kap. 3051):	<u>3 200 000</u>
1	Driftsutgifter	252 600 000
	Sum Stortinget og underliggende institusjoner	<u>252 600 000</u> <u>819 100 000</u>
Høyesterett		
61	Høyesterett (jf. kap. 3061):	
1	Driftsutgifter	45 994 000
	Sum Høyesterett	<u>45 994 000</u> <u>45 994 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Utenriksdepartementet			
Administrasjon av utenriktjenesten			
100	Utenriksdepartementet:		
1	Driftsutgifter	327 292 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	3 697 000	
70	Erstatning av skader på utenlandske ambassader	700 000	
71	Diverse tilskudd	27 320 000	359 009 000
101	Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101):		
1	Driftsutgifter	773 590 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 715 000	
70	Hjelp til norske borgere i utlandet som ikke er sjømenn	120 000	
90	Lån til norske borgere i utlandet som ikke er sjømenn	360 000	790 785 000
102	Særavtale i utenriktjenesten:		
1	Driftsutgifter	137 547 000	137 547 000
103	Regjeringens fellesbevilgning for representasjon:		
1	Driftsutgifter	5 300 000	5 300 000
104	Kongefamiliens offisielle reiser i utlandet:		
1	Driftsutgifter	8 000 000	8 000 000
	Sum Administrasjon av utenriktjenesten		<u>1 300 641 000</u>
Utenriksformål			
115	Presse-, kultur- og informasjonsformål:		
1	Driftsutgifter	19 875 000	
70	Tilskudd til presse, kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres</i>	36 785 000	56 660 000
116	Deltaking i internasjonale organisasjoner:		
70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	621 643 000	
71	Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen, <i>kan overføres</i>	435 856 000	1 057 499 000
	Sum Utenriksformål		<u>1 114 159 000</u>
Administrasjon av utviklingshjelpen			
140	Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen:		
1	Driftsutgifter	119 040 000	119 040 000
141	Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD):		
1	Driftsutgifter	158 060 000	158 060 000
142	NORADs administrasjon av utenriksstasjonene:		
1	Driftsutgifter	188 415 000	
42	Krise- og evakueringstiltak, <i>kan overføres</i>	1 500 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 000 000	191 915 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
143	Utenriksdepartementets administrasjon av utenriksstasjonene:		
1	Driftsutgifter	94 800 000	94 800 000
	Sum Administrasjon av utviklingshjelpen		<u>563 815 000</u>
Prioriterte land og regioner			
150	Bistand til prioriterte land og regioner:		
70	Bistand til Afrika, <i>kan overføres</i>	1 520 000 000	
71	Bistand til Asia, <i>kan overføres</i>	370 000 000	
72	Bistand til Mellom-Amerika, <i>kan overføres</i>	127 000 000	
73	Bistand til Midtøsten, <i>kan overføres</i>	170 000 000	2 187 000 000
	Sum Prioriterte land og regioner		<u>2 187 000 000</u>
Utvidet samarbeid			
154	Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid:		
1	Driftsutgifter	13 500 000	
50	Fredskorpset	19 000 000	
70	Tilskudd til opplysningsarbeid, <i>kan overføres</i>	54 000 000	
71	Tilskudd via frivillige organisasjoner, <i>kan overføres</i> ..	740 000 000	
72	Tilskudd til kompetansebygging i utviklingsland, <i>kan overføres</i>	205 000 000	
73	Tilskudd til kulturtiltak i utviklingsland, <i>kan overføres</i>	35 000 000	1 066 500 000
155	Miljø og naturressursforvaltning:		
70	Tilskudd til miljø og naturressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	310 000 000	310 000 000
156	Tiltak for å bedre kvinners situasjon og likestilling:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	35 000 000	35 000 000
157	Næringsutvikling og økonomisk utvikling (jf. kap. 3157):		
70	Tilskudd til næringsutviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	57 000 000	
71	NORFUND - Tilskudd til tapsavsetning ved investeringer i utviklingsland, <i>kan overføres</i>	56 250 000	
72	Finansieringsordning for utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	437 000 000	
91	NORFUND - Grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland, <i>kan overføres</i>	168 750 000	719 000 000
158	Utredning, forskning, evaluering og kvalitetssikring:		
1	Driftsutgifter	90 000 000	
70	Tilskudd til forskning om utviklingsspørsmål, <i>kan overføres</i>	52 500 000	142 500 000
159	Tilskudd til ymse hjelpetiltak:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	70 466 000	70 466 000
	Sum Utvidet samarbeid		<u>2 343 466 000</u>
Bistand via internasjonale organisasjoner			
161	Generelle bidrag - FN-organisasjoner:		
70	Tilskudd til FN-organisasjoner	2 249 500 000	2 249 500 000
163	Generelle bidrag - finansinstitusjoner:		
70	Innskudd i finansinstitusjoner, <i>kan overføres</i>	1 091 500 000	1 091 500 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
164	Generelle bidrag - andre organisasjoner:		
70	Tilskudd til andre organisasjoner	74 500 000	74 500 000
165	Bilateral bistand administrert av internasjonale organisasjoner (multi-bi):		
1	Driftsutgifter	3 100 000	
70	Tilskudd til multi-bi-samarbeid, <i>kan overføres</i>	349 000 000	352 100 000
166	Gjeldslettetiltak:		
70	Tilskudd til gjeldslettetiltak, <i>kan overføres</i>	350 000 000	350 000 000
	Sum Bistand via internasjonale organisasjoner		<u>4 117 600 000</u>

Nødhjelp, menneskerettigheter, fred og demokratibyggning

190	Humanitær bistand ved naturkatastrofer:		
70	Tilskudd ved naturkatastrofer, <i>kan overføres</i>	190 000 000	190 000 000
191	Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak:		
1	Driftsutgifter	1 300 000	
70	Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak, <i>kan overføres</i>	1 238 000 000	1 239 300 000
192	Fred, forsoning og demokrati:		
1	Driftsutgifter	2 500 000	
70	Tilskudd til generelle tiltak for fred, forsoning og demokrati, <i>kan overføres</i>	98 000 000	
71	Tilskudd til ODA-godkjente land på Balkan og andre ODA-godkjente OSSE-land, <i>kan overføres</i>	775 000 000	
72	Utvikling og nedrustning, <i>kan overføres</i>	1 700 000	877 200 000
195	Tiltak for flyktninger i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):		
21	Spesielle driftsutgifter	827 119 000	827 119 000
	Sum Nødhjelp, menneskerettigheter, fred og demokratibyggning		<u>3 133 619 000</u>

Øvrig bistand

197	Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak:		
70	Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa, <i>kan overføres</i> .	369 900 000	
71	Fred og demokratitiltak (ikke-ODA-land), <i>kan overføres</i>	5 000 000	
76	Tilskudd til internasjonale klima- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	43 800 000	418 700 000
	Sum Øvrig bistand		<u>418 700 000</u>
	Sum Utenriksdepartementet		<u>15 179 000 000</u>

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

Administrasjon

200	Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 3200):		
1	Driftsutgifter	145 685 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
21	Spesielle driftsutgifter	1 797 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 380 000	149 862 000
202	Læringssenteret (jf. kap. 3202):		
1	Driftsutgifter	72 236 000	
21	Spesielle driftsutgifter	6 545 000	
70	Tilskudd til læremidler m.v., <i>kan overføres</i>	32 828 000	111 609 000
203	Statens utdanningskontorer (jf. kap. 3203):		
1	Driftsutgifter	114 401 000	
21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	115 601 000
204	Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204):		
1	Driftsutgifter	5 169 000	5 169 000
206	Samisk utdanningsadministrasjon (jf. kap. 3206):		
50	Tilskudd til Sametinget	27 954 000	27 954 000
210	Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg:		
70	Tilskudd til trossamfunn og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	106 796 000	
76	Tilskudd til råd for trossamfunn og livssynssamfunn	971 000	107 767 000
	Sum Administrasjon		<u>517 962 000</u>

Grunnskolen

221	Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):		
1	Driftsutgifter	9 882 000	
60	Tilskudd til virkemiddeltiltak i Nord-Norge, <i>kan overføres</i>	19 058 000	
61	Tilskudd til institusjoner	32 734 000	
62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	3 682 000	
63	Tilskudd til skolefritidsordninger, <i>kan overføres</i>	398 619 000	
64	Tilskudd til undervisning i finsk	6 699 000	
65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen	717 554 000	
67	Tilskudd til kommunale musikk- og kultursko- ler, <i>overslagsbevilgning</i>	83 500 000	
68	Det samiske utdanningsområdet, <i>kan overføres</i>	27 133 000	
70	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene ...	7 095 000	1 305 956 000
222	Statens grunnskoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 3222):		
1	Driftsutgifter	48 979 000	48 979 000
228	Kvalitetsutvikling i grunnskolen (jf. kap. 3228):		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	291 873 000	291 873 000
229	Andre formål i grunnskolen:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 239 post 1</i>	24 472 000	
60	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	534 852 000	
62	Kompensasjon for merutgifter i forbindelse med midlertidige lokaler, <i>kan overføres</i>	40 000 000	
70	Tilskudd	4 018 000	603 342 000
	Sum Grunnskolen		<u>2 250 150 000</u>

Videregående opplæring

231	Tilskudd til videregående opplæring:		
60	Tilskudd til landslinjer	139 177 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
61	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen ..	89 921 000	
65	Tilskudd til ekstra opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	29 428 000	
66	Tilskudd til teknisk undervisningsutstyr og tilpasning av lokaler	30 000 000	288 526 000
232	Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 3232):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 60</i>	136 058 000	
21	Sikkerhetsopplæring for fiskere	14 999 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 789 000	
75	Tilskudd til stipend og kurs for ansatte	308 000	156 154 000
234	Tilskudd til lærebedrifter m.m.:		
1	Driftsutgifter	7 217 000	
70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger	315 500 000	
71	Tilskudd til drift av opplæringsråd	7 805 000	330 522 000
238	Kvalitetsutvikling i videregående opplæring (jf. kap. 3238):		
1	Driftsutgifter	94 163 000	94 163 000
239	Andre formål i videregående opplæring:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 229 post 1</i>	81 803 000	
60	Utlånsordning for skolebøker i videregående skole .	100 000 000	
70	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide yrkesskole	14 924 000	
71	Tilskudd til studieopphold i utlandet	6 839 000	
72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogrammer (LEONARDO m. fl.)	33 510 000	
73	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	18 951 000	
75	Tilskudd	7 073 000	263 100 000
	Sum Videregående opplæring		<u>1 132 465 000</u>

Andre tiltak i utdanningen

240	Private skoler m.v.:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 174 174 000	
75	Tilskudd til privatskoleorganisasjoner	455 000	1 174 629 000
243	Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3243):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 21 og 60</i>	660 179 000	
21	Spesielle driftsutgifter	37 284 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 347 000	
60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan overføres</i>	80 000 000	
75	Til disposisjon for departementet	2 746 000	786 556 000
249	Andre tiltak i utdanningen:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70</i>	167 719 000	
61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 000 000	
70	Tilskudd til IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	2 811 000	
71	Tilskudd til fotokopiering	3 468 000	
75	Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas	10 928 000	186 926 000
	Sum Andre tiltak i utdanningen		<u>2 148 111 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Voksenopplæring			
253	Folkehøgskoler:		
21	Spesielle driftsutgifter	2 282 000	
60	Tilskudd til fylkeskommunale folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 70</i>	41 138 000	
70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i>	352 530 000	395 950 000
254	Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254):		
60	Tilskudd til norskopplæring for innvandrere	405 314 000	
62	Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år	58 648 000	
70	Tilskudd til studieforbund	212 988 000	
71	Tilskudd til fjernundervisning	27 683 000	
72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	6 586 000	
73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	8 481 000	719 700 000
256	VOX - Voksenopplæringsinstituttet (jf. kap. 3256):		
1	Driftsutgifter	49 372 000	
21	Spesielle driftsutgifter	15 656 000	65 028 000
258	Forskning, utviklingsarbeid og fellestiltak i voksenopplæringen:		
21	Spesielle driftsutgifter	91 646 000	91 646 000
259	Kompetanseutviklingsprogrammet:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	100 000 000	100 000 000
	Sum Voksenopplæring		<u>1 372 324 000</u>
Høgre utdanning			
260	Universitetet i Oslo:		
50	Statstilskudd	2 196 746 000	2 196 746 000
261	Universitetet i Bergen:		
50	Statstilskudd	1 326 705 000	1 326 705 000
262	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet:		
50	Statstilskudd	1 719 349 000	1 719 349 000
263	Universitetet i Tromsø:		
50	Statstilskudd	764 076 000	764 076 000
264	Norges handelshøgskole (jf. kap. 3264):		
1	Driftsutgifter	161 102 000	
21	Spesielle driftsutgifter	10 918 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	13 186 000	185 206 000
265	Arkitekthøgskolen i Oslo (jf. kap. 3265):		
1	Driftsutgifter	40 099 000	
21	Spesielle driftsutgifter	4 478 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 630 000	60 207 000
268	Norges idrettshøgskole (jf. kap. 3268):		
1	Driftsutgifter	80 741 000	
21	Spesielle driftsutgifter	4 908 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 011 000	90 660 000
269	Norges musikkhøgskole (jf. kap. 3269):		
1	Driftsutgifter	89 190 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 812 000	92 202 000
270	Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter:		
70	Tilskudd til lengre reiser, <i>overslagsbevilgning</i>	74 784 000	
71	Tilrettelegging av studier i utlandet	7 710 000	
73	Tilskudd til studentbarnehager	71 353 000	
74	Tilskudd til velferdsarbeid	53 370 000	
75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	186 848 000	394 065 000
273	Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 3273):		
1	Driftsutgifter	149 915 000	
21	Spesielle driftsutgifter	407 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 142 000	155 464 000
274	Statlige høyskoler (jf. kap. 3274):		
1	Driftsutgifter	5 360 305 000	
21	Spesielle driftsutgifter	237 361 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	247 266 000	
70	Tilskudd	7 116 000	5 852 048 000
278	Norges landbrukshøgskole (jf. kap. 3278):		
1	Driftsutgifter	341 221 000	
21	Spesielle driftsutgifter	150 869 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 281 000	
49	Kjøp av eiendom, <i>kan overføres</i>	10 000	507 381 000
279	Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279):		
1	Driftsutgifter	155 183 000	
21	Spesielle driftsutgifter	55 099 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 036 000	212 318 000
281	Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):		
1	Driftsutgifter	411 824 000	
21	Spesielle driftsutgifter	1 681 000	
30	Fellesmidler, <i>kan overføres</i>	30 200 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	33 332 000	
60	Tilskudd til RIT 2000, <i>kan overføres</i>	111 050 000	
70	Tilskudd til utgivelse av lærebøker	6 736 000	
71	Tilskudd til Stiftelsen for helsetjenesteforskning ved Sentralsykehuset i Akershus	4 696 000	
72	Stipendmidler for etterutdanning av kunstnere	1 894 000	
73	Tilskudd til internasjonale programmer	45 091 000	
75	Tilskudd til UNIK	12 360 000	
76	Tilskudd til NORDUnet, <i>kan overføres</i>	32 652 000	
90	Kapitalinnskudd i forskningsstiftelser	208 000	691 724 000
282	Privat høyskoleutdanning:		
70	Tilskudd	365 094 000	365 094 000
	Sum Høgre utdanning		14 613 245 000

Forskning

283	Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 3283):		
1	Driftsutgifter	220 590 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
21	Spesielle driftsutgifter	68 642 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 583 000	
70	Den meteorologiske verdensorganisasjon	2 110 000	
72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, <i>kan overføres</i> ..	44 088 000	345 013 000
285	Norges forskningsråd:		
52	Forskningsformål	638 079 000	
55	Administrasjon	174 718 000	812 797 000
286	Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286):		
50	Overføring til Norges forskningsråd	203 500 000	
90	Fondskapital	3 000 000 000	3 203 500 000
287	Forskningsinstitutter og andre tiltak:		
21	Spesielle driftsutgifter	4 500 000	
50	NOVA	19 393 000	
52	Norsk Utenrikspolitisk Institutt	14 380 000	
54	Forskningsstiftelser	33 965 000	
71	Tilskudd til andre private institusjoner	11 131 000	
72	Til disposisjon for departementet	2 160 000	85 529 000
288	Internasjonale samarbeidstiltak:		
72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	90 026 000	
74	Til disposisjon for internasjonalt utdannings samarbeid	2 044 000	92 070 000
	Sum Forskning		<u>4 538 909 000</u>

Den norske kirke

294	Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294):		
1	Driftsutgifter	92 844 000	
21	Spesielle driftsutgifter	3 145 000	
71	Tilskudd til kirkelige formål	73 760 000	
72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	85 000 000	
79	Til disposisjon for departementet, <i>kan overføres</i>	500 000	255 249 000
295	Presteskapet (jf. kap. 3295):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 294 post 71</i>	557 338 000	
21	Spesielle driftsutgifter	124 000	557 462 000
297	Nidaros domkirke m.m. (jf. kap. 3297):		
1	Driftsutgifter	26 988 000	26 988 000
299	Opplysningsvesenets fond (jf. kap. 3299):		
1	Driftsutgifter	16 500 000	
79	Til disposisjon for felleskirkelige tiltak, <i>kan overføres</i>	25 000 000	41 500 000
	Sum Den norske kirke		<u>881 199 000</u>
	Sum Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet		<u>27 454 365 000</u>

Kulturdepartementet

Administrasjon m.m.

300	Kulturdepartementet:		
1	Driftsutgifter	71 685 000	71 685 000
301	Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 3301):		
1	Driftsutgifter	5 160 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
21	Spesielle driftsutgifter	258 000	
74	De Forente Nasjoners organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur (UNESCO)	17 510 000	
75	Tilskudd til internasjonalt samarbeid	658 000	23 586 000
305	Lotteritilsynet (jf. kap. 3305):		
1	Driftsutgifter	45 523 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 008 000	50 531 000
	Sum Administrasjon m.m.		145 802 000
Kulturformål			
320	Allmenne kulturformål:		
1	Driftsutgifter	35 060 000	
50	Norsk kulturfond	221 762 000	
51	Fond for lyd og bilde	25 498 000	
52	Norges forskningsråd	1 914 000	
60	Kulturbygg og bredbånd i folkebibliotekene, <i>kan overføres</i>	35 300 000	
73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	49 100 000	
74	Tilskudd til faste tiltak under Norsk kulturråd	64 075 000	
75	Kulturprogram	6 331 000	
76	Markering av tusenårsskiftet, <i>kan overføres</i>	44 175 000	
78	Ymse faste tiltak	19 875 000	
79	Til disposisjon	7 049 000	
80	Tilskuddsordning for frivillige organisasjoner	11 500 000	
81	Kulturell skolesekk, <i>kan overføres</i>	15 000 000	536 639 000
321	Kunstnerformål:		
1	Driftsutgifter	10 526 000	
73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	80 216 000	
74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	74 013 000	
75	Vederlagsordninger	86 508 000	251 263 000
322	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322):		
1	Driftsutgifter	96 784 000	
21	Store utstillinger	1 097 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 238 000	
50	Utsmykking av offentlige bygg	4 365 000	
72	Knutepunktinstitusjoner	26 386 000	
75	Offentlig rom, kunsthåndverk og design	16 840 000	
78	Ymse faste tiltak	35 434 000	193 144 000
323	Musikkformål (jf. kap. 3323):		
1	Driftsutgifter	100 117 000	
70	Nasjonale institusjoner	133 332 000	
71	Region-/landsdelsinstitusjoner	78 963 000	
72	Knutepunktinstitusjoner	16 352 000	
74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	11 992 000	
78	Ymse faste tiltak	27 705 000	368 461 000
324	Teater- og operaformål (jf. kap. 3324):		
1	Driftsutgifter	81 914 000	
70	Nasjonale institusjoner	463 554 000	
71	Region-/landsdelsinstitusjoner	167 464 000	
73	Distriktsopera	9 489 000	
78	Ymse faste tiltak	25 704 000	748 125 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):		
1 Driftsutgifter	206 751 000	
21 Spesielle driftsutgifter	7 313 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 922 000	
73 Noregs Mållag	1 361 000	
74 Det Norske Samlaget	5 763 000	
78 Ymse faste tiltak	65 145 000	303 255 000
328 Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):		
1 Driftsutgifter	39 805 000	
21 Arkeologiske og andre oppdrag	13 129 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 703 000	
60 Tilskuddsordning for museer	135 529 000	
70 Nasjonale institusjoner	143 777 000	
72 Knutepunktinstitusjoner	16 086 000	
78 Ymse faste tiltak	47 430 000	398 459 000
329 Arkivformål (jf. kap. 3329):		
1 Driftsutgifter	144 399 000	
21 Spesielle driftsutgifter	3 510 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 837 000	
78 Ymse faste tiltak	4 488 000	156 234 000
Sum Kulturformål		<u>2 955 580 000</u>

Film- og medieformål

334 Film- og medieformål (jf. kap. 3334):		
1 Driftsutgifter	93 517 000	
21 Spesielle driftsutgifter	7 729 000	
50 Audiovisuelt produksjonsfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	59 108 000	
71 Filmproduksjon m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	143 606 000	
72 Knutepunktinstitusjoner	5 404 000	
73 Norsk Film AS	19 566 000	
75 Medieprogrammet	9 476 000	
78 Ymse faste tiltak	19 631 000	
79 Til disposisjon	1 229 000	359 266 000
335 Pressestøtte:		
71 Produksjonstilskudd	180 000 000	
73 Anvendt medieforskning og etterutdanning	11 274 000	
75 Tilskudd til samiske aviser	10 000 000	
76 Tilskudd til ymse publikasjoner	31 800 000	
77 Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 485 000	234 559 000
336 Informasjonsberedskap - Norsk rikskringkasting:		
70 Informasjonsberedskap	2 616 000	2 616 000
Sum Film- og medieformål		<u>596 441 000</u>
Sum Kulturdepartementet		<u>3 697 823 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Justisdepartementet			
Administrasjon			
400	Justisdepartementet (jf. kap. 3400):		
1	Driftsutgifter	201 030 000	
70	Tilskudd	206 000	
71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	9 256 000	210 492 000
	Sum Administrasjon		<u>210 492 000</u>
Rettsvesen			
405	Lagmannsrettene (jf. kap. 3405):		
1	Driftsutgifter	136 263 000	136 263 000
410	Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410):		
1	Driftsutgifter	793 668 000	
21	Spesielle driftsutgifter	91 670 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	26 361 000	911 699 000
414	Domsutgifter:		
1	Driftsutgifter	58 855 000	58 855 000
	Sum Rettsvesen		<u>1 106 817 000</u>
Kriminalomsorg			
430	Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):		
1	Driftsutgifter	1 368 513 000	
21	Spesielle driftsutgifter	39 741 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	38 449 000	
70	Tilskudd	4 483 000	
71	Tilskudd til Frelsesarmeens institusjon Elevator	3 373 000	
72	Tilskudd til Foreningen for fangers pårørende	450 000	1 455 009 000
432	Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS) (jf. kap. 3432):		
1	Driftsutgifter	93 915 000	93 915 000
	Sum Kriminalomsorg		<u>1 548 924 000</u>
Politi og påtalemyndighet			
440	Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	4 791 904 000	
21	Spesielle driftsutgifter	19 062 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	208 694 000	5 019 660 000
441	Oslo politidistrikt (jf. kap. 3441):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	1 012 894 000	
21	Spesielle driftsutgifter	16 606 000	1 029 500 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
442	Politihøgskolen (jf. kap. 3442):		
1	Driftsutgifter	158 196 000	158 196 000
443	Oppfølging av innsynsloven:		
1	Driftsutgifter	5 036 000	
70	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 120 000	9 156 000
445	Den høyere påtalemyndighet (jf. kap. 3445):		
1	Driftsutgifter	65 465 000	65 465 000
446	Kontrollen med den militære påtale- og disiplinærmyndighet (jf. kap. 3446):		
1	Driftsutgifter	3 948 000	3 948 000
447	Politiberedskap:		
1	Driftsutgifter	4 992 000	4 992 000
448	Grensekommisæreren:		
1	Driftsutgifter	3 727 000	3 727 000
	Sum Politi og påtalemyndighet		6 294 644 000

Sivile vernepliktige, sivilt beredskap og redningstjenesten

450	Sivile vernepliktige (jf. kap. 3450):		
1	Driftsutgifter	231 510 000	231 510 000
451	Sivilt beredskap (jf. kap. 3451):		
1	Driftsutgifter	253 338 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	21 702 000	
70	Overføringer til private	317 000	275 357 000
455	Redningstjenesten (jf. kap. 3455):		
1	Driftsutgifter	33 306 000	
21	Spesielle driftsutgifter	5 111 000	
22	Søk etter omkomne på havet, <i>kan overføres</i>	23 990 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	4 500 000	
72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenesten ved kystradioene	55 060 000	128 967 000
	Sum Sivile vernepliktige, sivilt beredskap og redningstjenesten		635 834 000

Andre virksomheter

460	De særskilte etterforskningsorganene:		
1	Driftsutgifter	6 703 000	6 703 000
466	Advokatutgifter m.m.:		
1	Driftsutgifter	288 687 000	288 687 000
467	Norsk Lovtidend:		
1	Driftsutgifter	3 056 000	3 056 000
	Sum Andre virksomheter		298 446 000

Erstatninger, tilskudd m.v.

470	Fri rettshjelp (jf. kap. 3470):		
1	Driftsutgifter	3 906 000	
70	Fri sakførsel	197 012 000	
71	Fritt rettsråd	121 387 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
72	Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	15 129 000	337 434 000
471	Statens erstatningsansvar:		
1	Driftsutgifter	722 000	
70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	41 640 000	
71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	70 040 000	112 402 000
474	Konfliktråd:		
1	Driftsutgifter	2 693 000	
60	Overføringer til kommunene, <i>kan overføres</i>	24 700 000	27 393 000
475	Bobehandling:		
1	Driftsutgifter	27 000 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	27 730 000	54 730 000
	Sum Erstatninger, tilskudd m.v.		<u>531 959 000</u>

Svalbardbudsjettet

480	Svalbardbudsjettet:		
50	Tilskudd	61 230 000	61 230 000
	Sum Svalbardbudsjettet		<u>61 230 000</u>
	Sum Justisdepartementet		<u>10 688 346 000</u>

Kommunal- og regionaldepartementet

Administrasjon m.m.

500	Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500):		
1	Driftsutgifter	156 800 000	
21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	21 400 000	
22	KOSTRA-rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene	15 200 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 600 000	199 000 000
502	Valgutgifter:		
1	Driftsutgifter	90 300 000	
60	Refusjon til kommuner	18 600 000	108 900 000
	Sum Administrasjon m.m.		<u>307 900 000</u>

Innvandring

520	Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520):		
1	Driftsutgifter	251 333 000	
21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	1 091 800 000	1 343 133 000
521	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521):		
60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	2 033 986 000	
62	Kommunale innvandrertiltak	12 072 000	
70	Analyse av ressursbruk	1 600 000	
71	Kunnskapsutvikling	19 500 000	
72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	17 000 000	
73	Tilskudd til innvandrersisasjoner og annen frivillig virksomhet	21 000 000	
74	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	1 300 000	2 106 458 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
522 Senter mot etnisk diskriminering (jf. kap. 3522):		
1 Driftsutgifter	5 600 000	5 600 000
523 Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene:		
1 Driftsutgifter	3 350 000	3 350 000
524 Klagenemnd for utlendingssaker:		
1 Driftsutgifter	56 300 000	
21 Spesielle driftsutgifter, nemdbehandling	55 009 000	111 309 000
Sum Innvandring		<u>3 569 850 000</u>
Nasjonale minoriteter		
526 Nasjonale minoriteter:		
70 Tilskudd til nasjonale minoriteter	2 600 000	2 600 000
Sum Nasjonale minoriteter		<u>2 600 000</u>
Arbeidsmiljø og sikkerhet		
530 Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530):		
1 Driftsutgifter	247 000 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	3 700 000	250 700 000
531 Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531):		
1 Driftsutgifter	56 400 000	
21 Oppdrag	6 300 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	2 600 000	65 300 000
532 Produktregisteret (jf. kap. 3532):		
1 Driftsutgifter	10 300 000	10 300 000
533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 3533):		
1 Driftsutgifter	61 800 000	
21 Spesielle driftsutgifter	700 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	750 000	
70 Tilskudd til Norsk Brannvern Forening	500 000	63 750 000
534 Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.:		
1 Driftsutgifter	9 500 000	9 500 000
535 Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535):		
1 Driftsutgifter	25 400 000	25 400 000
536 Arbeidsmiljøtiltak:		
21 Forsknings- og utredningsoppdrag m.m., kan overføres	12 500 000	
51 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	5 100 000	
70 Tilskudd til forskning og informasjon	3 800 000	21 400 000
537 Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537):		
1 Driftsutgifter	52 600 000	52 600 000
538 Tilskudd til Norsk Elektroteknisk Komité:		
70 Grunnbevilgning	2 600 000	2 600 000
Sum Arbeidsmiljø og sikkerhet		<u>501 550 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Samiske formål			
540	Sametinget:		
50	Sametinget	106 900 000	106 900 000
541	Tilskudd til samiske formål:		
70	Tilskudd til samiske formål	3 430 000	3 430 000
	Sum Samiske formål		110 330 000
Regional- og distriktspolitikk			
550	Lokal næringsutvikling:		
60	Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres</i>	18 000 000	
61	Kommunale næringsfond	93 140 000	
63	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	134 000 000	245 140 000
551	Regional næringsutvikling i fylker og kommuner:		
51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51</i>	248 000 000	
55	Etablererstipend, fond	120 000 000	
57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond ...	77 000 000	
58	Regionale samordningstiltak, fond	62 500 000	507 500 000
552	Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling:		
21	Kunnskapsutvikling, informasjon, m.v.	8 000 000	
53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	90 000 000	
54	Program for vannforsyning, fond	40 000 000	
56	Omstilling og nyskaping, fond	82 000 000	
70	SIVA - utviklingsarbeid, inkubatorprogram, m.v.	32 000 000	
71	Næringshager	26 000 000	
90	SIVA - innskuddskapital	10 000 000	
91	Aksjekapital IT Fornebu	165 000 000	453 000 000
	Sum Regional- og distriktspolitikk		1 205 640 000
Overføringer gjennom inntektssystemet til kommuner og fylkeskommuner			
571	Rammetilskudd til kommuner (jf. kap.3571):		
60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning	29 669 007 000	
62	Nord-Norge-tilskudd	1 041 332 000	
63	Regionaltilskudd	527 303 000	
64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> ...	3 206 000 000	
65	Hovedstadstilskudd	182 248 000	
68	Forsøk med rammefinansiering av øremerkede tilskudd	865 110 000	35 491 000 000
572	Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):		
60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning	16 486 100 000	
62	Nord-Norge-tilskudd	704 600 000	
64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64</i> ...	1 268 000 000	
65	Hovedstadstilskudd	127 300 000	18 586 000 000
	Sum Overføringer gjennom inntektssystemet til kommuner og fylkeskommuner		54 077 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Bolig og bomiljø			
580	Bostøtte:		
70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	1 577 000 000	1 577 000 000
581	Bolig- og bomiljøtiltak:		
60	Handlingsprogram for Oslo indre øst	50 000 000	
71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i>	99 000 000	
73	Tilskudd til opplysning, informasjon m.m.	10 000 000	
75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	591 000 000	
78	Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, <i>kan overføres</i>	37 800 000	
79	Tilskudd til radonforebyggende tiltak i boliger, <i>kan overføres</i>	6 500 000	794 300 000
586	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:		
60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 582 000 000	
63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	708 000 000	2 290 000 000
	Sum Bolig og bomiljø		<u>4 661 300 000</u>

Bygningssaker

587	Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587):		
1	Driftsutgifter	27 600 000	27 600 000
	Sum Bygningssaker		<u>27 600 000</u>
	Sum Kommunal- og regionaldepartementet		<u>64 463 770 000</u>

Sosial- og helsedepartementet

Administrasjon

600	Sosial- og helsedepartementet (jf. kap. 3600):		
1	Driftsutgifter	160 200 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 600 000	166 800 000
604	Etat for rådssekretariatet og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v. (jf. kap. 3604):		
1	Driftsutgifter	42 100 000	
70	Tilskudd til frivillighetssentraler	54 800 000	96 900 000
	Sum Administrasjon		<u>263 700 000</u>

Sosialtjenesten, forebygging av rusmiddelmisbruk m.v.

610	Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610):		
1	Driftsutgifter	27 380 000	
70	Frivillig rusmiddelforebyggende arbeid, <i>kan overføres</i>	54 200 000	81 580 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
612	Statens institutt for rusmiddelforskning og dokumentasjon (jf. kap. 3612):		
1	Driftsutgifter	21 200 000	21 200 000
614	Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.:		
21	Spesielle driftsutgifter	32 100 000	
50	Norges forskningsråd	7 000 000	
63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i>	162 700 000	
70	Tilskudd	32 150 000	233 950 000
616	Statens klinikk for narkomane (jf. kap. 3616):		
1	Driftsutgifter	23 630 000	23 630 000
	Sum Sosialtjenesten, forebygging av rusmiddelmissbruk m.v.		360 360 000

Kontantytelser

660	Krigspensjon:		
70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	293 000 000	
71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	710 000 000	1 003 000 000
664	Pensjonstrygden for sjømenn:		
70	Tilskudd	185 000 000	185 000 000
666	Avtalefestet pensjon (AFP):		
70	Tilskudd	497 000 000	497 000 000
	Sum Kontantytelser		1 685 000 000

Eldre og funksjonshemmede

670	Tiltak for eldre:		
61	Tilskudd til omsorgstjenester, <i>kan overføres</i>	3 495 400 000	
70	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner m.m.	4 700 000	
72	Tilskudd til opphold i institusjon for eldre med særskilte behov	5 600 000	3 505 700 000
673	Tiltak for funksjonshemmede:		
1	Driftsutgifter	11 210 000	
61	Oppfølging av ansvarsreformen for mennesker med psykisk utviklingshemming	834 300 000	
62	Tilskudd til utskrivning av unge funksjonshemmede, <i>kan overføres</i>	39 000 000	
63	Begrenset bruk av tvang	93 600 000	
65	Psykisk utviklingshemmede med sikringsdom, <i>kan overføres</i>	35 000 000	
72	Tiltak for døvblinde	43 200 000	
73	Tilskudd til likemannsarbeid	12 820 000	
75	Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner	84 620 000	1 153 750 000
674	Handlingsplan for funksjonshemmede:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	41 600 000	
60	Tilskudd til assistenter for funksjonshemmede	45 000 000	86 600 000
675	Tiltak for eldre og funksjonshemmede:		
1	Driftsutgifter	13 000 000	
21	Spesielle driftsutgifter	34 600 000	
50	Norges forskningsråd	24 400 000	
70	Tilskudd til spesielle formål	15 600 000	87 600 000
676	Kompetansesentra for funksjonshemmede:		
1	Driftsutgifter	11 700 000	

Kap. Post	Kroner	Kroner
21 Kompetansesystem for autister	10 400 000	
70 Kompetansesentra m.m.	95 750 000	117 850 000
Sum Eldre og funksjonshemmede		<u>4 951 500 000</u>
Helsetilsyn m.m.		
700 Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3700):		
1 Driftsutgifter	233 600 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>500 000</u>	234 100 000
701 Forsknings- og forsøksvirksomhet:		
21 Spesielle driftsutgifter	136 000 000	
50 Norges forskningsråd	<u>28 800 000</u>	164 800 000
702 Nemnd for bioteknologi:		
1 Driftsutgifter	<u>5 820 000</u>	5 820 000
703 Helsetjenesten for innsatte i fengsel:		
1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 60</i>	7 670 000	
60 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan nyttes under post 1</i>	<u>61 100 000</u>	68 770 000
704 Giftinformasjonsentralen (jf. kap. 3704):		
1 Driftsutgifter	<u>12 000 000</u>	12 000 000
705 Kursvirksomhet og stipendier:		
60 Rekruttering m.m. av helsepersonell	35 100 000	
61 Utdanningstiltak, turnustjeneste m.m.	48 400 000	
62 Bedriftsinterne videreutdanninger	36 000 000	
71 Tilskudd til kurs og stipendier til personell innen helsevesenet m.m.	<u>14 000 000</u>	133 500 000
Sum Helsetilsyn m.m.		<u>618 990 000</u>
Kommunehelsetjeneste, forebygging og rehabilitering		
710 Statens institutt for folkehelse (jf. kap. 3710):		
1 Driftsutgifter	201 600 000	
21 Formidlingsvirksomhet	113 500 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>5 000 000</u>	320 100 000
711 Statens rettsstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711):		
1 Driftsutgifter	46 160 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>6 000 000</u>	52 160 000
712 Statens helseundersøkelser (jf. kap. 3712):		
1 Driftsutgifter	46 770 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>1 150 000</u>	47 920 000
713 Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet (jf. kap. 3713):		
1 Driftsutgifter	<u>36 800 000</u>	36 800 000
714 Statens tobakksskaderåd (jf. kap. 3714):		
1 Driftsutgifter	<u>42 700 000</u>	42 700 000
715 Statens strålevern (jf. kap. 3715):		
1 Driftsutgifter	48 000 000	
21 Oppdragsutgifter	<u>32 850 000</u>	80 850 000
716 Kreftregisteret (jf. kap. 3716):		
1 Driftsutgifter	32 100 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	700 000	32 800 000
718	Rehabilitering:		
21	Spesielle driftsutgifter	11 400 000	11 400 000
719	Helsefremmende og forebyggende arbeid:		
1	Driftsutgifter	250 000	
21	Tilskudd til helsefremmende og forebyggende tiltak i helse- og sosialsektoren, <i>kan overføres</i>	35 500 000	
50	Norges forskningsråd	26 900 000	
70	Handlingsplan mot HIV/AIDS-epidemien og smittevern, <i>kan overføres</i>	26 000 000	
71	Tilskudd til opplysningstiltak, forebyggelse av uønskede svangerskap m.v.	16 650 000	
72	Stiftelsen AAN-Alternativ til abort i Norge	10 750 000	116 050 000
	Sum Kommunehelsetjeneste, forebygging og rehabilitering		740 780 000

Somatiske spesialisttjenester

730	Fylkeskommunenes helsetjeneste:		
60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i>	12 530 000 000	
61	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	3 200 500 000	
62	Tilskudd til regionsykehus	1 885 000 000	
63	Refusjon godkjente kapitalutgifter	290 500 000	
64	Tilskudd til utstyr på sykehus, <i>kan overføres</i>	764 000 000	
66	Helseregionale og andre samarbeidstiltak, <i>kan overføres</i>	30 000 000	
67	Andre tilskudd	44 200 000	18 744 200 000
731	Rikshospitalet:		
50	Statstilskudd	1 068 600 000	1 068 600 000
733	Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefordeling:		
1	Driftsutgifter	4 700 000	4 700 000
734	Det norske Radiumhospital:		
50	Statstilskudd	298 600 000	298 600 000
735	Statens senter for epilepsi (jf. kap. 3735):		
1	Driftsutgifter	129 440 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 860 000	132 300 000
737	Barnesykehus (jf. kap. 3737):		
1	Driftsutgifter	43 480 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	720 000	44 200 000
738	Helsetjenesten på Svalbard (jf. kap. 3738):		
1	Driftsutgifter	12 500 000	12 500 000
739	Andre utgifter:		
21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan nyttes under post 65</i>	90 200 000	
50	Norges forskningsråd	25 600 000	
60	Tilskudd til helsepersonellbemanning i luftambulansetjenesten	59 000 000	
61	Tilskudd til driftsavtaler	202 000 000	
64	Tilskudd til RIT 2000, <i>kan overføres</i>	125 900 000	
65	Kreftbehandling m.m., <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i>	216 800 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
66	Mammografiscreening	99 600 000	
71	Tilskudd til Norsk Pasientforening m.fl.	4 500 000	
72	Tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning	39 100 000	
74	Reiseutgifter, turnuskandidater	8 900 000	871 600 000
	Sum Somatiske spesialisttjenester		<u>21 176 700 000</u>

Psyisk helsevern

742	Forpleining, kontroll og tilsyn med psykiatriske pasienter:		
1	Driftsutgifter	20 500 000	
60	Tilskudd	<u>3 800 000</u>	24 300 000
743	Statlige stimuleringsiltak for psykisk helsevern:		
21	Spesielle driftsutgifter	24 600 000	
60	Utredninger og utviklingsarbeid, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	78 700 000	
61	Tilskudd til psykososialt arbeid for flyktninger, <i>kan overføres</i>	17 100 000	
62	Tilskudd til psykiatri i kommuner, <i>kan overføres</i>	823 500 000	
63	Tilskudd til styrking av psykisk helsevern i fylkene, <i>kan overføres</i>	816 400 000	
64	Omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for voksne, <i>kan overføres, kan nyttes under post 65</i>	56 000 000	
65	Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom, <i>kan overføres, kan nyttes under post 64</i>	19 000 000	
70	Tilskudd til forskning, videre- og etterutdanning, <i>kan overføres, kan nyttes under post 60</i>	134 500 000	
72	Tilskudd til Modum bads nervesanatorium	<u>68 800 000</u>	2 038 600 000
	Sum Psyisk helsevern		<u>2 062 900 000</u>

Legemidler

750	Statens legemiddelkontroll (jf. kap. 3750 og 5578):		
1	Driftsutgifter	100 400 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>5 000 000</u>	105 400 000
751	Apotekvesenet (jf. kap. 3751 og 5577):		
70	Tilskudd til apotek	<u>76 600 000</u>	76 600 000
	Sum Legemidler		<u>182 000 000</u>

Helse- og sosialberedskap

797	Helse- og sosialberedskap:		
1	Driftsutgifter	<u>12 000 000</u>	12 000 000
	Sum Helse- og sosialberedskap		<u>12 000 000</u>
	Sum Sosial- og helsedepartementet		<u>32 053 930 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Barne- og familiedepartementet			
Administrasjon			
800	Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800):		
1	Driftsutgifter	75 549 000	
21	Spesielle driftsutgifter	2 859 000	78 408 000
	Sum Administrasjon		<u>78 408 000</u>
Tiltak for familie og likestilling			
830	Foreldreveiledning og samlivstiltak:		
21	Spesielle driftsutgifter	3 845 000	3 845 000
840	Tilskudd til krisetiltak:		
60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	50 571 000	50 571 000
841	Familievern og konfliktløsning:		
21	Spesielle driftsutgifter	8 000 000	
70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.v.	2 613 000	10 613 000
844	Kontantstøtte:		
21	Spesielle driftsutgifter	4 284 000	
70	Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60,</i> <i>overslagsbevilgning</i>	2 820 914 000	2 825 198 000
845	Barnetrygd:		
70	Tilskudd	14 914 000 000	14 914 000 000
846	Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.:		
21	Spesielle driftsutgifter	15 380 000	
70	Tilskudd	3 312 000	
72	Tiltak for lesbiske og homofile	1 000 000	19 692 000
847	Kompetansesenter for likestilling:		
50	Basisbevilgning	5 267 000	5 267 000
848	Likestillingsombudet:		
1	Driftsutgifter	4 830 000	4 830 000
	Sum Tiltak for familie og likestilling		<u>17 834 016 000</u>
Tiltak for barn og ungdom			
850	Barneombudet (jf. kap. 3850):		
1	Driftsutgifter	6 745 000	6 745 000
852	Adopsjonsstøtte:		
70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	10 330 000	10 330 000
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet:		
1	Driftsutgifter	61 100 000	
50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	7 863 000	
63	Særskilte tiltak, <i>kan overføres</i>	14 500 000	
64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	95 432 000	
70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	1 966 000	

Kap. Post	Kroner	Kroner
71 Utvikling og opplysningsarbeid m.v., <i>kan nyttes under post 50</i>	27 603 000	208 464 000
856 Barnehager:		
21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 489 000	
50 Tilskudd til samiske barnehagetilbud	8 110 000	
60 Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning,</i> <i>kan nyttes under kap. 844 post 70</i>	4 984 191 000	
64 Prøveprosjekt Oslo indre Øst	11 000 000	5 016 790 000
857 Barne- og ungdomstiltak:		
50 Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	4 975 000	
70 Barne- og ungdomsorganisasjoner	57 518 000	
71 Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	3 865 000	
72 Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljøet ..	4 032 000	
73 Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	17 839 000	
74 Ungdomssatsing i distriktene, <i>kan overføres</i>	2 828 000	
75 Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt	18 500 000	
79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid m.v., <i>kan overføres</i>	19 161 000	128 718 000
858 Statens ungdoms- og adopsjonskontor (jf. kap. 3858):		
1 Driftsutgifter	13 641 000	13 641 000
859 UNG i Europa (jf. kap. 3859):		
1 Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 630 000	4 630 000
Sum Tiltak for barn og ungdom		<u>5 389 318 000</u>

Forbrukerpolitikk

860 Forbrukerrådet (jf. kap. 3860):		
1 Driftsutgifter	68 965 000	
21 Spesielle driftsutgifter	1 030 000	69 995 000
862 Positiv miljømerking:		
70 Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	2 386 000	2 386 000
865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid:		
21 Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	9 807 000	9 807 000
866 Statens institutt for forbruksforskning:		
50 Basisbevilgning	17 406 000	17 406 000
867 Forbrukertvistutvalget:		
1 Driftsutgifter	2 981 000	2 981 000
868 Forbrukerombudet:		
1 Driftsutgifter	9 431 000	9 431 000
Sum Forbrukerpolitikk		<u>112 006 000</u>
Sum Barne- og familiedepartementet		<u>23 413 748 000</u>

Nærings- og handelsdepartementet

Administrasjon

900 Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900):		
1 Driftsutgifter	107 000 000	
21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	44 800 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	15 000 000	166 800 000
	Sum Administrasjon		166 800 000
Infrastruktur og kompetanseoverføring			
901	Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901):		
1	Driftsutgifter	154 000 000	154 000 000
902	Justervesenet (jf. kap. 3902):		
1	Driftsutgifter	74 450 000	
21	Spesielle driftsutgifter	100 000	74 550 000
903	Standardisering:		
70	Tilskudd	26 000 000	26 000 000
904	Brønnøysundregistrene (jf. kap. 3904):		
1	Driftsutgifter	136 500 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 616 000	143 116 000
910	Statens veiledningskontor for oppfinnere:		
1	Driftsutgifter	7 150 000	
70	Utviklingsarbeider og stipend, <i>kan overføres</i>	7 900 000	15 050 000
911	Bedriftsrettet kompetanseoverføring:		
74	Norsk Designråd	9 000 000	
75	EUs SMB-program, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
77	Næringsrettet teknologisk kompetanseoverføring ...	30 300 000	
78	Bedriftsrettet informasjonsformidling	11 800 000	57 100 000
	Sum Infrastruktur og kompetanseoverføring		469 816 000
Forskning og utvikling			
920	Norges forskningsråd:		
50	Tilskudd	907 500 000	907 500 000
922	Norsk Romsenter:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	246 700 000	246 700 000
923	Forsknings- og utviklingskontrakter:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	151 000 000	151 000 000
924	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	10 500 000	
71	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i>	500 300 000	510 800 000
926	Spesielle IT-tiltak:		
22	Samordning av IT-politikken, <i>kan overføres</i>	4 400 000	
50	Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon, <i>kan overføres</i>	38 500 000	42 900 000
928	FoU-prosjekter i næringslivets regi:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	200 000 000	200 000 000
	Sum Forskning og utvikling		2 058 900 000
Geologi og mineralressursforvaltning			
932	Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 3932):		
1	Driftsutgifter	97 150 000	
21	Spesielle driftsutgifter	31 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
70	Tilskudd til sekretariat for IUGS	850 000	132 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
933	Bergvesenet (jf. kap. 3933):		
1	Driftsutgifter	9 050 000	
30	Sikring av gruveåpninger, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
31	Tiltak mot avrenning fra nedlagte gruver, <i>kan overføres</i>	3 300 000	13 350 000
	Sum Geologi og mineralressursforvaltning		<u>145 350 000</u>
Sjøfartsforvaltning			
941	Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3941):		
1	Driftsutgifter	191 500 000	
21	Spesielle driftsutgifter	8 000 000	
70	Hjemsending av sjøfolk	<u>1 000 000</u>	200 500 000
942	Skipsregistrene (jf. kap. 3942):		
1	Driftsutgifter	<u>6 850 000</u>	6 850 000
943	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>330 000 000</u>	330 000 000
944	Ventelønn:		
1	Driftsutgifter	<u>800 000</u>	800 000
	Sum Sjøfartsforvaltning		<u>538 150 000</u>
Aksjeselskaper			
952	Svalbard Samfunnsdrift og Næringsutvikling:		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	<u>40 000 000</u>	40 000 000
953	Kings Bay AS:		
70	Tilskudd	<u>11 000 000</u>	11 000 000
	Sum Aksjeselskaper		<u>51 000 000</u>
Næringsutvikling og -finansiering			
961	Reiselivstiltak:		
1	Driftsutgifter	2 000 000	
70	Tilskudd til internasjonal markedsføring	<u>92 000 000</u>	94 000 000
966	Støtte til skipsbygging:		
70	Rentestøtte ved langtidsfinansiering av skip og mobile rigger, <i>overslagsbevilgning</i>	400 000	
72	Rentestøtte ved langtidsfinansiering av innenlandske leveringer av fiskebåter, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>800 000</u>	1 200 000
967	Investeringselskap:		
90	Aksjekapital	<u>2 450 000 000</u>	2 450 000 000
	Sum Næringsutvikling og -finansiering		<u>2 545 200 000</u>
Eksportfremme og internasjonalisering			
970	Internasjonaliseringstiltak:		
70	Eksportfremmende tiltak, <i>kan overføres</i>	183 000 000	
71	Internasjonalt teknologisamarbeid	<u>19 500 000</u>	202 500 000
971	Eksportfinans ASA:		
70	Tilskudd	<u>20 100 000</u>	20 100 000
972	Internasjonale investeringstiltak:		
71	Tilskudd til Nordisk Prosjekttransportfond	4 084 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
92	Innskudd i Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling (EBRD)	29 200 000	33 284 000
	Sum Eksportfremme og internasjonalisering		255 884 000
Sivilt beredskap under Nærings- og handelsdepartementet			
990	Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 3990):		
1	Driftsutgifter	13 500 000	13 500 000
993	Skipsfartsberedskap:		
1	Driftsutgifter	500 000	
70	Tilskudd til Skipsfartens beredskapssekretariat	2 900 000	3 400 000
	Sum Sivilt beredskap under Nærings- og handelsdepartementet		16 900 000
	Sum Nærings- og handelsdepartementet		6 248 000 000
Fiskeridepartementet			
Administrasjon			
1000	Fiskeridepartementet (jf. kap.4000):		
1	Driftsutgifter	64 000 000	
70	Tilskudd diverse formål	500 000	64 500 000
1001	Deltakelse i internasjonale organisasjoner:		
70	Tilskudd	6 250 000	6 250 000
	Sum Administrasjon		70 750 000
Forskning og utvikling			
1020	Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020):		
1	Driftsutgifter	160 250 000	
21	Spesielle driftsutgifter	118 450 000	278 700 000
1021	Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021):		
1	Driftsutgifter	87 900 000	
21	Spesielle driftsutgifter	32 000 000	119 900 000
1023	Fiskeri- og havbruksforskning (jf. kap. 4023):		
1	Driftsutgifter	20 250 000	
21	Spesielle driftsutgifter	8 250 000	
50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	205 000 000	
70	Tilskudd Fiskeriforskning i Tromsø, <i>kan overføres</i>	21 500 000	
71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	27 000 000	282 000 000
	Sum Forskning og utvikling		680 600 000
Fiskeri- og havbruksforvaltning			
1030	Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030):		
1	Driftsutgifter	260 300 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 500 000	261 800 000
1050	Diverse fiskeriformål:		
71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	3 000 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
73	Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000	
78	DNA-register for vågehval, <i>kan overføres</i>	3 500 000	
79	Informasjon ressursforvaltning	2 000 000	23 400 000
	Sum Fiskeri- og havbruksforvaltning		<u>285 200 000</u>
Kystforvaltning			
1060	Kystadministrasjon (jf. kap. 4060):		
1	Driftsutgifter	81 500 000	
47	Innkjøp av EDB-utstyr, <i>kan overføres</i>	2 400 000	
70	Tilskudd Redningsselskapet	43 300 000	127 200 000
1064	Havnetjenesten (jf. kap. 4064):		
30	Fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 33, 45 og 60</i>	166 500 000	
33	Farleder, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 30, 45 og 60</i>	30 000 000	
45	Vedlikehold av fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 30, 33 og 60</i>	10 000 000	
60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 30, 33 og 45</i>	50 000 000	256 500 000
1065	Fyrstjenesten (jf. kap. 4065):		
1	Driftsutgifter	187 700 000	
30	Nyanlegg, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	25 000 000	232 700 000
1066	Lostjenesten (jf. kap. 4066):		
1	Driftsutgifter	351 900 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	13 450 000	365 350 000
1067	Trafikksentraler (jf. kap. 4067):		
1	Driftsutgifter	22 750 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 250 000	29 000 000
1070	Elektroniske navigasjonshjelpemidler (jf. kap. 4070):		
1	Driftsutgifter	25 500 000	
70	Tilskudd til utbygging og drift av Loran C, <i>kan overføres</i>	8 600 000	34 100 000
	Sum Kystforvaltning		<u>1 044 850 000</u>
	Sum Fiskeridepartementet		<u>2 081 400 000</u>

Landbruksdepartementet

Landbruksadministrasjon m.m.

1100	Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):		
1	Driftsutgifter	105 496 000	
45	Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> ...	11 624 000	
50	Store utstyrskjøp og vedlikehold - forvaltningsorgan med særskilte fullmakter	200 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
70	Tilskudd til driften av Staur gård	250 000	117 570 000
	Sum Landbruksadministrasjon m.m.		117 570 000
Matvarekvalitet, dyrehelse og plantehelse			
1107	Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107):		
1	Driftsutgifter	177 110 000	
70	Tilskudd til veterinær beredskap	40 000 000	
73	Tilskudd til tiltak mot dyresykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	16 000 000	233 110 000
1110	Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110):		
1	Driftsutgifter	90 985 000	
73	Tilskudd til stamsædavl, <i>overslagsbevilgning</i>	582 000	91 567 000
1112	Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.:		
50	Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver, Veterinærinstituttet	91 812 000	
51	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk	39 421 000	
52	Støtte til fagsentrene	12 619 000	143 852 000
1114	Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114):		
1	Driftsutgifter	174 788 000	174 788 000
	Sum Matvarekvalitet, dyrehelse og plantehelse		643 317 000
Forskning og utvikling			
1137	Forskning og utvikling:		
50	Forskningsprogrammer	120 212 000	
51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter	146 139 000	266 351 000
	Sum Forskning og utvikling		266 351 000
Næringsutvikling, miljø og arealforvaltning			
1140	Miljø- og nærings tiltak i jordbruket:		
50	Driftsøkonomiske analyser m.m.	18 078 000	
77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i>	33 102 000	51 180 000
1142	Miljø- og nærings tiltak i skogbruket:		
50	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling i skogbruket	11 733 000	
51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 319 000	
52	Omstillingstiltak NISK	2 000 000	
71	Tilskudd til langsiktige investeringer og nærings tiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	107 862 000	
76	Ressurs- og miljøtiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	23 174 000	148 088 000
1143	Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143) :		
1	Driftsutgifter	142 053 000	
70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i>	14 000 000	
71	Omstillingsstøtte til slakteri, <i>kan overføres</i>	9 006 000	
72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000	165 159 000
1144	Merverdiavgiftskompensasjon:		
70	Merverdiavgiftskompensasjon, kjøttprodukter, <i>overslagsbevilgning</i>	250 000 000	250 000 000
1145	Jordskifteverket (jf. kap. 4145):		
1	Driftsutgifter	132 777 000	132 777 000

Kap. Post	Kroner	Kroner	
1146	Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 4146):		
1	Driftsutgifter	58 001 000	58 001 000
1147	Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147):		
1	Driftsutgifter	28 616 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 028 000	
70	Tilskudd til fjellstuer	625 000	
71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	5 287 000	37 556 000
1148	Naturskade - erstatninger og sikring:		
70	Tilskudd til sikringstiltak m.m., <i>kan overføres</i>	19 810 000	
71	Naturskade, erstatninger, <i>kan overføres</i>	40 273 000	60 083 000
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150):		
50	Fondsavsetninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 604 560 000	
70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	230 500 000	
73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 727 370 000	
74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	6 758 524 000	
77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	402 600 000	
78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 798 454 000	12 522 008 000
1151	Til gjennomføring av reindriftsavtalen:		
51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	33 700 000	
72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	4 800 000	
75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	42 700 000	
79	Velferdsordninger	1 800 000	83 000 000
1161	Statskog SF - forvaltningsdrift:		
70	Tilskudd til forvaltningsdrift	16 354 000	
73	Avviklingskostnader	212 000	
75	Oppsyn i statsalmenninger	6 644 000	23 210 000
	Sum Næringsutvikling, miljø og arealforvaltning		13 531 062 000
	Sum Landbruksdepartementet		14 558 300 000

Samferdselsdepartementet

Administrasjon m.m.

1300	Samferdselsdepartementet (jf. kap 4300):		
1	Driftsutgifter	86 600 000	
70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	12 900 000	
71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål m.v.	13 700 000	113 200 000
1301	Forskning og utvikling m.v.:		
21	Utredninger vedrørende miljø, trafikksikkerhet m.v.	9 200 000	
50	Samferdselsforskning, <i>kan overføres</i>	72 800 000	
70	Tilskudd til rasjonell og miljøvennlig transport, <i>kan overføres</i>	10 000 000	92 000 000
	Sum Administrasjon m.m.		205 200 000

Luftfartsformål eksklusive forretningsdriften

1310	Flytransport:		
70	Godtgjørelse for innenlandske flyruter, <i>kan nyttes under kap. 1311 post 71</i>	387 800 000	387 800 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
1311	Tilskudd til regionale flyplasser:		
70	Tilskudd til Luftfartsverkets regionale flyplasser	94 200 000	
71	Tilskudd til ikke-statlige flyplasser, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1310 post 70</i>	9 800 000	104 000 000
1313	Luftfartstilsynet (jf. kap 4313):		
1	Driftsutgifter	108 800 000	108 800 000
1314	Havarikommisjonen for sivil luftfart:		
1	Driftsutgifter	16 000 000	16 000 000
	Sum Luftfartsformål eksklusive forretningsdriften		616 600 000
Vegformål			
1320	Statens vegvesen (jf. kap. 4320):		
23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	6 017 800 000	
24	Statens vegvesens produksjon, <i>kan overføres</i>	-110 000 000	
30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	3 947 800 000	
33	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres</i>	101 800 000	9 957 400 000
	Sum Vegformål		9 957 400 000
Særskilte transporttiltak			
1330	Særskilte transporttiltak:		
70	Tilskudd til Hurtigruten	195 900 000	
71	Tilskudd til ekspressbusser, <i>kan overføres</i>	76 700 000	272 600 000
	Sum Særskilte transporttiltak		272 600 000
Jernbaneformål			
1350	Jernbaneverket (jf. kap. 4350):		
23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	2 773 000 000	
25	Drift og vedlikehold av Gardermobanen, <i>kan overføres</i>	83 300 000	
30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	1 048 400 000	3 904 700 000
1351	Overføringer til NSB BA:		
70	Betaling for persontransporttjenester	987 000 000	987 000 000
1354	Statens jernbanetilsyn:		
1	Driftsutgifter	12 000 000	12 000 000
	Sum Jernbaneformål		4 903 700 000
Sivilt beredskap			
1360	Samferdselsberedskap:		
1	Driftsutgifter	5 440 000	
30	Transport- og sambandsanlegg, utstyr m.v., <i>kan overføres</i>	10 000 000	
70	Beredskapslagring, <i>kan overføres</i>	519 000	15 959 000
	Sum Sivilt beredskap		15 959 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
	Post		
1370	Kjøp av posttjenester:		
70	Betaling for ulønnsomme posttjenester	540 000 000	540 000 000
	Sum Post		<u>540 000 000</u>
	Post- og teletilsynet		
1380	Post- og teletilsynet (jf. kap. 4380):		
1	Driftsutgifter	139 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	22 300 000	161 300 000
	Sum Post- og teletilsynet		<u>161 300 000</u>
	Sum Samferdselsdepartementet		<u>16 672 759 000</u>
	Miljøverndepartementet		
	Fellesoppgaver, forskning, administrasjon		
1400	Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400):		
1	Driftsutgifter	124 729 000	124 729 000
1401	Opplysningsvirksomhet, tilskudd til organisasjoner:		
1	Driftsutgifter	7 329 000	
70	Driftstilskudd til frivillige miljøvernorganisasjoner ..	27 550 000	34 879 000
1410	Miljøvernforskning og miljøovervåking (jf. kap. 4410):		
21	Miljøovervåking og miljødata	76 555 000	
50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	85 910 000	
51	Forskningsprogrammer m.m.	112 214 000	
52	Rekrutteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere	2 100 000	
53	Internasjonalt miljøvernforskningssamarbeid	5 000 000	
60	Kommunal overvåking og kartlegging av biologisk mangfold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	22 151 000	
79	Diverse tilskudd	6 000 000	313 930 000
	Sum Fellesoppgaver, forskning, administrasjon		<u>473 538 000</u>
	Biomangfold, friluftsliv og kulturminner		
1422	Biomangfold, friluftsliv og kulturminner:		
1	Driftsutgifter	11 709 000	11 709 000
1425	Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425):		
1	Driftsutgifter	33 000 000	
60	Tilskudd til kommunal fiskeforvaltning, <i>kan overføres</i>	4 500 000	
61	Tilskudd til kommunale vilttiltak, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
65	Fallvilt, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	11 000 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	21 145 000	82 645 000
1426	Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426):		
1	Driftsutgifter	46 489 000	
30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i>	2 500 000	
31	Tiltak i naturvern- og friluftsområder, <i>kan overføres</i> ..	10 613 000	
32	Skjærgårdsparker m.v., <i>kan overføres</i>	11 835 000	
70	Tilskudd til naturoppsyn, <i>kan overføres</i>	500 000	71 937 000
1427	Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):		
1	Driftsutgifter	100 183 000	
30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	22 785 000	
32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	18 500 000	
33	Statlige erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i>	30 154 000	
34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
60	Kommunal naturforvaltning, <i>kan overføres</i>	2 012 000	
70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i>	96 700 000	
72	Erstatninger for rovviltskader, <i>overslagsbevilgning</i>	80 702 000	
73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i>	40 000 000	
74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	4 670 000	
75	Internasjonale avtaler og medlemskap	832 000	
76	Tilskudd til kulturlandskapstiltak, <i>kan overføres</i>	1 500 000	
77	Tilskudd til naturinformasjonssentra, <i>kan overføres</i> ...	5 400 000	
78	Friluftsrådenes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres</i>	3 300 000	408 738 000
1429	Riksantikvaren (jf. kap. 4429):		
1	Driftsutgifter	77 093 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i>	18 021 000	
60	Regionale kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i> , ...	8 000 000	
72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 21 og 60</i>	83 684 000	
73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i>	6 453 000	
75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	900 000	194 151 000
	Sum Biomangfold, friluftsliv og kulturminner		769 180 000

Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet

1441	Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):		
1	Driftsutgifter	194 262 000	
39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i>	22 400 000	
63	Tilskudd til kommunale avløpstiltak, <i>kan overføres</i>	129 613 000	
73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet	91 443 000	
75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	136 152 000	
76	Refusjonsordninger	66 000 000	639 870 000
1442	Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet:		
1	Driftsutgifter	19 985 000	
70	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon, forbruk og lokal Agenda 21, <i>kan overføres</i>	51 925 000	71 910 000
1443	Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning:		
1	Driftsutgifter	30 877 000	
21	Spesielle driftsutgifter	3 313 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 743 000	41 933 000
	Sum Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet		<u>753 713 000</u>
Regional planlegging, areal- og kartpolitikk			
1463	Regional og lokal planlegging:		
1	Driftsutgifter	28 852 000	28 852 000
1465	Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:		
21	Betaling for statsoppdraget	318 030 000	318 030 000
	Sum Regional planlegging, areal- og kartpolitikk		<u>346 882 000</u>
Internasjonalt samarbeid, klima, nord og polarområdene			
1470	Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning (jf. kap. 4470):		
1	Driftsutgifter	24 941 000	
70	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	2 200 000	
71	Internasjonale organisasjoner, <i>kan overføres</i>	30 885 000	
72	Miljøverntiltak i nordområdene, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
75	Støtte til internasjonale miljøtiltak og nasjonale energitiltak, <i>kan overføres</i>	7 581 000	73 607 000
1471	Norsk Polarinstitut (jf. kap. 4471):		
1	Driftsutgifter	112 121 000	
50	Stipend	498 000	112 619 000
	Sum Internasjonalt samarbeid, klima, nord og polarområdene		<u>186 226 000</u>
	Sum Miljøverndepartementet		<u>2 529 539 000</u>
Arbeids- og administrasjonsdepartementet			
Administrasjon m.v.			
1500	Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500):		
1	Driftsutgifter	121 996 000	
21	Spesielle driftsutgifter	77 786 000	199 782 000
1503	Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid:		
70	Tilskudd	151 111 000	151 111 000
1507	Datatilsynet (jf. kap. 4507):		
1	Driftsutgifter	18 413 000	18 413 000
	Sum Administrasjon m.v.		<u>369 306 000</u>
Fylkesmannsembetene			
1510	Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510):		
1	Driftsutgifter	732 439 000	
21	Spesielle driftsutgifter	30 290 000	762 729 000
	Sum Fylkesmannsembetene		<u>762 729 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Forvaltningspolitikk og statlige fellestjenester			
1520	Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520):		
1	Driftsutgifter	79 402 000	79 402 000
1521	Statens informasjonstjeneste:		
1	Driftsutgifter	20 174 000	
21	Spesielle driftsutgifter	20 046 000	40 220 000
1522	Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522):		
1	Driftsutgifter	266 583 000	
21	Spesielle driftsutgifter	24 885 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 247 000	301 715 000
	Sum Forvaltningspolitikk og statlige fellestjenester		421 337 000
Partistøtte			
1530	Tilskudd til de politiske partier:		
70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	131 333 000	
71	Tilskudd til kommunepartiene, <i>overslagsbevilgning</i> ...	22 723 000	
72	Tilskudd til kommunestyregruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	17 901 000	
73	Tilskudd til fylkespartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	46 722 000	
74	Tilskudd til fylkestingsgruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	6 949 000	
76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	5 271 000	230 899 000
	Sum Partistøtte		230 899 000
Pensjoner m.m.			
1541	Pensjoner av statskassen:		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	14 771 000	14 771 000
1542	Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten:		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	6 351 613 000	
70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	76 150 000	
72	For lærere i grunnskolen, <i>overslagsbevilgning</i>	243 258 000	6 671 021 000
1543	Arbeidsgiveravgift til folketrygden:		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	264 376 000	
70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	5 233 000	269 609 000
1544	Boliglån til statsansatte:		
90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	1 500 000 000	1 500 000 000
1545	Ventelønn m.v. (jf. kap. 4545):		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	246 123 000	246 123 000
1546	Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 4546):		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	13 217 000	13 217 000
1547	Gruppelivsforsikring (jf. kap. 4547):		
1	Driftsutgifter	66 883 000	66 883 000
	Sum Pensjoner m.m.		8 781 624 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Konkurrans- og prispolitikk			
1550	Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550):		
1	Driftsutgifter	66 653 000	66 653 000
1560	Pristilskudd:		
70	Til regulering av forbrukerprisene	147 000 000	147 000 000
	Sum Konkurrans- og prispolitikk		<u>213 653 000</u>
Bygg utenfor husleieordningen			
1580	Bygg utenfor husleieordningen:		
30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	649 800 000	
32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	62 700 000	
33	Reserve for byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	5 290 000	
36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	11 690 000	734 480 000
1582	Utvikling av Fornebuområdet:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 900 000	
30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres</i>	101 000 000	109 900 000
1583	Utvikling av Pilestredet Park (jf. kap. 4583):		
30	Investeringer Pilestredet Park, <i>kan overføres</i>	63 000 000	63 000 000
	Sum Bygg utenfor husleieordningen		<u>907 380 000</u>
Arbeidsmarked			
1590	Aetat (jf. kap. 4590):		
1	Driftsutgifter	1 565 605 000	
21	Spesielle driftsutgifter	1 444 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	210 881 000	1 777 930 000
1591	Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591):		
21	Evaluering, utviklingstiltak m.v., <i>kan overføres</i>	20 460 000	
70	Arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 60</i>	1 250 561 000	1 271 021 000
1592	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:		
70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under kap. 1591 post 70</i>	2 517 840 000	
73	Arbeidsmarkedstiltak, investeringer, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 70</i>	38 681 000	2 556 521 000
1593	Aetats salg av arbeidsmarkedstjenester (jf. kap. 4593):		
1	Driftsutgifter	278 400 000	278 400 000
	Sum Arbeidsmarked		<u>5 883 872 000</u>
	Sum Arbeids- og administrasjonsdepartementet		<u>17 570 800 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Finansdepartementet			
Finansadministrasjon			
1600	Finansdepartementet (jf. kap. 4600):		
1	Driftsutgifter	193 200 000	
21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	17 100 000	210 300 000
1602	Kredittilsynet (jf. kap. 4602):		
1	Driftsutgifter	107 700 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	700 000	108 400 000
	Sum Finansadministrasjon		<u>318 700 000</u>
Skatte- og avgiftsadministrasjon			
1610	Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610):		
1	Driftsutgifter	775 900 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	4 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	41 400 000	821 300 000
1618	Skatteetaten (jf. kap. 4618):		
1	Driftsutgifter	2 874 700 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	58 700 000	
22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	294 800 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	123 600 000	3 351 800 000
	Sum Skatte- og avgiftsadministrasjon		<u>4 173 100 000</u>
Offisiell statistikk			
1620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620):		
1	Driftsutgifter	297 700 000	
21	Spesielle driftsutgifter	91 000 000	
22	Folke- og bolig telling mv., <i>kan overføres</i>	63 200 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 600 000	459 500 000
	Sum Offisiell statistikk		<u>459 500 000</u>
Andre formål			
1630	Tiltak for å styrke den statlige økonomiforvaltning:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 000 000	8 000 000
1632	Kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner:		
60	Tilskudd	1 117 200 000	1 117 200 000
1634	Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634):		
1	Driftsutgifter	163 400 000	163 400 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
1637	EU-opplysning:		
70	Tilskudd til frivillige organisasjoner	2 000 000	2 000 000
	Sum Andre formål		<u>1 290 600 000</u>
Statsgjeld, renter og avdrag			
1650	Statsgjeld, renter m.m. (jf. kap. 5606):		
1	Driftsutgifter	12 000 000	
88	Renter og provisjon m.m. på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	695 000 000	
89	Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>16 470 000 000</u>	17 177 000 000
1651	Statsgjeld, avdrag og innløsning:		
90	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	43 388 400 000	
91	Avdrag og innløsning av statens grunnkjøpsobligasjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	31 200 000	
92	Avdrag på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>995 600 000</u>	44 415 200 000
	Sum Statsgjeld, renter og avdrag		<u>61 592 200 000</u>
Statlige fordringer, renter og avdrag m.v.			
1670	Avsetninger til Den nordiske investeringsbank:		
51	Tapsfond for prosjektlåneordningen	2 000 000	
90	Innbetalt grunnkapital	<u>24 000 000</u>	26 000 000
	Sum Statlige fordringer, renter og avdrag m.v.		<u>26 000 000</u>
	Sum Finansdepartementet		<u>67 860 100 000</u>
Forsvarsdepartementet			
1700	Forsvarsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	140 657 000	
73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	<u>7 500 000</u>	148 157 000
1710	Fellesinstitusjoner og statsforetak under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4710):		
1	Driftsutgifter	439 738 000	
51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	155 063 000	
70	Renter låneordning, <i>kan overføres</i>	8 500 000	
90	Lån til private, <i>kan overføres</i>	<u>1 000 000</u>	604 301 000
1719	Fellesutgifter under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4719):		
1	Driftsutgifter	13 062 000	
43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	20 000 000	
71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	50 248 000	
78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, <i>kan overføres</i>	<u>99 000 000</u>	182 310 000
1720	Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 4720):		
1	Driftsutgifter	<u>1 175 528 000</u>	1 175 528 000
1725	Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarets overkommando (jf. kap. 4725):		
1	Driftsutgifter	1 636 066 000	
50	Overføring til Statens Pensjonskasse, <i>kan overføres</i> ..	96 118 000	
74	Avgangsstimulerende tiltak, <i>kan overføres</i>	<u>5 799 000</u>	1 737 983 000
1731	Hæren (jf. kap. 4731):		
1	Driftsutgifter	<u>4 500 386 000</u>	4 500 386 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
1732	Sjøforsvaret (jf. kap. 4732):		
1	Driftsutgifter	2 791 532 000	2 791 532 000
1733	Luftforsvaret (jf. kap. 4733):		
1	Driftsutgifter	3 707 579 000	3 707 579 000
1734	Heimevernet (jf. kap. 4734):		
1	Driftsutgifter	737 252 000	737 252 000
1735	Forsvarets etterretningstjeneste:		
21	Spesielle driftsutgifter	547 390 000	547 390 000
1760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760 postene 45 og 47</i>	391 798 000	
44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 47</i>	110 510 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 289 568 000	
47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 postene 1 og 44</i>	1 039 108 000	
48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	270 000 000	
75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 44</i>	180 000 000	8 280 984 000
1790	Kystvakten (jf. kap. 4790):		
1	Driftsutgifter	553 473 000	553 473 000
1791	Redningshelikoptertjenesten (jf. kap. 4791):		
1	Driftsutgifter	189 122 000	189 122 000
1792	Norske styrker i utlandet (jf. kap. 4792):		
1	Driftsutgifter	1 922 000 000	1 922 000 000
1795	Kulturelle og allmenntilgode formål (jf. kap. 4795):		
1	Driftsutgifter	120 998 000	
47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 47</i>	25 000 000	
60	Tilskudd til kommuner, <i>kan overføres</i>	173 000	
72	Overføringer til andre	780 000	146 951 000
	Sum Forsvarsdepartementet		<u>27 224 948 000</u>

Olje- og energidepartementet

Administrasjon

1800	Olje- og energidepartementet:		
1	Driftsutgifter	101 425 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	19 000 000	
22	Beredskapslagre for drivstoff, <i>kan overføres</i>	21 000 000	
70	Internasjonalisering av petroleumsvirksomheten, <i>kan overføres</i>	10 750 000	152 175 000
	Sum Administrasjon		<u>152 175 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Petroleumsforvaltning			
1810	Oljedirektoratet (jf. kap. 4810):		
1	Driftsutgifter	229 800 000	
21	Spesielle driftsutgifter	70 200 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 500 000	306 500 000
	Sum Petroleumsforvaltning		<u>306 500 000</u>
Energi- og vassdragsforvaltning			
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829):		
1	Driftsutgifter	206 700 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	50 275 000	
22	Forbygningsarbeider og oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i>	43 950 000	
70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
75	Tilskudd til sikringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 600 000	314 525 000
1825	Omlagging av energibruk og energiproduksjon:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	62 000 000	
72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	223 000 000	
73	Produksjonsstøtte til vindkraft	2 200 000	287 200 000
	Sum Energi- og vassdragsforvaltning		<u>601 725 000</u>
Forskningsformål			
1830	Energiforskning (jf. kap. 4829):		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	11 800 000	
50	Norges forskningsråd	182 700 000	
70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	8 200 000	202 700 000
	Sum Forskningsformål		<u>202 700 000</u>
	Sum Olje- og energidepartementet		<u>1 263 100 000</u>
Ymse utgifter			
2309	Tilfeldige utgifter:		
1	Driftsutgifter	8 834 790 000	8 834 790 000
	Sum Ymse utgifter		<u>8 834 790 000</u>
Statsbankene			
2410	Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):		
1	Driftsutgifter	234 657 000	
70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	4 396 700 000	
71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	797 000 000	
72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 498 000 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	428 700 000	
74	Tap på utlån	452 000 000	
75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	4 396 000	
90	Lån til Statens lånekasse for utdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	8 069 000 000	15 880 453 000
2411	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål (jf. kap. 5311 og 5614):		
50	Tapsfond, lån til landbruksformål	6 000 000	
71	Rentestøtte	500 000	
90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	400 000 000	406 500 000
2412	Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615):		
1	Driftsutgifter	223 550 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
72	Rentestøtte	74 000 000	
90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i>	12 574 000 000	12 875 550 000
2415	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak:		
72	Tilskudd til fornyelse og kapasitetstilpasning i fiskeflåten, <i>kan overføres</i>	35 000 000	
73	Rentestøtte stønadslån	2 000 000	
74	Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor, <i>kan overføres</i>	30 000 000	67 000 000
2420	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):		
50	Utviklingstilskudd, fond	211 000 000	
51	Tapsfond for lån innvilget i budsjetterminen	60 000 000	
54	Prosjektutviklingstilskudd, fond	25 000 000	
70	Administrasjon, <i>kan overføres</i>	183 200 000	
71	Tilskudd til dekning av tap på eldre lån og garantier	800 000	
75	Tilskudd til omstilling, <i>kan overføres</i>	24 000 000	
91	Lån til risikolåneordningen, <i>overslagsbevilgning</i>	5 500 000 000	
92	Lån til grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, <i>overslagsbevilgning</i>	25 000 000 000	31 004 000 000
2422	Statens miljøfond:		
70	Statens miljøfond, rentestøtte	1 000 000	
90	Statens miljøfond, lån, <i>kan overføres</i>	61 000 000	62 000 000
2425	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:		
51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, <i>kan nyttes under kap. 551 post 51</i>	780 900 000	
53	Tilskudd til dekning av tap på lån, fond	100 000 000	880 900 000
2426	SIVA:		
90	Lån til SIVA, <i>overslagsbevilgning</i>	270 000 000	270 000 000
	Sum Statsbankene		61 446 403 000

Petroleumsvirksomheten

2440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440):		
22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000 000	
30	Investeringer	16 200 000 000	
50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	600 000 000	16 870 000 000
2441	Petroleumstett teknologit utvikling:		
50	Prosjektrettet teknologit utvikling i petroleumsvirksomheten, <i>kan overføres</i>	50 000 000	50 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
2442	Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	150 000 000	150 000 000
	Sum Petroleumsvirksomheten		<u>17 070 000 000</u>
Statens forretningsdrift			
2445	Statsbygg (jf. kap. 5445):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-1 987 354 000	
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	798 675 000	
	3 Avskrivninger	286 979 000	
	4 Renter av statens kapital	110 690 000	
	5 Til investeringsformål	710 000 000	
	6 Til reguleringsfondet	41 010 000	
		<u>-40 000 000</u>	
30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	72 000 000	
31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	535 800 000	
32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	31 500 000	
33	Reserve for byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	29 140 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	99 460 000	
49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	125 000 000	
		<u>852 900 000</u>	
2450	Luffartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter.....	-2 401 900 000	
	2 Inntekter regionale flyplasser.....	-219 300 000	
	3 Fra reguleringsfondet	-76 900 000	
	4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 622 300 000	
	5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	206 700 000	
	6 Avskrivninger	360 000 000	
	7 Renter av statens kapital	35 100 000	
	8 Til investeringsformål	340 000 000	
		<u>-134 000 000</u>	
30	Flyplassanlegg, <i>kan overføres</i>	700 000 000	
		<u>566 000 000</u>	
2460	Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 5460):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter, refusjon av driftsutgifter fra risikoavsetningsfond	-38 500 000	
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	38 500 000	0
50	Tilskudd til risikoavsetningsfond for SUS/ Baltikum-ordningen	45 000 000	
90	Aksjekapital i GIEK Kredittforsikring AS	200 000 000	
		<u>245 000 000</u>	
2463	Forsvarets bygningstjeneste:		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter.....	-238 044 000	
	2 Driftsutgifter	238 044 000	0
		<u>0</u>	0
2465	Statens kartverk (jf. kap. 5491 og 5603):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter.....	-506 030 000	
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	482 088 000	
	3 Avskrivninger	16 631 000	
	4 Renter av statens kapital	3 311 000	
		<u>-4 000 000</u>	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 000 000	
		<u>12 000 000</u>	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
2470	Statens Pensjonskasse:		
24	Driftsresultat		
	1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-228 833 000	
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	188 319 000	
	3 Avskrivninger	29 843 000	
	4 Renter av statens kapital.....	2 015 000	
45	Investeringer i medlemsdatabasen	-8 656 000	
2480	Rikshospitalets apotek (jf. kap. 5491 og 5603):	8 000 000	-656 000
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter	-124 607 000	
	2 Driftsutgifter	124 544 000	
	3 Renter	3 000	
	4 Avskrivninger	60 000	
2481	Radiumhospitalets apotek (jf. kap. 5491 og 5603):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter	-56 300 000	
	2 Driftsutgifter	56 158 000	
	3 Renter	25 000	
	4 Avskrivninger	117 000	
2490	NVE Anlegg (jf. kap. 5490):		
24	Driftsresultat		
	1 Driftsinntekter	-42 000 000	
	2 Driftsutgifter	42 000 000	
	3 Avskrivninger	3 970 000	
	4 Renter	1 240 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 210 000	
	Sum Statens forretningsdrift	4 000 000	9 210 000
			<u>1 684 454 000</u>

Folketrygden

Stønad ved fødsel og adopsjon

2530	Fødselspenger og adopsjonspenger:		
70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	7 280 047 000	
71	Engangsstønad ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	474 000 000	
72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslagsbevilgning</i>	216 825 000	
73	Adopsjonspenger m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	106 864 000	8 077 736 000
	Sum Stønad ved fødsel og adopsjon		<u>8 077 736 000</u>

Arbeidsliv

2540	Stønad under arbeidsløse til fiskere og fangstmenn:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	45 000 000	45 000 000
2541	Dagpenger:		
70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	6 519 000 000	6 519 000 000
2542	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 5704):		
70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	280 000 000	280 000 000
2543	Ytelser til yrkesrettet attføring:		
70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 637 000 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 340 000 000	5 977 000 000
	Sum Arbeidsliv		<u>12 821 000 000</u>
Sosiale formål			
2600	Trygdeetaten:		
1	Driftsutgifter	3 842 900 000	
21	Spesielle driftsutgifter	37 600 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	138 700 000	
50	Norges forskningsråd	5 600 000	
70	Tilskudd	<u>10 000 000</u>	4 034 800 000
2603	Trygderetten:		
1	Driftsutgifter	39 200 000	
21	Klagenemnd for utenlandsbehandling	<u>1 800 000</u>	41 000 000
2650	Sykepengar:		
70	Sykepengar for arbeidstakere m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	22 685 000 000	
71	Sykepengar for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 536 000 000	
75	Feriepengar av sykepengar, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>1 141 000 000</u>	25 362 000 000
2660	Uførhet:		
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	12 764 000 000	
71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	18 449 000 000	
72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	1 276 000 000	
74	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 281 000 000	
75	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 395 000 000	
76	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> ..	<u>132 000 000</u>	35 297 000 000
2662	Yrkesskadetrygd, gml. lovgivning:		
70	Pensjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>76 000 000</u>	76 000 000
2663	Medisinsk rehabilitering m.v.:		
70	Rehabiliteringspengar, <i>overslagsbevilgning</i>	4 491 000 000	
71	Rehabiliteringspengar i påvente av attføring, <i>overslagsbevilgning</i>	300 000	
72	Foreløpig uførestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	220 000 000	
73	Attføringshjelp	55 000 000	
74	Tilskudd til biler	900 000 000	
75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	2 666 000 000	
76	Bedring av funksjonsevnen, andre formål	35 000 000	
79	Høreapparater	<u>325 000 000</u>	8 692 300 000
2670	Alderdom:		
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	26 858 000 000	
71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	34 225 000 000	
72	Ventetillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	178 000 000	
73	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>5 345 000 000</u>	66 606 000 000
2680	Etterlatte:		
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 115 000 000	
71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	962 000 000	
72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	63 000 000	
74	Utdanningsstønad	3 000 000	
75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>13 000 000</u>	2 156 000 000
2683	Stønad til enslig mor eller far (jf. kap. 5701):		
70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 955 000 000	
72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	700 000 000	
73	Utdanningsstønad	149 000 000	
75	Stønad til flytting for å komme i arbeid	500 000	
76	Forskuttering av underholdsbidrag	<u>1 645 000 000</u>	4 449 500 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
2686	Gravferdsstønad:		
70	Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	240 300 000	240 300 000
	Sum Sosiale formål		<u>146 954 900 000</u>
Helsevern			
2711	Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.:		
70	Refusjon spesialisthjelp	932 000 000	
71	Refusjon psykologhjelp	154 000 000	
72	Refusjon tannlegehjelp	270 000 000	
73	Sykestønadsutgifter i utlandet	117 000 000	
74	Tilskudd til Glittreklinikken m.fl.	82 000 000	
75	Opptreningsinstitusjoner	449 800 000	
76	Private laboratorier og røntgeninstituttt	423 000 000	
77	Pasienter fra gjensidighetsland m.v.	41 200 000	
78	Tilskudd til Beitostølen, m.fl.	103 900 000	2 572 900 000
2750	Syketransport m.v.:		
71	Skyssvederlag for leger m.v.	336 000 000	
72	Luftambulansetransport	285 000 000	
73	Kiropraktorbehandling	14 000 000	
75	Logopedisk behandling	25 000 000	
77	Syketransport	1 192 000 000	
78	Oppholdsutgifter	43 000 000	1 895 000 000
2751	Medisiner m.v.:		
70	Legemidler	6 011 000 000	
72	Sykepleieartikler	921 000 000	
73	Ortopediske hjelpemidler m.v.	475 000 000	7 407 000 000
2752	Refusjon av egenbetaling:		
70	Refusjon av egenbetaling	1 795 000 000	1 795 000 000
2755	Helsetjeneste i kommunene:		
61	Tilskudd til fastlønnsordning allmennleger, <i>kan nyttes under post 70</i>	186 000 000	
62	Tilskudd til fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i>	173 000 000	
70	Refusjon allmennlegehjelp, <i>kan nyttes under post 61.</i> ..	1 774 000 000	
71	Refusjon fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i>	846 000 000	2 979 000 000
2790	Andre helsetiltak:		
70	Bidrag, lokalt	418 000 000	
72	Sykebehandling i utlandet	13 000 000	431 000 000
	Sum Helsevern		<u>17 079 900 000</u>
	Sum Folketrygden		<u>184 933 536 000</u>
Statens petroleumsfond			
2800	Statens petroleumsfond (jf. kap. 5800):		
50	Overføring til fondet	188 980 000 000	188 980 000 000
	Sum Statens petroleumsfond		<u>188 980 000 000</u>
Totale utgifter:			797 023 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Inntekter:			
Inntekter under departementene			
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen			
3011	Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 11):		
1	Billettinntekter	1 334 000	1 334 000
	Sum Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	<u>1 334 000</u>	<u>1 334 000</u>
Regjering			
3024	Regjeringsadvokaten (jf. kap. 24):		
1	Erstatning for utgifter i rettsaker	2 500 000	
3	Oppdrag	300 000	2 800 000
	Sum Regjering	<u>2 800 000</u>	<u>2 800 000</u>
Stortinget og underliggende institusjoner			
3041	Stortinget (jf. kap. 41):		
1	Salgsinntekter	70 000	
2	Medlemskontingent til Den norske interparlamentariske gruppe	6 000	
3	Leieinntekter	5 834 000	5 910 000
	Sum Stortinget og underliggende institusjoner	<u>5 834 000</u>	<u>5 910 000</u>
Utenriksdepartementet			
3101	Utenriksstasjonene (jf. kap. 101):		
1	Gebyrer	9 300 000	
4	Leieinntekter	1 571 000	
5	Refusjon spesialutsendinger m.m.	3 811 000	
90	Tilbakebetaling av nødlån i utlandet	318 000	15 000 000
3157	Tilbakeføringer samarbeid med næringslivet (jf. kap. 157):		
70	Tilbakeføringer av støtte	50 000	
71	Tilbakeføringer tilskudd blandede kreditter	8 410 000	8 460 000
	Sum Utenriksdepartementet	<u>8 410 000</u>	<u>23 460 000</u>
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet			
3200	Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 200):		
5	Refusjon fra NORAD	721 000	721 000
3202	Læringssenteret (jf. kap. 202):		
1	Inntekter ved oppdrag	6 545 000	
2	Salgsinntekter mv.	12 390 000	18 935 000
3203	Statens utdanningskontorer (jf. kap. 203):		

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
	1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000
	2	Salgsinntekter m.v.	3 581 000
	11	Kursavgifter	6 570 000
3204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 204):	
	2	Salgsinntekter m.v.	206 000
3221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 221):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	24 395 000
3222		Statens grunnskoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222):	
	2	Salgsinntekter m.v.	340 000
3232		Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 232):	
	2	Salgsinntekter m.v.	12 002 000
	61	Refusjoner fra fylkeskommuner	719 000
3238		Kvalitetsutvikling i videregående opplæring (jf. kap. 238):	
	5	Refusjon fra NORAD	2 060 000
3243		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 243):	
	1	Inntekter ved oppdrag	37 129 000
	2	Salgsinntekter m.v.	4 356 000
	11	Kursavgift ved voksenopplæring og etterutdanning .	2 055 000
	60	Betaling fra kommuner og fylkeskommuner	3 543 000
3254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 254):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	57 112 000
3256		VOX - Voksenopplæringsinstituttet (jf. kap. 256):	
	1	Inntekter ved oppdrag	12 166 000
	2	Salgsinntekter m.v.	5 492 000
3264		Norges handelshøgskole (jf. kap. 264):	
	1	Inntekter ved oppdrag	12 000 000
	2	Salgsinntekter m.v.	7 609 000
3265		Arkitektthøgskolen i Oslo (jf. kap. 265):	
	1	Inntekter ved oppdrag	4 500 000
	2	Salgsinntekter m.v.	166 000
3268		Norges idrettshøgskole (jf. kap. 268):	
	1	Inntekter ved oppdrag	5 000 000
	2	Salgsinntekter m.v.	6 413 000
	5	Refusjon fra Forsvarsdepartementet	2 347 000
3269		Norges musikkhøgskole (jf. kap. 269):	
	1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000
	2	Salgsinntekter m.v.	291 000
3273		Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 273):	
	1	Inntekter ved oppdrag	430 000
	2	Salgsinntekter m.v.	4 235 000
3274		Statlige høgskoler (jf. kap. 274):	
	1	Inntekter ved oppdrag	245 565 000
	2	Salgsinntekter m.v.	174 426 000
3278		Norges landbrukshøgskole (jf. kap. 278):	
	1	Inntekter ved oppdrag	150 869 000
	2	Salgsinntekter m.v.	26 589 000
	3	Diverse inntekter	174 000
49		Salg av eiendom	10 000
3279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 279):	
	1	Inntekter ved oppdrag	55 099 000
	2	Salgsinntekter m.v.	21 060 000
	4	Refusjon gebyrstipend	1 173 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
3281	Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 281):		
1	Inntekter ved oppdrag	168 000	
2	Salgsinntekter m.v.	109 000	277 000
3283	Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 283):		
1	Inntekter ved oppdrag	63 675 000	
2	Salgsinntekter m.v.	11 144 000	
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	59 000	
5	Refusjon for flyværtjenester	68 050 000	142 928 000
3286	Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 286):		
80	Avkastning	203 500 000	203 500 000
3294	Kirkelig administrasjon (jf. kap. 294):		
1	Inntekter ved oppdrag	3 145 000	
2	Salgsinntekter m.v.	1 487 000	
4	Refusjoner	5 203 000	9 835 000
3295	Presteskapet (jf. kap. 295):		
1	Inntekter ved oppdrag	124 000	
4	Husleieinnbetalinger m.v.	1 933 000	2 057 000
3297	Nidaros domkirke m.m. (jf. kap. 297):		
2	Salgsinntekter m.v.	6 086 000	
4	Leieinntekter m.v.	4 627 000	10 713 000
3299	Opplysningsvesenets fond (jf. kap. 299):		
54	Overføring fra Opplysningsvesenets fond	41 500 000	41 500 000
	Sum Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet		1 322 548 000

Kulturdepartementet

3301	Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 301):		
1	Ymse inntekter	4 288 000	
2	Inntekter ved oppdrag	258 000	4 546 000
3305	Inntekter fra spill og lotterier (jf. kap. 305):		
1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	1 648 000 000	
2	Gebyr	51 500 000	1 699 500 000
3322	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 322):		
1	Ymse inntekter	3 600 000	
2	Inntekter fra store utstillinger	1 097 000	4 697 000
3323	Musikkformål (jf. kap. 323):		
1	Inntekter ved Rikskonsertene	14 935 000	14 935 000
3324	Teater- og operaformål (jf. kap. 324):		
1	Inntekter ved Riksteatret	8 240 000	8 240 000
3326	Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326):		
1	Ymse inntekter	4 288 000	
2	Inntekter ved oppdrag	7 313 000	11 601 000
3328	Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328):		
1	Ymse inntekter	1 324 000	
2	Inntekter ved oppdrag	13 129 000	14 453 000
3329	Arkivformål (jf. kap. 329):		
1	Ymse inntekter	1 692 000	
2	Inntekter ved oppdrag	3 510 000	5 202 000
3334	Film- og mediaformål (jf. kap. 334):		
1	Ymse inntekter	5 962 000	
2	Inntekter ved oppdrag	7 729 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
70	Gebyr	8 908 000	22 599 000
	Sum Kulturdepartementet		<u>1 785 773 000</u>
Justis- og politidepartementet			
3400	Justisdepartementet (jf. kap. 400):		
1	Diverse inntekter	921 000	921 000
3410	Rettsgebyr (jf. kap. 410):		
1	Rettsgebyr	698 100 000	
4	Lensmennenes gebyrinntekter	123 400 000	821 500 000
3430	Kriminalomsorg (jf. kap. 430):		
2	Arbeidsdriftens inntekter	37 200 000	
3	Andre inntekter	28 679 000	65 879 000
3432	Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS) (jf. kap. 432):		
3	Andre inntekter	156 000	156 000
3440	Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 440):		
1	Gebyrer	166 060 000	
3	Salgsinntekter	7 246 000	
4	Gebyrer - vakselskap	193 000	173 499 000
3441	Oslo politidistrikt (jf. kap. 441):		
3	Salgsinntekter	954 000	
5	Personalbarnehage	2 060 000	3 014 000
3442	Politihøgskolen (jf. kap. 442):		
2	Diverse inntekter	4 891 000	4 891 000
3450	Sivile vernepliktige, driftsinntekter (jf. kap. 450):		
1	Inntekter av arbeid	56 936 000	
2	Salgs- og leieinntekter	377 000	57 313 000
3451	Sivilt beredskap (jf. kap. 451):		
3	Diverse inntekter	9 270 000	9 270 000
3470	Fri rettshjelp (jf. kap. 470):		
1	Egenandeler m.m.	17 469 000	17 469 000
	Sum Justis- og politidepartementet		<u>1 153 912 000</u>
Kommunal- og regionaldepartementet			
3520	Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520):		
2	Gebyr nødvisum	87 000	
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	674 187 000	674 274 000
3521	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521):		
1	Tilbakevending for flyktninger	17 000 000	
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	54 500 000	71 500 000
3530	Arbeidstilsynet (jf. kap. 530):		
1	Diverse inntekter	2 000 000	
4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	3 700 000	
5	Tvangsmulkt	1 000 000	
7	Byggesaksbehandling, gebyrer	12 300 000	19 000 000
3531	Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531):		
1	Inntekter av laboratorievirksomhet	1 200 000	
2	Informasjon, kurs og tjenesteyting	1 100 000	
3	Oppdrag	6 400 000	8 700 000
3533	Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 533):		

Kap. Post		Kroner	Kroner
2	Gebyrer	43 700 000	43 700 000
3535	Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535):		
1	Diverse inntekter	300 000	
3	Oppdragsforskning	16 200 000	16 500 000
3537	Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 537):		
1	Gebyrer	46 400 000	46 400 000
3571	Tilbakeføring av forskudd (jf. kap. 571):		
90	Tilbakeføring av forskudd	132 424 000	132 424 000
3572	Tilbakeføring av forskudd (jf. kap. 572):		
90	Tilbakeføring av forskudd	22 555 000	22 555 000
3587	Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587):		
4	Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett	11 275 000	11 275 000
	Sum Kommunal- og regionaldepartementet		1 046 328 000

Sosial- og helsedepartementet

3600	Sosial- og helsedepartementet (jf. kap. 600):		
2	Salg av publikasjoner m.v.	5 000	5 000
3610	Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 610):		
2	Salgs- og leieinntekter	1 236 000	
4	Gebyrinntekter	7 660 000	8 896 000
3612	Statens institutt for rusmiddelforskning og dokumentasjon (jf. kap. 612):		
2	Oppdragsinntekter	330 000	330 000
3616	Statens klinikk for narkomane (jf. kap. 616):		
2	Salgs- og leieinntekter	1 174 000	
60	Refusjon fra fylkeskommuner	16 058 000	17 232 000
3700	Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 700):		
2	Gebyrinntekter m.v.	10 000 000	
70	Refusjon av kontrollutgifter	793 000	10 793 000
3710	Statens institutt for folkehelse (jf. kap. 710):		
2	Salgs- og leieinntekter	67 609 000	67 609 000
3711	Statens rettstoksikologiske institutt (jf. kap. 711):		
3	Diverse lønnsinntekter	752 000	752 000
3712	Statens helseundersøkelser (jf. kap. 712):		
2	Salgs- og leieinntekter	2 631 000	2 631 000
3713	Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet (jf. kap. 713):		
2	Salgs- og leieinntekter	67 000	67 000
3714	Statens tobakksskaderåd (jf. kap. 714):		
2	Salgs- og leieinntekter	46 000	46 000
3715	Statens strålevern (jf. kap. 715):		
2	Salgs- og leieinntekter	1 349 000	
5	Oppdragsinntekter	30 000 000	31 349 000
3716	Kreftregisteret (jf. kap. 716):		
3	Oppdragsinntekter	1 164 000	1 164 000
3735	Statens senter for epilepsi (jf. kap. 735):		
2	Salgs- og leieinntekter	7 717 000	
60	Refusjon fra fylkeskommuner	75 108 000	82 825 000
3737	Barnesykehus (jf. kap. 737):		
2	Salgs- og leieinntekter	1 349 000	
60	Refusjon fra fylkeskommuner	3 708 000	5 057 000
3738	Helsetjenesten på Svalbard (jf. kap. 738):		
2	Salgs- og leieinntekter	1 432 000	1 432 000
3750	Statens legemiddelkontroll (jf. kap. 750):		

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
2	Gebyrinntekter	159 000	159 000
3751	Apotekvesenet (jf. kap. 751):		
3	Tilbakebetaling av lån	212 000	212 000
	Sum Sosial- og helsedepartementet		230 559 000
Barne- og familiedepartementet			
3859	UNG i Europa (jf. kap.859):		
1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 850 000	1 850 000
3860	Forbrukerrådet (jf. kap. 860):		
1	Salg av Forbrukerrapporten	14 971 000	
2	Salg av opplysningsmaterieell	2 610 000	
3	Oppdragsinntekter og refusjoner	1 030 000	
5	Andre inntekter	243 000	18 854 000
	Sum Barne- og familiedepartementet		20 704 000
Nærings- og handelsdepartementet			
3900	Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 900):		
2	Ymse inntekter	1 900 000	
90	Salg av aksjer	10 000 000	11 900 000
3901	Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 901):		
1	Patentavgifter	98 000 000	
2	Varemerkeavgifter	41 600 000	
3	Mønsteravgifter	2 500 000	
4	Forskjellige avgifter	6 400 000	
5	Inntekt av informasjonstjenester	4 500 000	153 000 000
3902	Justervesenet (jf. kap. 902):		
1	Justergebyrer	37 000 000	
3	Kontroll- og godkjenningssgebyr	14 300 000	
4	Oppdragsinntekter	100 000	51 400 000
3904	Brønnøysundregistrene (jf. kap. 904):		
1	Gebyrinntekter	378 600 000	
2	Oppdragsinntekter og andre inntekter	11 500 000	390 100 000
3932	Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 932):		
1	Oppdragsinntekter	10 400 000	
2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	20 600 000	
3	Ymse inntekter	600 000	31 600 000
3933	Bergvesenet (jf. kap. 933):		
1	Produksjonsavgifter m.v.	700 000	700 000
3941	Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 941):		
1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	93 200 000	
3	Diverse inntekter	100 000	
4	Gebyrer for skip i NIS	44 600 000	
5	Inntekter av velferdstiltak	3 000 000	140 900 000
3942	Skipsregistrene (jf. kap. 942):		
1	Gebyrer NOR	4 400 000	
2	Gebyrer NIS	5 600 000	10 000 000
3990	Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 990):		
1	Salgsinntekter	6 800 000	6 800 000
	Sum Nærings- og handelsdepartementet		796 400 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Fiskeridepartementet			
4000	Fiskeridepartementet (jf. kap. 1000):		
1	Refusjoner	10 000	10 000
4020	Havforskningsinstituttet (jf. kap. 1020):		
3	Oppdragsinntekter	118 450 000	118 450 000
4021	Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 1021):		
1	Oppdragsinntekter	32 000 000	32 000 000
4023	Fiskeri- og havbruksforskning (jf. kap. 1023):		
1	Inntekter Ernæringsinstituttet	8 250 000	8 250 000
4030	Fiskeridirektoratet (jf. kap. 1030):		
1	Oppdragsinntekter	10 000	
2	Salg av registre, diverse tjenester	80 000	
3	Inntekter Fiskets Gang	310 000	
4	Fangstinntekter overvåkingsprogrammet	10 000	
6	Tvangsmulkt oppdrettsvirksomhet	580 000	
7	Inntekter ved laboratoriene	2 750 000	
8	Gebyr akvakultursøknader	2 430 000	
9	Gebyr Merkeregisteret	3 490 000	
10	Gebyr Kontrollverkets tjenester	22 820 000	
11	Avgift fiskeførkontroll	1 660 000	
12	Gebyr ervervstillatelse	2 490 000	
14	Refusjoner	10 000	36 640 000
4060	Kystadministrasjon (jf. kap. 1060):		
1	Salg av fyr- og merkelister	45 000	
7	Refusjoner	10 000	55 000
4064	Havnetjenesten (jf. kap. 1064):		
7	Refusjoner	10 000	10 000
4065	Fyrtjenesten (jf. kap. 1065):		
2	Alminnelig kystgebyr	70 580 000	
7	Refusjoner	10 000	
42	Salg av bygninger, inventar og andre inntekter	250 000	70 840 000
4066	Lostjenesten (jf. kap. 1066):		
1	Losgebyr	374 600 000	
4	Salg/avhendelse av losbåter	10 000	
7	Refusjoner	10 000	374 620 000
4067	Trafikksentraler (jf. kap. 1067):		
1	Sikkerhetsgebyr Grenland	6 080 000	
2	Sikkerhetsgebyr Sture og Mongstad	5 130 000	
4	Sikkerhetsgebyr trafikksentral Oslofjorden	11 540 000	22 750 000
4070	Elektroniske navigasjonshjelpemidler (jf. kap. 1070):		
7	Refusjoner	2 910 000	2 910 000
	Sum Fiskeridepartementet		666 535 000
Landbruksdepartementet			
4100	Landbruksdepartementet (jf. kap. 1100):		
1	Refusjon og gebyr	375 000	375 000
4107	Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 1107):		
3	Gebyr- og analyseinntekter m.m.	19 303 000	19 303 000
4110	Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 1110):		
1	Gebyr og analyseinntekter m.m.	78 946 000	78 946 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
4114	Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 1114):		
1	Gebyr og analyseinntekter m.m.	174 942 000	174 942 000
4143	Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 1143):		
1	Driftsinntekter m.m.	22 329 000	
80	Renteinntekter	1 759 000	24 088 000
4145	Jordskifteverket (jf. kap. 1145):		
1	Saks- og gebyrinntekter	15 247 000	15 247 000
4146	Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 1146):		
2	Driftsinntekter	16 261 000	16 261 000
4147	Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 1147):		
1	Driftsinntekter	1 586 000	1 586 000
4150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 1150):		
50	Refusjon fra Kornfondet	121 000 000	121 000 000
	Sum Landbruksdepartementet		451 748 000
Samferdselsdepartementet			
4300	Samferdselsdepartementet (jf. kap. 1300):		
1	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 800 000	1 800 000
4313	Luftfartstilsynet (jf. kap. 1313):		
1	Gebyrinntekter	34 900 000	34 900 000
4320	Statens vegvesen (jf. kap. 1320):		
1	Salgsinntekter m.m.	15 800 000	
2	Diverse gebyrer	247 600 000	263 400 000
4350	Jernbaneverket (jf. kap. 1350):		
1	Kjørevegsavgift	60 000 000	
2	Salg av utstyr og tjenester m.v.	130 000 000	
4	Leieinntekter	30 000 000	
6	Videresalg av elektrisitet til togdrift	151 400 000	
7	Betaling for bruk av Gardermobanen	83 300 000	
37	Anleggsbidrag	29 000 000	483 700 000
4380	Post- og teletilsynet (jf. kap. 1380):		
1	Diverse avgifter og gebyrer	151 300 000	151 300 000
	Sum Samferdselsdepartementet		935 100 000
Miljøverndepartementet			
4410	Miljøvernforskning og miljøovervåkning (jf. kap. 1410):		
50	Refusjon av diverse fond	5 868 000	5 868 000
4425	Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425):		
51	Viltfondet	55 645 000	
52	Statens fiskefond	27 000 000	82 645 000
4426	Statens naturoppsyn (jf. kap. 1426):		
1	Ymse inntekter	206 000	206 000
4427	Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 1427):		
1	Ymse inntekter	7 607 000	
9	Internasjonale oppdrag	1 700 000	
54	Gebyrer	2 300 000	11 607 000
4429	Riksantikvaren (jf. kap. 1429):		
2	Refusjon og diverse inntekter	2 722 000	
9	Internasjonale oppdrag	2 014 000	4 736 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
4441	Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 1441):		
1	Refusjon av kontrollutgifter	6 343 000	
2	Inntekter, SFTs beredskaps- og kontrollavdeling i Horten	2 081 000	
4	Gebyrer	13 259 000	
5	Leieinntekter	1 279 000	
8	Inntekter fra salg av bilvrak	28 589 000	
9	Internasjonale oppdrag	6 120 000	57 671 000
4442	Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet (jf. kap. 1442):		
90	Salg av aksjer	500 000	500 000
4470	Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning (jf. kap. 1470):		
2	Ymse inntekter	642 000	
9	Internasjonale oppdrag	643 000	1 285 000
4471	Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 1471):		
1	Salgs- og utleieinntekter	15 527 000	
3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	10 617 000	
4	Refusjon fra Svalbardbudsjettet	3 229 000	29 373 000
	Sum Miljøverndepartementet		<u>193 891 000</u>

Arbeids- og administrasjonsdepartementet

4500	Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 1500):		
2	Salg av personalhåndboka	1 146 000	1 146 000
4507	Datatilsynet (jf. kap. 1507):		
1	Årsavgift m.m.	993 000	993 000
4510	Fylkesmannsembetene (jf. kap. 1510):		
2	Ymse inntekter	9 710 000	
4	Oppdragsinntekter og refusjoner	30 290 000	40 000 000
4520	Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 1520):		
2	Andre inntekter	1 063 000	
3	Inntekter fra prosjektoppdrag	1 772 000	
5	Inntekter fra sentral opplæring	16 462 000	
6	Inntekter fra rådgivning	9 492 000	28 789 000
4522	Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 1522):		
1	Inntekter fra generell rådgivning overfor departementene innen EDB-drift	134 000	
3	Driftsvederlag - Akademika	1 845 000	
4	Inntekter - Norsk lysingsblad	47 278 000	
5	Inntekter fra publikasjoner	742 000	
7	Parkeringsinntekter	825 000	50 824 000
4545	Ventelønn m.v. (jf. kap. 1545):		
1	Refusjon statlig virksomhet m.v.	19 565 000	19 565 000
4546	Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 1546):		
1	Premie yrkesskadeforsikring	52 707 000	52 707 000
4547	Gruppelivsforsikring (jf. kap. 1547):		
1	Premieinntekter gruppelivsforsikring	22 364 000	22 364 000
4583	Salg av eiendom i Pilestredet Park (jf. kap. 1583):		
39	Salg av eiendom	150 000 000	150 000 000
4590	Aetat (jf. kap. 1590):		
4	Salgsinntekter m.m.	333 000	
80	Innfordret misbruk av dagpenger	30 000 000	
81	Innfordret feil utbetalte av atføringsytelser	10 000 000	40 333 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
4591	Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591):		
2	Opplæringstjenester	1 660 000	1 660 000
4593	Aetats salg av arbeidsmarkedstjenester (jf. kap. 1593):		
1	Driftsinntekter	278 400 000	
2	Utbytte	12 000 000	290 400 000
	Sum Arbeids- og administrasjonsdepartementet		698 781 000
Finansdepartementet			
4602	Kredittilsynet (jf. kap. 1602):		
1	Bidrag fra tilsynsenhetene	108 400 000	108 400 000
4610	Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610):		
1	Ekspedisjonsgebyr	15 800 000	
2	Andre inntekter	1 700 000	
3	Pante- og tinglysingsgebyrer	1 000 000	
4	Gebyr for registrering av småbåter	13 500 000	
5	Gebyr ved kontroll av teknisk sprit	400 000	
11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	101 700 000	
13	Gebyr ved avskilting av kjøretøy	300 000	134 400 000
4618	Skatteetaten (jf. kap. 1618):		
1	Pante- og tinglysingsgebyr (Namsmannen)	23 500 000	
3	Lignings-ABC	400 000	
4	Gebyr for folkeregisteropplysninger	1 000 000	
5	Gebyr for utleggsforretninger	8 100 000	
6	Økonomitjenester	13 700 000	
7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	1 900 000	48 600 000
4620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620):		
1	Salgsinntekter	4 800 000	
2	Spesialoppdrag	91 000 000	
4	Tvangsmulkt	3 000 000	98 800 000
4634	Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634):		
2	Refusjoner	11 500 000	
81	Bøter, inndragninger	550 000 000	
82	Vegadministrasjonsgebyr	49 000 000	
84	Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m.	56 000 000	
85	Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning ...	85 000 000	751 500 000
	Sum Finansdepartementet		1 141 700 000
Forsvarsdepartementet			
4710	Fellesinstitusjoner og statsforetak under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 1710):		
1	Driftsinntekter	35 700 000	
11	Salgsinntekter	13 193 000	
70	Renter låneordning	2 050 000	
90	Lån til boligformål	4 000 000	54 943 000
4720	Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 1720):		
1	Driftsinntekter	8 259 000	
11	Salgsinntekter	9 674 000	17 933 000
4725	Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarets overkommando (jf. kap. 1725):		
1	Driftsinntekter	1 313 000	
11	Salgsinntekter	34 750 000	36 063 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
4731	Hæren (jf. kap. 1731):		
1	Driftsinntekter	12 656 000	
11	Salgsinntekter	59 652 000	72 308 000
4732	Sjøforsvaret (jf. kap. 1732):		
1	Driftsinntekter	14 095 000	
11	Salgsinntekter	32 390 000	46 485 000
4733	Luftforsvaret (jf. kap. 1733):		
1	Driftsinntekter	39 613 000	
11	Salgsinntekter	57 798 000	97 411 000
4734	Heimevernet (jf. kap. 1734):		
1	Driftsinntekter	1 124 000	
11	Salgsinntekter	1 267 000	2 391 000
4760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1760):		
47	Salg av eiendom	80 544 000	
48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsinntekter	272 379 000	
49	Salg av boliger	20 136 000	373 059 000
4790	Kystvakten (jf. kap. 1790):		
1	Driftsinntekter	123 000	
11	Salgsinntekter	194 000	317 000
4791	Redningshelikoptertjenesten (jf. kap. 1791):		
11	Salgsinntekter	20 000 000	20 000 000
4795	Kulturelle og allmenntilgode formål (jf. kap. 1795):		
1	Driftsinntekter	4 531 000	
11	Salgsinntekter	604 000	5 135 000
4799	Militære bøter:		
80	Militære bøter	1 109 000	1 109 000
	Sum Forsvarsdepartementet		<u>727 154 000</u>

Olje- og energidepartementet

4810	Oljedirektoratet (jf. kap. 1810):		
1	Gebyr- og avgiftsinntekter	2 300 000	
2	Oppdrags- og samarbeidsevirkosomhet	31 200 000	
3	Refusjon av tilsynsutgifter	54 000 000	
4	Salg av undersøkelsesmateriale	10 000 000	
5	Salg av publikasjoner	2 000 000	
6	Ymse inntekter	2 000 000	
8	Inntekter barnehage	3 200 000	104 700 000
4820	Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820):		
1	Gebyr- og avgiftsinntekter	12 600 000	
2	Oppdrags- og samarbeidsevirkosomhet	45 500 000	
40	Forbygningsvirkosomhet	8 000 000	66 100 000
4829	Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830):		
50	Overføring fra fondet	116 900 000	116 900 000
4860	Statsforetak under Olje- og energidepartementet:		
80	Inntekter fra oppgjørsordningen for utenlandshandelen med kraft	80 000 000	
90	Avdrag, Statnett SF	400 200 000	
91	Avdrag Statkraft SF	425 000 000	905 200 000
	Sum Olje- og energidepartementet		<u>1 192 900 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Ymse inntekter			
5309	Tilfeldige inntekter:		
29	Ymse	2 055 166 000	2 055 166 000
5310	Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):		
3	Diverse inntekter	52 000	
4	Refusjoner av ODA-godkjente utgifter	7 014 000	
72	Gebyr	128 000 000	
90	Avdrag	4 768 000 000	
91	Tap og avskrivninger	663 000 000	5 566 066 000
5311	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål (jf. kap. 2411):		
1	Gebyr	10 752 000	
90	Avdrag	320 000 000	330 752 000
5312	Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):		
1	Gebyrer	28 724 000	
4	Tilkjente saksomkostninger	100 000	
9	Salg av datatjenester	1 500 000	
10	Husleie, tjenesteboliger	60 000	
90	Avdrag	5 710 000 000	5 740 384 000
5316	Kommunalbanken AS:		
70	Garantiprovisjon	27 000 000	27 000 000
5320	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):		
50	Tilbakeføring av utviklingstilskudd	5 000 000	
51	Tilbakeføring fra tapsfond	5 000 000	
70	Låneprovisjon, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen	25 000 000	
71	Garantiprovisjon, grunnfinansieringsordningen	300 000	
73	Låneprovisjon, risikolåneordningen	10 000 000	
91	Avdrag på utestående fordringer, risikolåneordningen	5 450 000 000	
93	Avdrag på utestående fordringer, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen	25 000 000 000	30 495 300 000
5322	Statens miljøfond, avdrag:		
91	Innbetaling av avdrag	5 000 000	5 000 000
5326	SIVA (jf. kap. 2426):		
71	Låneprovisjon	2 150 000	
90	Avdrag på utestående fordringer	180 000 000	182 150 000
5327	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene m.v.:		
50	Tilbakeføring av tilskudd	80 000 000	
51	Tilbakeføring av tapsfond	25 000 000	105 000 000
5341	Avdrag på utestående fordringer:		
91	Alminnelige fordringer	30 521 000	30 521 000
5345	Tilbakeføring til statskassen:		
90	Statsgaranterte fiskelån	29 200 000	29 200 000
5350	Tilbakeføring av midler fra Statens Banksikringsfond:		
50	Overføringer	4 284 800 000	4 284 800 000
5351	Overføring fra Norges Bank:		
70	Overføring	10 685 127 000	10 685 127 000
	Sum Ymse inntekter		59 536 466 000
	Sum Inntekter under departementene		71 934 003 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Inntekter fra petroleumsvirksomheten			
5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440):		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter	126 600 000 000	
	2 Driftsutgifter	-20 100 000 000	
	3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 800 000 000	
	4 Avskrivninger	-18 200 000 000	
	5 Renter	-8 300 000 000	78 200 000 000
30	Avskrivninger		18 200 000 000
80	Renter		8 300 000 000
	Sum Inntekter fra petroleumsvirksomheten		<u>104 700 000 000</u>

Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.

5445	Statsbygg (jf. kap. 2445):		
39	Avsetning til investeringsformål	710 000 000	710 000 000
5446	Salg av eiendom, Fornebu:		
1	Leieinntekter, Fornebu	2 000 000	2 000 000
5450	Luftfartsverket (jf. kap. 2450):		
35	Til investeringsformål	340 000 000	340 000 000
5460	Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 2460):		
50	Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond for SUS/ Baltikum-ordningen	5 000 000	
71	Tilbakeføring fra gammel portefølje	321 300 000	
90	Tilbakeføring fra Forretningsdelen	60 000 000	386 300 000
5490	NVE Anlegg (jf. kap. 2490):		
1	Salg av utstyr m.v.	200 000	
30	Avskrivninger	3 970 000	
80	Renter	1 240 000	5 410 000
5491	Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481):		
30	Avskrivninger	693 630 000	693 630 000
	Sum Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.		<u>2 137 430 000</u>

Skatter og avgifter

5501	Skatter på formue og inntekt:		
70	Toppskatt m.v.	18 350 000 000	
72	Fellesskatt	71 800 000 000	90 150 000 000
5502	Konjunkturavgift:		
70	Konjunkturavgift	7 730 000 000	7 730 000 000
5506	Avgift av arv og gaver:		
70	Avgift	1 120 000 000	1 120 000 000
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum:		
71	Ordinær skatt på formue og inntekt	34 900 000 000	
72	Særskatt på oljeinntekter	56 400 000 000	
73	Produksjonsavgift	1 700 000 000	

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post	Kroner	Kroner
74 Arealavgift m.v.	1 200 000 000	94 200 000 000
5508 Avgift på utslipp av CO2 i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen:		
70 Avgift	3 100 000 000	3 100 000 000
5511 Tollinntekter:		
70 Toll	2 362 000 000	
71 Auksjonsinntekter fra tollkvoter	18 000 000	2 380 000 000
5521 Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:		
70 Avgift	124 500 000 000	124 500 000 000
5526 Avgift på alkohol:		
71 Produktavgift på brennevin, vin m.m.	4 813 000 000	
72 Produktavgift på øl	3 923 000 000	8 736 000 000
5527 Vinmonopolavgiften m.m.:		
72 Gebyr på statlige skjenkebevillinger	500 000	
73 Vinmonopolavgiften	19 200 000	19 700 000
5531 Avgift på tobakkvarer:		
70 Avgift	7 775 000 000	7 775 000 000
5536 Avgift på motorvogner m.m.:		
71 Engangsavgift på motorvogner m.m.	10 418 000 000	
72 Årsavgift	5 284 000 000	
73 Vektårsavgift	345 000 000	
75 Omregistreringsavgift	1 563 000 000	
76 Avgift på bensin	9 091 000 000	
77 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	4 203 000 000	30 904 000 000
5537 Avgifter på båter m.v.:		
71 Avgift på båtmotorer	97 000 000	97 000 000
5541 Avgift på elektrisk kraft:		
70 Forbruksavgift	6 348 000 000	6 348 000 000
5542 Avgift på mineralolje m.v.:		
70 Avgift på mineralolje	553 000 000	
71 Avgift på smøreolje	99 000 000	652 000 000
5543 Miljøavgift på mineralske produkter m.v.:		
70 CO2-avgift	3 905 000 000	
71 Svovelavgift	221 000 000	4 126 000 000
5545 Miljøavgifter i landbruket:		
71 Miljøavgift, plantevernmidler	60 000 000	60 000 000
5546 Avgift på sluttbehandling av avfall:		
70 Avgift på sluttbehandling av avfall	491 000 000	491 000 000
5547 Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier:		
70 Trikloretten (TRI)	23 000 000	
71 Tetrakloretten (PER)	15 000 000	38 000 000
5555 Sjokolade- og sukkervareavgift:		
70 Avgift	868 000 000	868 000 000
5556 Avgift på alkoholfrie drikkevarer m.m.:		
70 Avgift på alkoholfrie kullsyreholdige drikkevarer	962 000 000	962 000 000
5557 Avgift på sukker:		
70 Avgift	252 000 000	252 000 000
5558 Avgift på kullsyrefrie alkoholfrie drikkevarer m.m.:		
70 Produktavgift	27 000 000	27 000 000
5559 Avgift på drikkevareemballasje:		
70 Grunnavgift på engangsemballasje	339 000 000	
71 Miljøavgift på kartong	15 000 000	
72 Miljøavgift på plast	72 000 000	
73 Miljøavgift på metall	21 000 000	
74 Miljøavgift på glass	32 000 000	479 000 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
5565 Dokumentavgift:		
70 Avgift	2 500 000 000	2 500 000 000
5571 Totalisatoravgift:		
70 Avgift	98 000 000	98 000 000
5577 Avgift til staten av apotekenes omsetning (jf. kap. 751):		
70 Avgift	105 300 000	105 300 000
5578 Avgift på farmasøytiske spesialpreparater (jf. kap. 750):		
70 Registreringsavgift	57 920 000	
71 Kontrollavgift	33 030 000	90 950 000
5580 Avgift på flyging av passasjerer:		
72 Avgift	1 490 000 000	1 490 000 000
5581 Avgift på utstyr for opptak og/eller gjengivelse av lyd eller bilder m.v.:		
70 Avgift på kassetter	4 000 000	
72 Avgift på radio- og fjernsynsmateriell m.v.	22 000 000	26 000 000
5583 Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser:		
70 Inntekter fra telesektoren	118 000 000	118 000 000
Sum Skatter og avgifter		<u>389 442 950 000</u>

Renter og utbytte m.v.

5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481):		
80 Renter av statens faste kapital	151 144 000	151 144 000
5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:		
81 Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	3 000 000	
82 Av innenlandske verdipapirer	100 000	
83 Av alminnelige fordringer	50 000 000	
86 Av statskassens foliokonto i Norges Bank	5 073 000 000	5 126 100 000
5608 Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet:		
80 Renter, Statnett SF	96 000 000	
81 Renter, Statkraft SF	165 000 000	261 000 000
5611 Renter av lån til NSB BA:		
80 Renter	124 000 000	124 000 000
5612 Renter av lån til Posten Norge BA:		
81 Renter av ansvarlig lån	26 000 000	26 000 000
5613 Renter fra SIVA:		
80 Renter	54 925 000	54 925 000
5614 Renter av lån til landbruksformål (jf. kap. 2411):		
80 Renter	264 000 000	264 000 000
5615 Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):		
80 Renter	5 995 000 000	5 995 000 000
5616 Renter og utbytte i Kommunalbanken AS:		
81 Aksjeutbytte	16 560 000	16 560 000
5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):		
80 Renter	4 941 000 000	4 941 000 000
5618 Innskuddskapital i Posten Norge BA:		
80 Utbytte	131 000 000	131 000 000
5619 Renter av lån til Oslo Lufthavn AS:		
80 Renter	500 000 000	500 000 000

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Kap. Post		Kroner	Kroner
5620	Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):		
81	Renter, risikolåneordningen	175 000 000	
83	Utbytte, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen	30 000 000	
84	Utbytte fra SND Invest AS	30 000 000	
85	Rentemargin, risikolåneordningen	5 000 000	
86	Renter, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen	425 000 000	665 000 000
5621	Statens miljøfond, renteinntekter:		
80	Renteinntekter	5 000 000	5 000 000
5623	Aksjer i SAS Norge ASA:		
80	Utbytte	50 000 000	50 000 000
5630	Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as:		
80	Utbytte	19 000 000	19 000 000
5631	Aksjer i A/S Vinmonopolet:		
80	Statens overskuddsandel	42 200 000	
81	Utbytte	2 000	42 202 000
5651	Aksjer i selskaper under Landbruksdepartementet:		
80	Utbytte	21 500 000	21 500 000
5652	Innskuddskapital i Statskog SF:		
80	Utbytte	8 500 000	8 500 000
5656	Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning:		
80	Utbytte	1 377 000 000	1 377 000 000
5670	Renter og utbytte fra Entra Eiendom AS:		
80	Renter	55 000 000	
81	Utbytte	40 000 000	95 000 000
5680	Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet:		
80	Utbytte, Statnett SF	250 000 000	
81	Utbytte, Statkraft SF	562 500 000	812 500 000
5685	Aksjer i Den norske stats oljeselskap a.s:		
80	Utbytte	4 000 000 000	4 000 000 000
5691	Avkastning på bevilget kapital i Statens Bankinvesteringsfond:		
80	Avkastning på bevilget kapital	1 217 276 000	1 217 276 000
5692	Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank:		
80	Utbytte	52 000 000	52 000 000
	Sum Renter og utbytte m.v.		25 955 707 000

Folketrygden

5700	Folketrygdens inntekter:		
71	Trygdeavgift	53 200 000 000	
72	Arbeidsgiveravgift	73 900 000 000	127 100 000 000
5701	Diverse inntekter:		
1	Administrasjonsvederlag	27 000 000	
2	Diverse inntekter	109 000 000	
3	Hjelpemiddelsentraler m.m.	57 000 000	
70	Refusjon ved trafikkskade	780 000 000	
71	Refusjon ved yrkesskade	656 000 000	
73	Refusjon fra bidragspliktige	1 160 000 000	
74	Refusjon medisinsk behandling	2 000 000	
75	Refusjon overskytende bidrag	274 000 000	

Kap. Post	Kroner	Kroner
80 Renter	35 000 000	3 100 000 000
5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 2542):		
2 Dividende	50 000 000	50 000 000
5705 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs, dagpenger:		
1 Refusjon dagpenger	18 000 000	18 000 000
Sum Folketrygden		<u>130 268 000 000</u>
Statens petroleumsfond		
5800 Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800):		
50 Overføring fra fondet	11 958 000 000	11 958 000 000
Sum Statens petroleumsfond		<u>11 958 000 000</u>
Andre kapitalmidler		
Statslånemidler		
5999 Statslånemidler:		
90 Lån	60 627 000 000	60 627 000 000
Sum Statslånemidler		<u>60 627 000 000</u>
Sum Andre kapitalmidler		<u>60 627 000 000</u>
Totale inntekter:		797 023 000 000

Folketrygden

II

Stortinget samtykker i at statstilskudd til finansiering av folketrygden, jf. folketrygdlovens § 23-10, gis med 54 665 536 000 kroner, hvorav 13 754 000 000 kroner gis til dekning av utgifter som fullt ut skal dekkes ved tilskudd fra staten, jf. § 23-10 tredje ledd.

Utenriksdepartementet

II

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001 kan gi garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar for inntil 50 mill. kroner for å minske norske importørers risiko ved direkte import fra utviklingsland, jf. omtale under kap. 157 Næringsutvikling og økonomisk utvikling. Garantiordningen begrenses til import fra Norges prioriterte samarbeidsland og de minst utviklede land. Ordningen begrenses videre til å gjelde produkter som omfattes av det norske tollpreferansesystem (GSP) for import fra utviklingsland, og til etablering av nye handelsforbindelser.

III

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen kan samtykke i at den norske stat påtar seg garantiansvar for inntil 1 200 mill. kroner for utstillinger som planlegges i løpet av budsjettåret.

IV

Fullmakt til å regulere utetilleggene

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001 i samråd med Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Finansdepartementet kan foreta regulering av utetilleggene for tjenestemenn ved utenriksstasjonene i budsjetterminen som følge av endring av priser, valutakurser, beskatning og regulativlønn, eller andre forhold av betydning for fastsettelse av utetillegg.

V

Fullmakt til å anmode om bistand fra SAS

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001 kan anmode om bistand fra SAS til evakuering av norske borgere i kriserammede land i de tilfeller og på de betingelser som er inn tatt i egne retningslinjer, jf. St.prp. nr. 1 (1980-81).

VI

Fullmakt til å overføre tjenestemenn til utetjeneste

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001 kan sende ut personell til utenriksstasjonene for periodisk å styrke administrasjonen av nærmere spesifiserte bistandstiltak. Merutgiftene dekkes mot tilsvarende innsparing under kap. 159, post 70.

VII

Agio/Disagio

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet og NORAD gis fullmakt til å utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning kursgevinst og -tap som følge av justering av midlene ved utenriksstasjonene hvert år under kap. 101/3101 Utenriksstasjonene og kap. 142/3142 NORADs administrasjon av utenriksstasjonene, post 89 Agio/Disagio.

VIII

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001 kan foreta bestilling av varer m.m. utover rammen av bevilgningene med følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	mill. kroner
150		Bistand til prioriterte land og regioner	
	70	Bistand til Afrika.....	180
	71	Bistand til Asia.....	60
	72	Bistand til Mellom-Amerika.....	30
161		Generelle bidrag – FN-organisasjoner	
	70	Tilskudd til FN-organisasjoner.....	25
191		Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak	
	70	Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak	25
192		Fred, forsoning og demokrati	
	71	Tilskudd til ODA-godkjente land på Balkan og andre ODA-godkjente OSSE-land.....	20

IX

Tilsagnsfullmakt

A. ODA-bistand

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001 kan gi tilsagn om støtte innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar med følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	mill. kroner
154		Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid	
	72.15	Tilskudd til institusjonsutvikling i utviklingsland.....	80
155		Miljø- og naturressursforvaltning	
	70	Tilskudd til miljø- og naturressursforvaltning.....	450
157		Næringsutvikling og økonomisk utvikling	
	70	Tilskudd til næringsutviklingstiltak.....	100
	72	Finansieringsordning for utviklingstiltak.....	1 500

B. Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001 kan gi tilsagn om støtte innenfor en ramme for nye tilsagn på 250 mill. kroner for ordninger under kap. 197 Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak, post 70 Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa.

X

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001 kan treffe beslutning om omdisponering av bevilgningene mellom postene under kap. 157 Næringsutvikling og økonomisk utvikling.

XI

Fullmakt om bruk av opptjente rentemidler

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001 kan treffe beslutning om bruk av opptjente rentemidler på tilskudd som er utbetalt fra Norge til multi-bi og samfinansieringsprosjekter etter avtale med den enkelte multilaterale organisasjon.

XII

Fullmakt under kap. 159 Tilskudd til ymse hjelpetiltak

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2001:

1. kan treffe beslutning om bruk av midler under kap. 159 med inntil 2 mill. kroner pr. tiltak. Beslutning om bruk av midler utover dette beløp og inntil 6 mill. kroner treffes av Kongen. Fullmakten gjelder dog ikke overføringer til kapitlene under programkategori 03.00 (kap. 140, 141, 142 og 143), jf. dog vedtak VI og tekst under kap. 142 og 143, post 01 Driftsutgifter.
2. i samråd med Finansdepartementet kan forskuttere norske nødhjelpsleveranser til FN innenfor en ramme på 25 mill. kroner årlig. Utbetaling til FN, samt tilbakebetalt kreditt fra FN, nettoføres på kap. 159 Tilskudd til ymse hjelpetiltak, post 70.
3. kan overskride bevilgningen under kap. 159 mot tilsvarende salgsinntekter under kap. 3159 Salgsinntekter bistandseiendommer, post 01 Salgsinntekter og at ubenyttet merinntekt under kap. 3159, post 01 medregnes ved beregning av overført beløp under kap. 159, post 70 Tilskudd, *kan overføres*.

XIII

Ettergivelse av statlige fordringer på utviklingsland

Stortinget samtykker i at Kongen i 2001 i samsvar med kriteriene i gjeldsplanen kan ettergi fordringer på utviklingsland for inntil 1 500 mill. kroner under Garanti-Instituttet for Eksportkredits

gamle portefølje. Samlet kan det ut fra gjeldsplanen ettergis fordringer innenfor en total ramme på 1 266 mill. kroner under gammel alminnelig ordning, og innenfor en total ramme på 1 907 mill. kroner under den gamle særordningen for utviklingsland. Fordringene verdsettes til bokført verdi pr. 31. desember 1997 etter tapsavsetninger.

XIV

Salg av bistandseiendommer

Stortinget samtykker i at salginntekter ved salg av bistandseiendommer som er finansiert over bistandsbudsjettet og som ikke er avskrevet i forhold til innlemmelse i husleieordningen, fordeles forholdsmessig mellom kap. 5445 Statsbygg, post 49 Salg av eiendommer og kap. 3159 Salgsinntekter bistandseiendommer, post 01 Salgsinntekter ut fra gjenværende år av fastsatt avskrivningstid. For bruk av salgsinntektene innenfor bistandsbudsjettet vises det til forslag til romertallsvedtak XII ovenfor.

XV

Refusjon fra andre statsinstitusjoner

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet og NORAD i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 101 Utenriksstasjonene, kap. 102 Særavtale i utenriktjenesten og kap. 142 NORADs administrasjon av utenriksstasjonene mot merinntekt som følge av refusjon fra andre statsinstitusjoner under kap. 3101 Utenriksstasjonene og kap. 3142 NORADs administrasjon av utenriksstasjonene, post 05 Refusjon spesialutsendinger m.m.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i:

1. at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2001 kan overskride bevilgninger mot tilsvarende merinntekter under kapitler og poster som angitt i tabellen nedenfor:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekt under
Kap. 200 post 01	Kap. 3200 post 02
Kap. 202 post 01	Kap. 3202 post 02
Kap. 203 post 01	Kap. 3203 postene 02 og 11
Kap. 204 post 01	Kap. 3204 post 02
Kap. 222 post 01	Kap. 3222 post 02
Kap. 232 post 01	Kap. 3232 post 02 og 61

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekt under
Kap. 243 post 01	Kap. 3243 postene 02, 11 og 60
Kap. 256 post 01	Kap. 3256 post 02
Kap. 264 post 01	Kap. 3264 postene 02 og 11
Kap. 265 post 01	Kap. 3265 postene 02 og 11
Kap. 268 post 01	Kap. 3268 postene 02, 04 og 05
Kap. 269 post 01	Kap. 3269 postene 02 og 06
Kap. 273 post 01	Kap. 3273 postene 02 og 06
Kap. 274 post 01	Kap. 3274 postene 02 og 11
Kap. 278 post 01	Kap. 3278 post 02
Kap. 278 postene 45 og 49	Kap. 3278 post 49
Kap. 279 post 01	Kap. 3279 post 02 og 04
Kap. 281 post 01	Kap. 3281 post 02
Kap. 283 post 01	Kap. 3283 post 02
Kap. 283 post 21	Kap. 3283 post 05
Kap. 283 post 45	Kap. 3283 post 02
Kap. 294 post 01	Kap. 3294 postene 02 og 04
Kap. 294 post 21	Kap. 3294 postene 60 og 70
Kap. 297 post 01	Kap. 3297 postene 02 og 04
Kap. 299 postene 01 og 79	Kap. 3299 post 54

2. at bevilgningene til oppdragsvirksomhet under postene 21 i 2001 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn om å utbetale inntil 20 000 000 kroner i år 2002 for avtaler om produksjonsstøtte inngått med forlagene i 2001, jf. kap. 202.
2. gi tilsagn om å utbetale inntil 3 000 000 kroner i 2002 for avtaler om produksjonsstøtte inngått med forlagene i 2001, jf. kap. 206.
3. gi tilsagn om tilskudd til opplæring i finsk som andrespråk for 1. halvår 2002 (2. halvdel av skoleåret 2001-02) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2001 (1. halvdel av skoleåret 2001-02), jf. kap. 221 post 64.
4. gi tilsagn om tilskudd til videreutdanning i finsk tilsvarende 2 studiepermisjoner for 1. halvår 2002 (2. halvdel av skoleåret 2001-02) etter gjeldende regler, jf. kap. 221 post 64.
5. gi tilsagn om tilskudd til opplæring for elever med annet morsmål enn norsk og samisk i grunnskolen for 1. halvår 2002 (2. halvdel av skoleåret 2001-02) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2001 (1. halvdel av skoleåret 2001-02), jf. kap. 221 post 65.

6. gi tilsagn for inntil 100 000 000 kroner utover gitt bevilgning på kap. 228 Kvalitetsutvikling i grunnskolen, post 21.
7. gi tilsagn om tilskudd til bygging av studentboliger med inntil 196 000 000 kroner ut over gitt bevilgning på kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter, post 75.
8. gi tilsagn for inntil 37 500 000 kroner til Norges forskningsråd ut over gitt bevilgning på kap. 285 Norges forskningsråd, post 52.
9. gi Statens lånekasse for utdanning fullmakt til å gi støtte for 1. halvår 2002 (2. halvdel av undervisningsåret 2001-02) etter de satsene som blir fastsatt 2. halvår 2001 (1. halvdel av undervisningsåret 2001-02), jf. kap. 240 og 2410.
10. gi Statens lånekasse for utdanning fullmakt til å gi tilsagn om tillegg til lånet for 2001 med 3 505 kroner per måned i opptil 2 måneder for studenter som tar del i undervisning som er omfattet av ordningen med sommerundervisning.

IV

Fullmakter vedrørende fast eiendom

Stortinget samtykker i at Norges landbruks- og høyskole kan nytte inntekter ved salg av eiendommer til kjøp og vedlikehold av andre eiendommer til undervisnings- og forskningsformål.

V

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. privatister som melder seg til eksamen og kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringsloven § 3-5, skal betale et gebyr per prøve. Gebyret betales til fylkeskommunen. Privatister som melder seg til eksamen, skal betale 260 kroner dersom privatisten ikke har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev, og 530 kroner ved forbedringsprøver. Kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringsloven § 3-5, skal betale 530 kroner per prøve dersom kandidaten ikke har gått opp tidligere, og 1 050 kroner ved senere forsøk.
2. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kan organisere innkreving av Kopinoravgift og utgifter til papir/kopier fra studenter ved underliggende institusjoner.
3. institusjoner under lov om universiteter og høyskoler kan etter nærmere retningslinjer fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet gis adgang til å ta egenandeler av kursdeltakere for studier.
4. kap. 260 Universitetet i Oslo, kap. 261 Universitetet i Bergen, kap. 262 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og kap. 263 Universitetet i Tromsø gis unntak fra Bevilgningsreglementets § 4.
5. ubrukte bevilgninger for 2000 under kap. 260 Universitetet i Oslo, kap. 261 Universitetet i Bergen, kap. 262 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og kap. 263 Universitetet i Tromsø, postene 01 Driftsutgifter, 21 Spesielle driftsutgifter, 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold og 49 Kjøp av eiendom, kan overføres i samsvar med vanlige regler til 2001 til post 50 Statstilskudd under henholdsvis kap. 260 Universitetet i Oslo, kap. 261 Universitetet i Bergen, kap. 262 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og kap. 263 Universitetet i Tromsø.

Kulturdepartementet

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kulturdepartementet i 2001 kan gi tilsagn om statstilskudd til nasjonale kulturbygg for inntil

73,2 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 320, post 73.

2. Utsmykkingsfondet for offentlige bygg i 2001 kan gi tilsagn om støtte til utsmykkingsprosjekter for inntil 8,3 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 322, post 50.
3. Norsk filminstitutt i 2001 kan gi tilsagn om støtte til kortfilmprosjekter for inntil 1,8 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 334, post 71.

III

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2001 kan inngå avtale om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en totalramme for nytt og gammelt ansvar som til enhver tid ikke må overstige 750 mill. kroner.

IV

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kulturdepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen for 2001 til driftsutgifter under post 01 under kap. 301, 305, 320, 322, 323, 324, 326, 328, 329 og 334 mot tilsvarende merinntekter under post 01 under kap. 3301, 3322, 3323, 3324, 3326, 3328, 3329 og 3334 og post 03 under kap. 3305 og 3320.
2. Kulturdepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen for 2001 til oppdragsvirksomhet under post 21 under kap. 301, 322, 326, 328, 329 og 334 mot tilsvarende merinntekter under post 02 under kap. 3301, 3322, 3326, 3328, 3329 og 3334.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 og 324.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Norskknorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322, 323 og 334.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst.

på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 322, 323 og 328.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at:

1.
  - a) gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie skal være 1,40 kroner.
  - b) gebyret for merking av hver kopi av et videogram for salg skal være 1,40 kroner.
  - c) Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond settes til 3,50 kroner.
3.
  - a) kringkastingsavgiften for 2001 for fjernsynsmottakere skal være 1 715 kroner.
  - b) tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

Justisdepartementet

II

Betinget tilsagn om tilskudd

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2001 kan:

1. gi nye betingede tilsagn om tilskudd for videre bobehandling for 6 100 000 kroner under ordningen med utgifter til bobehandling, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 25 000 000 kroner.
2. gi betinget tilsagn om tilskudd for inntil ytterligere 50 000 000 kroner for å dekke utgifter i forbindelse med fortsatt bobehandling i Anders Jahres dødsbo.

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2001 kan bestille varer for inntil 70 000 000 kroner utover bevilgningen som er gitt under kap. 440, post 45.

IV

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 410, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3410, post 03
2. kap. 430, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3430, post 03
3. kap. 430, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3430, post 14
4. kap. 440, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3440, post 02
5. kap. 440, post 45, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3440, post 03
6. kap. 441, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3441, post 02
7. kap. 441, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3441, post 03
8. kap. 442, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3442, post 02
9. kap. 451, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3451, post 03
10. kap. 451, post 01, med inntil 75 pst. av inntektene under kap. 3451, post 40

V

Nettobudsjetteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2001 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 400, post 01, inntektene ved avholdelse av konferanser i regi av Det kriminalitetsforebyggende råd samt inntekter fra salg av rådets publikasjoner.
2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 post 01 inntektene ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.
3. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 post 21 tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.
4. trekke salgskostninger ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3451, post 40.

VI

Førtidsdimittering i siviltjenesten

Stortinget samtykker i at det åpnes for adgang til førtidsdimittering av mannskaper i siviltjenesten slik det framgår under kap. 450 Sivile vernepliktige.

Kommunal- og regionaldepartementet

II

Fullmakt om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2001 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2001. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i budsjettet for 2001, samtykker Stortinget i at Kommunal- og regionaldepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak, innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 520, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 530 Arbeidstilsynet, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3530 Arbeidstilsynet, post 01 Diverse inntekter, post 06 Refusjoner og post 07 Byggesaksbehandling, gebyrer.
2. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 01 Inntekter av laboratorievirksomhet og post 02 Informasjon, kurs og tjenesteyting.
3. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 21 Oppdrag, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 03 Oppdrag.
4. kap. 533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3533, post 06 Refusjoner.
5. kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3535 Arbeidsforskningsinstituttet, post 01 Diverse inntekter og post 03 Oppdragsforskning.
6. Kap. 587 Statens bygningstekniske etat, post 01 Driftsutgifter mot en tilsvarende merinntekt under kap. 3587 Statens bygningstekniske etat, post 04 Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett.

7. Kap. 2412 Den Norske Stats Husbank, post 01 Driftsutgifter mot en tilsvarende merinntekt under kap. 5312 Den Norske Stats Husbank, post 01 Gebyrer.

IV

Omdisponeringsfullmakt i forbindelse med forsøk med regionale utviklingsprogram

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i forbindelse med forsøket med videreutvikling av regionale utviklingsprogram i Hedmark og Oppland fylkeskommuner får adgang til å omdisponere mellom følgende bevilgninger:

1. kap. 550 Lokal næringsutvikling, post 61 Kommunale næringsfond.
2. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner, post 51 Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, *kan nyttes under kap. 2425, post 51.*
3. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner, post 55 Etablererstipend, fond.
4. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner, post 58 Regionale samordningstiltak, fond.
5. kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene, post 51 Distriktsutviklingstilskudd, fond, *kan nyttes under kap. 551, post 51.*

V

Omdisponeringsfullmakt i forbindelse med forsøk med rammefinansiering

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i samråd med Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, Sosial- og helsedepartementet og Barne- og familiedepartementet får adgang til å omdisponere mellom bevilgningen under kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 68 Forsøk med rammefinansiering av øremerkede tilskudd på den ene siden og bevilgningene under:

1. kap. 221 Tilskudd til grunnskolen, post 63 Tilskudd til skolefritidsordninger.
2. kap. 221 Tilskudd til grunnskolen, post 65 Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen.
3. kap. 221 Tilskudd til grunnskolen, post 67 Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler.
4. kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring, post 60 Tilskudd til norskopplæring for innvandrere.
5. kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere, post 60 Integreringstilskudd.

6. kap. 550 Lokal næringsutvikling, post 61 Kommunale næringsfond.
7. kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser, post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag.
8. kap. 670 Tiltak for eldre, post 61 Tilskudd til omsorgstjenester.
9. kap. 673 Tiltak for funksjonshemmede, post 61 Oppfølging av ansvarsreformen for mennesker med psykisk utviklingshemming.
10. kap. 673 Tiltak for funksjonshemmede, post 63 Begrenset bruk av tvang.
11. kap. 743 Statlige stimuleringsiltak for psykisk helsevern, post 62 Tilskudd til psykiatri i kommuner
12. kap. 840 Tilskudd til krisetiltak, post 60 Tilskudd til kommuner til krisetiltak.
13. kap. 856 Barnehager, post 60 Driftstilskudd til barnehager.

VI

Garantiprovisjon fra Kommunalbanken AS

Stortinget samtykker i at Kommunalbanken AS betaler en provisjon på statsgarantien på 0,1 prosent av bankens lån opptatt før 1. november 1999.

VII

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet kan:

1. utgiftsføre uten bevilgning inntil 150 mill. kroner på kap. 571 post 90, i statsbudsjettet for 2001 som forskudd på rammetilskudd for 2002 til kommuner.
2. utgiftsføre uten bevilgning inntil 50 mill. kroner på kap. 572 post 90, i statsbudsjettet for 2001 som forskudd på rammetilskudd for 2002 til fylkeskommuner.

VIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 42,75 mill. kroner på kap. 581, post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet.
2. gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 160,25 mill. kroner på kap. 581, post 75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger.
3. gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 1 209,0 mill. kroner på kap. 586, post 60 Oppstartingsstilskudd.

Sosial- og helsedepartementet

II

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan:

1. foreta bestillinger for inntil 4 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 710 Statens institutt for folkehelse, post 01 Driftsutgifter
2. foreta bestillinger for inntil 70 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 710 Statens institutt for folkehelse, post 21 Formidlingsvirksomhet.

III

Betinget tilsagn om tilskudd

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan gi betinget tilsagn om tilskudd:

1. for utgiftene ved Det nasjonale aldershjem for sjømenn i Stavern, for pasienter som ikke har hjemstedskommune i Norge. Tilskuddet er begrenset oppad til 3 pasienter og 1 mill. kroner utover bevilgningen under kap. 670, post 61 Tilskudd til omsorgstjenester.
2. for utgifter ved Hjemmet for døve, Andebu. Tilskuddet er begrenset oppad til 5 mill. kroner under kap. 673, post 72 Tiltak for døvblinde.
3. overfor Troms fylkeskommune for utgifter ved regionsenter for døvblindfødte. Tilskuddet er begrenset oppad til 2 mill. kroner under kap. 673, post 72 Tiltak for døvblinde.

IV

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan gi nye garantier for lån til opprettelse av apotek med 50 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 400 mill. kroner.

V

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan overskride bevilgningene under:

1. kap. 600 Sosial- og helsedepartementet, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3600, post 02 Salg av publikasjoner mv.
2. kap. 604 Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver mv., post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt un-

- der kap. 3604, post 02 Salgs- og leieinntekter m.m.
3. kap. 610 Rusmiddeldirektoratet post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3610, post 02 Salgs- og leieinntekter.
  4. kap. 612 Statens institutt for rusmiddelforskning og dokumentasjon, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3612, post 02 Oppdragsinntekter.
  5. kap. 616 Statens klinikk for narkomane, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3616, post 02 Salgs- og leieinntekter og post 60 Refusjon fra fylkeskommuner.
  6. kap. 700 Statens helsetilsyn og fylkeslegene, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3700, postene 02 Gebyrinntekter m.m., 03 Refusjon fra NORAD, 04 Diverse inntekter og 70 Refusjon av kontrollutgifter.
  7. kap. 704 Giftinformasjonssentralen, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3704, post 02 Diverse inntekter.
  8. kap. 710 Statens institutt for folkehelsen, postene 01 Driftsutgifter og 21 Formidlingsvirksomhet mot tilsvarende merinntekt under kap. 3710, post 02 Salgs- og leieinntekter.
  9. kap. 711 Statens rettstoksikologiske institutt, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3711, post 03 Diverse lønnsinntekter.
  10. kap. 712 Statens helseundersøkelser, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3712, post 02 Salgs- og leieinntekter.
  11. kap. 713 Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3713, post 02 Salgs- og leieinntekter.
  12. kap. 714 Statens tobakksskaderåd, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3714, post 02 Salgs- og leieinntekter
  13. kap. 715 Statens strålevern, postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3715, postene 02 Salgs- og leieinntekter, 03 Diverse lønnsinntekter og 05 Oppdragsinntekter.

14. kap. 716 Kreftregisteret, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3716, post 03 Oppdragsinntekter.
15. kap. 735 Statens senter for epilepsi post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3735, post 02 Salgs og leieinntekter og post 60 Refusjon fra fylkeskommuner.
16. kap. 737 Barnesykehus post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3737, posten 02 Salgs og leieinntekter og post 60 Refusjon fra fylkeskommuner.
17. kap. 738 Helsetjenesten på Svalbard, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3738, post 02 Salgs- og leieinntekter.
18. kap. 750 Statens legemiddelkontroll, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3750, post 02 Gebyrinntekter.

VI

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. statens andel i 2001 av driftsoverskuddet i A/S Vinmonopolet fastsettes til 40 pst. av resultatet i 2000, før ekstraordinære poster og etter vinmonopolavgiften.
2. det av avgiftspliktig omsetning ved apotekene i 2001 skal svares avgift etter disse satser:

– Av de første kr 17 000 000	ingen avgift
– Av de neste kr 8 000 000:	1,5 pst.
– Av de neste kr 10 000 000:	3,0 pst.
– Av resten:	3,5 pst.

 Det gis et bunnfradrag på 8 mill. kroner for hvert filialapotek i avgiftsgrunnlaget.

Folketrygden

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 2600 Trygdeetaten, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 5701 Diverse inntekter post 04 Tolketjenester og post 05 Oppdragsinntekter.

III
Folketrygdtytelse

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2001 skal følgende ytelse etter folketrygdloven utgjøre¹:

	kroner
1a. Grunnstønad for ekstraavgifter ved uførhet etter lovens § 6-3 (laveste sats)	6 276
1b. Ved ekstraavgifter utover laveste sats, kan grunnstønaden forhøyes til	9 576
1c. eller til	12 588
1d. eller til	18 528
1e. eller til	25 116
1f. eller til (ny sats)	31 392
2a-1. Hjelpstønad til uføre som må ha hjelp i huset ^{2) 3)}	10 452
2a-2. Hjelpstønad etter lovens § 6-4 til uføre under 18 år som må ha tilsyn og pleie ³⁾	11 232
2b. Forhøyet hjelpstønad etter lovens § 6-5 til uføre som under 18 år må ha særskilt tilsyn og pleie ⁴⁾	22 476
2c. eller til	44 940
2d. eller til	67 416
3a. Gravferdsstønad etter lovens § 7-2 (ordinær sats)	4 000
3b. Behovsprøvet gravferdstillegg (utover ordinær sats) inntil ⁵⁾	8 000
4. Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-11 og 17-9 (ordinære satser) for første barn	29 952
for hvert av de øvrige barn ⁶⁾	-
for to barn	39 072
for tre og flere barn	44 280

1) Henvisningene er til folketrygdloven av 1. mai 1997. Satsene under pkt. 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.

2) Stønad til hjelp i huset gjelder tilfeller før 1. januar 1992.

3) Fra 1. januar 1997 skilles det mellom stønad til hjelp i huset og stønad til særskilt tilsyn og pleie.

4) Gjelder også ved uførhet som skyldes yrkesskade, jf. lovens § 12-18.

5) Gjelder fra 1. september 1997.

6) Til og med 1997. Fra 1. januar 1998 dekkes 70 prosent av dokumenterte utgifter til barnetilsyn. Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønaden inntektsprøvet.

Barne- og familiedepartementet

II

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2001 i medhold av lov 24. oktober 1946 nr. 2 om barnetrygd § 2 første ledd, kan utbetale barnetrygd med følgende beløp per barn per år: 11 664 kroner.

For hvert stønadsberettiget barn mellom 1 og 3 år ytes et tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på 7 884 kroner per år. Tillegget ytes fra og med måneden etter at barnet fyller 1 år, til og med den måneden barnet fyller 3 år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år, har rett til et ekstra småbarnstillegg på 7 884 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyn-gen, Nordreisa, Skjervøy og Storjord) ytes et tillegg i barnetrygden på kr 3 792 per år per barn, det såkalte finnmarkstillegget.

Ved utbetaling av barnetrygd for barn på barnehjem, spesialskole eller lignende institusjon

skal institusjonen i tillegg til generell barnetrygd også ha utbetalt eventuelt tillegg for barn mellom 1 og 3 år. Finnmarkstillegget skal utbetales for barn i barnehjem, spesialskoler mv. i de aktuelle kommunene.

III

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2001 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp per år for 1- og 2-åringer:

Avtalt oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner
Ikke bruk av barnehage	100	36 000
Til og med 8 timer per uke	80	28 800
9-16 timer per uke	60	21 600
17-24 timer per uke	40	14 400
25-32 timer per uke	20	7 200
33 timer eller mer per uke	0	0

IV

Satser for fødselsstønad og engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2001 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kan utbetale:

- a. Fødselsstønad etter lovens § 5-13 1 765 kroner
- b. Engangsstønad ved fødsel og adopsjon etter lovens §§ 14-12 og 14-20..... 32 138 kroner

Nærings- og handelsdepartementet

II

Tilsagnsfullmakter

1

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn for inntil 2 500 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 900, post 21.
2. gi tilsagn for inntil 750 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 910, post 70.
3. gi tilsagn for inntil 132 500 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 920, post 50, hvorav inntil 25 000 000 kroner er knyttet til Haldenprosjektet.

4. gi tilsagn for inntil 140 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 923, post 70.
5. gi tilsagn for inntil 35 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 2420, post 54.

2

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan gi Eksportfinans ASA tilsagn om statlig dekning av framtidig underskudd på avregningskontoen for den eksportkredittordningen som Stortinget vedtok 27. april 1978, den såkalte 108-ordningen, jf. Innst. S. nr. 228 for 1977-78. Fullmakten gjelder for samlede framtidige underskudd som oppstår som følge av tilsagn om lån fram til 31. desember 2001. Fullmakten har som forutsetning at:

- Eksportfinans ASA fram til 31. desember 2001 kan gi tilsagn om lån ved eksport av andre kapitalvarer, dvs. kapitalvarer eksklusiv skip på minst 1 000 bruttotonn eller ombygginger av skip på minst 1 000 bruttotonn, til de gunstigste rentevilkår og kredittider som OECD (Consensus-reglene) tillater.
- de enkelte innlån til Eksportfinans ASA under ordningen må godkjennes av Nærings- og handelsdepartementet. Nærings- og handelsdepartementet kan for øvrig utarbeide nærmere retningslinjer for ordningen.

III

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan gi:

1. garanti for låneopptak til Svensk-Norsk Industrifond for inntil motverdien av SEK 80 000 000
2. Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på inntil 30 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Samfunnsdelen og inkludert gammel alminnelig ordning. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som Consensusavtalen setter. Samfunnsdelen skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtak.
3. GIEK fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i SUS-landene og de baltiske land. Garantivirkomheten skal finne sted innenfor de rammer som Consensusavtalen setter. Virksomheten skal drives i balanse på

lang sikt, gitt bevilgninger til risikoavsetningsfond. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtak.

4. GIEK fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 1 500 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland. Garantivirk-somheten skal finne sted innenfor de rammer som Consensusavtalen setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til risikoavsetningsfond. Nærings- og handelsdepartementet kan i samråd med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestem-melser om gjennomføringen av dette vedtak.

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 60 000 000 spesielle trekkrettigheter (SDR) overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.

V

Fullmakt til utbetaling under garantiordninger (trekkfullmakter)

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan foreta utbetalinger til Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under den enkelte ordning overstiger inne-stående likvide midler tilknyttet ordningen innenfor følgende rammer:

1. saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen tilknyttet gammel særordning skal ikke overstige 27 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460, post 95 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – gammel særordning.
2. saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen for SUS/Baltikum-ordningen (gammel ordning) skal ikke overstige 75 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten poste-res under kap. 2460, post 96 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – gammel SUS/Baltikum-ordning.

3. saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen for SUS/Baltikum-ordningen (ny ordning) skal ikke overstige 10 mill. kro-ner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460, post 97 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – ny SUS/Baltikum-ordning.

VI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 902 Juster-vesenet, post 21 Spesielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 3902 Juster-vesenet, post 04 Oppdragsinntekter, knyttet til eksterne oppdrag innenfor en ramme på 4 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 904 Brønn-øysundregistrene, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 3904 Brønnøysundregistrene, post 02 Oppdragsinn-tekter og andre inntekter.

VII

Tap på garantier

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan utgiftsføre fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak til NOAH AS (tidligere Norsk avfallshandtering AS) innenfor gitt tilsagnsramme uten bevilgning under kap. 945 NOAH AS, post 70 Dekning av garantiansvar for miljøvernlån.

Fiskeridepartementet

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeridepartemen-tet i 2001 kan:

1. gi tilsagn for inntil 3 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 1050 Diverse fiskerifor-mål post 73 Kvinnerettede og kompetansehe-vende tiltak.
2. gi tilsagn for inntil 7 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 1064 Havnetjenesten post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeridepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen for 2001 mot tilsvarende merinntekter under de kapitler og poster som er oppgitt i tabellen nedenfor:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1020 postene 01 og 21	Kap. 4020 post 03
Kap. 1021 postene 01 og 21	Kap. 4021 post 01
Kap. 1023 postene 01 og 21	Kap. 4023 post 01
Kap. 1060 post 01	Kap. 4060 postene 01 og 07, kap. 4064 post 07 og kap. 4065 post 07
Kap. 1064	Kap. 4064 post 07
Kap. 1065 post 01	Kap. 4065 post 07
Kap. 1066 post 01	Kap. 4066 post 01

Landbruksdepartementet

II

Fullmakter til å benytte inntekt fra salg

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan:

1. overskride kap. 1100 post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorgan med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom.
2. medregne ubenyttet merinntekt fra salg av eiendom ved utregning av overførbart beløp under kap. 1100 post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorgan.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan overskride bevilgninger mot tilsvarende merinntekter under følgende kapitler og poster:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1100 post 01	Kap. 4100 post 01
Kap. 1107 post 01	Kap. 4107 post 03
Kap. 1110 post 01	Kap. 4110 post 01
Kap. 1114 post 01	Kap. 4114 post 01
Kap. 1143 post 01	Kap. 4143 post 01
Kap. 1145 post 01	Kap. 4145 post 01
Kap. 1146 post 01	Kap. 4146 post 02
Kap. 1147 post 01	Kap. 4147 post 01

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 1147 post 01 med inntil 500 000 kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

V

Fullmakt som gjelder fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 5 000 000 kroner.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd til sikringsarbeid for inntil 2 000 000 kroner utover bevilgningen under kap. 1148 post 70.
2. gi tilsagn om tilskudd til naturskadeerstatninger for inntil 10 000 000 kroner utover bevilgningen under kap. 1148 post 71.

Samferdselsdepartementet

II

Luftfartsformål

Stortinget samtykker i at:

1. Luftfartsverket kan i 2001, uten framlegg for Stortinget, og såfremt det er dekning på reguleringsfondet:
  - a) avvike sitt driftsbudsjett.
  - b) avvike sitt investeringsbudsjett med inntil 50 mill. kroner.
2. Luftfartsverket kan i 2001 overføre inntil 10 mill. kroner av bevilgningen på kap. 2450 Luftfartsverket, post 30 Flyplassanlegg, til post 94 Aksjeinnskudd, i forbindelse med erverv eller tegning av aksjer i andre selskaper enn Oslo Lufthavn AS.
3. Luftfartsverket kan i 2001 bestille rullende materiell, begrenset til 100 mill. kroner utover gitte bevilgninger på post 30 Flyplassanlegg.
4. Luftfartsverket kan i 2001 bestille flynavigasjonsanlegg og inngå forpliktelser vedrørende bygg og anlegg, begrenset til 100 mill. kroner utover gitte bevilgninger på post 30 Flyplassanlegg.
5. Luftfartsverket gis fullmakt til å inngå avtaler om forskuttering av flyplassanlegg som er prioritert i planperioden 1998-2007, likevel slik at samlet, løpende refusjonsforpliktelse ikke overstiger 50 mill. kroner. Tidspunkt for refusjon – uten renter – fastsettes ved inngåelse av avtale om forskuttering.
6. Luftfartsverket kan motta anleggsbidrag/eksterne tilskudd til flyplassanlegg som ikke er prioritert i løpende investeringsplaner, under forutsetning av at tilskuddet fører til at prosjektet blir bedriftsøkonomisk lønnsomt med en realavkastning på minst 7 pst. og på det vilkår at bidragsytere fraskriver seg alle rettigheter i forhold til infrastruktur og dennes utforming samt framtidige inntekter.
7. Luftfartsverket kan i 2001, uten framlegg for Stortinget, overskride kap. 2450 Luftfartsverket, post 30 Flyplassanlegg, mot tilsvarende inntekter under kap. 5450 Luftfartsverket, post 36 Forskuttering av flyplassanlegg.

8. Luftfartsverket kan i 2001, uten framlegg for Stortinget, overskride kap. 2450 Luftfartsverket, post 30 Flyplassanlegg, mot tilsvarende inntekter under kap. 5450 Luftfartsverket, post 37 Anleggsbidrag.

III

Vegformål

Stortinget samtykker i at:

1. Statens vegvesen kan overskride bevilgningene for 2001 på kap. 1320 Statens vegvesen, post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m. og post 30 Riksveginvesteringer, mot tilsvarende merinntekter på kap. 4320 Statens vegvesen, post 01 Salgsinntekter m.m.
2. Statens vegvesen kan overskride bevilgningene for 2001 på kap. 1320 Statens vegvesen, post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., tilsvarende merinntekter på kap. 4320 Statens vegvesen, post 02 Diverse gebyrer.
3. Statens vegvesen kan i 2001 bestille maskiner, materiell og driftsbygninger mv., begrenset til 100 mill. kroner utover forutsatte brutto investeringer på kap. 1320 Statens vegvesen, post 24 Statens vegvesens produksjon.
4. Statens vegvesen kan i 2001 forplikte seg for framtidige budsjetterminer for opp til 500 mill. kroner utover gitte bevilgninger på kap. 1320 Statens vegvesen, post 30 Riksveginvesteringer, for investeringsprosjekter som ikke er omtalt med kostnadsoverslag for Stortinget.
5. Statens vegvesen kan i 2001 gi tilsagn om statsgaranti for inntil 150 mill. kroner for 2. prioritetslån til anskaffelse og ombygging av ferjer i tilskuddsberettiget riksvegferjedrift, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 1 150 mill. kroner. Beløpene inkluderer et påslag på 10 pst. til dekning av eventuelle inndrivingskostnader.
6. Fusa og Kvinnherad kommuner, Fusa kraftlag, Frank Mohn Fusa A/S og fl., Hordaland fylke, gis anledning til å forskuttere inntil 80 mill. kroner til rv 48 Ådland – Holmefjord. Forskuddet refunderes, uten kompensasjon for renter og prisstigning. Refusjonstiden fastsettes i forbindelse med utarbeidelsen av handlingsprogrammet for perioden 2002-2011.
7. Stord kommune, Fitjar kommune og Sunnhordaland Interkommunale Miljøverk, Hordaland fylke, gis anledning til å forskuttere inntil 15 mill. kroner til rv 545 Utslettvegen – Dypvik. Forskuddet refunderes, uten kompensasjon for renter og prisstigning, i perioden 2002-2005.

IV

Jernbaneformål

Stortinget samtykker i at:

1. Jernbaneverket kan i 2001 overskride bevilgningene for 2001 under kap. 1350 Jernbaneverket, post 23 Drift og vedlikehold og post 30 Investeringer i linjen, tilsvarende regnskapsførte merinntekter under kap. 4350 Jernbaneverket, postene 02 Salg av utstyr og tjenester mv., post 06 Videresalg av elektrisitet til togdrift og post 08 Til betaling av utestående forpliktelser på Gardermoen.
2. Jernbaneverket kan i 2001 bestille materiell, begrenset til 200 mill. kroner utover gitte bevilgninger.
3. Jernbaneverket kan i 2001 forplikte seg for framtidige budsjetterminer for opp til 50 mill. kroner utover gitte bevilgninger på kap. 1350 Jernbaneverket, post 30 Investeringer i linjen, for investeringsprosjekter som ikke er omtalt med kostnadsoverslag overfor Stortinget.
4. Jernbaneverket kan i 2001 motta anleggsbidrag fra eksterne aktører under forutsetning av at eventuelle bidragsytere fraskriver seg alle rettigheter i forhold til infrastruktur og utforming av denne, samt framtidige inntekter.
5. Jernbaneverket kan i 2001, uten framlegg for Stortinget, overskride bevilgningen på kap. 1350 Jernbaneverket, post 30 Investeringer i linjen, mot tilsvarende merinntekt under kap. 4350 Jernbaneverket, post 37 Anleggsbidrag.
6. Jernbaneverket kan i 2001 motta 20 mill. kroner fra LKAB til utbygging av nytt kryssingsspor ved Katterat stasjon på Ofotbanen mot tilbakebetaling – krone mot krone uten renter – i 2004.
7. Jernbaneverket kan i 2001 overskride bevilgningene på kap. 1350 Jernbaneverket, post 25 Drift og vedlikehold Gardermobanen, mot tilsvarende merinntekter på kap. 4350 Jernbaneverket, post 07 Betaling for bruk av Gardermobanen.
8. Jernbaneverket får fullmakt til å opprette aksjeselskap, med aksjekapital tilsvarende minimumskravet i aksjeloven.

V

Post og Telekommunikasjoner

Stortinget samtykker i at:

1. Post- og teletilsynet kan i 2001 bestille materiell for inntil 4 mill. kroner utover gitte bevilgninger.
2. Post- og teletilsynet kan i 2001 overføre inntil 10 mill. kroner til eller fra reguleringsfondet.

Miljøverndepartementet

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2001 kan gi tilsagn utover bevilgning for inntil følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	1 000 kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	30	Statlig erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	11 222
	32	Statlig erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	78 513
	33	Statlig erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i>	173 844
	34	Statlig erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	8 447
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra, <i>kan overføres</i>	2 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429)	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1429 postene 21 og 60</i>	6 500
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1429 post 21</i>	2 000
1441		Statens foruresningstilsyn (jf. kap. 4441)	
	63	Tilskudd til kommunale avløpstiltak, <i>kan overføres</i>	78 546

Kap	Post	Betegnelse	1 000 kroner
1442		Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet	
	70	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk og Lokal Agenda 21, <i>kan overføres</i>	7 506
1470		Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning	
	73	Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola, <i>kan overføres</i>	270 000
2422		Statens miljøfond	
	90	Statens miljøfond, lån	69 900

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2000 kan overskride bevilgninger mot tilsvarende merinntekter under følgende kapitler og poster:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1427 post 01	Kap. 4427 post 01
Kap. 1427 post 01	Kap. 4427 post 02
Kap. 1427 post 01	Kap. 4427 post 09
Kap. 1427 post 01	Kap. 4427 post 54
Kap. 1429 post 01	Kap. 4429 post 02
Kap. 1429 post 01	Kap. 4429 post 09
Kap. 1441 post 01	Kap. 4441 post 09
Kap. 1441 post 01	Kap. 4441 post 04
Kap. 1442 post 01	Kap. 4442 post 01
Kap. 1471 post 01	Kap. 4471 post 01
Kap. 1471 post 01	Kap. 4471 post 03
Kap. 1471 post 01	Kap. 4471 post 04

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2001 kan:

- foreta bestillinger for inntil 1 800 000 kroner utover bevilgning på kap. 1441 post 39 Opprydningsiltak, *kan overføres*.
- foreta bestillinger for inntil 3 000 000 kroner utover bevilgning på kap. 1443 post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*.

V

Fullmakt til utgiftsføring uten bevilgning

Stortinget samtykker i at det under kap. 1442 post 73 kan utgiftsføres uten bevilgning fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak og energioptimeringsformål som staten er juridisk forpliktet til å dekke.

VI

Andre romertallsvedtak

Stortinget samtykker i at:

- Statens kartverk i 2001, uten framlegg for Stortinget og såfremt det kan dekkes av reguleringsfondet, kan avvike sitt driftsbudsjett.
- Statens kartverk i 2001 kan inngå avtaler om kjøp av sjømålingsdata og kartgrunnlag for inntil 80 mill. kroner utover bevilgning under kap. 1465 post 21 Betaling for statsoppdraget.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet

II

Postering av bonus og rabatter

Stortinget samtykker i at det enkelte departement eller den virksomhet departementet bemyndiger som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, kan nettoføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og

rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.

III

Partistøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2001 på bakgrunn av valgresultatet ved kommune- og fylkestingsvalget i 1999 og endelig bevilgning på kap. 1530 Tilskudd til de politiske partier, postene 71, 72, 73 og 74, kan beregne nye satser for 2001 for postene:

- post 71 Støtte per stemme til de politiske partiers kommuneorganisasjoner
- post 72 Grunnbeløp til kommunestyregruppene
- post 72 Representanttillegg til kommunestyregruppene
- post 73 Støtte per stemme til de politiske partiers fylkesorganisasjoner der det foreligger søknad fra ungdomsorganisasjonene
- post 73 Støtte per stemme til de politiske partiers fylkesorganisasjoner der det ikke foreligger søknad fra ungdomsorganisasjonene
- post 74 Grunnbeløp til fylkestingsgruppene
- post 74 Representanttillegg til fylkestingsgruppene.

IV

Fullmakter som vedrører Statsbygg direkte

Stortinget samtykker i at Statsbygg i 2001 kan:

1. omdisponere mellom
  - a) postene 30-36 under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen.
  - b) postene 30-91 under kap. 2445 Statsbygg.
  - c) post 24 og postene 30-91 under kap. 2445 Statsbygg.
2. omdisponere fra post 21 Spesielle driftsutgifter til post 30 Investeringer på kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet og kap. 1583 Utvikling av Pilestredet Park.
3. uten framlegg for Stortinget og såfremt det kan dekkes av reguleringsfondet:
  - a) avvike driftsbudsjettet.
  - b) avvike investeringsbudsjettet, postene 30-91, med inntil 175 mill. kroner.
4. overskride
  - a) kap. 2445 Statsbygg, postene 30-91, med et beløp som tilsvarende inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubenyttede inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.
  - b) andre departementers byggebevilgninger som stilles til disposisjon for Statsbygg mot til-

svarende innsparing under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen/kap. 2445 Statsbygg, post 33 Reserve for byggeprosjekter.

5. iverksette enkeltprosjekter eller utvide igangsatte større prosjekter der bruker/fagdepartement har nødvendige leiemidler innenfor eget budsjett:
  - a) for prosjekter inntil 25 mill. kroner (fullmaktsprosjekt) er fullmakten begrenset til å inngå forpliktelser innenfor en samlet kostnadsramme på 150 mill. kroner utover gitt bevilgning på kap. 2445 Statsbygg, post 30 Igangsetting av byggeprosjekter.
  - b) for kurante prosjekter er fullmakten begrenset til å inngå forpliktelser innenfor en ramme på 1 mrd. kroner til videreføring/ferdigstilling av prosjekter som igangsettes innenfor bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 30 Igangsetting av byggeprosjekter.
6. godskrive det enkelte prosjekt med innbetalt dagmølt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepris, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
7. godkjenne salg, makeskifte og bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av andre statlige etater som ikke har egen fullmakt til å avhende eiendom til en verdi av 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 300 mill. kroner totalt i terminen.
8. godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 75 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 150 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendom.

V

Andre bygge- og eiendomsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2001 kan:

1. overdra til underpris eller vederlagsfritt eiendommer og bygninger som har vært disponert av statlige spesialskoler, grunnskoler og videregående skoler, til kommuner og fylkeskommuner. Fullmakten gjelder kun når ansvaret for virksomheten overtas av kommunen/fylkeskommunen eller det ikke er mulig å oppnå full pris.
2. foreta bortfeste, salg og makeskifter av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 1 mrd. kroner, samt reinvestere inntekter ved bortfeste, salg, makeskifter i samme område for inntil 25 mill. kroner.

3. godkjenne at staten v/Statsbygg i forbindelse med etterbruksarbeidet på Fornebu inngår i selskapsdannelser med formål å påvirke en gunstig eiendomsutvikling på Fornebu, slik at den langsiktige økonomiske avkastning for staten øker.
4. foreta de salg og makeskifter som er nødvendig ved disponering og avvikling av statens eiendommer i Pilestredet Park.
5. feste bort til underpris en nærmere spesifisert statlig eiendom i Pilestredet Park og/eller på Haugerud (begge i Oslo) til Studentsamskipnaden for utbygging av studentboliger.

VI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn for inntil 357,376 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1591, post 70.
2. gi tilsagn for inntil 900,061 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1592, post 70.

Fullmakten skal nyttes for å sikre gjennomføringen av tiltaksaktiviteten i 2001, samt tiltaksaktivitet i begynnelsen av år 2002, jf. omtale under kap. 1591 og kap. 1592.

VII

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån.

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet kan ettergi rente og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

Finansdepartementet

II

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at:

- Finansdepartementet kan i 2001 stille garantier for grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar som ikke må overstige 715 959 651 euro.
- Finansdepartementet i 2001 kan gi garanti for lån fra Den nordiske investeringsbank vedrørende ordningen med prosjektinvesteringsslån innenfor en totalramme for nye tilsagn og gam-

melt garantiansvar som ikke må overstige 340 991 000 euro.

- Finansdepartementet kan i 2001 gi garantier for miljølån til Nordens nærområder gjennom Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar av 19 500 000 euro.

III

Betinget tilsagn

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet for 2001 kan gi nye tilsagn for inntil 7 mill. kroner under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 20 354 000 kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningene under henholdsvis kap. 1610, post 21 og kap. 1618, post 21.

IV

Fullmakt til å forskuttere innbetalinger til EU-kommisjonen

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet kan forskuttere innbetalinger til EU-kommisjonen knyttet til Norges deltakelse i henhold til EØS-avtalens del VI, Samarbeid utenfor de fire friheter, mot senere belastning av de berørte departementers budsjetter.

V

Fullmakt til å iverksette sikkerhetstiltak

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2001 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og Regjeringens øvrige medlemmer.

VI

Fullmakt til å korrigere uoppklarte differanser og feilposter i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2001 i enkeltsaker kan korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposter i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved postering over konto for forskyvninger i balansen i det sentrale statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

VII

Merinntekts-/merutgiftsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2001 gis fullmakt til å overskride vedtatt bevilgning under

- kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 02 Spesialoppdrag.
- kap. 1634 Statens innkrevingsentral, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 4634 Statens innkrevingsentral, post 02 Refusjoner.

VIII

Mindreinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at inntektene under kap. 4602 Kredittilsynet kan bli lavere enn i saldert budsjett 2001, da bidrag fra tilsynsenhetene for dekning av Kredittilsynets utgifter i 2001 skjer etterskuddsvis, og ikke vil bli innbetalt før i 2002.

IX

Avvikling av ordningen med statsgaranterte fiskelån

Stortinget samtykker i at ordningen med statsgaranterte fiskelån avvikles fra og med 1.1.2001.

X

Endringer i reglementet for Folketrygdfondet

1. Adgang for plassering i aksjer i øvrige nordiske land

Stortinget samtykker i at § 5 i reglementet for Folketrygdfondet endres til følgende (endring i *kursiv skrift*):

«Styret har ansvaret for at fondets midler anbringes med sikte på best mulig avkastning under hensyntaken til betryggende sikkerhet og den nødvendige likviditet. Styret skal påse at det er etablert et betryggende risikostyringssystem for fondets forvaltning.

Fondets midler kan plasseres i norske ihendehaverobligasjoner og sertifikater, som kontolån til statskassen og som innskudd i forretnings- og sparebanker. Innenfor en ramme på 20 pst. av forvaltningskapitalen kan fondets midler plasseres i aksjer notert på norsk børs eller på børs i Danmark, Finland eller Sverige og, etter godkjenning fra Finansdepartementet, aksjer i norske selska-

per ellers hvor aksjene er gjenstand for regelmessig og organisert omsetning, børsnoterte grunnfondsbevis i norske sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper, og børsnoterte konvertible obligasjoner og børsnoterte obligasjoner med kjøpsrett til aksjer i norske selskaper. *Plasseringer i aksjer notert på børs i Danmark, Finland eller Sverige må samlet ikke overstige 5 pst. av Folketrygdefondets ramme for aksjeplasseringer.* Fondet kan delta i emisjoner i ikke-børsnoterte aksjer i norske selskaper umiddelbart før børsintroduksjon, dersom det er klargjort på emisjonstidspunktet at de aktuelle aksjene vil bli børsnotert kort tid etter emisjonen.

Annet ledd er ikke til hinder for at Folketrygdfondet kan beholde aksjer i norsk selskap som i forbindelse med oppkjøp, fusjon e.l. endrer status til å bli utenlandsk selskap.

Fondet kan videre, innenfor den samlede rammen på 20 pst. av fondskapitalen, gå inn med egenkapitalinnskudd i form av ikke-børsnoterte papirer, i tilfelle hvor fondet står i fare for å lide betydelige tap på plasseringer i obligasjoner. Dette må i så fall være ledd i en koordinert aksjon, hvor en dominerende gruppe av kreditorene deltar, og hvor siktemålet for fondet alene er å trygge fondets egne interesser.

Folketrygdfondet kan eie andeler for inntil 15 pst. av total aksjekapital eller grunnfondsbeviskapital i ett enkelt selskap i Norge. *Folketrygdfondet kan eie andeler for inntil 0,5 pst. av total aksjekapital i ett enkelt selskap i Danmark, Finland og Sverige.* Styret kan ta opp kortsiktige lån dersom dette finnes hensiktsmessig.

Folketrygdfondet kan, etter nærmere retningslinjer fastsatt av Finansdepartementet, inngå salgs- og gjenkjøpsavtaler knyttet til egenkapitalinstrumenter og rentebærende instrumenter der erververen av instrumentene etter avtalen har plikt til å tilbakeføre disse til selger.»

2. Tidspunkt for avslutning av årsregnskapet

Stortinget samtykker i at § 6 i reglementet for Folketrygdfondet skal lyde:

«Styret skal sørge for at det ved utgangen av hvert kalenderår blir utarbeidet årsberetning og for at det blir satt opp regnskap og balanse i samsvarende med grunnsetningene om ordentlig regnskapsføring og med forsiktig og god forretningskikk. *Årsregnskapet skal være underskrevet og ferdig til revisjon senest 15. mars.*»

XI

Omdisponeringer fra kap. 2309
Tilfeldige utgifter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet gis fullmakt til å omdisponere fra kap. 2309, post 01 Driftsutgifter til poster som har lønnsbevilgning med til sammen 555 mill. kroner, for å dekke økte lønnsutgifter på grunn av innføring av konjunkturavgift. Kompensasjon gis også til Rikshospitalet, Radiumshospitalet og nettobudsjetterte universiteter.

Forsvarsdepartementet

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2001 gis en generell merinntektsfullmakt som gjelder alle inntekter under Forsvarsdepartementet, unntatt militære bøter og refusjoner i forbindelse med internasjonale fredsoperasjoner under kap. 4792. Inntekter ved salg av eiendom, bygg og anlegg og større materiell kan nyttes med inntil 75 prosent under kap. 1760 og 1795, postene 45 og 47.

III

Nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2001 kan trekke salgsomkostninger ved salg av fast eiendom fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres kap. 4760.

IV

Organisasjon og verneplikt

Stortinget samtykker i at:

1. Forsvarsdepartementet for 2001 kan fastsette Forsvarets organisasjon slik det går fram av regjeringen under hovedpunktene og under de enkelte kapitler.
2. lengden på førstegangstjenesten, repetisjons-tjenesten og heimeverntjenesten fastsettes slik det går fram av proposisjonen.
3. Forsvarsdepartementet for 2001 kan fastsette øvrige bestemmelser slik det går fram av proposisjonen.
4. Forsvarsdepartementet for 2001 kan verve personell innenfor rammen av de foreslåtte bevilgninger.

V

Investeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2001 kan:

1. starte opp nye investeringsprosjekter, herunder kategori-1 materiellprosjekter og større bygg- og eiendomsprosjekter, som presentert under Nye prosjekter i proposisjonen, innen de kostnadsrammer som er anført.
2. endre tidligere godkjente prosjekter som anført i proposisjonen, herunder endrede kostnadsrammer.
3. nytte bevilgningen på den enkelte investeringspost, hhv. post 45, 44, 47 og 48 fritt mellom systemer, bygg- og eiendoms-kategorier, anskaffelser og prosjekter som presentert i denne proposisjon.
4. starte opp og gjennomføre materiellinvesteringsprosjekter av lavere kategori og byggeprosjekter med en nasjonal andel som ikke overstiger 25 mill. kroner.
5. gjennomføre konsept- og definisjonsfasen av planlagte materiellanskaffelser
6. igangsette prosjektering av byggeprosjekter med en samlet utgift tilsvarende 5 prosent av bevilgningen på de respektive poster.

VI

Fullmakter vedrørende fast eiendom

1. Stortinget samtykker i at Kongen for 2001 kan overdra eiendommer, bygg og anlegg som Forsvaret ikke lenger har behov for til kommuner eller til overtallig personell i Forsvaret i forbindelse med utnyttelse av etablissementer til næringsutvikling. Overdragelsen kan skje vederlagsfritt, eller med redusert vederlag der dette anses hensiktsmessig.

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2001 kan:

1. avhende fast eiendom uansett verdi til markedspris.
2. avhende fast eiendom til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.
3. gi forskudd til befal og sivile som må flytte grunnet organisasjonsendringer ved nyetablering av egen bolig, jf. Innst. S. nr. 182 (1990-91). Forskudd belastes kap. 1710, post 90 og tilbakeføres kap. 4710, post 90.
4. nytte renteinntekter fra Forsvarets låneordning og tilbakebetaling av forskudd til boligformål på kap. 4710, postene 70 og 90, under kap. 1760, post 47.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet for 2001 kan gi tilsagn om økonomisk støtte utover gitt bevilgning for inntil 5 mill. kroner under kap. 1700 Forsvarsdepartementet, post 73 Forskning og utvikling.

VIII

Internasjonale operasjoner

Med bakgrunn i usikkerhet knyttet til budsjettering av den norske innsatsen i Kosovo, samtykker Stortinget i at Regjeringen for 2001 gis fullmakt til å legge til rette for et hensiktsmessig alliert samarbeid, og å fastsette de militære og budsjettmessige tiltak som er nødvendig for å sikre budsjettrammene.

IX

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Forsvarsdepartementets samlede forpliktelser utover gitt bevilgning for 2001, kan økes til:

Kap.	Post	Betegnelse	mill. kroner
1710		Fellesinstitusjoner og statsforetak under Forsvarsdepartementet	
	01	Driftsutgifter	30
1731		Hæren	
	01	Driftsutgifter	1 791
1732		Sjøforsvaret	
	01	Driftsutgifter	350
1733		Luftforsvaret	
	01	Driftsutgifter	1 364
1734		Heimevernet	
	01	Driftsutgifter	25
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	45	Større utstysranskaffelser og vedlikehold.....	22 045
1790		Kystvakten	
	01	Driftsutgifter	39
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	01	Driftsutgifter	49

2. Forsvarsdepartementet for 2001 kan gi Forsvarets forskningsinstitutt fullmakt til å ha økonomiske forpliktelser på inntil 50 mill. kroner utover det som dekkes av egne avsetninger.

Olje- og energidepartementet

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2001 kan gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	1 000 kroner
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 500
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829)	
	75	Tilskudd til sikringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 500
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	150 000
1830		Energiforskning	
	50	Norges forskningsråd	33 000

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 1810 Oljedirektoratet, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 4810 Oljedirektoratet, post 05 Salg av publikasjoner og post 06 Ymse inntekter.
2. kap. 1810 Oljedirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 4810 Oljedirektoratet, post 02 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet.
3. kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 21 Spesielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 02 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet.
4. kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 22 Forbygningsarbeider og opprydningstiltak, mot tilsvarende merinntekt under kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat, post 40 Forbygningsvirksomhet.
5. kap. 2490 NVE Anlegg, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, mot tilsvarende merinntekt under kap. 5490 NVE Anlegg, post 01 Salg av utstyr mv.

IV

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2001 kan godkjenne prosjekter på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 10 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.
4. Det må være bevilgningsmessig dekning for investeringene under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.

V

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2001 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

VI

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2001 kan godkjenne overdragelse av andeler for SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

Vedlegg 1**Statsbudsjettet medregnet folketrygden**

Tabell 1.1 Hovedtallene i statsbudsjettet for perioden 1995-2001 i mill. kroner

	Regnskap					Saldert budsjett 2000	Anslag på regn- skap 20. 09.2000	Forslag 2001
	1995	1996	1997	1998	1999			
Driftsutgifter og investeringer ekskl. petroleumsvirksomhet	86 933	92690	95 041	102 488	136 109	107 063	105 743	108 530
Driftsresultat forretningsdriften	- 146	-162	-132	-231	-723	-228	-322	-291
Renter av statsgjeld	20 455	20110	18 411	18 273	15 615	14 662	15 502	17 165
Overføringer til andre	249 368	255129	277 112	295 601	329 673	331 023	345 609	361 782
Utgifter ekskl. lån og petroleumsvirksomhet	356 610	367767	390 432	416 131	480 674	452 519	466 532	487 185
Inntekter ekskl. oljeskatter og petroleumsvirksomhet	322174	345 037	370 365	398 678	423 981	439 237	448 714	475 227
Oljekorrigert overskudd	- 34 436	- 22 730	-20 067	-17 453	-56 693	-13 282	-17 818	-11 958
Oljeskatter	27 637	33078	44 898	27 600	18 736	35 100	58 400	97 300
Utbytte fra Statoil	1 614	1850	1 600	2 940	135	2 250	1 702	4 000
Inntekter fra Statlig petroleumsvirksomhet...	20 933	26 182	23 326	42 109	56 718	68 200	122 600	104 700
Utgifter til Statlig petroleumsvirksomhet...	11 674	-8 776	-16 983	27 609	30 962	20 430	22 550	17 020
Netto oljeinntekter	38 510	69 886	86 807	45 040	44 627	85 120	160 152	188 980
Overskudd før avsetning til Statens petroleumsfond	4 074	47 156	66 740	27 587	-12 066	71 838	142 334	177 022
Netto overført til Statens petroleumsfond..	- 1 981	-44 213	-64 019	-27 982	18 494	-71 838	-142 334	-177 022
Overskudd før lånetransaksjoner	2 093	2 943	2 721	-395	6 428	0	0	0
Utlån og avdrag, brutto	39 895	99 000	75 828	98 035	90 983	58 356	60 446	103 838
Tilbakebetalinger	42 119	54 789	46 131	43 119	54 848	4 815	57 741	43 211
Utlån, netto	- 2 224	44 211	29 697	54 916	36 135	9 942	2 704	60 627
Samlet finansieringsbehov	- 4 317	41 268	26 976	55 311	29 707	9 942	2 704	60 627

Tabell 1.2 Samlede utgifter etter departement 1995-2001 i mill. kroner

Departement	Regnskap					Budsjett	
	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁾	2001 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen.....							
Regjering, Stortinget og Høyesterett.....	815	789	880	933	1049	1 096	1 114
Utenriksdepartementet.....	10 973	11 404	11 545	12 778	12 723	13 156	15 179
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	18 607	19 934	22 366	22 753	27 455	25 102	27 454
Kulturdepartementet	2 825	3 984	3 027	3 248	3 518	3 520	3 698
Justisdepartementet.....	8 170	8 956	9 310	9 793	10 724	10 736	10 688
Kommunal- og arbeidsdepartementet	46 674	44 684	58 551	0	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet	0	0	0	53 543	57 110	60 802	64 464
Sosial- og helsedepartementet	14 744	16 826	19 229	24 651	27 941	28 917	32 054
Barne- og familiedepartementet.....	16 304	17 365	17 825	18 714	20 288	20 800	23 414
Nærings- og energidepartementet.....	4 720	8 095	0	0	0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet	0	0	5 010	5 468	3 963	4 032	6 248
Fiskeridepartementet.....	1 735	1 745	1 871	1 948	2 031	2 057	2 081
Landbruksdepartementet.....	16 016	14 623	13 781	14 217	14 419	14 978	14 558
Samferdselsdepartementet	17 772	32 996	21 919	24 341	17 951	17 504	16 673
Miljøverndepartementet.....	2 713	3 449	2 817	2 511	2 657	2 602	2 530
Administrasjonsdepartementet	7 608	7 469	0	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet	0	0	7 199	0	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet ...	0	0	0	16 114	20 503	20 310	17 571
Finansdepartementet.....	37 123	70 393	49 304	69 116	49 955	23 183	67 860
Forsvarsdepartementet	22 963	24 094	25 443	25 536	26 138	25 349	27 225
Olje- og energidepartementet.....	0	0	1 584	1 200	5 616	1 247	1 263
Ymse utgifter	84	62	29	20	24	3 915	8 835
Statsbankene	36 999	43 350	52 457	53 796	61 632	59 411	61 446
Statlig petroleumsvirksomhet	11 674	-8 776	-16 983	27 609	31 062	20 500	17 070
Statens forretningsdrift	3 461	4 014	2 754	2 638	3 944	2 414	1 684
Statens petroleumsfond.....	38 510	69 886	86 808	45 041	44 627	85 120	188 980
Sum statsbudsjettet	320 490	395 342	396 726	435 968	440 330	446 751	612 089
Folketrygden	126 199	132 535	139 359	150 848	162 289	169 675	184 934
Utgifter i alt.....	446 689	527 877	536 085	586 816	602 619	616 426	797 023

1) Saldert budsjett 2000 (Vedtatt budsjett)

2) Forslag 2001. St. prp. nr. 1 (2000-2001)

Tabell 1.3 Driftsutgifter (postene 1-29) etter departement 1995-2001 i mill. kroner

Departementet	Regnskap					Budsjett	
	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁾	2001 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen							
Regjering , Stortinget og Høyesterett.....	687	727	786	836	890	930	1 007
Utenriksdepartementet.....	1 532	1 625	1 455	2 024	2 074	2 464	2 773
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	12 539	13 549	14 804	15 598	16 808	16 718	10 428
Kulturdepartementet.....	623	677	723	790	896	875	964
Justisdepartementet	7 379	8 054	8 492	9 000	9 609	9 735	9 773
Kommunal- og arbeidsdepartementet.....	2 640	2 493	2 669	0	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet.....	0	0	0	1 327	2 116	1 647	2 265
Sosial- og helsedepartementet.....	3 355	3 710	4 270	4 676	1 915	1 745	1 910
Barne- og familiedepartementet.....	235	250	258	245	269	286	307
Nærings- og energidepartementet.....	921	1 098	0	0	0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet	0	0	612	655	692	702	889
Fiskeridepartementet.....	1 115	1 134	1 206	1 311	1 367	1 321	1 421
Landbruksdepartementet.....	1 724	1 771	842	923	1 018	1 132	910
Samferdselsdepartementet	7 354	7 559	7 875	7 857	8 050	8 504	9 141
Miljøverndepartementet.....	1 146	1 165	1 244	1 298	1 352	1 338	1 227
Administrasjonsdepartementet	5 049	5 492	0	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet	0	0	5 685	0	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet ...	0	0	0	8 327	8 713	9 241	10 290
Finansdepartementet.....	3 562	3 822	3 958	4 072	4 420	4 436	4 961
Forsvarsdepartementet.....	14 782	15 296	16 134	16 889	18 453	17 442	18 867
Olje- og energidepartementet.....	0	0	693	674	738	710	816
Ymse utgifter.....	84	62	29	20	24	3 915	8 835
Statsbankene	397	412	423	435	467	443	458
Statlig petroleumsvirksomhet	-10 576	-26 774	-38 019	2	23	20	70
Statens forretningsdrift	-139	-94	-37	-66	-434	-118	-181
Sum statsbudsjettet	54 409	42 028	34 102	76 893	79 460	83 486	87 130
Folketrygden	2 859	3 069	3 164	3 425	3 617	3 555	3 922
Utgifter i alt.....	57 268	45 097	37 266	80 318	83 077	87 041	91 052

1) Saldert budsjett 2000 (Vedtatt budsjett)

2) Forslag 2001. St. prp. nr. 1 (2000-2001)

Tabell 1.4 Nybygg, anlegg m.v. (postene 30-49) etter departement 1995-2001 i mill. kroner

Departement	Regnskap					Budsjett	
	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁾	2001 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen,.....							
Regjering, Stortinget og Høyesterett.....	100	41	64	73	134	140	80
Utenriksdepartementet.....	108	48	104	56	81	21	20
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	789	770	1 045	509	627	700	392
Kulturdepartementet.....	43	39	25	38	36	35	41
Justisdepartementet.....	367	455	383	321	352	373	302
Kommunal- og arbeidsdepartementet.....	52	48	56	0	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet.....	0	0	0	6	11	12	13
Sosial- og helsedepartementet.....	503	790	903	153	25	25	29
Barne- og familiedepartementet.....	0	0	0	0	0	0	0
Nærings- og energidepartementet.....	109	138	0	0	0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet.....	0	0	14	21	16	7	14
Fiskeridepartementet.....	169	196	240	236	225	300	275
Landbruksdepartementet.....	119	58	28	18	28	34	15
Samferdselsdepartementet.....	5 248	5 487	5 242	7 304	5 644	5 677	5 130
Miljøverndepartementet.....	151	127	102	111	128	115	129
Administrasjonsdepartementet.....	15	97	0	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet	0	0	10	0	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet ...	0	0	0	2 318	4 803	2 223	1 120
Finansdepartementet.....	67	65	64	68	118	192	173
Forsvarsdepartementet.....	7 548	8 247	8 637	8 107	7 024	7 275	7 754
Olje- og energidepartementet.....	0	0	89	102	94	48	7
Ymse utgifter.....	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene.....	4	4	4	5	3	4	4
Statlig petroleumsvirksomhet.....	21 150	16 782	20 342	27 251	30 337	19 700	16 200
Statens forretningsdrift.....	3 526	4 014	2 571	2 444	1 666	2 497	1 621
Sum statsbudsjettet.....	40 068	37 406	39 923	49 141	51 352	39 378	33 319
Folketrygden.....	24	33	43	51	57	136	139
Utgifter i alt.....	40 092	37 439	39 966	49 192	51 409	39 514	33 456

1) Saldert budsjett 2000 (Vedtatt budsjett)

2) Forslag 2001. St prp nr 1 (2000-2001)

Tabell 1.5 Overføringer til andre (postene 50-89) etter departement 1995-2001 i mill. kroner

Departement	Regnskap					Budsjett	
	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁾	2001 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen.....							
Regjering, Stortinget og Høyesterett.....	28	21	30	24	25	25	27
Utenriksdepartementet.....	9 196	9 652	9 863	10 490	10 389	10 482	12 217
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	5 264	5 615	6 517	6 575	7 017	7 684	13 634
Kulturdepartementet	2 159	2 268	2 279	2 420	2 586	2 610	2 693
Justis- og politidepartementet.....	424	447	435	472	763	627	613
Kommunal- og arbeidsdepartementet	43 982	42 120	55 740	0	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet.....	0	0	0	52 081	54 918	59 132	62 011
Sosial- og helsedepartementet	10 875	12 317	14 049	19 815	26 001	27 148	30 116
Barne- og familiedepartementet.....	16 069	17 115	17 567	18 469	20 020	20 514	23 107
Nærings- og energidepartementet.....	3 690	3 709	0	0	0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet	0	0	4 314	4 764	2 877	3 008	2 866
Fiskeridepartementet.....	451	415	425	401	440	436	386
Landbruksdepartementet.....	12 861	12 786	12 907	13 276	13 372	13 812	13 634
Samferdselsdepartementet	2 593	3 288	3 402	3 200	3 119	3 323	2 401
Miljøverndepartementet.....	1 369	2 157	1 440	1 037	1 176	1 150	1 174
Administrasjonsdepartementet	2 652	2 201	0	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet	0	0	1 725	0	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet ...	0	0	0	5 196	4 372	4 646	4 661
Finansdepartementet.....	20 687	20 253	18 782	18 963	16 571	15 773	18 286
Forsvarsdepartementet.....	633	551	642	540	662	631	603
Olje- og energidepartementet.....	0	0	802	424	934	490	440
Ymse utgifter.....	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	13 412	10 779	8 352	8 255	7 852	8 105	9 110
Statlig petroleumsvirksomhet	1 100	1 216	694	356	701	780	800
Statens forretningsdrift	163	113	100	100	115	35	45
Statens petroleumsfond.....	38 510	69 886	86 808	45 041	44 627	85 120	188 980
Sum statsbudsjettet	186 118	216 909	246 873	211 899	218 535	265 531	387 804
Folketrygden	123 315	129 432	136 152	147 372	158 615	165 984	180 873
Utgifter i alt.....	309 433	346 341	383 025	359 271	377 150	431 515	568 677

1) Saldert budsjett 2000 (Vedtatt budsjett)

2) Forslag 2001. St prp nr 1 (2000-2001)

Tabell 1.6 Utlån, gjeldsavdrag m.v. (postene 90-99) etter departement 1995-2001 i mill. kroner

Departement	Regnskap					Budsjett	
	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁾	2001 ²⁾
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen.....							
Regjering, Stortinget og Høyesterett.....	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	137	79	123	208	180	188	169
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	15	0	0	71	3 003	0	3 000
Kulturdepartementet	0	1 000	0	0	0	0	0
Justisdepartementet.....	0	0	0	0	0	0	0
Kommunal- og arbeidsdepartementet	0	23	86	0	0	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet.....	0	0	0	129	64	10	175
Sosial- og helsedepartementet.....	11	9	7	7	0	0	0
Barne- og familiedepartementet.....	0	0	0	0	0	0	0
Nærings- og energidepartementet	0	3 150	0	0	0	0	0
Nærings- og handelsdepartementet	0	0	70	28	379	315	2 479
Fiskeridepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Landbruksdepartementet.....	1 312	8	4	0	0	0	0
Samferdselsdepartementet	2 577	16 662	5 400	5 980	1 138	0	0
Miljøverndepartementet.....	47	0	31	65	1	0	0
Administrasjonsdepartementet	-108	-321	0	0	0	0	0
Planleggings- og samordningsdepartementet	0	0	-221	0	0	0	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet ...	0	0	0	273	2 614	4 201	1 500
Finansdepartementet.....	12 807	46 253	26 500	46 013	23 846	2 782	44 439
Forsvarsdepartementet	0	0	30	0	0	1	1
Olje- og energidepartementet.....	0	0	0	0	3 850	0	0
Ymse utgifter	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	23 186	32 155	43 678	45 101	53 310	50 859	51 874
Statlig petroleumsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0
Statens forretningsdrift	-89	-19	120	160	2 597	0	200
Sum statsbudsjettet	39 895	98 999	75 828	98 035	90 983	58 356	103 837
Folketrygden	1	1	0	0	0	0	0
Utgifter i alt.....	39 896	99 000	75 828	98 035	90 983	58 356	103 837

1) Saldert budsjett 2000 (Vedtatt budsjett)

2) Forslag 2001. St prp nr 1 (2000-2001)

Tabell 1.7 Skatter og avgifter i perioden 1995-2001 i mill. kroner

Kapitel	Regnskap					Budsjett		
	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁾	2001 ²⁾	
5501	Skatter på formue og inntekt	11 481	11 712	65 742	79 979	87 643	92 211	90 150
5502	Konjunkturavgift	0	0	0	0	0	0	7 730
5506	Avgift av arv og gaver	975	1 028	1 035	1 179	1 024	750	1 120
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum	25 078	30 291	41 855	24 372	15 475	31 900	94 200
5508	Avgift på utslipp av CO ² i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	2 559	2 787	3 043	3 229	3 261	3 200	3 100
5511	Tollinntekter	2 647	2 455	2 436	2 589	2 409	1 817	2 380
5521	Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.	87 592	94 692	102 901	110 615	114 076	115 100	124 500
5526	Avgifter på alkohol	6093	6 539	7 106	7 433	8 607	8 480	8 736
5527	Driftsoverskudd i A/S Vinmonopolet m.m.	326	154	54	22	28	41	20
5531	Avgift på tobakkvarer	5 316	5 430	5 988	6 558	6 644	7 380	7 775
5536	Avgift på motorvogner m.m.:							
	Engangsvgift på motorvogner m.m.	7 575	8 945	9 771	10 078	8 705	7 898	10 418
	Årsavgift	3 225	3 403	3 687	4 247	4 442	4 600	5 284
	Vektårsavgift	293	315	271	214	226	290	345
	Kilometeravgift m.m.	1	14	4	1	8	0	0
	Omregistreringsavgift	1 100	1 229	1 307	1 348	1 402	1 465	1 563
	Avgift på bensin	9 941	10 154	10 903	11 312	9 666	10 150	9 091
	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	2 706	2 912	3 406	3 763	4 465	4 745	4 203
5537	Avgift på båtmotorer	56	67	84	107	87	119	97
5541	Avgift på elektrisk kraft	4 408	4 420	4 765	2 901	3 269	5 500	6 348
5542	Avgift på mineralolje m.v.	1 461	1 733	1 727	1 765	69	437	553
5543	Miljøavgift på mineralske produkter m.v.				0	3 987	4 560	4 126
5544	Avgift på kull og koks	9	11	6	2	0	0	0
5545	Miljøavgifter i landbruket	186	193	192	189	144	60	60
5546	Avgift på sluttbehandling av avfall					443	523	491
5547	Avgift på helse og miljøskadelige kjemikalier					0	38	38
5555	Sjokolade- og sukkervareavgift	692	714	742	781	785	875	868
5556	Avgift på alkoholfrie kullsyreholdige drikkevarer	577	604	689	822	900	900	962
5557	Avgift på sukker	177	186	193	234	227	264	252
5558	Avgift på kullsyrefrie, alkoholfriedrikkevarer m.m.	59	53	56	55	53	26	27
5559	Avgift på drikkevareemballasje	100	193	245	231	0	418	479
5563	Honoraravgift m.v.	16	20	14	2	0	0	0
5565	Dokumentavgift	1 358	1 798	2 258	2 057	3 006	2 300	2500
5570	Lotteriavgift	206	214	0	0	0	0	0
5571	Totalisatoravgift	54	65	62	76	79	80	98
5577	Avgift til staten av apotekenes omsetning	68	78	77	77	94	89	105
5578	Avgift på farmasøytiske spesialpreparater	47	51	65	63	66	83	91
5580	Avgift på flyging av passasjerer	421	605	666	1 056	1 197	1 180	1 490
5581	Avgift på utstyr for opptak og/eller gjengivelse av lyd eller bilder	305	296	336	320	323	330	26
5583	Særskilte avgifter i telesektoren	0	0	0	32	32	36	118
	Sum skatter og avgifter, statsbudsjettet	177 108	193 361	271 686	277 709	282 842	307 845	389 443
	Trygdeavgift	36 922	39 579	42 006	45 600	48 585	49 827	52 200
	Arbeidsgiveravgift	48 546	51 953	56 186	61 696	67 018	67 700	73 900
	Sum skatter og avgifter til folketrygden	85 468	91 532	98 192	107 296	115 603	117 527	127 100
	Sum skatter og avgifter i alt	262 576	284 893	369 878	385 005	398 445	425 372	516 543

1) Saldert budsjett 2000 (Vedtatt budsjett)

2) Forslag 2001. St prp nr 1 (2000-2001)

Tabell 1.8 Samlede inntekter i perioden 1995-2001 Mill. kroner

	Regnskap					Saldert budsjett 2000	Anslag regn- skap 20. 09.2000	Forslag 2001
	1995	1996	1997	1998	1999			
Skatter på formue og inntekt ¹⁾	41 256	48 741	66 777	81 158	88 667	92 961	92 500	99 000
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift.....	85 468	91 531	98 192	107 297	115 603	117 527	120 900	127 100
Tollinntekter.....	2 647	2 455	2 437	2 589	2 409	1 817	2 317	2 380
Merverdiavgift og avgift på investeringer	87 592	94 691	102 902	110 615	114 076	115 100	119 700	124 500
Avgifter på alkohol.....	6 519	6 888	7 405	7 687	8 635	8 521	8 479	8 756
Avgifter på tobakk.....	5 316	5 430	5 988	6 558	6 644	7 380	7 388	7 775
Avgifter på motorvogner	24 841	26 972	29 350	30 963	28 914	29 148	30 529	30 904
Andre avgifter.....	10 102	11 109	11 934	10 538	14 760	17 818	17 574	18 828
Sum skatter og avgifter	263 741	287 817	324 985	357 405	379 709	390 272	399 387	419 243
Renter av statens forretningsdrift	484	520	170	171	203	142	137	151
Avskrivninger, avsetninger til investeringsfor- mål og inntekter av statens forretningsdrift..	3 113	3 349	2 689	3 337	5 166	3 969	4 005	2 077
Sum inntekter av statens forretningsdrift	3 597	3 869	2 859	3 508	5 370	4 111	4 142	2 228
Renter fra statsbankene	14 851	13 164	9 419	7 946	10 771	9 110	10 074	11 860
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer.....	7 164	6 978	5 683	4 118	3 176	3 366	4 378	6 037
Utbytte ekskl. Statoil	1 480	2 924	4 197	3 303	3 847	3 460	3 695	3 908
Renteinntekter og utbytte (ekskl. statens forretningsdrift og Statoil).	23 495	23 066	19 299	15 367	17 794	15 936	18 147	21 805
Inntekter under departementene	10 032	18 830	18 011	18 205	17 567	15 034	16 352	16 981
Overføring fra Norges Bank	14 340	7 239	4 236	3 811	3 401	10 685	10 685	10 685
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	6 969	4 216	975	382	140	3 200	0	4 285
Sum andre inntekter.....	31 341	30 285	23 222	22 398	21 108	28 919	27 037	31 951
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet ²⁾	20 933	26 182	23 326	42 109	56 718	68 200	122 600	104 700
Skatt og avgift på utvinning av petroleum.....	27 637	33 078	44 898	27 600	18 736	35 100	58 400	97 300
Aksjeutbytte fra Statoil.....	1 614	1 850	1 600	2 940	135	2 250	1 702	4 000
Sum petroleumsinntekter	50 184	61 110	69 824	72 649	75 589	105 550	182 702	206 000
Tilbakebetalinger	42 119	54 789	46 131	43 119	54 848	48 414	57 741	43 210
Statens petroleumsfond.....	36 529	25 673	22 789	17 059	18 494	13 282	17 818	11 958
Sum inntekter.....	451 006	486 609	509 109	531 505	572 911	606 484	706 974	736 396

1) Fra 1995-1997 er overføringer fra Skattefordelingsfondet til statsbudsjettet inkludert i tallene. I 1998 ble Skattefordelingsfondet avvirket, og fellesskatten inngår i tallet.

2) Fra 1998 inkluderes driftsresultatet fra statlig petroleumsvirksomhet. Driftsresultatet for tidligere år er ført på statsbudsjettets utgiftsside.

Tabell 1.9 Saldert budsjett 2000 (Vedtatt budsjett)

Utgifter fordelt etter departement og grupper av postnummer i 1000 kroner.

	Samlede utgifter	Statens egne driftsutgifter				Nybygg, anlegg (postnr. 30-49)	Overføringer				Utlån gjeldsavdrag m.v. (postnr. 90-99)
		I alt	Driftsutgifter (postnr. 01)	Spesielle driftsutgifter (postnr. 21-23)	Driftsresultat forretningsdriften (postnr. 24)		I alt	Andre statsregnskaper (postnr. 50-59)	Kommuner (postnr. 60-69)	Andre overføringer (postnr. 70-89)	
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen ...	150990	62850	62850	0	0	88140	0	0	0	0	0
Regjering	116000	116000	114900	1100	0	0	0	0	0	0	0
Stortinget og underliggende institusjoner.....	783700	706541	706541	0	0	52032	25127	0	0	25127	0
Høyesterett	44899	44899	44899	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	13155725	2464303	1828506	635797	0	21215	10482346	10400	0	10471946	187861
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	25101943	16718022	14361343	2356679	0	699602	7684111	998486	2752142	3933483	208
Kulturdepartementet	3520216	874764	842690	32074	0	35087	2610365	307024	212119	2091222	0
Justisdepartementet.....	10735578	9735313	9561716	173597	0	373207	627058	59506	24700	542852	0
Kommunal- og regionaldepartementet.....	60801520	1646810	835098	811712	0	12350	59132360	877334	55802240	2452786	10000
Sosial- og helsedepartementet.....	28916829	1744993	1276366	468627	0	24456	27147380	1554850	23162800	2429730	0
Barne- og familiedepartementet.....	20800004	285652	234137	51515	0	0	20514352	35238	5058087	15421027	0
Nærings- og handelsdepartementet.....	4031800	702200	628400	73800	0	7200	3007400	1553300	0	1454100	315000
Fiskeridepartementet	2057200	1321280	1167180	154100	0	299660	436260	179500	10000	246760	0
Landbruksdepartementet.....	14978445	1132075	1101785	30290	0	33995	13812375	1943597	0	11868778	0
Samferdselsdepartementet	17504320	8613810	377610	8236200	-110000	5677260	3323250	61700	742800	2518750	0
Miljøverndepartementet.....	2602176	1337550	990337	347213	0	115030	1149596	194060	158743	796793	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet...	20309603	9240781	9099473	141308	0	2222544	4645428	0	1292	4644136	4200850
Finansdepartementet.....	23183400	4436000	3973400	462600	0	192100	15772900	7000	1003300	14762600	2782400
Forsvarsdepartementet	25349299	17442476	16907141	535335	0	7274487	631336	271222	5875	354239	1000
Olje- og energidepartementet.....	1247255	709615	529615	180000	0	48140	489500	176500	0	313000	0
Ymse utgifter	3914805	3914805	3914805	0	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	59410613	443027	443027	0	0	4000	8104586	1206500	0	6898086	50859000
Petroleumsvirksomhet	20500000	20000	0	20000	0	19700000	780000	670000	0	110000	0
Statens forretningsdrift.....	2414150	0	0	0	-118000	2497150	35000	35000	0	0	0
Folketrygden	169675330	3555150	3515000	40150	0	136300	165983880	4500	342000	165637380	0
Statens petroleumsfond.....	85120000	0	0	0	0	0	85120000	85120000	0	0	0
Sum utgifter	616425800	87268916	72516819	14752097	-228000	39513955	431514610	95265717	89276098	246972795	58356319

Tabell 1.10 Forslag for 2001

Utgifter fordelt etter departement og de forskjellige grupper av postnummer i 1000 kroner.											
	Samlede utgifter	Statens egne driftsutgifter					Overføringer				
		I alt	Drifts- utgifter (postnr. 01)	Spesielle drifts- utgifter (postnr. 21-23)	Driftsre- sultat for- retnings driften (postnr. 24)	Nybygg, anlegg (postnr. 30-49)	I alt	Andre statsregn- skaper (postnr. 50-59)	Kom- muner (postnr. 60-69)	Andre over- føringer (postnr. 70-89)	Utlån gjeldsav- drag m.v. (postnr. 90-99)
Det kongelige hus og Slottsforvaltningen	93495	65677	65677	0	0	27818	0	0	0	0	0
Regjering	155300	155300	151000	4300	0	0	0	0	0	0	0
Stortinget og underliggende institusjoner.....	819100	740000	737000	3000	0	52000	27100	0	0	27100	0
Høyesterett	45994	45994	45994	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	15179000	2773135	1942319	830816	0	20215	12216540	19000	0	12197540	169110
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	27454365	10427789	9153456	1274333	0	392005	13634363	7118865	2950507	3564991	3000208
Kulturdepartementet	3697823	964277	931241	33036	0	40708	2692838	312647	170829	2209362	0
Justisdepartementet.....	10688346	9773237	9549327	223910	0	302206	612903	61230	24700	526973	0
Kommunal- og regionaldepartementet.....	64463770	2265192	1054283	1210909	0	12650	62010928	831500	58726798	2452630	175000
Sosial- og helsedepartementet.....	32053930	1909660	1346910	562750	0	28530	30115740	1479900	26147600	2488240	0
Barne- og familiedepartementet	23413748	306566	247872	58694	0	0	23107182	43621	51555694	17907867	0
Nærings- og handelsdepartementet.....	6248000	888750	800450	88300	0	13916	2866134	946000	0	1920134	2479200
Fiskeridepartementet	2081400	1420750	1262050	158700	0	275100	385550	205000	50000	130550	0
Landbruksdepartementet.....	14558300	909826	909826	0	0	14652	13633822	2083793	0	11550029	0
Samferdselsdepartementet	16672759	9251140	367840	8883300	-110000	5130300	2401319	72800	0	2328519	0
Miljøverndepartementet.....	2529539	1227489	811570	415919	0	128530	1173520	205722	161125	806673	0
Arbeids- og administrasjonsdepartementet....	17570800	10290459	10106648	183811	0	1119608	4660733	0	0	4660733	1500000
Finansdepartementet.....	67860100	4961400	4424600	536800	0	173300	18286200	2000	1117200	17167000	44439200
Forsvarsdepartementet	27224948	18866581	18319191	547390	0	7754186	603181	251181	173	351827	1000
Olje- og energidepartementet	1263100	816150	537925	278225	0	6500	440450	182700	0	257750	0
Ymse utgifter	8834790	8834790	8834790	0	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	61446403	458207	458207	0	0	4000	9110196	1182900	0	7927296	51874000
Petroleumsvirksomheten	17070000	70000	0	70000	0	16200000	800000	650000	0	150000	0
Statens forretningsdrift.....	1684454	0	0	0	-181446	1620900	45000	45000	0	0	200000
Folketrygden	184933536	3921500	3882100	39400	0	138700	180873336	5600	359000	180508736	0
Statens petroleumsfond.....	188980000	0	0	0	0	0	188980000	188980000	0	0	0
Sum utgifter	797023000	91343869	75940276	15403593	-291446	33455824	568677035	204679459	94863626	269133950	103837718

Tabell 1.11 Statsbankenes innvilgninger 1995-1999, rammer for 2000 og forslag til rammer for 2001 i mill. kroner

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Lånekassen for utdanning.....	6 217	6 196	6 196	6 418	6 645	6 924	7 142
Husbanken	9 745	7 776	8 712	8 004	9000	11000	13 000
- Oppføringslån/ barnehagelån/ utleielån .	7 307	5 213	0 ¹⁾				
- Etableringslån/erhvervsloan/ utbedringslån, byfornyelse m.v.....	2 438	2 563	0 ¹⁾				
Landbruksbanken.....	210	161	350	249	377	400 ⁸⁾	400 ⁸⁾
- Boliglån	113	84	0 ¹⁾				
- Landbruksformål	97	77	0 ¹⁾				
Fiskarbanken.....	299	290	0 ²⁾				
- Nybygg og større ombygginger.....	166	165	0				
- Øvrige formål	133	125	0				
SND	2 105	3 057	1 874	1 443	2 221	2 180	2 240
- Grunnfinansiering.....	1 249	2 126	1 107 ³⁾	500	800	800	800
- Risikolåneordn. (landsomf.)	417	381	280	235	160	180 ⁹⁾	240
- Risikolåneordn. (distriktsr.)	439	550	487	308	461	400 ⁹⁾	400
- Lavrisikordningen.....	0	0	0	400	800	800	800
Lånekassen for aviser.....	2	0 ⁴⁾					
Kommunalbanken	2 800	3 172	2 920 ⁵⁾	3 324 ⁵⁾	5997 ⁶⁾	0 ⁷⁾	0
Sum	21 378	20 652	20 052	19 438	24 240	20 366	22 782

1) Rammene ble sammenslått fra 1997

2) Fiskarbanken ble integrert i SND fra 1997.

3) SNDs innvilgninger av lån under den ordinære grunnfinansieringsordningen, den nye låneordningen som hadde ramme på 300 mill kroner 2. halvår 1997 og fiskerilån (407 mill kroner)

4) Er slått sammen med SND

5) Utbetaling av nye lån i Kommunalbanken i 1997 med en ramme for netto utlånsvekst på null og utbetalinger i 1998 med en ramme for nettoutlånsvekst på 700 mill. kroner.

6) Utbetalinger i Kommunalbanken i 1999.

7) Kommunalbanken omdannes til aksjeselskap 1.10.1999. Banken har således ingen utlånsramme i 2000 og 2001.

8) Integrert i SND fra 1.1.2000

9) Tapsfondene for risikolåneordningene under SND ble redusert med hhv. 15 og 5 mill. kroner i revidert budsjett 2000, 25 pst. tap innebærer reduserte rammer på hhv. 60 og 20 mill. kroner ift. saldert budsjett 2000.

Vedlegg 2**Bevilgningsregnskapet**

Tabell 2.1 Hovedoversikt over bevilgningsregnskapet for 1. halvår 2000 i mill. kroner

UTGIFTER	Overført fra forrige termin	Saldert budsj. inkl. tilleggs- bevilgning	Samlet bevilgning	Regnskap	Rest av bevilgning
Det kongelige hus.....	16	152	168	59	109
Regjering.....	1	137	138	74	64
Stortinget og underliggende institusjoner	19	781	800	362	438
Høyesterett	0	44	44	22	22
Utenriksdepartementet	460	12 972	13 432	5 131	8 301
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.....	760	25 733	26 493	13 750	12 743
Kulturdepartementet	41	3 505	3 546	2 175	1 371
Justisdepartementet	224	10 704	10 928	5 546	5 382
Kommunal- og regionaldepartementet.....	1 137	61 912	63 049	36 752	26 297
Sosial- og helsedepartementet	602	29 417	30 019	13 964	15 055
Barne- og familiedepartementet.....	2	20 785	20 787	10 353	10 434
Nærings- og handelsdepartementet	163	4 547	4 710	2 541	2 169
Fiskeridepartementet	194	2 044	2 238	1 066	1 172
Landbruksdepartementet.....	531	15 090	15 621	9 602	6 019
Samferdselsdepartementet.....	641	24 670	25 311	8 161	17 150
Miljøverndepartementet.....	72	2 584	2 656	1 180	1 476
Arbeids- og administrasjons- departementet.....	345	20 712	21 057	8 696	12 361
Finansdepartementet.....	313	23 109	23 422	13 380	10 042
Forsvarsdepartementet	659	26 704	25 704	12 075	14 629
Olje- og energidepartementet	351	1 206	1 557	446	1 111
Ymse utgifter	0	5 858	5 858	15	5 843
Statsbankene	124	59 354	59 478	27 232	32 246
Statlig petroleumsvirksomhet	3	22 632	22 635	10 509	12 126
Statens forretningsdrift	290	2 117	2 407	760	1 647
Folketrygden	102	174 090	174 192	85 009	89 183
Statens petroleumsfond.....	0	85 120	85 120	71 385	13 735
Sum utgifter.....	7 050	635 320	642 370	341 245	301 125
Nedgang i diverse beholdninger.....				-10 486	
Totalsum.....	7 050	635 320	642 370	330 759	301 125

	Saldert budsj. inkl. tilleggs- bevilgning	Regnskap	Rest av bevilgning
INNETEKTER			
Skatt på formue og inntekt.....	92 961	48 492	44 469
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift.....	117 527	61 149	56 378
Tollinntekter.....	1 817	1 032	785
Merverdiavgift	118 358	60 357	58 001
Avgifter på alkohol	8 521	4 261	4 260
Avgifter på tobakk	7 388	3 494	3 894
Avgifter på motorvogner	29 999	17 055	12 944
Andre avgifter	18 321	7 455	10 866
Sum skatter og avgifter	394 892	203 295	191 597
Renter av statens forretningsdrift	137	20	117
Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.....	4 005	1 831	2 174
Sum inntekter av statens forretningsdrift.....	4 142	1 851	2 291
Renter fra statsbankene	10 574	5 196	5 378
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	2 838	365	2 473
Aksjeutbytte ekskl. Statoil	3 695	2 707	988
Renteinntekter og utbytte (ekskl statens forretningsdrift og Statoil)..	17 107	8 268	8 839
Inntekter under departementene	16 235	8 813	7 422
Overføring fra Norges Bank.....	10 685	10 685	0
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	3 382	0	3 382
Sum andre inntekter	30 302	19 498	10 804
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	98 600	56 111	42 489
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	35 100	16 180	18 920
Aksjeutbytte fra Statoil.....	1 702	1 702	0
Sum petroleumsinntekter	135 402	73 993	61 409
Tilbakebetalinger	57 741	21 534	36 207
Statens petroleumsfond.....	13 282	0	13 282
Sum inntekter.....	652 868	328 439	324 429
Statslånemidler	-17 548	2 320	-19 868
Totalsum	635 320	330 759	304 561

Tabell 2.2 Bevilgningsregnskapet for 1. halvår 1999 og 2000 i mill. kroner

UTGIFTER	Samlede utgifter		Driftsutgifter		Nybygg, anlegg mv.		Overføringer til andre		Utlån, gjelds-avdrag mv.	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
Det kongelige hus.....	39	59	31	34	8	25	0	0	0	0
Regjering.....	57	74	57	74	0	0	0	0	0	0
Stortinget og underliggende institusjoner.....	419	362	315	334	88	10	16	18	0	0
Høyesterett.....	23	22	23	22	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet.....	4 971	5 131	750	846	27	5	4 067	4 166	127	114
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.....	11 017	13 750	7 766	8 413	205	263	3 046	4 074	0	1 000
Kulturdepartementet.....	2 166	2 175	448	474	15	16	1 703	1 685	0	0
Justisdepartementet.....	5 318	5 546	4 735	5 159	155	120	428	267	0	0
Kommunal- og regionaldepartementet.....	33 666	36 752	836	1 054	1	11	32 800	35 632	29	55
Sosial- og helsedepartementet	13 646	14 964	839	849	9	17	12 798	14 098	0	0
Barne- og familie-departementet.....	10 287	10 353	130	144	0	0	10 157	10 209	0	0
Nærings- og handels-departementet.....	1 475	2 541	323	335	7	4	1 116	1 929	29	273
Fiskeridepartementet.....	883	1 066	637	736	88	88	158	242	0	0
Landbruksdepartementet.....	9 376	9 602	463	575	4	9	8 909	9 018	0	0
Samferdselsdepartementet...	9 002	8 161	4 080	4 273	2 506	2 376	1 376	1 512	1 040	0
Miljøverndepartementet.....	1 121	1 180	575	615	38	44	508	521	0	0
Arbeids- og administrasjons-departementet.....	11 032	8 696	4 247	4 370	3 677	1 013	2 227	2 241	881	1 072
Finansdepartementet.....	33 179	13 380	2 128	2 293	28	178	9 296	9 517	21 727	1 392
Forsvarsdepartementet.....	11 433	12 075	8 390	9 125	2 765	2 632	278	318	0	0
Olje- og energidepartementet	576	446	301	352	46	32	229	62	0	0
Ymse utgifter.....	11	15	11	15	0	0	0	0	0	0
Statsbankene.....	32 068	27 232	219	203	1	1	4 031	4 548	27 817	22 480
Statlig petroleumsvirksomhet	17 101	10 509	5	8	16 501	10 501	594	0	0	0
Statens forretningsdrift.....	2 331	760	-714	-782	763	794	49	35	2 301	645
Folketrygden.....	78 758	85 009	1 838	1 749	4	18	77 005	83 153	0	0
Statens petroleumsfond.....	11 018	71 385	0	0	0	0	11 018	71 385	0	0
Sum utgifter.....	300 973	341 245	38 276	41 427	26 937	18 157	181 809	254 630	53 951	27 031

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

INNEKTER	Samlede inntekter		Salgsinntekter		Inntekter i samband med nybygg og anlegg		Skatter, avgifter og andre overføringer		Tilbakebetalinger	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
Skatt på formue og inntekt.....	44 820	48 492	0	0	0	0	44 820	48 492	0	0
Arbeidsgiveravgift og folketrygdavgift.....	58 826	61 149	0	0	0	0	58 826	61 149	0	0
Tollinntekter.....	1 080	1 032	0	0	0	0	1 080	1 032	0	0
Merverdiavgift.....	54 112	60 357	0	0	0	0	54 112	60 357	0	0
Avgifter på alkohol.....	3 864	4 261	0	0	0	0	3 864	4 261	0	0
Avgifter på tobakk.....	2 742	3 494	0	0	0	0	2 742	3 494	0	0
Avgifter på motorvogner	16 502	17 055	0	0	0	0	16 502	17 055	0	0
Andre avgifter.....	5 878	7 455	0	0	0	0	5 878	7 455	0	0
Sum skatter og avgifter	187 824	203 295	0	0	0	0	187 824	203 295	0	0
Renter av statens forretningsdrift	36	20	0	0	0	0	36	20	0	0
Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.	2 729	1 831	11	6	2 633	455	85	1 370	0	0
Sum inntekter av statens forretningsdrift.....	2 765	1 851	11	6	2 633	455	121	1 390	0	0
Renter fra statsbankene	5 748	5 196	0	0	0	0	5 748	5 196	0	0
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer.....	398	365	0	0	0	0	398	365	0	0
Aksjeutbytte ekskl. Statoil	3 013	2 707	0	0	0	0	3 013	2 707	0	0
Renteinntekter og utbytte (ekskl statens forretningsdrift og Statoil)	9 159	8 268	0	0	0	0	9 159	8 268	0	0
Inntekter under departementene	8 153	8 813	5 379	6 345	237	135	2 537	2 333	0	0
Overføring fra Norges Bank.....	3 401	10 685	0	0	0	0	3 401	10 685	0	0
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond.....	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	11 554	19 498	5 379	6 345	237	135	5 938	13 018	0	0
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet.....	20 407	56 111	9 210	43 069	6 922	8 471	4 275	4 571	0	0
Skatt og avgift på utvinning av petroleum.....	6 051	16 180	0	0	0	0	6 051	16 180	0	0
Aksjeutbytte fra Statoil.....	135	1 702	0	0	0	0	135	1 702	0	0
Sum petroleumsinntekter ...	26 593	73 993	9 210	43 069	6 922	8 471	10 461	22 453	0	0
Tilbakebetalinger.....	26 710	21 534	0	0	0	0	0	0	26 710	21 534
Statens petroleumsfond.....	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	264 605	328 439	14 600	49 420	9 792	9 061	213 503	248 424	26 710	21 534

LÅNETRANSAKSJONER	Vedtatt budsjett (Blå bok)			Regnskap pr. 30.6.		
	1999	2000	Endringer i pst.	1999	2000	Endringer i pst.
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger m.v. og overføring fra statens petroleumsfond	494 391	581 846	17,7	237 895	306 905	29,0
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld)	502 351	574 874	14,4	247 022	314 214	27,2
Driftsutgifter	84 003	91 395	8,8	38 276	41 427	8,2
Nybygg, anlegg m.v.	48 918	40 764	-16,7	26 937	18 157	-32,6
Overføringer til andre	331 610	357 595	7,8	170 791	183 245	7,3
Overføring til statens petroleumsfond.	37 820	85 120	125,1	11 018	71 385	547,9
3. Overskudd før lånetransaksjoner før overføring fra Statens petroleumsfond (1-2).....	-7 960	6 972		-9 127	-7 309	
4. Overføring fra Statens petroleumsfond	11 429	13 281		0	0	
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	3 469	20 253		-9 127	-7 309	
6. Utlån, gjeldsavdrag, aksjetegning m.v. i alt	84 269	60 446	-28,3	53 951	27 031	-49,9
Utlån m.v. til statsbankene	53 136	50 684	-4,6	27 817	22 480	-19,2
Gjeldsavdrag	22 938	2 758	-88,0	21 702	1 367	-93,7
Andre utlån, aksjetegning m.v.	8 195	7 004	-14,5	4 432	3 184	-28,2
7. Tilbakebetalinger m.v.	49 321	57 741	17,1	26 710	21 534	-19,4
8. Utlån m.v. netto (6-7)	34 948	2 705	-92,3	27 241	5 497	-79,8
9. Samlet finansieringsbehov, av kontantbeholdning og lån (8-5)	31 479	-17 548	-155,7	36 368	12 806	
10. Statslånemidler				14 502	2 320	
11. Endring i diverse beholdninger (9-10)				-21 866	-10 486	

Tabell 2.3 Statens utgifter pr 30. juni 1999 og 1999 fordelt etter programområde i mill. kroner

PROGRAMOMRÅDE	Regnskap 1. halvår		Endringer i pst.
	1999	2000	
00 Konstitusjonelle institusjoner	515	494	-4,1
01 Fellesadministrasjon	7 995	5 631	-29,6
02 Utenriksformål	891	1 036	16,3
03 Utviklingshjelp	4 080	4 096	0,4
04 Militært forsvar	11 484	12 122	5,6
05 Sivil beredskap	152	171	12,5
06 Rettsvesen, politi og kriminalomsorg	5 221	5 434	4,1
07 Kirke-, utdannings- og forskningsformål	17 245	20 762	20,4
08 Kulturformål	2 164	2 173	0,4
09 Sosiale formål	2 603	3 606	38,5
10 Helsevern	11 037	11 364	3,0
11 Familie- og forbrukerpolitikk	10 287	10 353	0,6
12 Miljøvern og regional planlegging	1 168	1 263	8,1
13 Innvandring, arbeidsmiljø og distriktsutbygging	32 775	35 635	8,7
14 Bolig, bomiljø og bygningssaker	6 386	6 603	3,4
15 Landbruk	9 539	9 602	0,7
16 Fiskeri-, havbruks- og kystforvaltning	938	1 105	17,8
17 Nærings- og handelsformål	21 636	17 882	-17,4
18 Olje- og energiformål	17 667	10 946	-38,0
19 Arbeidsmarked	2 729	2 745	0,6
21 Innenlands transport	11 132	7 994	-28,2
22 Post og telekommunikasjoner	361	439	21,6
23 Finansadministrasjon	3 101	3 526	13,7
24 Renter og avdrag på statsgjeld	30 078	9 854	-67,2
Herav:			
Renter	8 376	8 487	1,3
Avdrag	21 702	1 367	-93,7
26 Ymse utgifter	11	15	36,4
28 Fødselspenger, folketrygden	3 448	3 698	7,3
29 Sosiale formål, folketrygden	63 318	67 505	6,6
30 Helsevern, folketrygden	6 807	7 676	12,8
33 Arbeidsliv, folketrygden	5 185	6 130	18,2
Sum utgifter ekskl. Statens petroleumsfond	289 953	269 860	-6,9

Vedlegg 3**Antall arbeidstakere/årsverk i staten per 1. mars 2000****A. Generelt**

Forbruker og administrasjonsdepartementet etablerte per 1. oktober 1973 Statens Sentrale Tjenestemannsregister (SST). Registeret gir grunnlag for løpende produksjon av lønns- og personalstatistiske oppgaver til bruk under forhandlinger om tjenestemennenes lønns- og arbeidsvilkår, lønns- og kostnadsanalyser, personalplanlegging, budsjettarbeid o.l.

I tillegg ble ansvaret for drift og vedlikehold av Sentralt Tjenestemannsregister for Skoleverket (STS) overført fra Kirke- og undervisningsdepartementet til Forbruker- og administrasjonsdepartementet fra og med 1. oktober 1978. Departementet har i forbindelse med endring av oppgaver skiftet navn fem ganger siden 1973, og fra 1. januar 1998 ble Arbeids- og administrasjonsdepartementet (samme benevnelse som fra 1990 - 1993) etablert. Departementet har fremdeles ansvaret for drift og vedlikehold av SST og STS.

Med tjenestemannsregistrene som grunnlag utarbeider Statistisk sentralbyrå den årlige offisielle lønnsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn, og for tilsatte i skoleverket.

Stortinget vedtok den 19. juni 1997 bl.a. å oppheve bevilgningsreglementets § 10 om stillinger som budsjettsrettslig begrep. Forutsetningen i Innst. S. nr. 243 (1996-97) fra Stortingets presidentskap er at det i tilknytning til hvert års budsjettforslag gis en oversikt over antall tilsatte i statlige virksomheter.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Finansdepartementet har derfor blitt enige om et nytt tellingsmønster. Per 1. mars hvert år skal det innhentes opplysninger om *antall tilsatte/årsverk*, for å få en mer ajourført telling av dette i løpende termin i St.prp. nr. 1.

Tellingen per 1. oktober må for øvrig fortsette av hensyn til de detaljerte data som skal innhentes til bruk ved lønnsforhandlingene den påfølgende vårtermin.

B. Arbeidstakere som lønnes etter statens lønnsregulativ

Merk: Statens jernbanetrafikkselskap (NSB BA) og Posten Norge BA innrapporteres til SST,

men er fra 1. oktober 1999 *ikke* med i statistikkgrunnlaget.

SST omfatter alle arbeidstakere i statsforvaltningen som lønnes etter Lønnsregulativ for statens arbeidstakere, dvs. faste og midlertidige (engasjerte) heltids- og deltidstilsatte arbeidstakere.

Statistikken for statsforvaltningen omfatter i alt 132 340 *regulativlønnete* arbeidstakere per 1. mars 2000. Av disse er 111 201 *heltidstilsatte* og 21 139 *deltidstilsatte*.

Av de *heltidstilsatte* er 40 123 (36,1%) *kvinner* og 71 078 (63,9%) *menn*. Av de som er tilsatt på *deltid* er 16 200 (76,6%) *kvinner* og 4 939 (23,4%) *menn*.

Ovennevnte grupper utførte 123 640,7 årsverk, fordelt på 50 180,9 (40,6%) *årsverk for kvinner* og 73 469,8 (59,4%) *årsverk for menn*.

Tilsatte i *lederstillinger* som ble tatt ut av regulativet i 1990, er innrapportert til SST, men er holdt utenfor lønnsstatistikken. Det samme gjelder *Stortingets ombudsmann for forvaltningen* (40,9 årsverk) og *Ombudsmannsnemnda for forsvaret* (3,2 årsverk), som også er tatt ut av lønnsstatistikken fordi de avviker fra statens lønssystem. Samme forhold var det for *Riksrevisjonen* fra 1. oktober 1991. Riksrevisjonen følger imidlertid statens lønssystem igjen, og er registrert i SST fra 1. mars 1998. De private helsefaghøgskolene ble tidligere innrapportert til SST, men dette opphørte per 1. oktober 1997.

Tilsatte lønnet etter overenskomst holdes også utenfor lønnsstatistikken.

Per 1. mars 2000 var det en nedgang på 104 (0,1%) årsverk for staten totalt i forhold til per 1. oktober 1999.

På grunn av bl.a. organisasjonsmessige endringer kan det være vanskelig å sammenligne data fra år til år på virksomhetsnivå.

Per 1. mars 2000 hadde 181 arbeidstakere *permisjon med redusert lønn* og 1 963 arbeidstakere hadde *fødselspermisjon* på tellingstidspunktet.

C. Statlige tilsatte registrert i STS

Statstjenestemenn som er tilsatt i statlige skoler er ikke registrert i Statens Sentrale Tjenestemannsregister (SST), men i Sentralt Tjenestemannsregister for Skoleverket (STS).

Per 1. mars 2000 omfattet disse 991 *heltidstil-satte* og 409 *deltidstilsatte*, i alt 1 235,8 årsverk.

Per 1. oktober 1999 var det i SST registrert 2 403 i denne gruppen (inkl. 1 595 i Forsvaret), mens ingen var registrert i STS .

D. Arbeidstakere lønnet etter overenskomst (eks.vis verksted-, apoteker- eller annen overenskomst)

Fra og med 1979 er også arbeidstakere lønnet etter overenskomst registrert i SST og STS.

E. Sammendrag - antall tilsatte i staten 1. mars 2000 målt i antall personer og i årsverk

	Antall	Årsverk
Faste og midlertidige regulativlønnete arbeidstakere i SST	132 340	123 641
Statlige regulativlønnete arbeidstakere i STS	1 400	1 236
Tilsatte lønnet etter overenskomst (per 1. oktober 1999. Årsverktallet er et anslag)	2 403	2 235
Selskaper med begrenset ansvar (BA):		
- Statens jernbanetrafikkselskap (NSB BA)	6 165	5 905
- Posten Norge BA	26 854	21 099
Tilsatte i Stortingets ombudsmann for forvaltningen, Ombudsmannsmemnda for Forsvaret, lederstillinger og dommerstillinger som faller utenfor den statlige tariffavtalen og de som hadde permisjon med redusert lønn. Noen av tallene er per 1. oktober 1999. Årsverktallet er et anslag.	974	906
Statlige arbeidstakere i alt	170 136	155 022

Statsaksjeselskaper, statsforetak og statlige virksomheter som er omgjort til stiftelser er ikke registrert i SST.

Tabell 1 viser tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold, årsverk og etat/institusjon i SST. Utførte årsverk er beregnet på grunnlag av innrapportert dellønnsprosent (stillingsandel) for den enkelte arbeidstaker.

Tabell 2 viser tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune. I denne tabellen er folketallet registrert per 1. januar 2000, mens antall statlige arbeidstakere er per 1. mars 2000. Tjenestemenn som figurerer under *uspesifisert kommune* gjelder arbeidstakere ved utedriften i Vegvesenet. Tjenestemenn som står under *uoppgitt fylke* er i hovedsak de militære og sivile stillingene i Forsvaret.

Tabell 3.1 Tilsatte etter kjønn, tjenesteforhold og etat/institusjon pr. 1. mars 2000

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000	I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
I alt	132 340	76 017	71 078	4 939	73 470	56 323	40 123	16 200	50 181
Statsministerens kontor	55	25	24	1	25	30	28	2	29
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	200	97	91	6	95	103	83	20	98
Arbeidsmarkedsetaten	4 058	1 551	1 420	131	1 495	2 507	1 728	779	2 215
Arbeidsdirektoratet	270	129	123	6	127	141	111	30	134
Arbeidsmarkedsetatens serviceenheter	239	111	102	9	107	128	95	33	117
Fylkesarbeidskontorene	387	164	151	13	159	223	176	47	206
Arbeidslivstjenesten i fylkene	88	37	35	2	36	51	39	12	48
Arbeidskontorene	2 951	1 043	947	96	1 000	1 908	1 264	644	1 659
Arbeidsrådgivningskontorene	123	67	62	5	65	56	43	13	51
Fylkesmannsembetene	931	337	317	20	330	594	432	162	542
Konkurransetilsynet	151	81	79	2	80	70	53	17	63
Konkurransetilsynet	93	43	42	1	43	50	42	8	48
Regionene	58	38	37	1	38	20	11	9	15
Statens Forvaltningstjeneste	403	215	210	5	213	188	164	24	181
Statens Informasjonstjeneste	43	15	13	2	13	28	19	9	23
Statens Pensjonskasse	260	89	79	10	85	171	137	34	161
Statsbygg	742	539	464	75	499	203	131	72	178
Statsbygg	249	136	130	6	135	113	93	20	107
Regionadministrasjonen	82	45	43	2	44	37	30	7	35
Drift av statseiendommer	411	358	291	67	321	53	8	45	36
Statskonsult - direktoratet for forvaltningsutvikling	138	67	67	0	67	71	67	4	70
Barne- og familiedepartementet	157	40	40	0	40	117	114	3	116
Barneombudet	11	2	2	0	2	9	8	1	9
Forbrukerombudet	23	6	5	1	6	17	10	7	15
Forbrukerrådet*	164	58	53	5	56	106	57	49	84
Forbrukerrådet, sekretariatet	71	27	25	2	27	44	29	15	40
Forbrukerråd i fylkene	93	31	28	3	30	62	28	34	44
Fylkesnemndene for sosiale saker	58	20	18	2	19	38	31	7	35
Kompetansesenter for likestilling	10	4	3	1	4	6	4	2	5
Likestillingsombudet	7	1	1	0	1	6	3	3	6
Statens institutt for forbruksforskning	50	14	14	0	14	36	26	10	34
Statens ungdoms- og adopsjonskontor	30	11	10	1	11	19	17	2	18
Finansdepartementet	284	147	144	3	146	137	123	14	133
Folketrygdfondet, fellessekretariatet	20	10	10	0	10	10	9	1	10
Kredittilsynet	142	70	67	3	69	72	61	11	69
Skatteetaten	6 613	2 407	2 294	113	2 367	4 206	2 839	1 367	3 705
Skattedirektoratet	542	265	260	5	264	277	203	74	256
Sentralskattekontorene	165	76	75	1	76	89	66	23	83
Fylkesskattekontorene	1 065	480	449	31	469	585	415	170	537
Skattefogdkontorene	607	191	183	8	188	416	307	109	383
Likningskontorene og folkeregistrene	4 234	1 395	1 327	68	1 371	2 839	1 848	991	2 445

Tabell 3.1 fortsetter

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000	I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Statistisk sentralbyrå	902	402	395	7	399	500	429	71	472
Toll- og avgiftsetaten	1 795	938	900	38	924	857	606	251	780
Toll- og avgiftsdirektoratet	254	131	123	8	128	123	101	22	118
Tollvesenets distriktsadministrasjon	1 541	807	777	30	796	734	505	229	663
Fiskeridepartementet	84	33	32	1	33	51	42	9	49
Fiskeriadministrasjonen	569	294	275	19	286	275	159	116	224
Fiskeridirektoratet	164	75	71	4	73	89	53	36	78
Ernæringsinstituttet	50	16	12	4	15	34	19	15	30
Avdeling for kvalitet, kontroll og regional forvaltning	355	203	192	11	199	152	87	65	115
Havforskningsinstituttet	294	203	188	15	196	91	64	27	82
Kystforvaltning	1 100	976	949	27	965	124	79	45	105
Kystdirektoratet	87	58	52	6	57	29	20	9	26
Kystverket, distriktsadministrasjon	1 013	918	897	21	909	95	59	36	79
Forsvarsdepartementet	195	108	108	0	108	87	81	6	85
Forsvarets bygningstjeneste (FBT)	379	269	264	5	267	110	86	24	103
Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)*	517	382	372	10	377	135	101	34	125
Militære i forsvaret	14 404	13 633	13 510	123	13 578	771	691	80	746
Sivile stillinger i forsvaret	8 288	4 584	4 444	140	4 525	3 704	2 901	803	3 403
Hæren, inkl. Heimevernet	3 964	2 068	2 000	68	2 037	1 896	1 520	376	1 750
Sjøforsvaret	1 413	827	808	19	818	586	461	125	539
Luftforsvaret	1 944	1 061	1 026	35	1 048	883	647	236	798
Fellesinstitusjoner underlagt Forsvarsdep./forsvarets overkommando	967	628	610	18	622	339	273	66	314
Justis- og politidepartementet	465	176	173	3	175	289	258	31	281
Datatilsynet	26	11	11	0	11	15	7	8	12
Den militære påtalemyndighet	6	5	5	0	5	1	0	1	1
Den sivile påtalemyndighet	107	44	44	0	44	63	46	17	56
Hærreds- og byrettene m.v.	1 212	218	211	7	215	994	678	316	873
Kriminalomsorg i anstalt	2 636	1 876	1 802	74	1 848	760	561	199	686
Kriminalomsorg i frihet	304	97	82	15	89	207	119	88	168
Kriminalomsorgens it-tjeneste (KITT)	18	10	10	0	10	8	8	0	8
Kriminalomsorgens utdanningssenter	265	150	150	0	150	115	108	7	113
Kriminalpolitisenralen	270	147	146	1	147	123	106	17	117
Lagmannsrettene	97	9	9	0	9	88	64	24	82
Norges grensekommisær	6	4	4	0	4	2	1	1	2
Overvåkingsentralen	190	126	122	4	125	64	50	14	61
Politi og lensmannsetaten	10 468	6 930	6 818	112	6 885	3 538	2 386	1 152	3 062
Politets datatjeneste	95	61	61	0	61	34	28	6	33
Politets materielltjeneste (PMT)	46	28	28	0	28	18	11	7	16
Politiutdanningsskolen	137	69	65	4	67	68	42	26	59
Redningstjenesten	31	26	26	0	26	5	4	1	5
Registerenheten i Brønnøysund	329	113	110	3	112	216	175	41	204
Regjeringsadvokatembetet m.v.	39	17	17	0	17	22	18	4	20
Rettsvesenets it- og fagtjeneste (RIFT)	24	15	15	0	15	9	8	1	9
Sivilt beredskap	468	260	253	7	257	208	122	86	166
Direktoratet for sivil beredskap	130	74	70	4	72	56	39	17	49

Tabell 3.1 fortsetter

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000	I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Sivilforsvarets regionale skoler og sivilforsvarsleir	112	56	55	1	56	56	25	31	42
Sivilforsvarskretsene (Lokal ledelse)	226	130	128	2	129	96	58	38	74
Siviltjenesteadministrasjonen og forskolen for sivile vernepliktige	81	30	28	2	29	51	36	15	46
Statens innkrevingsentral	252	58	56	2	57	194	147	47	182
Sysselmannen på Svalbard	25	14	14	0	14	11	10	1	11
Utrykningspolitiet	27	21	21	0	21	6	3	3	5
Økokrim-gruppen (Den sentrale enhet for økokriminalitet)	94	59	57	2	59	35	27	8	34
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	372	148	143	5	146	224	187	37	213
Arkitektøgskolen i Oslo	73	52	38	14	44	21	20	1	21
Bispedømmerådene og kirkerådet	155	81	71	10	75	74	51	23	63
Det norske meteorologiske institutt*	461	296	264	32	280	165	130	35	149
Det praktisk-teologiske seminar	15	7	6	1	6	8	6	2	7
Foreldreutvalget for grunnskolen	4	1	1	0	1	3	3	0	3
Kunsthøgskolen i Bergen	77	41	18	23	29	36	11	25	23
Kunsthøgskolen i Oslo	187	91	59	32	72	96	59	37	77
Nasjonalt læremiddelsenter	58	24	24	0	24	34	30	4	33
Nidaros domkirkes restaureringsarbeider	43	28	28	0	28	15	14	1	15
Norges handelshøgskole	322	214	138	76	165	108	79	29	96
Norges idrettshøgskole	193	127	89	38	104	66	47	19	57
Norges landbrukshøgskole	789	449	382	67	412	340	228	112	302
Norges musikkhøgskole	167	118	64	54	89	49	32	17	39
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)*	3 703	2 336	1 860	476	2 023	1 367	855	512	1 181
Norges veterinærhøgskole	395	167	143	24	152	228	175	53	208
Norges nettrådet, sekretariatet	48	21	20	1	21	27	26	1	27
Norsk fjernundervisning	10	3	3	0	3	7	5	2	7
Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)	88	36	33	3	34	52	40	12	47
Norsk utenrikspolitisk institutt	51	32	28	4	30	19	16	3	18
Norsk voksenpedagogisk forskningsinstitutt	22	5	4	1	4	17	12	5	15
Presteskapet	1 443	1 128	1 078	50	1 103	315	237	78	284
Programmet for Nord-Norge	3	1	1	0	1	2	2	0	2
Riksbibliotekjentesten	33	15	13	2	14	18	14	4	17
Statens lånekasse for utdanning	342	120	108	12	116	222	163	59	205
Statens skoleinternat	5	0	0	0	0	5	4	1	5
Statens utdanningskontorer	329	123	110	13	117	206	165	41	189
Statlige høgskoler	9 102	4 302	3 608	694	3 938	4 800	3 290	1 510	4 238
Statlige spesialpedagogiske kompetansesentra - virksomhetsledelsen	25	12	11	1	11	13	8	5	11
Universitetet i Bergen	2 947	1 618	1 268	350	1 386	1 329	882	447	1 131
Universitetet i Tromsø	1 738	965	746	219	808	773	572	201	678
Kommunal- og regionaldepartementet	262	93	88	5	92	169	134	35	162
Arbeidsforskningsinstituttet (AFI)	47	19	14	5	16	28	24	4	27

Tabell 3.1 fortsetter

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000	I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Arbeidsretten	3	2	2	0	2	1	1	0	1
Arbeidstilsynet	546	243	219	24	233	303	193	110	258
Direktoratet for arbeidstilsynet	154	55	51	4	53	99	71	28	91
Arbeidstilsynets distriktsadministrasjon	392	188	168	20	179	204	122	82	167
Den norske stats husbank	327	133	126	7	131	194	158	36	183
Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern	104	68	63	5	67	36	22	14	32
Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene	4	1	1	0	1	3	3	0	3
Produkt- og elektrisitetstilsynet	79	48	48	0	48	31	21	10	27
Produktregisteret	18	9	8	1	9	9	4	5	8
Riksmeklingsmannen	2	0	0	0	0	2	2	0	2
Sametinget	81	30	27	3	29	51	46	5	50
Sametingets administrasjon	25	8	8	0	8	17	17	0	17
Samisk kulturråd	5	2	2	0	2	3	2	1	3
Samisk språkråd	5	0	0	0	0	5	5	0	5
Samisk næringsråd	8	4	4	0	4	4	4	0	4
Samisk kulturminneråd	14	10	8	2	9	4	4	0	4
Sametingets opplæringsavdeling	24	6	5	1	6	18	14	4	17
Senter mot etnisk diskriminering	5	2	2	0	2	3	3	0	3
Statens arbeidsmiljøinstitutt	106	53	50	3	52	53	38	15	48
Statens bygningstekniske etat	34	17	17	0	17	17	13	4	16
Utlendingsforvaltning	415	125	120	5	123	290	265	25	281
Utlendingsdirektoratet	328	99	95	4	98	229	212	17	223
Utlendingsforvaltningens regionalekontorer	87	26	25	1	26	61	53	8	58
Kulturdepartementet	111	40	40	0	40	71	59	12	67
Arkeologisk museum, Stavanger	80	25	20	5	22	55	29	26	44
Arkivverket	217	94	84	10	89	123	84	39	107
Riksarkivet	90	47	41	6	44	43	34	9	40
Statsarkivet i Oslo	10	7	7	0	7	3	3	0	3
Statsarkivet i Hamar	14	5	4	1	5	9	6	3	8
Statsarkivet i Kongsberg	11	5	5	0	5	6	4	2	5
Statsarkivet i Kristiansand	15	7	7	0	7	8	5	3	6
Statsarkivet i Stavanger	19	7	6	1	7	12	6	6	10
Statsarkivet i Bergen	23	6	5	1	6	17	9	8	14
Statsarkivet i Trondheim	21	5	4	1	5	16	10	6	13
Statsarkivet i Tromsø	14	5	5	0	5	9	7	2	8
Audiovisuelt produksjonsfond	4	1	1	0	1	3	2	1	3
Bunad- og folkedraktrådet	7	0	0	0	0	7	3	4	5
Den norske UNESCO-kommisjonen	7	0	0	0	0	7	5	2	7
Eierskapstilsynet	6	3	3	0	3	3	3	0	3
Museet for samtidskunst	37	14	12	2	13	23	14	9	19
Nasjonalbiblioteket	309	130	120	10	126	179	124	55	162
Nasjonalgalleriet	36	15	15	0	15	21	20	1	21
Norsk filminstitutt	82	30	28	2	29	52	43	9	48
Norsk kulturråd	41	12	11	1	12	29	18	11	25
Norsk lokalhistorisk institutt	6	1	1	0	1	5	3	2	4
Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek	48	12	11	1	12	36	23	13	32
Norsk museumsutvikling	14	6	4	2	5	8	7	1	8
Norsk språkråd	21	12	11	1	12	9	7	2	9

Tabell 3.1 fortsetter

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000	I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Rikskonsertene	46	23	23	0	23	23	21	2	22
Riksteatret	28	6	6	0	6	22	22	0	22
Riksutstillinger	26	13	10	3	12	13	11	2	12
Statens bibliotektilsyn	17	2	2	0	2	15	12	3	14
Statens filmtilsyn	16	8	8	0	8	8	7	1	8
Statens medieforvaltning	14	7	7	0	7	7	6	1	7
Statens studiesenter for film	7	3	2	1	3	4	2	2	3
Utsmykkingsfondet for offentlige bygg	10	3	3	0	3	7	3	4	6
Landbruksdepartementet	205	99	95	4	98	106	88	18	100
Jordskifteverket	289	206	186	20	199	83	32	51	60
Landbruksavdelingene ved fylkesmannsembetene	591	351	281	70	326	240	150	90	209
Norsk institutt for jord- og skogkartlegging	125	74	59	15	70	51	28	23	45
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning	71	43	40	3	41	28	17	11	25
Norsk institutt for planteforskning (Planteforsk)	388	209	182	27	197	179	105	74	152
Norsk institutt for skogforskning	137	87	72	15	83	50	32	18	44
Reindriftsforvaltningen	52	30	27	3	29	22	13	9	18
Statens dyrehelsetilsyn	312	215	103	112	162	97	49	48	75
Statens landbrukstilsyn	150	42	37	5	40	108	65	43	93
Statens næringsmiddeltilsyn	92	34	34	0	34	58	46	12	54
Veterinærinstituttet	268	89	77	12	83	179	122	57	161
Veterinærinstituttet	208	73	65	8	68	135	96	39	124
Veterinærinstituttets distriktsadm.	60	16	12	4	15	44	26	18	37
Miljøverndepartementet	264	121	109	12	117	143	124	19	137
Direktoratet for naturforvaltning	176	95	88	7	93	81	58	23	75
Miljøvernnavdelingene ved fylkesmannsembetene	386	252	227	25	244	134	84	50	118
Norsk polarinstitutt	125	79	74	5	76	46	40	6	43
Norsk polarinstitutt, hovedkontoret (Tromsø)	108	66	61	5	63	42	36	6	39
Norsk polarinstituttets reg. enheter	17	13	13	0	13	4	4	0	4
Riksantikvaren	128	51	46	5	50	77	63	14	73
Riksantikvaren	127	51	46	5	50	76	62	14	72
Riksantikvarens regionale kontorer	1	0	0	0	0	1	1	0	1
Statens forurensningstilsyn*	297	143	138	5	142	154	141	13	150
Statens kartverk	670	420	387	33	411	250	156	94	221
	0								
Nærings- og handelsdepartementet	205	90	90	0	90	115	98	17	111
Bergvesenet*	17	12	12	0	12	5	5	0	5
Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK)	46	24	23	1	24	22	17	5	21
Justervesenet	101	68	68	0	68	33	20	13	29
Justervesenet	58	32	32	0	32	26	18	8	24
Justerkamrene	43	36	36	0	36	7	2	5	5
Norges geologiske undersøkelse	211	143	130	13	138	68	44	24	60
NGU, hovedkontoret Trondheim	198	132	122	10	129	66	42	24	58

Tabell 3.1 fortsetter

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000	I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
NGU, Oslokontoret	8	7	6	1	7	1	1	0	1
NGU, geodatasenteret Løkken	3	2	0	2	1	1	1	0	1
NGU, Tromsø	2	2	2	0	2	0	0	0	0
Sjøfartsdirektoratet	314	198	189	9	195	116	84	32	103
Sjøfartsdirektoratet	223	136	128	8	133	87	69	18	81
Sjøfartsdirektoratets ytre etat	91	62	61	1	62	29	15	14	23
Skipsregistrene	10	3	3	0	3	7	7	0	7
Statens veiledningskontor for oppfinnere	9	6	6	0	6	3	3	0	3
Styret for det industrielle rettsvern	221	82	81	1	82	139	121	18	133
Olje- og energidepartementet	140	75	75	0	75	65	59	6	64
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	412	266	252	14	262	146	112	34	136
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	295	169	158	11	166	126	98	28	117
Vassdrags- og energiforvaltning	117	97	94	3	96	20	14	6	18
Oljedirektoratet	373	217	207	10	213	156	116	40	143
Samferdselsdepartementet	128	68	66	2	67	60	51	9	58
Havarikommisjonen for sivil luftfart	10	9	7	2	8	1	1	0	1
Jernbaneverket	3 660	3 206	3 088	118	3 163	454	341	113	415
Jernbaneverket - hovedkontoret	188	132	130	2	131	56	41	15	52
Jernbaneverket - hovedenhetene	3 472	3 074	2 958	116	3 032	398	300	98	362
Luftfartstilsynet	121	80	77	3	79	41	35	6	39
Luftfartsverket	2 302	1 780	1 727	53	1 753	522	367	155	463
Hovedadministrasjonen	408	271	266	5	270	137	107	30	128
Regionene	1 894	1 509	1 461	48	1 483	385	260	125	335
Post- og teletilsynet	171	117	112	5	113	54	48	6	52
Post- og teletilsynet, hovedkontoret	139	90	85	5	86	49	44	5	47
Post- og teletilsynet, regionkontorene	32	27	27	0	27	5	4	1	5
Statens jernbanetilsyn	9	5	5	0	5	4	3	1	4
Vegvesenet	10 089	7 591	7 306	285	7 478	2 498	1 654	844	2 181
Vegdirektoratet	579	352	331	21	344	227	180	47	216
Vegkontorene i fylkene, adm. inne	2 690	1 626	1 521	105	1 590	1 064	716	348	954
Vegkontorene i fylkene, adm. ute	2 588	1 547	1 479	68	1 519	1 041	660	381	882
Vegadministrasjonen i fylkene, oppsynet	244	234	230	4	233	10	9	1	10
Vegadministrasjonen i fylkene, vegarbeidere	3 988	3 832	3 745	87	3 793	156	89	67	119
Sosial- og helsedepartementet	318	117	115	2	116	201	178	23	193
Det norske radiumhospital	1 490	329	309	20	320	1 161	765	396	1 026
Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sos.fagl. oppgaver	70	16	16	0	16	54	44	10	51
Etat for rådssekretariater	36	9	9	0	9	27	23	4	26
Trenings- og rådgivningssenteret	34	7	7	0	7	27	21	6	25
Fylkeslegekontorene	349	115	94	21	106	234	180	54	215
Geilomo barnesykehus	47	11	8	3	9	36	13	23	28
Giftinformasjonssentralen	14	2	2	0	2	12	12	0	12
Kreftregisteret	64	28	20	8	21	36	25	11	30
Longyearbyen sykehus	21	5	5	0	5	16	12	4	14

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 3.1 fortsetter

Departement/etat/institusjon	Tilsatte	Menn				Kvinner			
		I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000	I alt	Herav		Års- verk pr. 1.3.2000
			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte			Heltids- ansatte	Deltids- ansatte	
Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefording	8	3	2	1	3	5	5	0	5
Nemnd for bioteknologi	6	3	2	1	2	3	3	0	3
Pensjonstrygden for sjømenn	46	20	20	0	20	26	23	3	25
Rikshospitalet*	4 022	984	917	67	952	3 038	2 093	945	2 679
Rikshospitalets apotek*	9	3	2	1	3	6	4	2	5
Rusmiddeldirektoratet	55	22	21	1	22	33	25	8	31
Statens helsetilsyn	180	72	63	9	68	108	88	20	101
Statens helseundersøkelser	83	38	35	3	37	45	36	9	42
Statens institutt for alkohol- og narkotikaforskning	17	9	7	2	8	8	6	2	8
Statens institutt for folkehelse (Folkehelse)	470	156	134	22	146	314	225	89	290
Statens klinikk for narkomane	59	15	15	0	15	44	21	23	34
Statens legemiddelkontroll	120	24	22	2	23	96	76	20	91
Statens rettsstoksikologiske institutt	101	27	24	3	26	74	54	20	69
Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet	17	3	3	0	3	14	14	0	14
Statens senter for epilepsi	275	48	41	7	45	227	112	115	182
Statens strålevern	93	42	38	4	41	51	37	14	47
Statens tobakksskaderåd, sekretariatet	16	2	2	0	2	14	11	3	13
Trygdeetaten*	7 815	2 125	1 980	145	2 060	5 690	4 016	1 674	5 036
Rikstrygdeverket	502	220	207	13	215	282	216	66	264
Fylkestyrgdekontorene	750	305	288	17	299	445	355	90	413
Hjelpemiddelsentralene	758	337	320	17	330	421	307	114	381
Trygdekontorene	5 550	1 172	1 075	97	1 126	4 378	3 011	1 367	3 824
Folketrygdkontoret for utenlandssaker	255	91	90	1	90	164	127	37	154
Trygderetten	63	27	26	1	26	36	28	8	34
Voksentoppen - senter for astma og allergi, universitetsklinikk	59	9	7	2	8	50	34	16	44
Utenriksdepartementet	656	275	270	5	273	381	325	56	365
NORAD-direktoratet for utviklingshjelp	357	149	140	9	145	208	187	21	202
NORAD, direktoratet for utviklingssamarbeid	247	97	90	7	94	150	132	18	145
NORAD, stedlig representasjon i utlandet	101	45	43	2	44	56	55	1	56
NORAD, ekspertes	7	7	7	0	7	0	0	0	0
NORAD, fredskorpsdeltakere	2	0	0	0	0	2	0	2	1
Utenriktjenesten	477	245	245	0	245	232	230	2	232
Slottsforvaltningen m.v.	27	15	15	0	15	12	6	6	9
Høyesteretts kontor	37	9	7	2	9	28	20	8	26

*) Noen virksomheter er merket, de har brukt tall pr. 1. oktober 1999.

Tabell 3.2 Tilsatte etter tjenesteforhold, kjønn, fylke og kommune pr. 1. mars 2000. Heltid og deltidsansatte (inkl. overenskomstlønnete)

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
I alt	4 478 497	132 340	3,0	111 201	40 123	71 078	21 139	16 200	4 939
Østfold	248 217	3 192	1,3	2 594	961	1 633	598	492	106
Halden	26 733	532	2,0	414	140	274	118	83	35
Moss	26 633	739	2,8	590	249	341	149	125	24
Sarpsborg	47 447	486	1,0	406	157	249	80	67	13
Fredrikstad	67 761	762	1,1	634	245	389	128	111	17
Hvaler	3 494	13	0,4	8	4	4	5	5	0
Aremark	1 451	8	0,6	6	2	4	2	1	1
Marker	3 300	49	1,5	38	14	24	11	10	1
Rømskog	674	3	0,5	3	2	1	0	0	0
Trøgstad	4 868	50	1,0	36	12	24	14	9	5
Spydeberg	4 486	15	0,3	11	6	5	4	4	0
Askim	13 521	84	0,6	63	35	28	21	20	1
Eidsberg	9 703	99	1,0	79	29	50	20	17	3
Skiptvet	3 140	10	0,3	7	4	3	3	3	0
Rakkestad	7 076	34	0,5	23	8	15	11	10	1
Råde	6 217	21	0,3	16	10	6	5	5	0
Rygge	13 288	70	0,5	57	16	41	13	11	2
Våler	4 059	50	1,2	41	23	18	9	8	1
Hobøl	4 366	13	0,3	10	4	6	3	3	0
Uspesifisert kommune	0	154	0,0	152	1	151	2	0	2
Akershus	467 052	6 171	1,3	5 105	2 095	3 010	1 066	865	201
Vestby	11 815	48	0,4	40	25	15	8	8	0
Ski	25 394	290	1,1	255	96	159	35	31	4
Ås	13 568	1 327	9,8	994	406	588	333	225	108
Frogn	12 972	89	0,7	75	41	34	14	12	2
Nesodden	15 448	77	0,5	63	40	23	14	14	0
Oppegård	22 953	66	0,3	50	36	14	16	15	1
Bærum	101 494	1 484	1,5	1 165	602	563	319	285	34
Asker	49 284	269	0,6	227	105	122	42	36	6
Aurskog- Høland	12 561	36	0,3	29	18	11	7	6	1
Sørums	12 133	66	0,5	46	25	21	20	13	7
Fet	9 271	37	0,4	30	18	12	7	7	0
Rælingen	14 493	29	0,2	25	20	5	4	4	0
Enebakk	8 680	36	0,4	28	12	16	8	8	0
Lørenskog	29 505	209	0,7	167	109	58	42	39	3
Skedsmo	38 701	1 126	2,9	1 013	302	711	113	89	24
Nittedal	18 639	53	0,3	49	31	18	4	4	0
Gjerdrum	4 554	9	0,2	7	4	3	2	2	0
Ullensaker	20 160	394	2,0	357	111	246	37	31	6
Nes	16 288	86	0,5	69	24	45	17	14	3
Eidsvoll	17 524	104	0,6	92	48	44	12	11	1
Nannestad	8 967	31	0,4	24	14	10	7	6	1
Hurdal	2 648	7	0,3	4	1	3	3	3	0
Uspesifisert kommune	0	298	0,0	296	7	289	2	2	0

Tabell 3.2 fortsetter

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketal	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Oslo	507 467	35 227	6,9	29 433	14 873	14 560	5 794	4 580	1 214
Hedmark	187 103	3 223	1,7	2 651	982	1 669	572	454	118
Kongsvinger	17 349	713	4,1	598	282	316	115	104	11
Hamar	26 545	1 131	4,3	948	335	613	183	134	49
Ringsaker	31 622	135	0,4	114	50	64	21	16	5
Løten	7 188	27	0,4	20	11	9	7	6	1
Stange	17 928	103	0,6	85	25	60	18	16	2
Nord-Odal	5 089	31	0,6	18	7	11	13	13	0
Sør-Odal	7 349	25	0,3	21	11	10	4	4	0
Eidskog	6 409	28	0,4	20	7	13	8	5	3
Grue	5 442	23	0,4	17	7	10	6	6	0
Åsnes	8 112	55	0,7	41	14	27	14	11	3
Våler	4 063	19	0,5	16	9	7	3	3	0
Elverum	18 046	417	2,3	328	136	192	89	72	17
Trysil	7 069	48	0,7	39	11	28	9	8	1
Åmot	4 379	90	2,1	69	26	43	21	14	7
Stor-Evdal	3 012	48	1,6	37	12	25	11	8	3
Rendalen	2 257	12	0,5	7	3	4	5	5	0
Engerdal	1 580	11	0,7	9	3	6	2	2	0
Tolga	1 812	15	0,8	8	2	6	7	6	1
Tynset	5 473	84	1,5	62	22	40	22	18	4
Alvdal	2 417	13	0,5	12	4	8	1	0	1
Folldal	1 814	11	0,6	8	1	7	3	2	1
Os	2 148	7	0,3	5	3	2	2	1	1
Uspesifisert kommune	0	177	0,0	169	1	168	8	0	8
Oppland	182 701	2 732	1,5	2 164	707	1 457	568	451	117
Lillehammer	24 724	926	3,8	723	254	469	203	150	53
Gjøvik	27 013	547	2,0	440	163	277	107	81	26
Dovre	2 851	44	1,5	42	9	33	2	2	0
Lesja	2 303	13	0,6	12	5	7	1	1	0
Skjåk	2 386	13	0,5	10	5	5	3	3	0
Lom	2 567	11	0,4	7	3	4	4	4	0
Vågå	3 818	29	0,8	23	5	18	6	5	1
Nord Fron	5 953	45	0,8	37	9	28	8	7	1
Sel	6 273	101	1,6	88	23	65	13	9	4
Sør-Fron	3 322	23	0,7	19	6	13	4	3	1
Ringebu	4 752	32	0,7	26	5	21	6	5	1
Øyer	4 859	33	0,7	27	4	23	6	6	0
Gausdal	6 186	25	0,4	18	9	9	7	6	1
Østre Toten	14 103	115	0,8	90	28	62	25	20	5
Vestre Toten	13 065	69	0,5	59	23	36	10	9	1
Jevnaker	5 995	24	0,4	16	8	8	8	7	1
Lunner	8 264	62	0,8	50	16	34	12	11	1
Gran	12 877	153	1,2	116	38	78	37	30	7
Søndre land	6 073	87	1,4	58	30	28	29	28	1
Nordre land	6 950	43	0,6	33	19	14	10	10	0
Sør Aurdal	3 389	22	0,7	12	3	9	10	8	2
Etnedal	1 401	10	0,7	10	4	6	0	0	0
Nord Aurdal	6 560	90	1,4	58	23	35	32	29	3

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 3.2 fortsetter

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Vestre Slidre	2 282	22	1,0	17	7	10	5	4	1
Øystre Slidre	3 060	29	1,0	20	8	12	9	6	3
Vang	1 675	9	0,5	5	0	5	4	3	1
Uspesifisert kommune	0	155	0,0	148	0	148	7	4	3
Buskerud	236 811	3 985	1,7	3 242	1 154	2 088	743	619	124
Drammen	54 816	1 546	2,8	1 242	538	704	304	256	48
Kongsberg	22 293	337	1,5	268	97	171	69	58	11
Ringerike	27 917	809	2,9	686	226	460	123	95	28
Hole	4 977	17	0,3	12	5	7	5	5	0
Flå	1 102	7	0,6	5	0	5	2	1	1
Nes	3 528	24	0,7	15	6	9	9	9	0
Gol	4 390	67	1,5	44	15	29	23	22	1
Hemsedal	1 958	7	0,4	2	1	1	5	4	1
Ål	4 789	74	1,6	61	5	56	13	11	2
Hol	4 642	83	1,8	48	22	26	35	28	7
Sigdal	3 556	15	0,4	11	2	9	4	2	2
Krødsherad	2 254	11	0,5	7	0	7	4	4	0
Modum	12 366	52	0,4	36	11	25	16	13	3
Øvre eiker	15 058	171	1,1	122	44	78	49	44	5
Nedre eiker	20 502	79	0,4	60	33	27	19	17	2
Lier	21 308	126	0,6	105	42	63	21	17	4
Røyken	16 245	337	2,1	309	89	220	28	21	7
Hurum	8 363	23	0,3	19	12	7	4	4	0
Flesberg	2 491	9	0,4	7	1	6	2	2	0
Rollag	1 492	8	0,5	5	1	4	3	3	0
Nore og Uvdal	2 764	12	0,4	8	3	5	4	3	1
Uspesifisert kommune	0	171	0,0	170	1	169	1	0	1
Vestfold	212 775	2 998	1,4	2 397	879	1 518	601	502	99
Borre	23 764	698	2,9	553	203	350	145	118	27
Holmestrand	9 384	117	1,3	90	32	58	27	26	1
Tønsberg	34 716	1 136	3,3	884	356	528	252	202	50
Sandefjord	39 317	306	0,8	256	104	152	50	41	9
Larvik	40 386	334	0,8	270	98	172	64	61	3
Svelvik	6 284	20	0,3	16	10	6	4	4	0
Sande	7 377	25	0,3	21	12	9	4	4	0
Hof	2 891	55	1,9	43	11	32	12	10	2
Våle	4 219	19	0,5	11	3	8	8	8	0
Ramnes	3 717	9	0,2	6	3	3	3	3	0
Andebu	4 678	14	0,3	12	6	6	2	2	0
Stokke	9 557	31	0,3	24	11	13	7	7	0
Nøtterøy	19 601	46	0,2	40	23	17	6	5	1
Tjøme	4 505	53	1,2	46	3	43	7	7	0
Lardal	2 379	10	0,4	6	3	3	4	4	0
Uspesifisert kommune	0	125	0,0	119	1	118	6	0	6
Telemark	165 038	2 765	1,7	2 238	724	1 514	527	409	118
Porsgrunn	32 892	441	1,3	357	97	260	84	62	22
Skien	49 592	1 102	2,2	889	351	538	213	181	32

Tabell 3.2 fortsetter

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketal	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Notodden	12 272	349	2,8	271	113	158	78	61	17
Siljan	2 269	9	0,4	8	2	6	1	1	0
Bamble	14 142	44	0,3	35	19	16	9	9	0
Kragerø	10 656	133	1,3	115	36	79	18	14	4
Drangedal	4 175	44	1,1	42	4	38	2	2	0
Nome	6 648	25	0,4	19	6	13	6	5	1
Bø	4 964	173	3,5	124	40	84	49	27	22
Sauherad	4 411	56	1,3	48	3	45	8	5	3
Tinn	6 560	59	0,9	50	16	34	9	7	2
Hjartdal	1 687	8	0,5	6	3	3	2	1	1
Seljord	2 928	8	0,3	6	3	3	2	2	0
Kviteseid	2 667	25	0,9	16	5	11	9	5	4
Nissedal	1 447	10	0,7	7	1	6	3	3	0
Fyresdal	1 353	11	0,8	4	0	4	7	5	2
Tokke	2 506	24	1,0	15	9	6	9	9	0
Vinje	3 869	43	1,1	31	10	21	12	9	3
Uspesifisert kommune	0	201	0,0	195	6	189	6	1	5
Aust-Agder	102 178	1 633	1,6	1 301	380	921	332	265	67
Risør	7 000	58	0,8	44	13	31	14	13	1
Grimstad	17 821	348	2,0	260	72	188	88	62	26
Arendal	39 446	860	2,2	693	237	456	167	137	30
Gjerstad	2 509	10	0,4	8	4	4	2	2	0
Vegårshei	1 838	10	0,5	7	3	4	3	3	0
Tvedestrand	5 967	42	0,7	32	9	23	10	9	1
Froland	4 497	20	0,4	12	4	8	8	7	1
Lillesand	8 816	30	0,3	26	13	13	4	4	0
Birkenes	4 290	23	0,5	17	7	10	6	6	0
Åmli	1 862	33	1,8	28	2	26	5	4	1
Iveland	1 128	5	0,4	3	0	3	2	2	0
Evje og Hornnes	3 346	24	0,7	17	7	10	7	6	1
Bygland	1 351	9	0,7	8	3	5	1	1	0
Valle	1 439	13	0,9	10	5	5	3	1	2
Bykle	868	4	0,5	3	0	3	1	1	0
Uspesifisert kommune	0	144	0,0	133	1	132	11	7	4
Vest-Agder	155 691	2 656	1,7	2 069	621	1 448	587	473	114
Kristiansand	72 395	1 977	2,7	1 532	487	1 045	445	349	96
Mandal	13 316	121	0,9	102	29	73	19	18	1
Farsund	9 630	62	0,6	46	20	26	16	13	3
Flekkefjord	8 851	113	1,3	80	22	58	33	29	4
Vennesla	12 141	62	0,5	45	13	32	17	16	1
Songdalen	5 455	11	0,2	8	5	3	3	3	0
Søgne	8 929	44	0,5	38	14	24	6	4	2
Marnardal	2 198	14	0,6	10	2	8	4	3	1
Åseral	878	7	0,8	4	2	2	3	1	2
Audnedal	1 530	7	0,5	5	0	5	2	2	0
Lindesnes	4 395	21	0,5	13	4	9	8	7	1
Lyngdal	7 064	43	0,6	30	10	20	13	12	1
Hægebostad	1 621	16	1,0	11	0	11	5	4	1
Kvinesdal	5 554	25	0,5	16	4	12	9	9	0

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 3.2 fortsetter

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Sirdal	1 734	12	0,7	9	4	5	3	3	0
Uspesifisert kommune	0	121	0,0	120	5	115	1	0	1
Rogaland	373 210	5 681	1,5	4 619	1 641	2 978	1 062	864	198
Eigersund	13 288	117	0,9	89	26	63	28	26	2
Sandnes	52 998	479	0,9	383	174	209	96	88	8
Stavanger	108 818	2 992	2,8	2 395	993	1 402	597	469	128
Haugesund	30 362	651	2,1	555	144	411	96	73	23
Sokndal	3 358	29	0,9	23	4	19	6	6	0
Lund	3 096	17	0,6	11	3	8	6	5	1
Bjerkreim	2 456	11	0,5	8	1	7	3	2	1
Hå	13 921	220	1,6	187	37	150	33	29	4
Klepp	13 789	78	0,6	60	19	41	18	16	2
Time	13 317	62	0,5	45	24	21	17	16	1
Gjesdal	8 911	34	0,4	21	8	13	13	13	0
Sola	18 915	300	1,6	272	76	196	28	25	3
Randaberg	8 773	21	0,2	17	12	5	4	4	0
Forsand	1 018	4	0,4	4	1	3	0	0	0
Strand	10 122	39	0,4	30	15	15	9	8	1
Hjelmeland	2 756	11	0,4	9	5	4	2	2	0
Suldal	4 043	26	0,6	20	8	12	6	5	1
Sauda	5 081	47	0,9	29	13	16	18	15	3
Finnøy	2 865	16	0,6	9	2	7	7	7	0
Rennesøy	3 111	12	0,4	8	3	5	4	4	0
Kvitsøy	523	4	0,8	3	3	0	1	1	0
Bokn	786	3	0,4	2	1	1	1	1	0
Tysvær	8 828	33	0,4	28	8	20	5	4	1
Karmøy	36 971	184	0,5	150	44	106	34	28	6
Utsira	256	2	0,8	2	1	1	0	0	0
Vindafjord	4 848	41	0,9	32	7	25	9	6	3
Uspesifisert kommune	0	248	0,0	227	9	218	21	11	10
Hordaland	435 219	9 791	2,3	7 709	2 912	4 797	2 082	1 439	643
Bergen	229 496	7 911	3,5	6 157	2 517	3 640	1 754	1 147	607
Etne	3 917	19	0,5	15	7	8	4	3	1
Ølen	3 287	15	0,5	10	3	7	5	5	0
Sveio	4 623	21	0,5	15	6	9	6	6	0
Bømlo	10 739	34	0,3	24	11	13	10	10	0
Stord	16 144	261	1,6	194	90	104	67	54	13
Fitjar	2 992	14	0,5	11	6	5	3	3	0
Tysnes	2 843	17	0,6	10	5	5	7	6	1
Kvinnherad	13 196	42	0,3	33	18	15	9	9	0
Jondal	1 151	6	0,5	4	1	3	2	2	0
Odda	7 727	75	1,0	61	22	39	14	13	1
Ullensvang	3 562	40	1,1	29	16	13	11	8	3
Eidfjord	1 037	3	0,3	1	0	1	2	2	0
Ulvik	1 222	14	1,2	9	1	8	5	5	0
Granvin	1 044	3	0,3	3	1	2	0	0	0
Voss	13 726	181	1,3	139	32	107	42	39	3
Kvam	8 592	42	0,5	33	9	24	9	9	0
Fusa	3 684	14	0,4	12	6	6	2	2	0

Tabell 3.2 fortsetter

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketal	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Samnanger	2 282	14	0,6	10	4	6	4	4	0
Os	13 896	44	0,3	32	17	15	12	12	0
Austevoll	4 406	49	1,1	35	13	22	14	13	1
Sund	5 160	12	0,2	10	8	2	2	2	0
Fjell	18 178	63	0,4	51	25	26	12	10	2
Askøy	19 727	90	0,5	73	25	48	17	15	2
Vaksdal	4 192	44	1,1	36	3	33	8	8	0
Modalen	354	1	0,3	1	0	1	0	0	0
Osterøy	7 006	25	0,4	21	11	10	4	4	0
Meland	5 353	16	0,3	9	4	5	7	7	0
Øygarden	3 623	15	0,4	11	3	8	4	4	0
Radøy	4 585	20	0,4	16	5	11	4	4	0
Lindås	12 492	50	0,4	40	17	23	10	9	1
Austrheim	2 527	13	0,5	7	4	3	6	6	0
Fedje	682	12	1,8	10	0	10	2	2	0
Masfjorden	1 774	31	1,8	19	4	15	12	9	3
Uspesifisert kommune	0	580	0,0	568	18	550	12	7	5
Sogn og Fjordane	107 589	1 901	1,8	1 495	463	1 032	406	322	84
Flora	11 226	121	1,1	108	41	67	13	13	0
Gulen	2 489	14	0,6	7	4	3	7	7	0
Solund	959	11	1,2	9	4	5	2	2	0
Hyllestad	1 554	9	0,6	6	1	5	3	3	0
Høyanger	4 677	29	0,6	21	10	11	8	8	0
Vik	2 965	25	0,8	19	6	13	6	4	2
Balestrand	1 513	10	0,7	7	3	4	3	3	0
Leikanger	2 183	374	17,1	306	116	190	68	52	16
Sogndal	6 666	312	4,7	226	87	139	86	67	19
Aurland	1 833	57	3,1	52	1	51	5	4	1
Lærdal	2 202	19	0,9	17	2	15	2	1	1
Årdal	5 797	27	0,5	24	12	12	3	3	0
Luster	5 003	22	0,4	20	8	12	2	2	0
Askvoll	3 349	21	0,6	15	5	10	6	6	0
Fjaler	2 964	24	0,8	19	8	11	5	3	2
Gaular	2 886	15	0,5	12	4	8	3	3	0
Jølster	2 957	13	0,4	7	3	4	6	5	1
Førde	10 473	272	2,6	193	74	119	79	56	23
Naustdal	2 736	9	0,3	6	4	2	3	2	1
Bremanger	4 170	28	0,7	20	6	14	8	7	1
Vågsøy	6 479	65	1,0	46	21	25	19	18	1
Selje	3 066	12	0,4	5	2	3	7	6	1
Eid	5 780	55	1,0	45	15	30	10	9	1
Hornindal	1 227	7	0,6	3	1	2	4	4	0
Gloppen	5 769	41	0,7	28	9	19	13	12	1
Stryn	6 666	29	0,4	18	6	12	11	7	4
Uspesifisert kommune	0	280	0,0	256	10	246	24	15	9
Møre og Romsdal	243 158	3 351	1,4	2 723	870	1 853	628	522	106
Molde	23 710	913	3,9	751	307	444	162	136	26
Kristiansund	16 925	243	1,4	209	60	149	34	33	1
Ålesund	38 855	729	1,9	603	183	420	126	100	26

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 3.2 fortsetter

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Vanylven	3 584	18	0,5	12	6	6	6	6	0
Sande	3 081	12	0,4	8	4	4	4	4	0
Herøy	8 390	46	0,6	33	11	22	13	13	0
Ulstein	6 541	35	0,5	23	13	10	12	11	1
Hareid	4 748	23	0,5	16	6	10	7	7	0
Volda	8 322	271	3,3	212	72	140	59	39	20
Ørsta	10 276	108	1,1	87	28	59	21	19	2
Ørskog	2 076	18	0,9	15	4	11	3	2	1
Norddal	1 960	8	0,4	3	1	2	5	5	0
Stranda	4 677	31	0,7	24	7	17	7	6	1
Stordal	1 052	8	0,8	5	1	4	3	3	0
Sykkylven	7 280	30	0,4	17	7	10	13	13	0
Skodje	3 513	15	0,4	10	4	6	5	5	0
Sula	7 070	24	0,3	19	7	12	5	5	0
Giske	6 344	74	1,2	71	14	57	3	3	0
Haram	8 774	37	0,4	28	10	18	9	9	0
Vestnes	6 530	26	0,4	22	8	14	4	4	0
Rauma	7 415	59	0,8	49	13	36	10	10	0
Nesset	3 289	19	0,6	12	3	9	7	6	1
Midsund	1 978	6	0,3	5	1	4	1	0	1
Sandøy	1 332	5	0,4	3	2	1	2	1	1
Aukra	2 978	15	0,5	12	4	8	3	2	1
Fræna	9 005	80	0,9	61	32	29	19	17	2
Eide	3 193	9	0,3	4	3	1	5	5	0
Averøy	5 409	29	0,5	17	4	13	12	10	2
Frei	5 199	15	0,3	9	3	6	6	6	0
Gjemnes	2 683	15	0,6	11	4	7	4	3	1
Tingvoll	3 148	17	0,5	11	3	8	6	6	0
Sunnadal	7 368	53	0,7	43	21	22	10	9	1
Surnadal	6 252	40	0,6	29	7	22	11	8	3
Rindal	2 138	7	0,3	5	2	3	2	1	1
Aure	2 782	14	0,5	10	3	7	4	3	1
Halsa	1 808	14	0,8	7	0	7	7	6	1
Tustna	1 041	4	0,4	3	2	1	1	1	0
Smøla	2 432	17	0,7	12	6	6	5	5	0
Uspesifisert kommune	0	264	0,0	252	4	248	12	0	12
Sør-Trøndelag	262 852	8 255	3,1	6 537	2 250	4 287	1 718	1 092	626
Trondheim	148 859	7 197	4,8	5 665	2 054	3 611	1 532	939	593
Hemne	4 324	18	0,4	12	3	9	6	5	1
Snillfjord	1 093	4	0,4	2	0	2	2	2	0
Hitra	4 038	33	0,8	27	7	20	6	5	1
Frøya	4 115	33	0,8	22	8	14	11	10	1
Ørland	5 037	84	1,7	69	26	43	15	13	2
Agdenes	1 783	10	0,6	7	2	5	3	2	1
Rissa	6 503	23	0,4	20	7	13	3	2	1
Bjugn	4 696	26	0,6	19	8	11	7	6	1
Åfjord	3 403	30	0,9	19	5	14	11	9	2
Roan	1 121	13	1,2	9	0	9	4	3	1
Osen	1 194	6	0,5	3	1	2	3	0	3
Oppdal	6 288	51	0,8	41	9	32	10	8	2
Rennebu	2 700	15	0,6	12	2	10	3	3	0

Tabell 3.2 fortsetter

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketal	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Meldal	3 991	18	0,5	15	6	9	3	1	2
Orkdal	10 250	83	0,8	63	27	36	20	19	1
Røros	5 545	76	1,4	61	11	50	15	13	2
Holtålen	2 239	23	1,0	20	4	16	3	2	1
Midtre Gauldal	5 779	89	1,5	77	9	68	12	10	2
Melhus	13 169	59	0,5	51	21	30	8	7	1
Skaun	5 843	20	0,3	16	7	9	4	4	0
Klæbu	4 875	18	0,4	13	8	5	5	5	0
Malvik	11 132	47	0,4	33	17	16	14	13	1
Selbu	3 926	22	0,6	14	3	11	8	7	1
Tydal	949	2	0,2	0	0	0	2	2	0
Uspesifisert kommune	0	255	0,0	247	5	242	8	2	6
Nord-Trøndelag	127 108	2 263	1,8	1 783	581	1 202	480	357	123
Steinkjer	20 459	745	3,6	573	218	355	172	122	50
Namsos	12 325	186	1,5	148	67	81	38	33	5
Meråker	2 637	20	0,8	17	5	12	3	3	0
Stjørdal	18 238	310	1,7	240	58	182	70	51	19
Frosta	2 430	9	0,4	7	2	5	2	1	1
Leksvik	3 512	16	0,5	10	6	4	6	4	2
Levanger	17 501	375	2,1	294	138	156	81	68	13
Verdal	13 644	89	0,7	76	22	54	13	11	2
Mosvik	925	4	0,4	1	1	0	3	2	1
Verran	2 733	11	0,4	8	3	5	3	2	1
Namdalseid	1 831	9	0,5	7	2	5	2	2	0
Inderøy	5 802	24	0,4	14	3	11	10	7	3
Snåsa	2 397	31	1,3	20	5	15	11	8	3
Lierne	1 565	12	0,8	8	3	5	4	2	2
Røyrvik	595	2	0,3	1	1	0	1	1	0
Namsskogan	989	20	2,0	17	0	17	3	2	1
Grong	2 565	56	2,2	44	8	36	12	7	5
Høylandet	1 335	4	0,3	2	1	1	2	1	1
Overhalla	3 659	17	0,5	14	5	9	3	3	0
Fosnes	794	3	0,4	3	1	2	0	0	0
Flatanger	1 238	9	0,7	5	3	2	4	4	0
Vikna	3 867	52	1,3	40	15	25	12	12	0
Nærøy	5 353	28	0,5	18	6	12	10	8	2
Leka	714	11	1,5	8	4	4	3	2	1
Uspesifisert kommune	0	220	0,0	208	4	204	12	1	11
Nordland	239 109	5 570	2,3	4 659	1 730	2 929	911	716	195
Bodø	41 367	1 712	4,1	1 429	588	841	283	203	80
Narvik	18 600	481	2,6	417	120	297	64	46	18
Bindal	1 921	11	0,6	7	1	6	4	3	1
Sømna	2 116	10	0,5	7	0	7	3	3	0
Brønnøy	7 433	418	5,6	351	199	152	67	54	13
Vega	1 414	12	0,9	9	3	6	3	3	0
Vevelstad	592	2	0,3	2	1	1	0	0	0
Herøy	1 881	16	0,9	12	4	8	4	4	0
Alstahaug	7 440	123	1,7	96	30	66	27	24	3
Leirfjord	2 242	7	0,3	5	5	0	2	2	0

Statsbudsjettet medregnet folketrygden

Tabell 3.2 fortsetter

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Vefsn	13 553	226	1,7	187	59	128	39	30	9
Grane	1 652	30	1,8	26	4	22	4	3	1
Hattfjelldal	1 634	15	0,9	11	8	3	4	3	1
Dønna	1 582	10	0,6	5	3	2	5	3	2
Nesna	1 882	136	7,2	99	41	58	37	26	11
Hemnes	4 689	30	0,6	25	8	17	5	3	2
Rana	25 255	809	3,2	665	352	313	144	130	14
Lurøy	2 107	13	0,6	9	3	6	4	3	1
Træna	466	5	1,1	4	1	3	1	1	0
Rødøy	1 570	6	0,4	5	2	3	1	1	0
Meløy	6 796	41	0,6	36	18	18	5	4	1
Gildeskål	2 351	10	0,4	7	3	4	3	3	0
Beiarn	1 311	8	0,6	7	2	5	1	1	0
Saltdal	4 887	50	1,0	39	11	28	11	10	1
Fauske	9 632	91	0,9	80	31	49	11	9	2
Skjerstad	1 098	5	0,5	5	0	5	0	0	0
Sørfold	2 367	12	0,5	9	4	5	3	3	0
Steigen	2 977	16	0,5	9	2	7	7	4	3
Hamarøy	2 008	21	1,1	16	4	12	5	5	0
Tysfjord	2 302	15	0,7	11	4	7	4	4	0
Lødingen	2 471	58	2,4	54	10	44	4	4	0
Tjeldsund	1 527	7	0,5	5	1	4	2	2	0
Evenes	1 523	79	5,2	70	12	58	9	4	5
Ballangen	2 775	14	0,5	11	7	4	3	2	1
Røst	666	15	2,3	10	3	7	5	3	2
Værøy	775	16	2,1	10	2	8	6	6	0
Flakstad	1 575	8	0,5	7	4	3	1	0	1
Vestvågøy	10 750	79	0,7	61	23	38	18	14	4
Vågan	9 229	242	2,6	215	56	159	27	20	7
Hadsel	8 321	71	0,9	52	17	35	19	15	4
Bø	3 288	21	0,6	17	7	10	4	3	1
Øksnes	4 758	25	0,5	19	8	11	6	5	1
Sortland	9 230	100	1,1	80	35	45	20	20	0
Andøy	5 744	54	0,9	43	16	27	11	10	1
Moskenes	1 352	13	1,0	10	6	4	3	3	0
Uspefisert kommune	0	427	0,0	405	12	393	22	17	5
Troms	151 160	4 674	3,1	3 751	1 550	2 201	923	575	348
Harstad	23 025	360	1,6	298	133	165	62	53	9
Tromsø	59 145	3 517	6,0	2 785	1 237	1 548	732	418	314
Kvæfjord	3 287	13	0,4	9	3	6	4	4	0
Skånland	3 109	15	0,5	10	4	6	5	3	2
Bjarkøy	602	7	1,2	4	2	2	3	1	2
Ibestad	1 763	18	1,0	12	4	8	6	6	0
Gratangen	1 345	7	0,5	5	1	4	2	1	1
Lavangen	1 052	5	0,5	3	2	1	2	2	0
Bardu	3 889	32	0,8	26	11	15	6	6	0
Salangen	2 346	27	1,2	24	9	15	3	3	0
Målselv	7 054	71	1,0	55	13	42	16	13	3
Sørreisa	3 294	21	0,6	16	7	9	5	5	0
Dyrøy	1 337	5	0,4	4	3	1	1	1	0
Tranøy	1 695	7	0,4	5	3	2	2	1	1

Tabell 3.2 fortsetter

Fylke/kommune	Folketallet pr. 1.1.2000	Tjeneste- menn i alt	Tj.menn i prosent av samlet folketall	Heltidsansatte			Deltidsansatte		
				I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn
Torsken	1 166	5	0,4	3	1	2	2	1	1
Berg	1 111	13	1,2	8	2	6	5	5	0
Lenvik	11 039	122	1,1	99	49	50	23	22	1
Balsfjord	5 749	55	1,0	49	20	29	6	4	2
Karlsøy	2 496	14	0,6	11	5	6	3	2	1
Lyngen	3 225	16	0,5	11	6	5	5	5	0
Storfjord	1 872	22	1,2	19	4	15	3	3	0
Kåfjord	2 369	11	0,5	7	2	5	4	2	2
Skjervøy	2 934	18	0,6	14	4	10	4	3	1
Nordreisa	4 821	59	1,2	47	19	28	12	8	4
Kvænangen	1 435	6	0,4	4	0	4	2	2	0
Uspesifisert kommune	0	228	0,0	223	6	217	5	1	4
Finnmark	74 059	2 466	3,3	2 112	731	1 381	354	286	68
Vardø	2 705	57	2,1	49	17	32	8	8	0
Vadsø	6 130	501	8,2	430	166	264	71	56	15
Hammerfest	9 213	173	1,9	148	65	83	25	18	7
Kautokeino	3 068	110	3,6	87	48	39	23	16	7
Alta	16 837	503	3,0	424	181	243	79	57	22
Loppa	1 426	14	1,0	10	6	4	4	2	2
Hasvik	1 200	21	1,8	16	4	12	5	5	0
Kvalsund	1 106	4	0,4	4	3	1	0	0	0
Måsøy	1 477	15	1,0	10	2	8	5	5	0
Nordkapp	3 517	206	5,9	195	30	165	11	10	1
Porsanger	4 451	93	2,1	75	30	45	18	15	3
Karasjok	2 901	65	2,2	57	30	27	8	7	1
Lebesby	1 463	21	1,4	13	4	9	8	8	0
Gamvik	1 288	22	1,7	18	4	14	4	4	0
Berlevåg	1 236	26	2,1	21	2	19	5	4	1
Tana	3 074	30	1,0	25	10	15	5	4	1
Nesseby	965	22	2,3	17	6	11	5	3	2
Båtsfjord	2 470	39	1,6	31	11	20	8	8	0
Sør-Varanger	9 532	333	3,5	284	102	182	49	43	6
Uspesifisert kommune	0	211	0,0	198	10	188	13	13	0
Svalbard	0	106	0,0	101	34	67	5	5	0
Spitsbergen	0	92	0,0	87	31	56	5	5	0
Bjørnøya	0	10	0,0	10	3	7	0	0	0
Hopen	0	4	0,0	4	0	4	0	0	0
Jan Mayen	0	4	0,0	4	2	2	0	0	0